

A-000476

సంపుటము: VII

నెం: 5

25 జూలై, 1997:

శుక్రవారము,

(శక సం: 1919,

శ్రావణము - 3)

ఆంధ్రప్రదేశ్ శాసనసభ కార్యకలాపములు

అధికార నివేదిక

విషయ సూచిక

పేజీ నెం.

1. సభా కార్యక్రమము:

వాయిదా తీర్మానముల అనుమతి గురించి. . . 307

2. ప్రశ్నలు - వాగ్దాత సమాధానములు. . . 308

3. అభినందన తీర్మానము:

శ్రీ కె.ఆర్. నారాయణన్ భారత రాష్ట్రపతిగా
ఎన్నికయిన సందర్భంగా. 337

4. జేరో అవర్:

ఆదిలాబాద్ మరియు తదితర జిల్లాలోని ఐ.జె.ఆర్.వై.
పనుల బీలుల చెల్లింపు గురించి మరియు ఇతర
అంశములు. . . 339

(తరువాయి మూడవ కవరులో)

ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వ ముద్రాణాలయ కమీషనరుగారిచే శాసనసభ
ముద్రాణాలయము, హైదరాబాదునందు ముద్రించబడినది.

1998.

ఆంధ్రప్రదేశ్ శాసనసభ

ప్రధాన అధికారులు

సభాపతి

ఉప సభాపతి

అధ్యక్షుల పేర్ల పట్టిక

- : శ్రీ యనమల రామకృష్ణుడు
- : శ్రీ ఎస్. మహమ్మద్ ఫరూక్
- : శ్రీమతి ఎస్. సీతాదేవి
- శ్రీ జి. అప్పల సూర్యనారాయణ
- శ్రీమతి కె. ప్రతిభా భారతి
- శ్రీ కర్రా సుబ్బారెడ్డి
- శ్రీ డి.ఎస్. రెడ్డానాయక్
- శ్రీ డి. రాజగోపాల్

ప్రత్యేక కార్యదర్శి

సంయుక్త కార్యదర్శి

ఉప కార్యదర్శులు

- : శ్రీ సి. వెంకటేశన్
- : శ్రీ ఎస్.డి. కమలాకర్
- : శ్రీ బి.వి శర్మ
- శ్రీ ఎమ్. హెచ్. కేశవరావు
- శ్రీ కె. తులజనందసింగ్
- శ్రీ అహమద్ అతావుల్లా
- శ్రీమతి బి. అంజనేబాయి

సహాయ కార్యదర్శులు

- : శ్రీ బి.వి. సత్యనారాయణ
- శ్రీ కె.వి. డేవిడ్ జ్ఞానకన్
- శ్రీ ఖజా ముయినుద్దీన్
- శ్రీ ఆర్. భాస్కరన్
- శ్రీ లక్ష్మీకర్ రెహమాన్ అన్నారే
- శ్రీ ఆర్. అంజయ్య
- శ్రీ సయ్యద్ అహమద్
- శ్రీ ఎస్.వి. రామిరెడ్డి
- శ్రీమతి వీ. జయకుమారి
- శ్రీమతి ఇందిరాగాంధీ
- శ్రీ పి. కాశిరాజు

చీఫ్ రిపోర్టర్

శ్రీ వి. లక్ష్మీనారాయణ

ఆంధ్రప్రదేశ్ శాసనసభ చర్యలు

అధికార నివేదిక

(పదకొండవ సమావేశము : ఐదవ రోజు)

శుక్రవారము, జూలై 25, 1997

(సభ ఉదయం 9-00 గంటలకు సమావేశమైనది)

(సభాపతి అధ్యక్ష స్థానములో ఉన్నారు).

సభా కార్యక్రమము.

శ్రీ పి. జనార్ధన్ రెడ్డి (శైరథాబాద్):- ఇంజనీరింగు, మెడికల్ కాలేజీల గురించి మేము ఎడ్యుర్మెంట్ మోషన్ ఇచ్చాము.

శ్రీ సిహెచ్. విఠల్ రెడ్డి (నర్సాపూర్):- స్పెషల్ టీచర్స్ను రెగ్యులర్లైజ్ చేయాలని ఎడ్యుర్మెంట్ మోషన్ ఇచ్చాము.

Mr. Speaker:- I have received three notices of adjournment motion. One is by Sri Ch. Vittal Reddy, Sri Vanka Satyanarayana Sri Ch. Rajeswara Rao, Sri K. Subba Raju, Sri P. Nageswara Rao, Sri U. Narayana Rao, Sri G. Yadagiri Reddy and Sri B. Pullaiah, with regard to the payment of a meagre salary of Rs.398/- without giving regular scales to Special Teachers in the State, which results in agitation among the Special Teachers and it has been disallowed. They may raise after Question Hour.

The second adjournment motion is given notice by Sri D. China Mallaiah, Sri Ch. Rajeswara Rao, Sri Ch. Vittal Reddy and Sri K. Subba Raju with regard to the non-distribution of 12124 acres of surplus land, Government land and non-forest Banjar land to the landless poor people in Rangareddy District and it has been disallowed. They may come in another form.

The third adjournment motion is given notice by Sri P. Janardhan Reddy, Sri P. Janardhan Reddy, Sri K. Bapi Raju, Sri J.C. Diwakar Reddy, Sri M. Kodanda Reddy, Sri K. Lakshminarayana, Sri D. Nagender, Sri M. Narayana Reddy, Sri E. Pratapa Reddy, Sri D.L. Ravindra Reddy, Sri D.S. Redya Nayak,

Sri S. Sambaiah, Sri M. Sikhamani, Sri M. Sashidhar Reddy, Sri K.R. Suresh Reddy, Sri N. Varadarajulu Reddy, Sri Gade Venkata Reddy, Sri R. Venkata Reddy and Sri R. Damodara Reddy with regard to sanction of medical colleges for private management and also sanction of engineering colleges, without infrastructure and contrary to the previous statement and the same has been disallowed.

This has been admitted and posted for today under rule 304.

ప్రశ్నలు - వాగ్దానములు

తుంగభద్ర ఎగువ కాలువకు అమర్చిన గేజింగ్ రేటింగ్ బేబుల్సు

31-

*4499-సర్వశ్రీ నిహాద్ విఠల్ రెడ్డి, కె. రామకృష్ణ (అనంతపూర్), కె. సుబ్బారావు. (జిల్లయపాడ పడమర):- పెద్దతరహా, మధ్యతరహా నీటిపారుదల శాఖమంత్రి దయచేసి ఈ క్రింది విషయములు తెలిపెదరా:

(అ) తుంగభద్ర ఎగువ కాలువకు అమర్చిన గేజింగ్ రేటింగ్ బేబుల్సు సరిగా పని చేయుటకు లేదన్న విషయం వాస్తవమేనా;

(ఆ) తప్పకుండా గేజింగ్ రేటింగ్ బేబుల్స్ కారణంగా తుంగభద్ర నుండి మన రాష్ట్రం వాటాకి రావలసిన నీరు సక్రమంగా రావటం లేదన్న విషయం కూడా వాస్తవమేనా;

(ఇ) అయినచో, ఈ విషయంలో ప్రభుత్వం తీసుకున్న చర్యలు ఏమి?

భారీ, మధ్యతరహా నీటిపారుదల శాఖమంత్రి (శ్రీ తుమ్మల నాగేశ్వరరావు):- (అ) అవునండీ. 1987లో నిర్వహించిన ఉమ్మడి గేజింగుల ప్రకారం, రేటింగు బేబుల్స్ ను అనుసరిస్తూ, ఆంధ్రప్రదేశ్, కర్నాటక సరిహద్దులవద్ద, కుడి బ్యాంప్ ఎగువస్థాయి కాలువ, దిగువ స్థాయి కాలువలలోకి పడుతున్న నీటిని లెక్కించడం జరుగుతున్నది. ఇవి, దరిమిలా 1990, 1995లో నిర్వహించిన గేజింగుల రేటింగు కర్వీస్ ప్రకారం, నీటి విడుదలలతో పోల్చిచూసినట్లయితే, ఇవి అధికంగా ఉన్నాయి. ఆ విధంగా, ఆంధ్రప్రదేశ్ లోని ఎగువస్థాయి కాలువ, దిగువస్థాయి కాలువలు న్యాయపరంగా తమకు రావలసిన నీటిని పొందలేకపోతున్నాయి.

(ఆ) అదేనండీ. పై కారణాలవల్ల, ఆంధ్రప్రదేశ్ లోని ఎగువస్థాయి కాలువ, దిగువస్థాయి కాలువలు తుంగభద్ర రిజర్వాయరునుండి తమ సజ్జెన వాటా నీటిని పొందడం లేదు.

(ఇ) 1995లోని గేజింగ్ ప్రకారం, రేటింగ్ కర్వీస్ ను అనుసరించేందుకు ఈ అంశాన్ని తుంగభద్ర ప్రాజెక్టుకు నిర్దేశించడం జరిగింది. అందువల్ల, ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్రం, తమకు రావలసిన తుంగభద్ర నీటివాటాను పొందగలదు.

శ్రీ సిపావ్ విశేషరెడ్డి:- ఎగువకాలువ, దిగువకాలువ వున్నాయి. అందులో ఎన్ని టి.ఎం.సి.ల నేరు మన రాష్ట్రానికి రావలసి ఉంది. గేజింగు ప్రకారం సక్రమంగా మనకు నేరు రావడం లేదు. మనకు ఎన్ని టి.ఎం.సి.లు రావాలి? ఎన్ని ఎకరాలకు సేద్యపు నేరు రావాలి. ఆ వివరాలు దయచేసి చెప్పారా?

శ్రీ తుమ్మల నాగేశ్వరరావు:- అధ్యక్షా, ఎల్.ఎల్.సి.కి 24 టి.ఎం.సి.లు; పావ్.ఎల్.సి.కి 32.5 టి.ఎం.సి.లు రావలసి ఉంది. మొత్తం మన షేర్ 73.6 టి.ఎం.సి.లు. ఆ రకంగా గేరింగు 1986 నుంచి 1997 వరకు నిర్ణయించడం జరిగింది. ఉమ్మడి అధికారులతో ఒకసారి సర్వే చేయించాము. కర్ణాటక ఒప్పుకోలేదు. ఈనాడు కేంద్ర ప్రభుత్వంమొక్క అధీనంలోవున్న జి.ఆర్.సి. పూనేతో నివేదికలు అందించాలని, సర్వే జరపాలని చెప్పడం జరిగింది. అది బోర్డుకు వచ్చింది. నిర్ణయం తీసుకోవాలి. బోర్డు మీటింగులో తప్పకుండా పూనేవారు వచ్చి గేజింగుల ప్రకారం నేరు తీసుకోవడానికి మన ప్రభుత్వపరంగా చర్యలు తీసుకున్నాము.

శ్రీ కె. రామకృష్ణ:- అధ్యక్షా చాలా ముఖ్యమైన సమస్య. ముఖ్యంగా, మంత్రిగారికి విషయం తెలుసు అయినా చాలా సింపుల్ గా సమాధానం చెప్తున్నారు. కర్నూలు, కడప, అనంతపురం మూడు జిల్లాలు చేసిపై ఆధారపడి ఉన్నాయి. దేంబో కర్నూలు జిల్లాకు ఆశ్చర్యకర, పులివెందుల, కడప, మైశవరం, ఎమ్మిగనూరు పాఠశాల కూడా ఆధారపడి ఉన్నాయి. సత్యసాయిబాబాగారి 300 కోట్లు ఖర్చుచేసి అందించే నీటి సరఫరా పథకము కూడా దీనిపై పరోక్షంగా ఆధారపడి ఉంది. రేపు వాటర్ కేటాయించినా కూడా పావ్.ఎల్.సి. ద్వారా ఇవ్వరు. గేజింగ్స్ లో 10 సంవత్సరాల నుంచి ఆగి వున్నది తెలుసు. ఇంజనీర్లు చెప్తున్నదాని ప్రకారం 1.3 టి.ఎం.సి.లు పావ్.ఎల్.సి.లో, ఒక టి.ఎం.సి నేరు ఎల్.ఎల్.సి.లో వాటర్ తక్కువగా వస్తున్నదని చెప్తున్నారు. పూనే ఇన్ స్టిట్యూట్ వారు చెప్పిన తరువాత కూడా యీ ప్రభుత్వం సరైన చర్య చేపట్టలేదు. అందుకోసం మంత్రిగారు యిచ్చిన సమాధానంలో 1995 గేజింగు రేటు ప్రకారం చెప్పారు తప్ప - 1995 నుంచి రెండున్నర సంవత్సరాలవరకు ఏ మాత్రం కూడా సరికొత్త ప్రయత్నం చేయలేదు. అందుకోసం మేధావీ మంత్రిగారిని అడుగుతున్నాను. కనీసం యీ సంవత్సరం అయినా యిప్పుడు వాటర్ ను వదిలి పెట్టారు కాబట్టి, యిప్పుడు అయినా దానిని సక్రమంగా చేసి మనం కోల్పోతున్న 3 టి.ఎం.సి.ల నీటిని ఆదా చేస్తారా? అనేకసార్లు గండు పడుతున్నాయి. పావ్.ఎల్.సి.కి గండు పడుతున్నాయి. దాదాపు 10 సంవత్సరాలనుంచి రిపేర్ చేయడం లేదు. ఈ సంవత్సరం అయినా మాడర్న్ యిజేషన్ చేయాలి. నాబారు, డబ్బుతోన్నా చేయాలి. పావ్.ఎల్.సి, ఎల్.ఎల్.సి వారు ఇంజనీరింగ్ స్టాఫ్ లేరు అంటున్నారు. ఇద్దరులు పడుతున్నారు. ఎప్పటిలాగా స్టాఫ్ ను భర్తీచేస్తారు?

శ్రీ తుమ్మల నాగేశ్వరరావు:- అధ్యక్షా, గౌరవసభ్యులు చెప్పినట్లుగానే పూ. ఇన్ స్టిట్యూట్ వారు యిచ్చి గేజింగ్స్ మొత్తటి బోర్డు మీటింగులో పెట్టాము. ఆంధ్రప్రదేశ్ కర్ణాటక ఇంజనీర్లతో జాయింట్ సర్వే చేసి ఇంపీరియల్ ఫార్ములా ద్వారా చేసి బోర్డు, మళ్ళీ నిర్ణయించాలని కోరడం జరిగింది. దానికి అనుగుణంగా అక్కడ కర్ణాటక కూడా వచ్చింది. ఇంపీరియల్ ఫార్ములా ప్రకారం గేజింగులో కరెక్టు చేసి, బోర్డు మీటింగులో

కరెక్టుగా రావలసిన వాటా నిడమిల్లపిఆర్ఎస్-హుసేనవారు యిచ్చిన నిబంధనలకు అనుగుణంగా తేసుకోవడానికి సకల చర్యలు తేసుకోవడం జరుగుతుంది. అదేవిధంగా రామకృష్ణగారు చెప్పినట్లు, హెచ్ఎల్సి గండు రివేరెవర్సు కోసం నాబార్డు నుండి 45.75 కోట్లు కేటాయించడం జరిగింది. దీంతో హెచ్ఎల్సికి 5.5 కోట్లు, గుంతకల్లుకు 6.25 కోట్లు హెచ్ఎల్సి స్టేట్ వన్ అండ్ టు రివేర్స్ అండ్ మాడర్నైజేషన్ కు కేటాయించడం జరిగింది. రేపు రాబోయే 1998 జూన్ కల్లా హుర్తిచేయాలని ప్రజాశక్తికను నిర్దేశం చేశాము. ఎస్ఐమెట్ తయారుగా వున్నాయి. ఉద్యోగస్థుల విషయం అడిగారు. బీబిఎస్ మొన్ననే వారం రోజుల క్రితం తేర్పు ఇచ్చింది. డైరెక్టు, ఇన్ డైరెక్టుగా రాష్ట్రప్రభుత్వం అడ్ హాక్ గా ప్రమోషన్స్ ఇచ్చుకోవచ్చునని ఆర్డరు వచ్చింది. దానికనుగుణంగా అన్ని ఇంజనీరింగు పోస్టులను అడ్ హాక్ ప్రమోషన్స్ తో భర్తీచేయడం జరుగుతుంది. రేపు, ఆగస్టు 10 తారీఖు వరకు హుర్తిచేయాలని అధికారులకు ఆదేశాలు ఇచ్చాము. పనులు ప్రారంభించడానికి అన్ని స్థాయిల్లో ఉద్యోగస్థుల ఖాళీలను భర్తీచేయడం జరుగుతుందని మనవిచేస్తున్నాను.

శ్రీ సిహెచ్. విఠల్ రెడ్డి:- అధ్యక్షా, ప్రధానంగా మనకు రావలసిన వాటా రావడం లేదని మంత్రిగారు అంగీకరిస్తున్నారు. రాబట్టుకునేందుకు 1995లో తుంగభద్రా బోర్డుకు మేము ఆదేశాలు ఇచ్చామంటున్నారు. మనకు రావలసిన వాటా రాబట్టడానికి మీరు ఏమి చర్యలు తీసుకున్నారు. మనకు ఎక్కి ఎకరా సేద్యం కావాలి? ఆ నేరు సక్రమంగా రావడం లేదు. గండు పడుతున్నాయి మధ్యలో. గండ్లను మీరు రివేర్ చేస్తున్నారా? ప్రధానంగా మనకు రావలసిన వాటా రాబట్టడానికి మీరు ఏమి చర్యలు తీసుకుంటున్నారు? ఎట్లా రాబడతారు? ఖచ్చితంగా చెప్పవలసిన బాధ్యత వున్నది. ఇప్పటికైనా మనకు రావలసిన వాటా గురించి ఒక ప్రత్యేక బృందాన్ని పంపించి మన వాటాను పొందడానికి ప్రయత్నం చేయాలి.

9.10 శ్రీ తుమ్మల నాగేశ్వరరావు:- అధ్యక్షా, ఆ ప్రాజెక్టుయొక్క కెపాసిటీ కొంత ఉంది. తగ్గిన చాలా వాస్తవం. ముఖ్యంగా హెచ్.ఎల్.సి. స్టేట్ వన్ లో 1,12,736 ఎకరాలు హెచ్.ఎల్.సి. స్టేట్ టులో 1,21,542 ఎకరాలు సేద్యంతోకి తీసుకురావలసిన అవసరం ఉన్నది. దానిమొత్తం వాడకం 132.471 టి.ఎం.సి.గా నిర్వహించడం జరిగింది. సిల్వలర్ కానీ, పెన్ నేరు వాడకం అనాథరైట్స్ గా జరగడం మూలన కానీ తుంగభద్రా డ్యామ్ లో నిల్వలు కూడా తగ్గిపోయాయి. దానికి అనుగుణంగా రిజర్వాయర్ లో 212 టి.ఎం.సి.ల నేరు వుండవలసిన కెపాసిటీ 170 టి.ఎం.సి.లకు వదిలిపెట్టడం లెక్కలు చెబుతున్నాయి. తగ్గిన వాటాలో కూడా మనకు రావలసిన వాటాకోసం హెచ్.ఎల్.సి.కి ఏ మాత్రం తక్కువ లేకుండా ప్రయత్నాలు జరుగుతున్నాయి. అయితే మనకు వచ్చిన వాటాలోనే ఆర్.డి.ఎస్ కు కానీ ఎల్.ఎల్.సి.కి కానీ తగ్గించి హెచ్.ఎల్.సి.కి కావలసిన పుడలా నేరు యివ్వడం జరుగుతున్నది. చివ్రి ఏమయినప్పటికీ కూడా ఈ కర్వీసు, గేజింగ్ రేటు బేబుల్స్ ను కరెక్ట్ చేసి మన రాష్ట్రానికి న్యాయపరంగా రావలసిన వాటాకోసం తుంగభద్రా బోర్డుమీద ఒత్తిడి తీసుకువచ్చి వెంకటే హుసేనాళ్లు ఇచ్చిన గేజింగ్ రేటు బేబుల్ ప్రకారం తప్పకుండా నేరు తీసుకురావడం కోసం ఈ సంవత్సరం కాలంలోనే ప్రయత్నం చేస్తానని గౌరవసభ్యులు విఠల్ రెడ్డిగారికి మనవిచేస్తున్నాను.

శ్రీ పి. జనార్థన్ రెడ్డి:- అధ్యక్షా, ఇది చాలా ముఖ్యమైన ప్రశ్న. ఇందులో ముఖ్యంగా 'ఏ' ప్రశ్న తుంగభద్ర ఎగువ కాలువకు అమర్చిన గేటింగ్ రేటింగ్ బేబుల్స్ సరిగా పనిచేయటం లేదన్న విషయం వాస్తవమేనా అంకె అవును అన్నారు. 1987వ సంవత్సరంలో నిర్వహించిన ఉమ్మడి గేటింగుల ప్రకారం రేటింగు బేబుల్స్ ను అనుసరిస్తూ, ఆంధ్రప్రదేశ్, కర్ణాటక సరిహద్దుల వద్ద, కుడి బాగాచీ ఎగువ స్థాయి కాలువ, దిగువ స్థాయి కాలువలలోకి పడుతున్న నీటిని లెక్కించడం జరుగుతున్నదని చెప్పారు. నేను తమ ద్వారా మనవిచేసేది ఏమిటంటే ఏదైతే తుంగభద్ర నుంచి మన రాష్ట్రానికి నీరు వదలడం జరుగుతున్నదో అందులోనుంచి కూడా కర్ణాటక రైతులు చారి పొడవున (చారి బార్డర్స్ నుంచే రావాలి కాబట్టి) పంపుసెట్లు పెట్టి వారి పొలాలకు నీరు వినియోగించుకోవడం జరుగుతున్నది; వారు ఆ విధంగా నీటిని వినియోగించుకుంటున్న విషయం ప్రభుత్వానికి తెలుసా? ఇప్పుడు మన వాటా నీరు మనకు సరిగ్గా రావడం లేదు. దీనికి తోడు తుంగ ప్రాజెక్టు కట్టబోతున్నారు. ఇది కట్టిన తరువాత ఏ పరిస్థితి ఉంటుంది? దీని గురించి ఏమీ చెప్పన్నారు? నిన్న కూడా ముఖ్యమంత్రిగారు, ఇరిగేషన్ మంత్రి సుదీర్ఘమైన ఉపన్యాసం కూడా యివ్వడం జరిగింది. అప్పర్ కృష్ణామీద ఆల్మట్టిడాక్ట్ కడుతున్నారు. పూర్తి అయిపోయింది.

మిస్టర్ స్పీకర్:- ఈ ప్రశ్నకు సంబంధించినంతవరకు అడగండి.

శ్రీ పి. జనార్థన్ రెడ్డి:- సంబంధం ఉన్నది. నీరు రానప్పుడు గేటింగు, రేటింగు ఇవన్నీ వుండి లాభం ఏమిటి? దాని గురించి ప్రభుత్వం ఏమీ చర్య తీసుకోబోతున్నది? ఆ ప్రాజెక్టు కట్టబోతున్నారు. దాని విషయం ప్రభుత్వానికి ఏమయినా పట్టిందా, లేదా? ఏమయినా చెప్పగలుగుతుందా, లేదా? ఈ రోజు రైతులు ఎంతో బాధపడుతున్నారు. అక్కడి నుంచి వచ్చే నీటిని కర్ణాటక రైతులు పంపుసెట్ల ద్వారా వాడుకోవడం జరుగుతున్నది. దానిని ఆపలేదు.

మిస్టర్ స్పీకర్:- కృష్ణానకు సంబంధించినంతవరకు మాట్లాడండి.

శ్రీ పి. జనార్థన్ రెడ్డి:- దయచేసి తమరు దీనిని సీరియస్ గా తీసుకోవాలి. తుంగ ప్రాజెక్టు కడుతున్నారు. దీని విషయంలో ప్రభుత్వం ఏమీ చర్య తీసుకుంటున్నదో చెప్పాలి.

9:20 | మిస్టర్ స్పీకర్:- కన్ఫెస్ బుది సబ్జెక్ట్.

శ్రీ పి. జనార్థన్ రెడ్డి:- మేరు డిస్కషన్ కి ఇస్తారు. ఒప్పుకుంటున్నాను. మనకు తుంగభద్ర నుంచి వచ్చే వాటర్ కి కర్ణాటక రైతులు వేలాదిగా పంపేసెట్లు పెట్టి నీరు తోడుకుంటున్నారు. దానిమీద రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ఏమీ చర్యను తీసుకుంటున్నది?

శ్రీ తుమ్మల సాగేశ్వరరావు:- కర్ణాటకలో తుంగభద్ర ఎగువ కాలువకై అనాథరైట్ గా రిఫ్ట్ ఇరిగేషన్ ద్వారా వాడుకునే మాట వాస్తవమే. ఎప్పటికప్పుడు వాటిని తేసివేయాలని మన తరపున ఇంజనీర్-ఇన్-చీఫ్ ప్రతిసారీ వత్తిడి చేస్తున్నారు. దీని విషయంలో తుంగభద్ర బోర్డు నిర్ణయించాలి. దానికోసం తప్పకుండా ప్రభుత్వపరంగా వత్తిడి తెస్తాము.

శ్రీ ఇ. ప్రశాపరెడ్డి(అత్తూరు):- ఇల్లెగల్ ఇరిగేషన్‌ను ఆ ప్రభుత్వమే సపోర్ట్ చేస్తోంది.

శ్రీ పి. జనార్దన్‌రెడ్డి:- కర్షాటక మంత్రి నాగెండగారు ధైర్యంగా చెబుతున్నారు. మన మంత్రిగారు దొంగతనంగా వాడుతున్నారు అని చెబుతున్నారు. రాష్ట్రప్రభుత్వం తరఫున ఇందుకు ఏం చర్య తీసుకుంటున్నారు? ఎందుకు వారు వినడం లేదు? అప్పుడంటే దేవెండగారు ప్రధానిగా ఉన్నారు. ఇప్పుడు ఏముంది? గుజ్రాల్ ఉన్నారు. ఢిల్లీకి ముఖ్యమంత్రిగారు వందసార్లు పెడతారు. దేనికోసం? కర్షాటకకు చెప్పి ఆపకపోతే ఎందుకు ఈ రాష్ట్రప్రభుత్వం? ఎందుకు రాష్ట్ర ముఖ్యమంత్రి? ఏం చేస్తారు? రైతులకు అన్యాయం జరుగుతోంది. చూస్తూ ఉరుకుంటే ఎట్లా? బోర్డు ఛైర్మన్‌కు కంప్లయింట్ చేస్తాము అంటే ఎట్లా? కంప్లయింట్ చేసి; చేతులు కట్టుకుని సెక్రటరీయట్‌లో చూస్తూ కూర్చుంటారా?

శ్రీ తుమ్మల నాగేశ్వరరావు:- అధ్యక్షా, అనాథరైట్స్ ఇరిగేషన్ ఏదో ఈ ఒకటి, రెండు సంవత్సరాల నుంచే జరుగుతోందనే విధంగా పెద్ద సమస్యగా, అరవడానికి చూస్తూ కాదు.

శ్రీ పి. జనార్దన్‌రెడ్డి:- అరవడం కాదు. అరుస్తున్నామా? సమస్యల గురించి మాట్లాడుతుంటే అరుస్తున్నారు అంటున్నారు. వారికి వేతకాదు. ఇదేం పద్ధతి అధ్యక్షా?

(ఇంటరప్షన్స్)

మిస్టర్ స్పీకర్:- ఆన్సర్ టుది పాయింట్ ప్లీజ్.

శ్రీ డి. నాగేందర్(అసిఫ్‌నగర్):-మర్యాద నేర్చుకోమని చెప్పండి.

శ్రీ పి. జనార్దన్‌రెడ్డి:- అట్లా అనర్దు అని చెప్పండి. మేము మాట్లాడితే అరుపులాగా వీనిపిస్తుందా?

Mr. Speaker:- You answer to the point please. Please don't go beyond that. Please confine to the issue.

శ్రీ తుమ్మల నాగేశ్వరరావు:- మన బార్డర్‌లో మనకి కావలసిన నీరు గేజింగ్‌లో తేడా ఉందన్నారు. గేజింగ్ రేట్స్ చెక్ చేశాము. తక్కువ ఉన్న మాట వాస్తవం. చెక్ చేసిన దానికి కర్షాటక ఒప్పుకోకపోతే...

(కాంగ్రెస్ పార్టీనుండి అంతరాయం)

ఇదేనా మర్యాద?

Speaker:- Please answer to the point.

శ్రీ ఇ. జనార్దన్‌రెడ్డి:- వాటర్ రావడం లేదు. దానిమీద చెప్పమనండి. మీరు చెప్పండి.

Mr. Speaker:- All the Ministers are advised to confine to the subject and not to go beyond what was asked. Confine to the point. They should not repeat again, please.

శ్రీ తుమ్మల నాగేశ్వరరావు:- రేటింగ్ బేబుల్ తేడా ఉంది. కర్నాటక, ఆంధ్ర, ఇంజనీర్లు చెక్ చేసిన తరువాత కర్నాటక ఒప్పుకోకపోతే, ఇండిపెండెంట్ సంస్థ అయిన పూనే సంస్థతో రేటింగ్ బేబుల్స్ చెక్ చేయించాము. తుంగభద్ర బోర్డు ముందు ఉంది. దానిని ఇంప్రొమైజ్ చేయాలని రాష్ట్రప్రభుత్వ పక్షాన ఇంజనీర్-ఇన్-చేఫ్ వత్తిడి చేశారు. నెక్స్ట్ మేటింగ్లో ఫైనల్ షేక్ చేస్తామని బోర్డు ఫైర్మన్ చెప్పారు. కొత్త బేబుల్ ప్రకారంగా మన వాటా మనం పొందడానికి తగిన చర్యలను తీసుకుంటున్నాము.

శ్రీ ఎన్. రాఘవరెడ్డి (నక్కికల్):- తుంగభద్ర బోర్డులో మన అధికారులు ఎవరు? ఎందుకు ఈ విధంగా జరుగుతోంది. ఎప్పటికప్పుడు చెప్పడం లేదా? ఊరికే మనం చెప్పడమేనా? సాధించేది ఉందా? ఇది డెమాక్రాసీ. ప్రజాస్వామ్యంలో ఎన్నికయిన ప్రభుత్వం వినకపోతే, వారి ఇష్టం వచ్చినట్లు చేస్తే, ప్రత్యామ్నాయం లేదా? ఉంటే ప్రత్యామ్నాయం ఏమిటి? ఏం చెయ్యబోతున్నారు?

శ్రీ తుమ్మల నాగేశ్వరరావు:- బోర్డులో ఫైర్మన్ ఒకరు. సెంట్రల్ గవర్నమెంట్ నుంచి ఒక సభ్యుడు. రాష్ట్రప్రభుత్వం నుంచి ఒకరు. కర్నాటక నుంచి ఒకరు - నలుగురు సభ్యులు ఉంటారు. బోర్డులో అనుకున్నది అమలుచేసే బాధ్యత ఉంటుంది. కర్నాటక, ఆంధ్రప్రదేశ్ ఒప్పుకోకపోతే అమలుచెయ్యడం సాధ్యం కాదు. ఇప్పటికి రెండు సార్లు వారు ఒప్పుకోలేదు. మొన్న మేటింగ్లో ఫైర్మన్ మేద వత్తిడి తేవడంవల్ల పూనేవారు ఇచ్చిన రేటింగ్ బేబుల్స్ అమలుచెయ్యకపోతే కేంద్ర జలసంఘం లేదా మినిస్ట్రీ ఆఫ్ వాటర్ రిసోర్సెస్ ని డిమాండ్ చెయ్యడం అనేది జరుగుతుంది. చెయ్యవలసిన అన్ని మార్గాలలో చేస్తాము.

(ఇంటరప్షన్స్)

శ్రీ పి. కేశవ్ (ఉరవకొండ):- ఈ సమస్య చాలా ముఖ్యమైనది. ఈ అన్యాయం గత 5 సంవత్సరాలుగా జరుగుతోంది. 1995లో ప్రభుత్వం మేల్కొని చేపట్టారు. సంతోషం, కాకపోతే ఈ వివాదాన్ని తొలగించడానికి జపాన్ సహకారంతో గేజింగ్ ఏర్పాటు చేశారు. అవి అక్కడ కరిక్చుగా పనిచేస్తే ఆంధ్రప్రదేశ్ కు కానీ కర్నాటకకు కానీ ఎటువంటి అభ్యంతరాలు ఉండడానికి ఆస్కారం లేదు. కాబట్టి అక్కడ గేజింగ్స్ తిరిగి ఏర్పాటు చేసి, సరైన రక్షణ కల్పించే ప్రతిపాదన ప్రభుత్వం చేపడుతుందా?

శ్రీ వంకా సత్యనారాయణ (పెనుగొండ):- కర్నాటకతోటి తలనొప్పి వదలడం లేదు. వారు పెన్ ఉండడంవల్ల ఇబ్బంది వచ్చింది. మొదటినుంచి ఈ సమస్యమేద మన ప్రభుత్వం నీరియస్ గా తీసుకోలేదు. క్లాజ్ ఉంది. ఉభయ రాష్ట్రాలకు సంబంధించిన బోర్డులో ఏ ఒక్కరు వ్యతిరేకించినా అమలుచెయ్యడానికి లేదు. పెన్ కూర్చుని వారు ఎప్పుడూ అన్యాయం చేస్తున్నారు. దీనిని తొలగించడానికి బోర్డు రూల్స్, రెగ్యులేషన్స్ ను మార్చడానికి

ప్రయత్నిస్తారా, లేదా? అట్లా చెయ్యకపోతే సుప్రీంకోర్టుకి అయినా వెళ్ళాలి, వేరే మార్గం లేదు.

శ్రీ ఎం.ఎ. గఫూర్(కర్నూలు):- ఈ ప్రాజెక్టుకి సంబంధించి ప్రతి సంవత్సరం కూడా బచావత్ బీబియన్స్ ప్రకారం మనకు రావలసిన వాటా రావడం లేదు. రెండు కారణాలు చెబుతున్నారు. సిల్టింగ్ సమస్యవల్ల రిజర్వాయర్ కెపాసిటీ తగ్గింది అన్నారు. ఆ మేరకు చర్య తీసుకుంటారా? గేజింగ్ పొరపాటు అన్నారు. దీనివల్ల వేలాది ఎకరాలలో పంటలు పోతున్నాయి. గేజింగ్ సిస్టమ్ రెక్టిఫై చేసే ప్రయత్నం చేస్తున్నామని అన్నారు. సిల్టింగ్ వల్ల చాలా పెద్దయితున్న మనకు రావలసిన వాటాను నష్టపోతున్నాము. దానికి సంబంధించి ఏం జాగ్రత్త తీసుకుంటారు? మన ఇంజనీర్-ఇన్-చీఫ్ ఈ మచ్చన పత్రికా ప్రకటన ఇచ్చారు. పాప్-ఎల్-సి-కి గండి పడింది. గండి సహజంగా పడలేదు. గండి కొట్టారు. ఆ రకంగా ఇక్కడకు నీరు రాకుండా చేస్తున్నారు అన్నారు. దీనిమీద ప్రభుత్వం ఏ రకంగా స్పందిస్తోంది? కెనాల్ తెగగొట్టి నీరు తీసుకుపోతుంటే మాస్టా ఉరుకుంటారా? ఏం జాగ్రత్తలు తీసుకుంటారు.

శ్రీ గాదె వెంకటరెడ్డి(పర్చూరు):- అధ్యక్షా, బచావత్ అవార్డ్ ప్రకారం రెండు రాష్ట్రాల మధ్య ఏదయినా డిస్ ప్యూట్ వస్తే వాటర్ బీబియన్స్ కు రిఫర్ చేసే అవకాశం ఉంది. దీనిపై ప్రభుత్వం ఏం చేస్తుంది? తుంగభద్రలో లో రెవెల్ కెనాల్ మోడర్నైజేషన్ కి గత ప్రభుత్వం రు.20 కోట్లు, రు.30 కోట్లు ఖర్చుచేసి పని ప్రారంభించిన తరువాత, ఈ ప్రభుత్వం వర్క్ ని ఆపారు. కారణాలు ఏమిటి?

శ్రీ ఇ. ప్రతాపరెడ్డి:- ఆంధ్రప్రదేశ్ కు రావలసిన నీటి వాటా రాబట్టుకోవడంలో ఇబ్బంది కలుగుతోంది. రావలసిన వాటా మేరకు నీరు రావడం లేదు. కెనాల్స్ వెంబడి పంప్ సెట్స్ పెట్టి నీరు లాగేస్తున్నారు. పంట వెయ్యడానికి ముందు ఇబ్బంది లేకున్నా, పంట చేతికి వచ్చే సమయంలో కెనాల్ లో వాటర్ తగ్గి, చేతికి వచ్చే పంటలు రాకుండా పోతున్నాయి. పోలీస్ ప్రొటెక్షన్ తో వెళ్లి, ఆ పంప్ సెట్స్ ను తీసివేసేందుకు చర్యలు తీసుకుంటారా? రైతులు బాధపడుతున్నారు. Andhra Pradesh is deprived of its legitimate quantum of water. మన తరపునుంచి పోలీసు ప్రొటెక్షన్ తో వెళ్లి, పంప్ సెట్స్ తొలగించకపోతే కష్టం. ఆ మేరకు చర్య తీసుకుంటారా?

శ్రీ ఎన్. వరదరాజులు రెడ్డి(ప్రొద్దుటూరు):- గత సమావేశాలలో ఈ వాటా విషయంలో ఆంధ్రప్రదేశ్ కు రావలసిన నీరు ఇవ్వడం లేదు. కడప జిల్లా, మైలవరం డ్యామ్ కు 5 టి.ఎం.సి. నీరు ఇవ్వబడ్డగా ఒప్పందం ఉన్నప్పటికీ రావలసిన నీరు రావడం లేదని చెప్పాము. మంత్రిగారు చర్యలు తీసుకుంటామని చెప్పారు. గత సంవత్సరం బడ్జెట్ అయిపోయింది. ఈ సంవత్సరం అయినా రావలసిన వాటా విషయంలో సరైన జాగ్రత్తలు తీసుకుని, ప్రభుత్వం చిత్తశుద్ధితో పనిచేస్తే తప్ప నీరు రాదు. మన ఇంజనీర్స్, అధికారులు ఉన్నారు తుంగభద్రలో. కానీ పెత్తనం అంతా కర్నాటక వారిదే ఉంది. ప్రభుత్వం ఈ విషయంలో అల్పంగా ఉండి ఏ రోజుకి ఆ రోజు టవర్లో ఉండే విధంగా ముందుగానే అధికారులను వేస్తే తప్ప మన వాటా మనకు రాదు.

శ్రీ తుమ్మల నాగేశ్వరరావు:- గౌరవసభ్యులు చెప్పిన దానిలో ప్రభుత్వానికి భిన్నాభిప్రాయం ఉందని నేను చెప్పలేదు. రేటింగ్ బెటర్నిటీ తడా ఉంది. సవరించేందుకు తీసుకోవలసిన జాగ్రత్తలు అన్నీ తీసుకున్నాము. కర్నాటకను ఒప్పించే ప్రయత్నం చేసి, దోర్నా ఫైనల్ చేస్తామని చెప్పింది. దాని ప్రకారం రాష్ట్రప్రభుత్వం చర్యలు తీసుకుంది. సిర్టీ విషయంలో పాప్.ఎల్.సి. మీద స్టేట్ 1, స్టేట్-11కి రూ.46 కోట్లు ఎస్టిమేషన్ వేసి డబ్బు శాంక్షన్ చేశాము. రేపు రాబోయే రోజులలో సిర్టీకేసి, కాలువ క్రింద భూములు సాగుకు వచ్చే ప్రయత్నం చేశాము. సమర్థవంతమైన అధికారులను నియమించే అవసరం ఉంది. కర్నాటక వారి డామినేషన్ ఎక్కువ ఉందని వరదరాజులు రెడ్డిగారు అన్నారు. మంచి అధికారులను పోస్ట్ చేసే ప్రయత్నం చేస్తాము. సిర్టీ సమస్య పరిష్కరించి, రావలసిన వాటా తెచ్చుకోడానికి అన్ని కోశాలనుంచే ప్రయత్నం చేస్తాము.

శ్రీ ఇ. ప్రతాపరెడ్డి:- పంప్ సెట్స్ను పోలిస్ పొలిక్స్ నో రిమూవ్ చేసే విషయం చెప్పమనండి.

Sri Gade Venkata Reddy:- Arbitrary clause is the most important aspect. If there is a dispute between the States, Under Sec. 6(a) of the Inter Water Disputes Act you can refer it to the Tribunal. What is the action taken by the State Government in this regard? Amoung has already been sanctioned by the previous Government and works were going on. After this Government came into power, works were stopped. What is the reason for that?

శ్రీ తుమ్మల నాగేశ్వరరావు:- 6(ఎ) క్రింద యాక్టన్ తీసుకునేందుకు కేంద్ర ప్రభుత్వాన్ని కోరాము. స్పందన లేదు. ఆ ఉద్దేశంతో సుప్రీంకోర్టుకు వెళ్లాము. తుంగ, ఆర్మిట్ట, కృష్ణా బేసిన్లోని అన్ని విషయలు పొందుపరిచాము. రాబోయే అవకాశం సుప్రీంకోర్టులో వస్తుంది. ఈ విషయం గౌరవ సభ్యులందరకూ తెలిసిందే.

శ్రీ పి. జనార్ధన్ రెడ్డి:- కర్నాటక రైతులు పంప్ సెట్స్ పెట్టే నేరు తీసుకుంటున్నారు. దానికి చెప్పలేదు.

(జవాబు లేదు)

గామీణ ప్రాంతాలలోని పేదవారికి గృహనిర్మాణ ఋణాలు

32-

*4576-సర్వశ్రీ ఎన్. రాఘవరెడ్డి, పి. రామయ్య(నిడుమోలు), ఎన్. నరసింహ రెడ్డి (నల్గొండ), జె. రంగారెడ్డి (మిర్యాలగూడ), బి. వెంకటేశ్వరరావు (మధిర) - గృహ నిర్మాణ శాఖమంత్రి దయచేసి ఈ క్రింది విషయములు తెలిపెదరా:

(అ) గామీణ ప్రాంతాలలో ఇండ్లను నిర్మించుకొనుటకై మధ్యతరగతి వారికి పేద వారికి, ఇంటికి రూ.25,000/-ల చొప్పున కీవీత భీమాసంస్థ ద్వారా గానీ, బ్యాంకుల ద్వారా గానీ, కేంద్రప్రభుత్వ గృహనిర్మాణ సంస్థల ద్వారా గానీ ఋణాన్ని పొందే పద్ధతిపై ప్రతిపాదన J. 187-2

గానీ, కేంద్రప్రభుత్వ గృహనిర్మాణ సంస్థలద్వారా గానీ ఋణాన్ని సమకూర్చే ప్రతిపాదన ఏదైనా ప్రభుత్వానికి కలదా;

(అ) అయినచో, ఈ ప్రతిపాదనను ఎప్పటికి అమలు చేస్తారు?

గృహనిర్మాణ శాఖమంత్రి (శ్రీ ఎం. రాజయ్య):- (అ) లేదండీ.

(ఆ) ఈ ప్రశ్న ఉత్పన్నం కాదు.

9-30 శ్రీ ఎన్. రాఘవరెడ్డి:- అధ్యక్షా, స్వతంత్రం వచ్చి 50 సంవత్సరాలయింది. ఉ. ఇళ్లు ఇవ్వడం మొదలుపెట్టినప్పటి నుంచి మనం ఇప్పటివరకు చూస్తే 10 శాతం కవర్ కాలేదు. మిగతా 90 శాతం ఇంకో 100 సంవత్సరాలకు కూడా రావు. అందుకని రు. 25 వేలు అప్పు ఇప్పించినట్లయితే ఇళ్లు కట్టుకుంటామని చెబుతున్నారు. ఆ పని చేయడానికి ప్రభుత్వానికి ఎందుకు సాధ్యం కాదు? రాదు, లేదు అనేదేనా ఇచ్చేది ఏమయినా ఉందా? ఎల్.ఐ.సి.తో, బ్యాంకులతో మేరు మాట్లాడి ఏర్పాటు చేయండి. స్వచ్ఛందంగా తమ ఆస్తులను తాకట్టు పెట్టుకుని రు. 25 వేలు అప్పు తీర్చుకుంటారు. ఆ ఏర్పాటు చేయడానికి ప్రభుత్వానికి ఉన్న అటంకం ఏమిటి? కేవలం పట్టణాలకు, హడ్కో లోన్ ఇవన్నీ ఇస్తున్నారు. పల్లెలకు ఎందుకు ఇవ్వరు? మంత్రిగారు చెప్పాలి.

శ్రీ ఎం. రాజయ్య:- 1996-97లో ఎల్.ఐ.సి. రు. 49.90 కోట్లు ఇచ్చింది. దానిని మనం యూనిట్కు రు. 12 వేల చొప్పున ఇస్తూ ఈ ఇళ్లు కట్టే కార్యక్రమం ప్రభుత్వం చేపట్టింది.

మిస్టర్ స్పీకర్:- రాఘవరెడ్డిగారు అడిగింది మిడిల్ క్లాస్ పేపుల్ గురించి.

శ్రీ ఎం. రాజయ్య:- దాని గురించి ఇప్పటివరకు ఆలోచన లేదు. వారు చెప్పిన దానిని పరిశీలించి తప్పకుండా ఆ రకంగా చేస్తాము.

శ్రీ ఎన్. రాఘవరెడ్డి:- ప్రభుత్వం ఒకసారి ప్రకటించింది. దీనిలో అవకాశమే లేదంటున్నారు. మేరు చెప్పిన అప్పు ఏదయితే ఉన్నదో 15 సంవత్సరాలలో 10 శాతం కవర్ కాలేదు. ఇది కూడా వసూలు కావడం లేదంటున్నారు. వాళ్లు అన్ని తాకట్టు పెట్టుకుని వారే తీర్చుకునే పద్ధతిలో చేయడానికి ఇబ్బంది ఏమిటి? గతంలో కేంద్రంలో ఇళ్లకు అప్పు ఇప్పించడానికి ప్రత్యేకమైన బ్యాంక్ ఏర్పాటు చేస్తామన్నారు. అలా చేయండి. లేదా ఏదైనా చేసి ఇళ్లు కట్టుకునే వారికి అప్పు తెచ్చుకునే సౌకర్యం చేయడానికి ప్రభుత్వం చర్యలు తీసుకుంటుందా? లేదా?

శ్రీ ఎన్. నరసింహారెడ్డి:- ఇంతకుముందు రాఘవరెడ్డిగారు అడిగినట్లు ప్రభుత్వ ఉద్యోగులకు ఇతర ఉద్యోగులకు బ్యాంక్ ద్వారా ఎల్.ఐ.సి. ద్వారా లోన్ తెచ్చుకునే అవకాశం ఉంది. బలహీన వర్గాలవారికి ప్రభుత్వం ఇస్తున్నది సరిపోవడం లేదు. పూర్తి స్థాయిలో సరిపోనందున మరో 30, 20 సంవత్సరాల్లోనా ఇళ్లు కట్టించే పరిస్థితిలో లేదు. ప్రభుత్వం ఒక చట్టం తెచ్చి బ్యాంక్ ద్వారా, ఎల్.ఐ.సి. ద్వారా లోన్ తెచ్చుకునే సౌకర్యం కల్పించినట్లయితే గృహవసతి వస్తుంది. అందులో ప్రభుత్వానికి ఏమే బాధ్యత ఉండదు. అందుకని ఎల్.ఐ.సి. ద్వారా తీసుకువచ్చి అర్హత కలిగిన వారికి ఇవ్వవచ్చు. లేదా వారికి ఇస్తుండవచ్చు. మధ్యతరగతి ఆదాయం ఉన్నవారికి రీ పే చేయగలిగిన అవకాశం ఉన్నవారికి ఇవ్వండి. రీ పే చేస్తామన్న వారికి ఇప్పించడవోతే ఎలా? దీనిలో పరిశీలించడం ఏముంది?

శ్రీ ఎం. రాజయ్య:- గౌరవసభ్యులుల ఏదయితే అభిప్రాయం వ్యక్తం చేస్తున్నారో అది వాస్తవం. ఇప్పుడు మూడు రకాల హౌసింగ్ స్కేమ్స్ బేకప్ చేశాము. 1. హౌసింగ్ బోర్డుద్వారా, 2. హడ్కో, 3. వేకర్ సెక్షన్ హౌసింగ్ కార్పొరేషన్ ద్వారా ఇళ్లు కడు తున్నాము. వారు చెప్పినట్లు లోన్ కావాలంటే హౌసింగ్ బోర్డ్ ఉంది. దానిలో ఎల్.ఐ.డి. ఎమ్.ఐ.డి. పాచ్.ఐ.డి. హౌసెస్ ఉన్నాయి. తరువాత రూరల్ ఏరియాలలో వేకర్ సెక్షన్ కి కట్ట ఇళ్లు ప్రభుత్వం బేకప్ చేసింది. ప్రతి యూనిట్ కి రు.12 ఏలు అని దానిలో రు.7 వేలు లోన్ గా రు.4750 లు లోన్ గా, రు.250 లు డెసిఫిషియరీ కంట్రీబ్యూషన్ అంటే కాకుండా.....

మిస్సర్ స్పీకర్:- మిగతా స్కేముల గురించి కాదు. మీడిట్ క్యాన్ ఫ్యామిలీస్ గురించి ఎల్.ఐ.సి. ద్వారా రు.25 వేలు లోన్ ఇవ్వించే ప్రోజెక్ట్ గవర్నమెంట్ వద్ద ఉన్నదా? అటువంటి దానిని ఆలోచన చేస్తారా అని అడుగుతున్నాను.

శ్రీ ఎం. రాజయ్య:- దానిని గురించి ఆలోచన ఏమీ లేదు. ఇప్పుడు హౌసింగ్ ఫెడరేషన్ ఉంది. నౌస్కేటీస్ ద్వారా వెళితే హౌసింగ్ ఫెడరేషన్ లోన్ ఇస్తుంది. ఆ రకంగా యుటిలిటీజ్ చేసుకుంటే మీడిట్ క్యాన్ వారికి ఉపయోగం జరుగుతుంది.

శ్రీ ఎన్. రాఘవరెడ్డి:- గ్రామీణ ప్రాంతాలకు ఇవ్వడం లేదు. పట్టణ ప్రాంతాలకు ఇస్తున్నారు. అందుకని గ్రామీణ ప్రాంతాలకు ఇస్తారా?

శ్రీ జి. భద్రయ్య:- ఈ క్వశ్చన్ లో కూడా మీడిట్ క్యాన్ కి సంబంధించిన వారికి లోన్ కూడా అడిగింది కేవలం రు.25 వేలు మాత్రమే. మనం ఈ రోజు అర్బన్ ఏరియాలో ఉన్న పేదవారికి రు.15 వేల వాపున మంజూరు చేస్తున్న విషయం తెలుసు. అయితే మీడిట్ క్యాన్ కి మరో రు.10 వేలు ఎక్స్ట్రా. అయితే రు.25 వేలు కూడా ఆ ఇంటిని సెక్యూరిటీగా తీసుకుని అప్పు ఇవ్వడం అన్నది చాలా చిన్న సమస్య. అయితే గ్రామీణ ప్రాంతాలలో కూడా మనం ఈ రోజు పేదవారికి నిర్మిస్తున్నాము. కాబట్టి, ఈ ప్రోజెక్ట్ మంచి ప్రోజెక్ట్ కనుక ఒకసారి మంత్రిగారు పరిశీలించి వేరికి అవకాశం కల్పించాలని ఈ సందర్భంగా నేను మేద్యారా మంత్రిగారిని కోరుతున్నాను.

శ్రీ ఎం. రాజయ్య:- ఈ మీడిట్ క్యాన్ వారికి హౌసింగ్ ఫెడరేషన్ ఉంది. దాని ద్వారా గ్రామాలలో కూడా ఈ సౌకర్యం కల్పించే అవకాశాలు ఉన్నాయి. అది కాకుండా గౌరవసభ్యులు చెబుతున్నారు. ప్రస్తుతం అయితే లోన్ ఇవ్వే సిస్టం ఇప్పుడు లేదు. ఒకవేళ ముందు ముందు అవసరాన్ని బట్టి ఆలోచించి తప్పకుండా తీసుకుంటాము.

శ్రీ ఎ.జె.వి. బుచ్చిమహేశ్వరరావు(అల్లవరం):- సర్, ఇది చాలా అత్యవసరమైన పరిస్థితి ఉంది. తుఫానువల్ల నష్టపోయిన పరిస్థితులలో ప్రతి ఒక్కరు ఇళ్లు కట్టుకోవాలనే ఉద్దేశంతో ఉన్నారు. అప్పట్లో అన్న నందమూరి తారకరామరావుగారు బ్యాంకులద్వారా రుణాలు ఇప్పించే పరిస్థితి ఉంది. అదే మార్గంగా ఈ ప్రభుత్వం కూడా మంత్రివర్యులు తగిన చర్య తీసుకుని జాతీయ బ్యాంకులద్వారా, కోఆపరేటివ్ బ్యాంకులద్వారా మధ్యతరగతి వారికి ఇవ్వకపోతే ఎట్టి పరిస్థితిలో ఇళ్లు నిర్మించుకోలేదు. తూర్పు, పశ్చిమ గోదావరి జిల్లాలలో ఇళ్లు నష్టపోయాము. తప్పనిసరిగా ఈ విషయం ప్రభుత్వం దృష్టిలో

పెట్టుకుని లోన్స్ జాతీయ బ్యాంకులద్వారా, కో ఆపరేటివ్ బ్యాంకులద్వారా ఇప్పించాలని మేధ్వారా కోరుతున్నాను. ఇదివరకు ఇప్పించిన పరిస్థితులున్నాయి. దీని గురించి మంత్రిగారిని ఆలోచించవలసిందిగా కోరుతున్నాను.

శ్రీ జి. బుచ్చయ్యచౌదరి(రాజమండ్రి):- అధ్యక్షా, తమిళనాడు మంత్రిగారి దృష్టికి తేసుకువచ్చేదేమంటే మొత్తం ఎక్కడయితే రూరల్ హౌసింగ్ కానీ, అర్బన్ హౌసింగ్ లో కానీ ఇస్తున్న సబ్సిడీ కానీ, రుణం కానీ సరిపోక గృహ నిర్మాణాలు ఎక్కడికక్కడ ఆగిపోయి ఉన్నాయి. కొన్ని లక్షల గృహాలు నిర్మాణం కాకుండా ఆగిపోయాయి కనుక ఒక సమగ్రమైన ఆలోచనా విధానంతో ప్రభుత్వం ముందుకు వస్తుందా? రాఫువరెడ్డిగారు అడగడం జరిగింది. గతంలో రామారావుగారు ఉన్నప్పుడు ఈ ఫెడరేషన్ ద్వారా సహకార చుబాలు అందించి తక్కువ వడ్డీ వసూలు చేసే విధానం ప్రవేశపెట్టడం జరిగింది. దయచేసి దానిని స్పెంగ్లెస్ చేసి దానికి తగిన ఆర్థిక వరులు కల్పించి బ్యాంకులతోసహా టైలర్స్ చేసి ఈ గృహనిర్మాణం పూర్తి చేయడానికి ఆలోచన చేస్తారా? ఒక సమగ్రమైన ఆలోచన ప్రభుత్వం తేసుకుంటుందా?

శ్రీమతి కె. ప్రతిభా భారతి:- రూరల్ హౌసింగ్ పోగ్గాంలో జి.ఐ.సి.ద్వారా లోన్స్ తేసుకుంటున్న మాట వాస్తవమా? జి.ఐ.సి.కి ఇప్పటివరకు ప్రభుత్వం ఎంత బాకీ ఉంది? ప్రభుత్వానికి అది అడిషనల్ బర్డెన్ కాదా? ప్రభుత్వంయొక్క ఆర్థిక పరిస్థితి దృష్ట్యా జి.ఐ.సి. దగ్గర లోన్స్ తేసుకునే అవకాశం ప్రభుత్వానికి ఉందా? జి.ఐ.సి. వారు ఈ యొక్క ప్రతిపాదనలతో ముందుకువచ్చే ఆలోచన ఉంటుందా? మంత్రిగారు ఆలోచించాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ జి. బుచ్చయ్యచౌదరి:- వేకర్ సెక్షన్స్ కి మల్టీ కాంప్లెక్సులు 1 ప్లస్ 2 కట్టేవి కానీ కూడా సరిపోవడం లేదు. అది కూడా మినిస్టర్ గారు ఆలోచన చేయాలి.

శ్రీ గద్దె బాబారావు(చేపురుపల్లి):- ఇళ్లు కట్టుకోవడానికి బ్యాంకులవారు, ఎల్.ఐ.సి.వారు రుబాలు ఇస్తున్న మాట వాస్తవం. అయితే పెద్దవారికి ఇస్తున్నారు. ఎల్.ఐ.సి.లో పాలసీ తేసుకుని, బ్యాంకులలో సెక్యూరిటీ తేసుకుని కానీ ఇస్తున్నారు. కలెక్టర్ ద్వారా మన ప్రభుత్వ ఫండ్స్ బ్యాంకులో ఉన్నాయి. ఈ వేకర్ సెక్షన్స్ కి లోన్ ఇచ్చే దానిలో బ్యాంకర్స్ మేటింగ్ ప్రతి సెల కండక్ట్ చేస్తున్నారు. కలెక్టర్ ద్వారా ఇన్ స్పెక్షన్స్ ఇచ్చి విడుదలకు రు. 25 వేలు రుణం ఇప్పించేదానికి జిల్లాలో పెద్ద ఇబ్బంది ఉండదు. అది కూడా చేస్తారా?

మిస్టర్ స్పీకర్:- ఇది నిర్ణయించుకుంటుంది కాదు. మిడిల్ క్లాస్ వారికి.

9-40 శ్రీ కె. సుబ్బారావు:- అధ్యక్షా, ఇటీవల అర్బన్ ఏరియాలలో 30వేల రూపాయల రుణం ఇచ్చే ఎల్.ఐ.సి. స్కీమ్ ఒకటి ప్రారంభమయింది. ఇందులో 5 వేల రూ.లు టెనిషియరే కట్టుకోవాలి. కాబట్టి ఇదే స్కీమ్ ను గ్రామీణ ప్రాంతాలలో కుటుంబ సంక్షేమ ప్రయోజనంగా ఉంటుందేమో ఆలోచించవలసిందిగా మనవిచేస్తున్నాను.

Sri Baddam Bal Reddy:- Speaker Sir...

Mr. Speaker:- Did you see the list? I will give opportunity only to the signatories.

శ్రీ ఎం. రాజయ్య:- సభ్యుల ఆందోళన చూస్తూ ఉంటే ఈ ప్రోగ్రామ్ మీద చాల ఇంటరెస్టు ఉన్నట్లుగా వ్యక్తం అవుతున్నది. ఇప్పటివరకు 1996-97లో 3,54,000 ఇళ్లు కట్టుకోగలిగాం....

(శ్రీ పి. జనార్థన్ రెడ్డి ఘరియు శ్రీ ఎన్. రాఘవరెడ్డిల నుండి అంతరాయం)
దయచేసి వినండి. వినే ఓపిక కూడ లేకపోతే ఎట్లా?...

శ్రీ ఎన్. రాఘవరెడ్డి:- ముఖ్యమంత్రిగారు లేరు. వారు ఉన్నప్పుడు ఈ ప్రశ్నకు సమాధానం చెప్పించండి. న్యాయం జరుగుతుంది.

శ్రీ ఎం. రాజయ్య:- ప్రతి గ్రామంలో టెల్ఫోన్ స్కేమ్ సక్రమంగా నడుస్తున్నది అంటే ఈ హౌసింగ్ ప్రోగ్రామ్ ఒక్కటే. ఈ కార్యక్రమం దాదాపు అన్ని గ్రామాల్లో జరుగు తున్నది. ఒకటి వేకర్ సెక్టన్స్ హౌసింగ్ ప్రోగ్రాం కాగా, రెండవది, మిడిల్ క్లాస్ వారు కావాలంటే ఫెడరేషన్ ఒకటి ఉంది. అంతకంటే హ్యూర్ క్లాస్ హౌస్లకు కావాలంటే హౌసింగ్ బోర్డు ఉంది. కానీ సభ్యులు అడిగిన ప్రశ్న ఏమిటంటే గ్రామాల్లో ఎల్.ఐ.సి. నుండి 25 వేల రూ.ల రుణాన్ని ఇప్పించి, ఇళ్లు కేటాయింపు అంశం ఏదైనా ఉందా అని అడుగు తున్నారు. అయితే ఇప్పటికే ప్రారంభించి, అసంపూర్ణంగా మిగిలిపోయిన ఇళ్లు దాదాపు 6 లక్షల వరకు ఉన్నాయి. దయచేసి సభ్యులు దీనిలో సహకరించినట్లయితే తప్పకుండా వీనిని సాధించగలుగతాం. అయితే గౌరవసభ్యులు రాఘవరెడ్డిగారు అడిగిన ప్రశ్న ఏదయితే ఉందో, దానిని గురించి ప్రస్తుతం ఏమీ లేదు. ముందు, ముందు ఆలోచించి అవసరమయితే దానిని ఫోలోఅప్ చేస్తాం.

ఉస్మానియా ఆసుపత్రిలోని కృత్రిమ అవయవ కేంద్రం

33-

*4416-శ్రీమతి వై. నీతాదేవి(ముదినేపల్లి):- సర్వశ్రీ ఎస్.వి.సిపాచ్. అప్పల నాయుడు(బొబ్బిలి): ఆర్. చంద్రశేఖరరెడ్డి:- వైద్య, ఆరోగ్యశాఖ మంత్రి దయచేసి ఈ క్రింది విషయములు తెలిపెదరా:

(అ) ఉస్మానియా ఆసుపత్రిలోని కృత్రిమ అవయవ కేంద్రము గత నాలుగేళ్లుగా మూతబడివున్న విషయం నాన్మవమేనా;

(ఆ) సదరు కేంద్రపు సాంకేతికజ్ఞులు పనిచేకుండా వ్యర్థంగా వున్నారనే విషయం కూడా నాన్మవమేనా;

(ఇ) అయినచో, ఈ విషయంలో తీసుకున్న చర్య ఏమి?

వైద్య, ఆరోగ్య శాఖమంత్రి (డా. ఎన్. జనార్థన్ రెడ్డి):- (అ) లేదండీ.

(ఆ) లేదండి. 19 పదవులు మంజూరు కాగా, వాటిలోనుండి 13 పదవులను భర్తీ చేయడమైనది. 5 మంది టెక్నిషియన్లు/ఆర్థోటిక్ టెక్నిషియన్లు గత 4 సంవత్సరాలుగా అనధికారికంగా క్లియరువజరులో ఉన్నందున ఈ కేంద్రం ఆశించినంతగా పనిచేయడం లేదు.

(ఇ) 5 మంది టెక్నిషియన్లు/ఆర్థోటిక్ టెక్నిషియన్లను సర్వీసునుండి తొలగించడానికి వారి అనధికారిక గైరువజరుపై కృమశిక్షణా చర్యను ఇప్పటికే ప్రారంభించడమైనది. ఈ చర్యకు అదనంగా అనుపక్తిలోని కృత్రిమ అవయవాలకేంద్రం సజావుగా పనిచేయడానికి వీలుగా, ఖాళీగావున్న టెక్నిషియన్లు/ఆర్థోటిక్ టెక్నిషియన్ల పదవులను భర్తీచేయడానికి కూడ చర్యను తీసుకోవడం జరుగుతున్నది.

శ్రీ ఎస్.వి. చినఅప్పల నాయుడు:- అధ్యక్షా, మంత్రిగారు సమాధానం చెబుతూ "లేదండి" అన్నారు. అయితే గత నాలుగు సంవత్సరాలుగా ఈ కృత్రిమ అవయవాల కేంద్రం మూత పడినట్లుగా ఉంది. ఎప్పటినుండి మూతపడి ఉంది? 13 మందిని నియమించామన్నారూ. అందులో అయిదుమంది డ్యూటీస్ నుండి అబ్స్కాండ్ అయినట్లుగా సమాచారం ఇక్కడ ఇచ్చారు. మరి వాళ్లు ఎప్పటినుండి అబ్స్కాండ్ అయ్యారు? వారిమీద ఏ రకమైన చర్యలు చేపట్టారో స్పష్టంగా మంత్రిగారు సమాధానం ఇవ్వాలని కోరుతున్నాను. అంతేకాకుండా ఇప్పటివరకు ఆ కేంద్రంలో ఎంతమంది వికలాంగులు తమకు కృత్రిమ అవయవాలు కావాలని కోరారు.

డాక్టర్ ఎస్. జనార్దన్రెడ్డి:- అధ్యక్షా, ఈ అయిదు మంది అనాథరెజిష్ట్రా అబ్సెన్స్లో ఉన్నారు. ఇందులో ఒక అతనికి 5 సంవత్సరాలు దాటిపోయింది. మొట్టమొదటగా అతన్ని సర్వీస్నుంచి తొలగించేందుకు చర్యలు తీసుకుంటున్నాం. సర్వీస్ రూల్స్ ప్రకారం 5 సంవత్సరాల వరకు అబ్సెన్స్ అయితేగాని తొలగించడానికి వీలుండదు. అయితే ఆ కేంద్ర యొక్క అవశ్యకతను దృష్టిలో ఉంచుకొని అక్కడి పదవులను భర్తీ చేస్తాం. ఈ కేంద్రానికి ఆర్థోపేటిక్ డిపార్ట్మెంట్ ద్వారా ఇప్పటివరకు కేంద్రం సహాయం చేసేది. అయితే ఇప్పుడు ఆ సహాయాన్ని కూడ అపవేయడం జరిగింది. అయితే ఈ కేంద్రంలో వెంటనే ఫూర్తి స్థాయిలో పనిచేసేటట్లుగా చర్యలు తీసుకోబోతున్నాం.

శ్రీ ఎస్.వి. చినఅప్పలనాయుడు:- అధ్యక్షా, నేను అడిగిన మూడు ప్రశ్నలలో ఒకదానికే సమాధానం వచ్చింది. రెండింటికి రాలేదు.

అధ్యక్షా, కృత్రిమ అవయవాలు కావాలని ఎంతమంది కేంద్రంలో తమ పేర్లు నమోదు చేసుకున్నారు. తరువాత, నాలుగేళ్లు తరువాత అబ్స్కాండ్ అయిన ఉద్యోగస్థుల మీద చర్య తీసుకోవడానికి అవకాశం ఉంటుంది. అయితే 5 సంవత్సరాలు అయినప్పటికీ కూడ ఎందుకు ఉదాసీనత వ్యవహరించి చర్య తీసుకోలేదో మంత్రిగారు స్పష్టంగా సమాధానం చెప్పాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ ఆర్. చంద్రశేఖరరెడ్డి (వనపర్తి):- సార్ మెడికల్ సర్వీసెస్ ఎసెన్షియల్ సర్వీసెస్. For the past five years five technicians are not in service and they have gone to abroad. వైద్యులకు వెళ్లిపోయినట్లుగా సమాచారం ఉన్నప్పటికీ కూడ, మెడికల్ సర్వీసులు ఎమర్జెన్సీ సర్వీసుగా గుర్తిస్తున్నప్పుడు, వారిమీద

ఎందుకు యాక్సన్ తీసుకోలేదు బేసిక్ గా కృత్రిమ అవయవాలు కావాలని ఎక్కువగా పేదవాళ్లు వస్తూ ఉంటారు. మరి వారికి సంబంధించిన ఈ కేంద్రం గత అయిదేళ్లుగా మూతపడి ఉంది. అన్నర్ లో ఏమో "నో" అన్నారు. అంటే కేంద్రం ఫంక్షన్ చేస్తున్నట్లుగా ఉంది. గత అయిదేళ్లుగా మూత పడినట్లుగా మరోప్రక్క చెబుతున్నారు. ఒకసారి మినిస్టర్ గారు అక్కడకు వెళ్లి విజిట్ చేస్తే బాగుంటుంది. మంత్రిగారు ఇప్పుడు ఇచ్చిన అన్నర్ మాత్రం సత్యదూరమని నేను తెలియచేసుకొంటున్నాను.

శ్రీ ఎన్. రాఘవరెడ్డి:- మంత్రిగారు పర్వేస్ రూల్స్ ప్రకారం 5 ఏళ్ల వరకు హాజరు కాకపోయినా, చర్య తీసుకొనడానికి వేల్చడంబున్నారు. నేను అడుగుతున్నది ఏమిటంటే, కేంద్రం మూతపడుతున్న పరిస్థితులతో కంట్రాక్టు బేసిస్ మీద అయినా నేరుగా తీసుకొనేందుకు ప్రభుత్వం ఎందుకు పూనేకోవడం లేదు? అయిదుమంది లేరనే సాకుతో కేంద్రాన్ని మూసివేయాలని ప్రభుత్వం ఎందుకు ఆలోచిస్తున్నది? ఇప్పటికైన వెంటనే కేంద్రాన్ని తెరిచివేయడానికి అవసరమయినటువంటి ఉద్యోగస్తులను నియమిస్తారా? ఎప్పటి లోగా ఆ పనిచేస్తారో చెప్పండి.

డాక్టర్ ఎన్. జనార్దన్ రెడ్డి:- అధ్యక్షా, ఈ కేంద్రం పూర్తిగా పనిచేయకుండా ఉన్నది అన్నది వాస్తవం కాదు. 1992-93లో 67 మందికి, 93-94లో 8 మందికి, 94-95లో 6 మందికి, 95-96 లో 12 మందికి, 96-97లో 10 మందికి ఆర్థిఫిషియల్ లిండ్స్ ఇవ్వడం జరిగింది. సర్వేస్ రూల్స్ ప్రకారం ఏ ఉద్యోగస్తుడు అయినా డ్యూటీస్ నుండి అబ్సెన్స్ అయినట్లయితే, 5 సంవత్సరాల వరకు వారిని తొలగించలేదు. ఇప్పుడు రాఘవరెడ్డిగారు చెప్పినట్లుగా, కంట్రాక్టు బేసిస్ మీద గవర్నమెంట్ తరపున సిబ్బందిని నింపడానికి అన్ని చర్యలు తీసుకొంటాం.

శ్రీ సివాచ్. విద్యాసాగరరావు(మెట్ పల్లి):- అధ్యక్షా, కాళ్లు వేతులు విరిగిన వాళ్లు జె.పూర్ కు వెళ్లకుండానే ఇక్కడే ఆర్థిఫిషియల్ లిండ్స్ ఇవ్వేందుకుగాను ఉస్మానియా హాస్పిటల్ లో ఒక కేంద్రాన్ని తెరిచారు. కానీ అధ్యక్షా మంత్రిగారు చెప్పినట్లుగా, నాలుగు సంవత్సరాలుగా ప్రభుత్వపరంగా ఏమీ చేయడం లేదని మేధావీ మంత్రిగారికి తెలియజేస్తూ నేను మూడు అనుబంధ ప్రశ్నలు అడుగుతాను.

అసలు కృత్రిమ అవయవం అంటే నిర్వచనం ఏమిటి? కృత్రిమ అవయవాల్లో ఏవే లభ్యంగా ఉన్నాయి?

రెండవది, ఈ నాలుగు సంవత్సరాల్లో ఏ ఒక్క పేషెంట్ కు అయినా కాలు గాని, చేయి గాని ఆర్థిఫిషియల్ లిండ్స్ ప్లాష్టెడ్ చేసిన దాఖలాలు ఉంటే, వాటిని సభముందు ఉంచుతారా?

మూడవది, ఆర్థిఫిషియల్ లిండ్స్ ఇవ్వేందుకు ముందుకు వచ్చే లెన్స్ క్లబ్, భారత వికాస్ పరిషత్ వంటి స్వచ్ఛంద సంస్థలకు రాష్ట్రప్రభుత్వం ఇచ్చే సహాయం ఏమిటి?

9-50 | డాక్టర్ ఎల్. రవీంద్రారెడ్డి(మైదుకూరు):- అధ్యక్షా, ప్రభుత్వం ఎంత దయ ఉ. నేయమైన పరిస్థితిలో ఉందో మనం అర్థం చేసుకోవాలి. ఈ కృత్రిమ అవయవముల కేంద్రం గత 4 సంవత్సరాలుగా పనిచేయడం లేదు. మంత్రిగారు తమ

సమాధానంలో 5 గురు టెక్నిసియన్లు ఆర్థోపెడిక్సులో గత 4 సంవత్సరాలు అనధికారంగా గ్నెరు హాజరులో ఉన్నందున పనిచేయడం లేదని అన్నారు. ప్రభుత్వం మరి ఏమి చర్య తీసుకుంటోంది. ప్రభుత్వ ఆత్యవసర సర్వీసులలో ఉన్న ఉద్యోగస్తుల విషయంలో సివిల్ సర్వీసు రూల్సును ఎమెండు చేస్తారా? వారిమీద చర్య తీసుకుని ఈ ఖాళీలను భర్తీ చేసే విషయం పరిశీలిస్తారా? రెండవది, రాఘవరెడ్డిగారు అడిగినట్లు ప్రభుత్వం ఆల్ రెడీ ఒక ప్లాన్ లీక్ చేసింది. ఈ ప్రభుత్వం కాంట్రాక్టులో ఉద్యోగాలు ఇస్తున్నామని. ఈ లీక్ చేసి దాదాపు 2 నెలలు కావతోంది. ఈ కృత్యం చేసి కూడా రెండునెలలు కావతోంది. వెంటనే చర్య తీసుకుని కాంట్రాక్టు బేసిన్మీద టెక్నిషియన్లును తీసుకుని కృత్రిమ అవయవాల కేంద్రం పనిచేసేలా చూస్తారా?

శ్రీ డి. నాగేందర్:- అధ్యక్షా, గౌరవ మంత్రిగారు సమాధానం యిస్తూ, కృత్రిమ అవయవాల కేంద్రం గురించి చెబుతూ 'నో' అన్నారు. మొన్ననే ఎన్టీఎల్ కమిటీ జరిగి నపుడు కమిటీ ఛైర్మన్ దృష్టికి తెచ్చాను. ఉస్మానియా ఆసుపత్రిలో రాష్ట్రం నలుమూలల నుండి వేదకుటుంబాలవారు గతంలో వచ్చేవారు. ఈ ప్రశ్న వేశాకన్నా కనీసం మంత్రిగారు అక్కడకు వెళ్లి అది పనిచేస్తోందా లేదా అని చూశారో లేదో పౌడరాబాదు నిటీలో శాసనసభ్యులం మాకు ఏదో ఒక సందర్భంలో ఉస్మానియాకు గాంధీ ఆసుపత్రిలకు వెళ్లే పని ఉంటుంది. మరి మంత్రిగారు చెప్పేది అక్కడ వుందో లేదో దేవుడికే ఎరుక. వేద ప్రజలు, ఎఫ్.యూ.వేయలేని వారు యాక్సిడెంటు వంటి కేసులలో ఆసుపత్రికి వస్తే వారికి సరైన సదుపాయాలు లేవు. ఇంకా ఉస్మానియా ఆసుపత్రిలో సి.టి.స్కానింగు కూడా లేదు. మంత్రిగారిని కోరేది, దయచేసి, వేద ప్రజలకు సంబంధించిన ఆసుపత్రి కనుక, రాష్ట్రం నలుమూలల నుంచి వస్తున్నారు కనుక సరైన సదుపాయాలు కల్పించాలి. నేను కోరేది, ఉస్మానియా ఆసుపత్రికి సామాన్యులు రావడానికి ప్రజలు భయపడుతున్నారు. గత 4 సంవత్సరాలనుంచి పనిచేయని డాక్టర్లను, 5 సంవత్సరాల నుంచి గ్నెరు హాజరు అయి, విదేశాలకు పోయిన వారిమీద చర్య తీసుకోండి. అప్పుడైనా ఉన్నవాళ్లు సెట్ రైట్ అవుతారు.

శ్రీ ఎన్.వి. చిన అప్పలనాయుడు:- అధ్యక్షా, నేను మొదటే అడిగాను. ఎంతమంది ఈ కృత్రిమ అవయవాలకోసం నమోదు అయ్యారో ఉస్మానియా ఆసుపత్రి, వరంగలు, విశాఖపట్నం ఈ మూడుచోట్ల వివరా యివ్వాలని కోరుతున్నాను.

డా. డి. శివరాం(కందుకూరు):- అధ్యక్షా, పాల్కు మినిస్టరుగారిని నోట్ చేసు కోవలసిందిగా కోరుతున్నాను. ఈ మధ్య రోటరీ క్లబ్బువారు, లయన్స్ క్లబ్బువారు ఆర్థోఫిషియల్ లింబు సెంటర్లను ఫౌన్డరు చేస్తున్నారు. ఈ మధ్యనే గవర్నమెంటు వారి పోగాంగా పి.పాచ్.సి.లను ఎన్.టి.ఓ.లకు యిచ్చే అవకాశం ఉందని చెబుతున్నారు. డాక్టర్లు లేరని నాగేందర్ గారన్నారు. వారు డాక్టర్లు కాదు. టెక్నిషియన్లు. టెక్నిషియన్లు లేనందున మూతపడే అవకాశం ఉంది కాబట్టి, లయన్స్ క్లబ్బు వారికిగాని, రోటరీ క్లబ్బు వారికి గాని దత్తం చేస్తే పరిస్థితి చక్కబడే అవకాశం ఉంటుంది. ఆ విధంగా ఏర్పాటుచేస్తారా?

శ్రీ డి. నాగేంద్రర్:- అధ్యక్షా, టెక్నోషియన్సు, ఎల్ డి సేమ్ టైమ్ డాక్యుంట్ అని అన్నాను. శివరాంగారు వినదు. ఆయనకు చెప్పడందేమో, ప్రతిదానికీ యింటర్ప్రెట్ చేశాడు. ఆయనకు ఓవర్ యాంగ్లయిట్ ఉంది. మంత్రికావాలని. ఆయనను అర్థం చేసుకోమనండి. పూర్తిగా వినమనండి. లేకపోతే మంత్రిపదవి అయినా యిప్పించండి.

డా. ఎన్. జనార్దన్ రెడ్డి:- ఆర్కిఫిషియల్ లింప్ సెంటర్ ఉన్నానియూ ఆసుపత్రిలోనూ, అపాలనాయుడుగారు చెప్పినట్లు, విశాఖలోను, 'బర్డ్స్' తిరుపతిలోనూ ప్రభుత్వపరంగా నడుస్తున్నాయి. నాన్ గవర్నమెంట్ స్వచ్ఛంద సంస్థలు ఈ కార్యక్రమాలు చేపట్టడం జరుగుతోంది. ముఖ్యంగా మహావీర ఆసుపత్రిలో ఈ కార్యక్రమం చేపట్టడం జరుగుతోంది. కేంద్రప్రభుత్వం సహాయం చేసేది కాని అది ఆగిపోయింది. అయినప్పటికీ మనవద్ద పసి బియ్యాలనే ఉద్దేశ్యంతో, రాఘవరెడ్డిగారు చెప్పినట్లు, కాంబాక్టు సర్వీసులతోనైనా పసి బియ్యం, సమర్థవంతంగా చేయడానికి అన్నీ చర్యలూ తీసుకుంటున్నాం. నాగేంద్రగారు సి.బి. స్టాసింగు లేదని చెప్పారు. ఉన్నానియూ ప్లైమ్ ఆసుపత్రి చాలామందికి చదువు చెప్పింది. అన్నీ వర్షాలకూ వసతులు కల్పించాల్సివచ్చింది. జపన్ లో ఎక్స్ ప్లెంట్ ఉపయోగించడానికి కూడా చర్యలు తీసుకుంటున్నాం. నేనూ అక్కడ చదువుకున్నాను. మూడు నాలుగు రోజుల కొకసారి నా నేను ఏదో ఒక పేషంట్ ను చూసే పనిమీద అక్కడకు వెళుతూ వుంటాను. అక్కడి పరిస్థితులు నాకు తెలుసు. దానికి కావలసిన అన్నీ చర్యలూ తీసుకోవడం జరుగుతోంది. అనవసరమైన అభియోగాలు చేయవద్దు.

ఎంతమంది నమోదు అయినారని సభ్యులు అడిగారు. ఆ సమాచారం ప్రస్తుతం నావద్ద లేదు. వారికి నేను తెలియజేస్తానని మనవిచేస్తున్నాను. డా. శివరాంగారు అడిగారు. ఎన్.జి.ఓ.లకు యిస్సారా అని. ఎవరైనా ఎన్.జి.ఓ.లు ముందుకు వస్తే వో పాఫిట్ ఆర్గనైజేషన్ క్రింద యివ్వడానికి పరిశీలిస్తాము.

జాతీయ రహదారిపై తాడేపల్లిగూడెంవద్ద ట్రాఫిక్ అవరోధాలు

34

*4626 సర్వశ్రీ పి. కనక సుందరరావు (తాడేపల్లిగూడెం) శ్రీమతి ఎ. అన్నపూర్ణ దేవి (ఆర్కూరు):- రోడ్డు, భవనాల శాఖమంత్రి దయచేసి ఈ క్రింది విషయములు తెలిపెదరా:

(అ) పశ్చిమ గోదావరి జిల్లాలో తాడేపల్లిగూడెం ద్వారా వోవు జాతీయ రహదారిపై గల ట్రాఫిక్ అవరోధాలను గూర్చి ప్రభుత్వానికి విధితమైనా;

(ఆ) అయినచో, ట్రాఫిక్ వెసులుబాటుకై బైపాస్ రోడ్డువేసే ప్రతిపాదన ఏదైనా ఉన్నదా;

(ఇ) లేనిచో, అందుకుగల కారణములెవ్వి?

రోడ్డు, భవనాల శాఖమంత్రి(శ్రీ ఎస్.వి. సుబ్బారెడ్డి):- (అ) అవునండి.

(ఆ) లేదంటే, అయినప్పటికీ, వాహనాల రాకపోకలను సులభతరం చేసేందుకు ప్రస్తుతం ఉన్న క్యారెజేవేను పట్టుణ పరిధులలో 114/0 కి.మీ. నుండి 117/0 కి.మీ వరకు వెడల్పుచేయడం జరుగుతున్నది.

(ఇ) ఒక-ప్రధాన కాలువ, రైల్వేలైను పట్టణంగుండా పోతున్నందున డైపాస్ రోడ్డువేయడం సాధ్యంకాదని శాపంచడమయింది.

శ్రీ పి. కనకసుందరరావు:- అధ్యక్షా, తాడేపల్లిగూడెంలో జాతీయ రహదారిలో బ్యాఫిక్ కు అంతరాయం కలుగుతోందని మంత్రిగారు అంగీకరించారు. వెడల్పు చేస్తున్నామని అన్నారు. అది ఎంతకాలంలో చేస్తారా? 114 కి.మీ నుంచి 117 కి.మీ వరకూ వెడల్పు చేస్తున్నామన్నారు. కానీ యింకా పెంచవలసిన అవసరం ఉంది. తమ సమాధానంలో బ్యాఫిక్ అంతరాయాన్ని అంగీకరించారు. కానీ కాలువ, రైల్వే లైను పట్టణంగుండా పోతున్నందున డైపాస్ రోడ్డు సాధ్యం కాదని అన్నారు. కాలువ, రైల్వేలైను ఉన్న చోట్ల మరి కట్టడం లేదా? తప్పనిసరిగా నిర్మాణం చేయాల్సిన అవసరం ఉంది. అక్కడ నిర్మాణాలు జరుగుతున్నాయి. అటో నగరుకు స్థలం ఎలాటేవేస్తే ఈ అక్కడవిలు తగ్గుతాయి. బారంపూడి వద్ద కాలువ దగ్గర బీడ్జి కట్టినక్కడలేదు. జువ్వలపాలెం వద్ద ఏలూరు కాలువమీద బీడ్జి కడితే బ్యాఫిక్ కు అంతరాయం తగ్గుతుంది. ఆ విధంగా తగు చర్యలు చేపట్టాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ ఎస్.వి. సుబ్బారెడ్డి:- అధ్యక్షా, తాడేపల్లిగూడెంలో బ్యాఫిక్ రద్దీని ప్రభుత్వం గుర్తించి, 114 కి.మీ నుంచి 117 కి.మీ వరకూ రోడ్డు ప్రస్తుతం ఉన్న 5.50 మీ. వెడల్పును 7 మీ. వెడల్పుగా చేయడానికి యిప్పుడు పనులు జరుగుతున్నాయి. రూ.43.76 లక్షలతో ఈ పనులు జరుగుతున్నాయి. అంతేకాదు. అక్కడ ఉన్న బ్యాఫిక్ అంతరాయాన్ని గుర్తించి 4 లేన్ రోడ్డు నిర్మాణం చేయడానికి ఎం.ఓ.ఎస్.టి. (మినిస్ట్రీ) ఆఫ్ సర్వేస్ బ్యాన్స్ ఫోర్మేషన్ వారికి ప్రతిపాదనలు పంపించడమైనది. 9వ పంచవర్ష ప్రణాళికలో చేర్చి 4 లేన్ గా డెవలప్ చేయాలని ఆలోచిస్తున్నాము.

10.00 | 1997 గ్యాంగులో ఇది కూడా చేర్చి డెవలప్ చేయాలని ఆలోచన చేస్తున్నాము. ఉ. డైపాస్ రోడ్డు ప్రతిపాదనకు సంబంధించి ఫిజిలిటీ బోర్డు పుంజే ప్రతిపాదనకు ప్రభుత్వానికి ఎటువంటి అభ్యంతరం లేదు.

శ్రీ పి. కనకసుందరరావు:- అధ్యక్షా, తాడేపల్లిగూడెం జువ్వలపాలెంవద్ద ఏలూరు కాలువపైన బీడ్జి నిర్మిస్తే, నల్లచెరువు వెళ్ళు వెళ్ళడానికి అవకాశం ఉంటుంది. బారంపూడి వద్ద కూడా కాలువకట్టి బాగుచేసి డైపాస్ రోడ్డుకు అవకాశం ఉంటుంది. కాబట్టి జువ్వల పాలెంవద్ద ఏలూరు కాలువమీద శాంక్లన్ చేయాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ ఎస్.వి. సుబ్బారెడ్డి:- సభ్యులు చేసిన సూచనను పరిశీలిస్తాను.

భూమి కేటాయింపు కమిటీలు

35-

*4720(బీ) సర్వేశ్రీ ఎం. కోదండరెడ్డి (ముప్పరాబాదు), డి. నాగేందర్ (ఆసిఫ్ నగర్):- రెవెన్యూ శాఖమంత్రి; దయచేసి ఈ క్రింది విషయములు తిలపెదరా:

(అ) ప్రభుత్వం, భూమి కేటాయింపు కమిటీలను ఏర్పాటుచేసిన విషయం వాస్తవమేనా;

(ఆ) ఈ కేటాయింపు కమిటీలు పనిచేయకపోవడంవల్ల బలహీనవర్గాలకు గృహాలు వంటి అభివృద్ధి పనులు స్తంభింపిపోయినవను విషయం కూడా యధార్థమేనా;

(ఇ) అయినచో, ఈ విషయంలో ప్రభుత్వం తీసుకున్న చర్య ఏమి?

రెవెన్యూ శాఖమంత్రి (శ్రీ టి. దేవేందర్ గౌడ్):— (అ) అవునండీ.

(ఆ) లేదండీ. కేటాయింపు కమిటీలు సక్రమంగా పనిచేస్తున్నాయి.

(ఇ) ఈ సంగతి ఇతరులకు కాదు.

శ్రీ ఎం. కోదండరెడ్డి:— అధ్యక్షా, గౌరవ రెవెన్యూ మంత్రిగారు ఈ ఎసయిన్ మెంట్ కమిటీలు పనిచేస్తున్నాయో అంటే అవును అనీ అన్నారు. ముఖ్యమంత్రి చంద్రబాబు నాయుడుగారు పదవీబాధ్యతలు వేపట్టిన తరువాత ఈ సభలో ఆర్థికంగా ఎసయిన్ మెంట్ కమిటీలకు శాసనసభ్యులు షేర్మన్లు ఉంటారు, వారి అధ్యక్షతన కార్యక్రమాలు చేపడతారు అనీ అన్నారు. మొట్టమొదట ఇన్నూ చేసిన డి.వో.లో ఎం.ఎల్.ఏ. షేర్మన్లు ఉన్నారు. తరువాత మార్పులు జరిగి దానికి అనుబంధంగా 3, 4 డి.ఓ.లు వచ్చాయి. అవి ఏమిట? రాష్ట్రంలోని అన్ని డి.ఓ.లలో ఎసయిన్ మెంట్ కమిటీలు పనిచేస్తున్నాయి అంటున్నారు. మావరకు, మాకు తెలిసినంతవరకు ఫంక్షన్ చేయడం లేదు. ఫంక్షన్ చేస్తే ఇంతవరకు ఎసయిన్ చేసిన భూములు ఎన్ని? ఎంతమంది లబ్ధిదారులు ఉన్నారు? ఎన్ని మీటింగులు జరిగాయి? జరిగితే దానికి అధ్యక్షులు ఎవరు? ప్లాదరాబాదు నగరానికి ఎసయిన్ మెంట్ కమిటీ ఉందా? ఉంటే ఎన్ని మీటింగులు అయినాయి? మొన్న ఏదో సంధర్భంతో అడిగితే ప్లాదరాబాదు నగరాన్ని మినహాయించామని రెవెన్యూ మంత్రి అన్నారు. దానికి కారణం ఏమిటి? ప్లాదరాబాదు పరిసర ప్రాంతాలలో కొన్ని వందల వేల ఎకరాల సర్వేస్ ల్యాండ్ ఉంది. అందులో సుమారు 40, 50 సంవత్సరాల నుండి పేదలు గుడిసెలు వేసుకొని, ఇండు కబ్బుకొని ఉంటున్నారు. ఒకవేళ ఇక్కడ కమిటీ లేనందున ఈ విషయంలో కలక్టరు నిర్ణయం తీసుకొంటే వారి గతి ఏమిటి? ప్లాదరాబాదు సర్వేస్ ల్యాండ్స్ విషయంలో ప్రభుత్వ విధానం ఏమిటి? నేను అడిగిన విషయాలకు పూర్తి సమాచారం తెలియ జేస్తే బాగుంటుంది. ఎసయిన్ మెంట్ కమిటీలు పనిచేయకపోవడం వలన గృహనిర్మాణ కార్యక్రమం కొంత ఆగింది. ఈ మధ్యకాలంలో ఎల్వెసి వారు మిడిల్ క్లాసు వారికి లోన్లు ఇవ్వమని ప్రకటించడంతో గృహనిర్మాణాలకు చాలా ఇబ్బంది కలుగుతుంది. ఎసయిన్ మెంట్ కమిటీలు పనిచేయడం లేదు. కాబట్టి ఈ విషయంలో ప్రభుత్వ విధానం చెప్పాలి.

శ్రీ టి. దేవేందర్ గౌడ్:— అధ్యక్షా, ఎసయిన్ మెంట్ కమిటీలు వేయడం జరిగింది. వారు చెప్పినట్లు డి.వో.లో మార్పులు తెచ్చాము. అన్ని రాజకీయపార్టీలకు, ముఖ్యంగా నేషనల్ పార్టీలకు ప్రాధాన్యత ఇవ్వాలనే ఉద్దేశ్యంతో డి.వో.లో మార్పులు చేశాము. ఆ విధంగా అన్ని రాజకీయ పార్టీలకు ఇందులో ప్రాధాన్యత ఇవ్వడం జరిగింది. కమిటీలు ఏర్పడ్డ తరువాత ఏ విధంగా డిస్ట్రిబ్యూషన్ చేశారనే అడిగారు. ఈ ప్రభుత్వం వచ్చిన తరువాత రాష్ట్రం మొత్తంమీద 1 లక్షా 7 వేల 234 ఎకరాలు 68 వేల 410 లబ్ధిదారులకు

పంపడం జరిగింది. కావాలంటే జిల్లాలవారేగా, గ్రామాలవారేగా లిస్ట్ ఇస్తాము. హౌస్ నెట్ పట్టాలు 2 లక్షల 57 వేల 214 హౌస్ నెట్ పట్టాలు ఇచ్చాము. ఇండ్ల పట్టాలు ఎసయిన్మెంట్ కమిటీ పరిధిలో లేదు. హైదరాబాదు నగరానికి ఎసయిన్మెంట్ కమిటీ లేదు.

శ్రీ డి. నాగేందర్:- అధ్యక్షా, మంత్రిగారి సమాధానం వింటే చాలా బాధ కలుగుతోంది. ఎందుకంటే మీరు ఇచ్చిన బడ్జెట్ లోనే ఎసయిన్మెంట్ కమిటీలద్వారా భూసేకరణ చేసి మూడు లక్షల పట్టాలు పేదప్రజలకు ఇస్తామని అన్నారు. కానీ మంత్రిగారు తమ సమాధానంలో 67వేల మందికి ఇస్తామని ఇప్పుడు చెబుతుంటే ఇంతకంటే దురదృష్టం ఏముంది? బాధ్యతగల మంత్రి బడ్జెట్ లో ఒక మాట చెబుతారు ఇంకొకసారి మరొక మాట చెబుతారు. కాబట్టి నేను మంత్రిగారిని కోరేది మీరు వాగ్దానం చేసిన మేరకు మూడు లక్షల పట్టాలు ఇవ్వడానికి సిద్ధంగా వున్నారా? రెండవది భూసేకరణ విషయంలో శాసన సభ్యులను ఎసయిన్మెంట్ కమిటీ ఛైర్మన్లు నియమిస్తే అవకతవకలు జరగడానికి అవకాశం ఉండదని గౌరవ ముఖ్యమంత్రిగారు, రెవెన్యూ మంత్రిగారు కూడా పదే పదే చెప్పారు. జంట నగరాలకు ఎసయిన్మెంట్ కమిటీ లేదని చెప్పారు. కానీ జంటనగరాల శాసనసభ్యులకు రంగారెడ్డి జిల్లాలోని కొన్ని ప్రాంతాలు వస్తాయి. కాబట్టి నగరంలో ఆగిపోయిన పట్టాలు ఇవ్వండి. ఇందులో ముఖ్యమంత్రి హామీ ఇచ్చారు మీరు కూడా ఇచ్చారు. కాబట్టి రాథోయే స్వతంత్ర దివోత్పద స్వర్ణోత్సవాలలో అయినా పట్టాలు ఇవ్వడానికి ప్రయత్నం చేయాలని కోరుతున్నాను. దయచేసి మంత్రిగారు జవాబు చెప్పాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ బి. వెంకటేశ్వరరావు:- అధ్యక్షా, ఇది చాలా కేలకమయిన ప్రశ్న. ఏదయినా ప్రశ్న అడిగితే రెవెన్యూ మంత్రిగారి దగ్గరనుండి సరైన పద్ధతిలో చాలా సూటిగా సమాధానం వచ్చేది. ఈ రోజు ఆ విధంగా లేదని చెప్పడానికి విచారిస్తున్నాను. ఎసయిన్మెంట్ కమిటీ పనిచేస్తుందా అంటే చేస్తుంది అన్నారు. నన్ను కూడా ఎసయిన్మెంట్ కమిటీ ఛైర్మన్ గా నియమించామని చెప్పారు. కానీ ఇంతవరకు ఒక్క సమావేశం కూడా జరగలేదు. ఇది మా ఒక్కవోటే కాదు. కమిటీ పనిచేస్తుందని చెబుతున్నారు. పని చేస్తుందంటే ప్రతిపక్ష పార్టీలు ఉన్నవోట పనిచేయవద్దని ఆదేశాలు ఇచ్చారా? దయచేసి దీనికి సంబంధించిన సమాచారం తెప్పించుకోండి. ఇక రెండవది ఈ కమిటీలలో ఎవరెవరిని నింపారు? అది కూడా మాకు తెలియదు. మీరు ఇక్కడ ఉన్నప్పుడు అప్పటి రూలింగ్ పార్టీ వారి ఇష్టం వచ్చిన వారితోనే ఏం. ఎల్. ఏ మనుషులను రానివ్వలేదు. నేను మా పార్టీ తరపున ఫోర్ లీడర్స్. బలహీనవర్గాలకు ఇందు కేటాయించే విషయంలో కమిటీ పని చేస్తుంది. అది ప్రజాస్వామిక పద్ధతిలో పనిచేస్తుంది అని చెప్పడం అవాస్తవం.

10-10 | ఇళ్లస్థలాలు బలహీనవర్గాలకు కేటాయించే విషయంలో మార్కెట్ రేటు ఒకటి ఉన్నా, మరొకటి ఉన్నా, దానికంటే రెండు రెట్లు ఎక్కువగా - పొలం రు. 1-25 లక్షలు వున్నా వాళ్లు మేము రు. 30,000 ఇస్తాము. రాజీపడు అనే పద్ధతి మంచిది కాదు. మేము కంప్లయింట్స్ పెట్టాము. కావాలంటే మీరు తెప్పించుకోండి. మీరు కమిటీలలో ఎవరెవరిని నింపారు. ఎప్పుడు నింపారు. అవి ఎప్పుడైనా సమావేశమయ్యాయో, ఏ ఏ జిల్లాలలో ఎన్నిసార్లు ఏ ఏ కమిటీలు పనిచేచాయనే వివరాలు మంత్రిగారు తెలియజేయవలసిందిగా మే ద్వారా కోరుతున్నాను.

శ్రీ బి. దేవేందర్ గౌడ్:- గౌరవసభ్యులు నాగేందర్ గారు మాట్లాడుతూ ఇది ఏదో దురదృష్టకరమని, ఏదో, ఏదో చెప్పారు. ప్రశ్న వేసేటప్పుడైనా, ప్రశ్నకు సమాధానం వేసేటప్పుడైనా హార్టిగా వింటే, పిగిపేర్లుగా వస్తే మేకా, మాకు ఇద్దరికీ సమస్యలు ఉండవు. బోడెహుడిగారు అడిగారు కరెక్ట్ గా నేను జవాబు చెబుతాను. ఆ బడ్జెట్ లో ఆయన

ఏ ఫిగర్స్ చూశారో, ఏ పేపర్స్ చదివారో నాకు తెలియదు కానీ ఇక్కడ మేము చెప్పింది మాత్రం... వెంకటరెడ్డిగారు వాళ్ళ పార్టీలో లాయర్. దీనికి ఆయన సమాధానం చెప్పాలి. ఎస్సెన్మెంట్ కమిటీలద్వారా ల్యాండ్ అక్విజిషన్ చేయాలని చెప్పారు. ల్యాండ్ అక్విజిషన్ అస్సెన్మెంట్ కమిటీలు చేస్తాయా?

(అంతరాయం)

అధ్యక్షా, నేనే చెప్పిన ఫిగర్స్ కు నాగేంద్రగారు ఎక్కడ కన్ఫ్యూజ్ అవుతున్నారంటే, నేను ఇచ్చిన ఫిగర్స్ గవర్నమెంట్ ల్యాండ్స్ కు సంబంధించినవి. బహుశ, ఆయన సోషల్ వెల్ఫేర్ గురించి అక్వైర్ చేసిన ఫిగర్స్ చూశారేమో? అంటే అయి ఉంటుంది. అదయినా, వారు చెప్పింది కరెక్ట్ కాదు. అది సెవరల్ గా వుంది. అక్వైర్డ్ ల్యాండ్ కు అడిషనల్ గా అక్వైర్ చేసిన గవర్నమెంట్ ల్యాండ్ మాత్రమే నేను ఫిగర్స్ చెప్పాను.

బోడేపూడిగారు అస్సెన్మెంట్ కమిటీలో ఎవరెవరిని మెంబర్స్ చేశారని అడిగారు. ఎం.ఎల్.ఎ. గారు ఛైర్మన్, ఆర్.డి.ఓ. గారు మెంబరుగానూ, ముగ్గురు సోషల్ వర్కర్స్ అని పెట్టాము. ఒక ఎస్.జి. వ్యక్తిని ఒక బి.సి. లేక మైనారిటీ పర్సన్ ను, జనరల్ వ్యాటగిరీ నుంచి ఒకరిని - ఈ ముగ్గురిలో ఒకరు వుమన్ కంప్లైర్ గా వుండాలని పెట్టాము. అదేవిధంగా స్థానికంగా వుండే మండలాధ్యక్షుడు, జిడ్.పి.టి.సి. మెంబరు, లేక అది మునిసిపల్ ఏరియా అయితే మునిసిపల్ ఛైర్మన్, మెంబర్ సెక్రటరీగా ఎం.ఆర్.ఓ. వుంటారు. అన్ని రాజకీయ పార్టీల ప్రతినీధులనూ మెంబర్స్ గా వేశాము. కనుక వీటన్నిటికీ ఈ విధంగా జి.ఓ.లు ఇచ్చారు. ఆర్.డి.ఓ.లకు తగిన విధంగా చర్య తీసుకోమని చెప్పడం జరిగింది. నేను మళ్ళీ ఒకసారి ఆర్.డి.ఓ.లను కాంటాక్ట్ చేసి... అస్సెన్మెంట్ కు కావలసిన ల్యాండ్ వున్నప్పుడు వారు అడుగుతున్నారు, మాకు ఆ విధంగా సమాచారం ఉంది. ఎక్కడైనా అడగకపోవచ్చు. చెప్పడానికి బోర్డు సమాచారం నాకు తెలియదు. ఎన్ని జిల్లాలలో సమావేశాలు ఏర్పాటు చేశారనేది నా దగ్గర సమాచారం లేదు. అది మరొకసారి లెప్పించుకుని తప్పనిసరిగా చెబుతాను. మలక్ కేజ్ కోర్టు రూరల్ ఏరియా ఉంది. కొంత అర్బన్ ఏరియా ఉంది. పూర్తిగా అర్బన్ లో ఏరియాలో అస్సెన్మెంట్ కమిటీలు లేవు. అక్కడ అస్సెన్మెంట్ ను డిస్మిస్ కలెక్టర్ గారే చూస్తున్నారు.

(అంతరాయం)

శ్రీ బి. వెంకటేశ్వరరావు:- మాజీస్ట్రేట్ ను ప్రత్యేకించి ఖరీదు చేసి ఇవ్వమని చెప్పారు. కానీ నెగోషియేషన్ ద్వారా అక్కడున్న ధరకు ఇంచుమించుగా ఇవ్వాలని సి.ఎం. గారు గతంలో వాగ్దానం చేశారు. అది ఎందుకు అమలు జరగడం లేదు. కమిటీలు పనిచేస్తున్నాయా లేదా అనేది మీరు రిపోర్టు తెప్పించుకుని అప్పుడు చెప్పండి. ఈ కమిటీలు పనిచేయడం లేదు. ఇదివరకు మీరు ఏ రిపోర్టు ఇచ్చినా జాగ్రత్తగా ఇచ్చేవారు. ఇది సూటికి సూరు పాళ్లు వాస్తవం. అవాస్తవం కాదు. బలహీనవర్గాలకు ఇళ్లస్థలాలు ఇచ్చే విషయంలో కలెక్టర్, జాయింట్ కలెక్టర్, ఆర్.డి.ఓ. నెగోషియేషన్ ను నడిపి అక్కడ వున్న ధరకు ఇంచుమించుగా ఇవ్వాలి అనే నిబంధనను చెప్పారు. కానీ అమలు జరగడం లేదు. అమలు జరిగేటట్లు చర్య తీసుకుంటారా?

శ్రీ పి. జనార్దన్ రెడ్డి:- సర్, ఎస్సెన్మెంట్ కమిటీ గురించి మంత్రిగారు చెప్పడం జరిగింది. హైదరాబాదు సిటీలో 13 కాన్సిల్టేషన్ యిన్స్టిట్యూట్లు ఉన్నాయి. అందులో మలక్ కేజ్, ఖైరతాబాదు కాన్సిల్టేషన్ యిన్స్టిట్యూట్ కోంత రూరల్, కొంత అర్బన్ ఏరియాలన్నాయి. ఖైరతాబాదు కాన్సిల్టేషన్ యిన్స్టిట్యూట్ ఎందుకు కన్సిడర్ చేయడంలేదో నాకు అర్థం కావడం

లేదు. సిటీలో కూడా హౌజ్ సెట్ పట్టాలు ఇవ్వడం జరుగుతోంది. సిటీలో కూడా ఎం.ఎ.ఎ.లను అస్సెస్మెంట్ కమిటీ ఫైర్మన్లుగా చేయండి. ఎం.ఎల్.ఎ.లను ఎస్సెస్మెంట్ కమిటీ ఫైర్మన్లుగా చేస్తామని ఆ రోజు ముఖ్యమంత్రిగారు చెప్పడం జరిగింది. రోజు రోజుకూ ఎందుకు రూల్స్ మారుతున్నాయో నాకు అర్థం కావడం లేదు. ఫైరెంజీబాదు కాన్స్టిట్యూయెన్సీ గురించి మంత్రిగారికి కూడా తెలుసు.

Mr. Speaker:- Khairatabad includes both rural and urban.

శ్రీ ఎం. ఆంజనేయులు(పెందుర్తి):- అధ్యక్షా, మంత్రిగారు కొన్ని పాక్స్ సత్యాలు చెప్పారు. కానీ పూర్తి సత్యాలు చెప్పలేదు. దీనికి సంబంధించి 6 జి.ఓ.లు ఇచ్చారు. దేంట్లో రూరల్ అండ్ అర్బన్ అనే తేడా ఎక్కడా లేదు. మళ్ళీ వాటిని పెరిష్కే చేయించమని చెబుతున్నాను. 1995 జూలై నుంచి ఈ ప్రహసనం ప్రారంభమైంది. ప్రహసనం అని ఎందుకన్నానంటే, 8 నెలల్లో 6 జి.ఓ.లు ఇచ్చి, వీవరి జి.ఓ. గురించి చెప్పలేదు. 1996 మార్చిలో ఈ జి.ఓ.ల గురించి ఎగ్జెంప్ట్ చేస్తూ ఎం.ఆర్.ఓ.లకు అధికారాలు ఇచ్చారు. గతంలో చెప్పారు. మొదట్లో ఆర్.డి.ఓ. ఫైర్మన్, ఆ తరువాత ఎం.ఎల్.ఎ. ఫైర్మన్ ఆ తరువాత 3వ జి.ఓ.లో సోఫల్ వర్కర్లను ఇన్క్లూడ్ చేశారు. 4వ జి.ఓ.లో ఎం.పి.టి.సి., జడ్.పి.టి.సి. మెంబర్లను ఇన్క్లూడ్ చేశారు. 5వ జి.ఓ.లో పోలిటికల్ పార్టీలను ఇన్క్లూడ్ చేశారు. కానీ ఇక్కడకు - భూమికి సంబంధించిన సమస్యకు వచ్చేసరికి కాంగ్రెస్ వారూ, తెలుగుదేశంవారు ఒక్కటే. వీవరిలో ఒక రైడర్ను పెట్టారు. ఆ రైడర్లో ఎక్సెప్ట్ కాంగ్రెస్ అండ్ తెలుగుదేశం, మిగతా వారు ఎవరినీ అపాయింట్ చేయడానికి వీలులేకుండా 10 శాతం కన్నా ఎక్కువ వచ్చినవారిని అని చెప్పి, ఎక్కడా అపాయింట్ చేయలేదు. 6వ జి.ఓ. 1996 మార్చిలో ఇచ్చారు. వీటిని అన్నిటిని ఎగ్జెంప్ట్ చేస్తూ అధికారులే చేయవచ్చునని, ఆ జి.ఓ. ఇన్క్లూడ్ చేయడానికి ఒక కారణం ఉంది. బోడోవాడివారు ఇందాక చెప్పారు. వారికి మేటింగులు అయ్యాయో లేదో నాకు తెలియదు కానీ నేన్నేత 5, 6, మేటింగులు వేశాను.

సమావేశాలు జరిగాయి కానీ పాటాల్లుగా, ఒక రీతంగా ప్రజా ప్రతినిధులను విశ్వాసంలోకి తీసుకోకుండా అధికార యంత్రాంగంమీద ఆధారపడదలచుకుని 1996 మార్చిలో ఈ కమిటీలు అన్నిటినుంచి ఎగ్జెంప్ట్ చేస్తూ ఒక జి.ఓ. ఇన్క్లూడ్ చేయడం జరిగింది. ఆ తరువాత ఎక్కడా కూడా లేదు. ప్లాందరాబాదు, విశాఖపట్నం, గుంటూరుకు వేరే జి.ఓ.లు ఎక్కడా ఇన్క్లూడ్ చేయలేదు. అగ్రికల్చర్ ల్యాండ్ అండ్ హౌజ్ సెట్స్ కు సంబంధించి మొత్తం 6 జి.ఓ.లను ఇన్క్లూడ్ చేయడం జరిగింది. ఇది చాస్తావ పరిస్థితి అని చెబితే, ప్రభుత్వం కూడా ప్రజా ప్రతినిధులపై విశ్వాసం లేకుండా అధికార యంత్రాంగంమీద విశ్వాసంతోటే కొంటరి చేకలేకుండా చేసింది. చాలా పొరపాట్లు జరిగాయి. అందులోని లోపాలలోకి నేను పోవడంలేదు. చాస్తావ పరిస్థితిని గురించి చెప్పవలసిందిగా నేను కోరుతున్నాను.

శ్రీ మహ్మద్ అమానుల్లాఖాన్(బాంద్రాయణగుట్ట):- స్పీకర్ సర్, ఈ అస్సెస్మెంట్ కమిటీ గురించి మంత్రిగారు చెబుతూ అర్బన్ ఏరియాలలో ఎస్సెషల్స్ ప్లాందరాబాదు సిటీకి ఇటువంటి కమిటీలు లేవని చెబుతున్నారు. దీనికి కారణం ఏమిటి? కలెక్టర్, ప్లాందరాబాదుకు అన్ని పవర్స్ ఇస్తే, వారు పోస్ట్మెంట్ చేస్తారు. అర్బన్ ఏరియాలలో కూడా వేల ఎకరాల ల్యాండ్ వేకంట్గా ఉంది. కానీ మీరు ప్రాపర్గా అక్వైర్ చేయడంలేదు. 20 సం.లనుంచే, 30 సం.ల నుంచే ఇళ్లు కట్టుకుని ఉంటే, ఇంతకాలం తరువాత ఇప్పుడు నోట్సులు ఇస్తున్నారు. నేను జేరో అవర్లో రెయిట్ చేశాను ఈ సమస్యను దానిమీద

కలెక్టర్ అసూయకొని కూడా ఇచ్చారు. 5 సంవత్సరాల పైన వుంటే హెరాస్ మెంట్ చేయమని, పట్టాలు వేకర్లకున్నాకూ, ఎకానమికల్స్ బ్యాంక్ వద్ద సెక్యూర్టీ వారికి ఇస్తామని చెప్పడం జరిగింది. సేమ్ డే కలెక్టర్ హెరాస్ మెంట్ చేశారు. స్కెడాబాదులో హరిజన బస్టో బండ్లగూడలో, నాగబోలి-యాకుత్ పురలో - ఇలా అనేకచోట్ల చేశారు. మే ఇచ్చు లాక్ చేస్తాము. ఇది ఇవ్వాలని, అది ఇవ్వాలని హెరాస్ మెంట్ చేస్తున్నారు. మీరు న్యాయం చేయండి. లేకపోతే అస్సెస్ మెంట్ కమిటీని వేయండి.

10-20 వెకెంట్ ల్యాండ్ ని గాబీ చేసి దానిని అమ్మవారిమీద ప్రభుత్వం చర్యలు తీసుకోవడం ఉ. లేదు. 20 సంవత్సరాల తరువాత నోటీసు ఇస్తే మంచిది కాదు. ఇప్పటికీ వెకెంట్ ల్యాండ్ చాలా వుంది. మేము మాదన్నపేటలో ఉందని చెప్పిన చర్య తీసుకోలేదు. ఇచ్చు కట్టుకొని 5 సంవత్సరాలకన్నా ఎక్కువగా ఉన్నవారికి న్యాయం చేయండి. కలెక్టర్ నుండి హెరాస్ మెంట్ ఉంది. వారిని ఇళ్లనుండి బయటకు పంపించి వేస్తున్నారు. మాజీమాజీకీ వారిని ఇబ్బంది పెడుతున్నారు. లేదా అస్సెస్ మెంట్ కమిటీ ఇక్కడ పెట్టమనండి.

శ్రీ సిపావ్. విద్యాసాగరరావు:- మంత్రిగారు ఈ అంశాన్ని శ్రద్ధగా దృష్టిలో పెట్టుకొని వాస్తవాలను శాసనసభ దృష్టికి స్పష్టంగా ఉంచారని తమద్వారా తెలియ జేస్తున్నాను. ఈ అస్సెస్ మెంట్ కమిటీకి సంబంధించి ఎన్నోసార్లు శాసనసభలో చర్చ వచ్చింది. సబ్జెక్ట్ టుది కలెక్టర్. ఏ శాసనసభ్యుడు కూడా ఈ అస్సెస్ మెంట్ కమిటీలో ఛైర్మన్ గా కూర్చోని తన ఆధ్వర్యంలో పట్టాలు ఇచ్చిన సందర్భాలు ఉన్నాయని నేను అనుకున్నా. ఎక్కడా అలా జరగలేదని అనుకుంటున్నాను. ఒకవేళ విరేధిరెడ్డిగారు ప్రత్యేక పరిస్థితిలో చేస్తే చేసి ఉండవచ్చును. ఎన్నో సందర్భాల్లో ఈ అస్సెస్ మెంట్ కమిటీ విషయాన్ని వెర్రిపై చేయమని చెప్పాను. ఇది ప్రభుత్వ విధానానికి సంబంధించింది. పదే పదే ప్రభుత్వం మిగులుభూమి పట్టాలు ఇస్తామని, దున్నేవానికే భూమి ఇస్తాము అనే ప్రధాన నినాదాలు అమలుచేయడంలో వైఫల్యం అవుతుంది. ఎందుకంటే అస్సెస్ మెంట్ కమిటీలు కూర్చోవడం లేదు. మంత్రిగారికి విజ్ఞప్తి చేసేది ఏమిటంటే, ప్రతినెల ఫలానా తేదీ అని నిర్ణయించండి. అస్సెస్ మెంట్ కమిటీ విధిగా సమావేశం కావాలి. ఖచ్చితంగా పట్టాలు ఇవ్వాలని ఆ వధంగా చేస్తే ఈనాడు పేద ప్రజలకు పట్టాలు ఇచ్చి వారికి అడుకున్నట్లు అవుతుంది. ఇంతవరకూ జరిగిన వారపాటు ఏమిటి? భవిష్యత్తులో ఏమి చేస్తారు? ఆ విషయాలన్నీ వివరించాలి. యం.ఆర్.వో.కి హౌజ్ పట్టాజాలకు సంబంధించి అధికారం ఉంది. ఆర్.డి.వో. ఇవ్వాలి. ఈనాడు 73-74 రాజ్యాంగ సవరణ తరువాత స్వావలంభన, స్వపరిపాలన ఒకపేజీ చెబుతున్నారు. హౌజింగ్ పట్టాల విషయంలో నెగోషియేషన్స్ యం.ఎల్.ఎ.లు చేయాలి. రాజకీయ నాయకులు పట్టాదార్లను ఒప్పించడం చేస్తారు. చివరకు సర్టిఫికేట్లు ఇచ్చే విషయంలో యం.ఆర్.వో.లు, ఆర్.డి.వో.లు నిర్ణయాలు తీసుకుంటున్నారు. కనీసం వారు కనీసతేదీ వేస్తే కూడా వేయడం లేదు. కనీసతేదీ చేయ వలసిన అవసరం కూడా ఉత్తర్వులలో లేదు. కాబట్టి దీన్ని మార్చవలసిన అవసరం ఉంది. వెంటనే రెండు అంశాలమీద ఆర్డర్లు - మేజింగ్ పెట్టమనండి. సత్వరమే జిల్లా కలెక్టర్లకు ఆదేశాలు ఇచ్చి కట్ ఆఫ్ డెబ్ట్ పెట్టి ప్రతినెల పేద ప్రజలకు భూములు ఇవ్వమనండి. నెలలవారీగా సమాచారాన్ని తెప్పించమనండి. కంప్యూటరైజ్ చేయమనండి. నిజీకీ సంబంధించి అస్సెస్ మెంట్ కమిటీలో ప్రజా ప్రతিনিధులకు ఇన్ వాల్వ్ చేయాలని తమద్వారా కోరుతున్నాను.

శ్రీ యం. కోదండరెడ్డి:- నేను ప్రధానంగా ఈ ప్రశ్న వేశాను. ఈ కమిటీలు పని చేయడంలేదని దాదాపు అందరూ శాసనసభ్యులు ఒప్పుకున్నారు. శాసనసభలో ఒక విధాన నిర్ణయం ముఖ్యమంత్రి చేసిన తరువాత వచ్చిన ఉత్తర్వుల విషయం అంజనేయులుగారు చెప్పారు. ఆ ఉత్తర్వుల విషయం ఇప్పటివరకు మాకు తెలియదు. ఒక విధాన నిర్ణయం

శాసనసభలో చేసిన తరువాత ఒకవేళ తదుపరి వారు ఏమయినా నిర్ణయాలు తీసుకుంటే ఆ ఉత్తర్వుల విషయాన్ని మాకు తెలియజేయాలి. ఆ సమాచారాన్ని ఇవ్వాలి. అలా ఇవ్వలేదు. హైదరాబాదు నగరానికి ఈ వివక్షత ఏమిటని నేరుగా ఈ ప్రభుత్వంమీద ఆరోపణ చేస్తున్నాను. హైదరాబాదు నగరంలో ఉన్న సర్పంచ్ ల్యాండ్స్ డిలర్స్ కి అప్పజెప్పడానికి వీరు ఈ అస్సెస్మెంట్ కమిటీలు ఉండవద్దనే నిర్ణయాలు తీసుకున్నారు. ఈ ప్రభుత్వం మీద ఆరోపణ చేస్తున్నాను. రాష్ట్రం అంతా ఒక నిర్ణయం ఉంటుంది కానీ, హైదరాబాదు నగరానికి అస్సెస్మెంట్ కమిటీ పెట్టకపోవడానికి కారణం ఈ ప్రభుత్వం లాలూచీ పడ్డదే. ఈ ప్రభుత్వం డిలర్స్ తో లాలూచీ పడ్డది. ఇక్కడ అస్సెస్మెంట్ కమిటీ చేయలేదు. కాబట్టి ఈ ప్రభుత్వం వెంటనే ఆ నిర్ణయం తీసుకోవాలి. పేదప్రజలను ఆదుకోవాలి అని తమద్వారా కోరుతున్నాను.

శ్రీ గాది వెంకటరెడ్డి:- అస్సెస్మెంట్ కమిటీలు ఏర్పాటు చేశారు. కొందరెక్కడో చెప్పారు. 1,68,000 ఎకరాలు పంచారని అంటున్నారు. అది ఈ అస్సెస్మెంట్ కమిటీ ఆమోదం పొందాయా లేదా అనేది మొదటి ప్రధాన అంశం. అస్సెస్మెంట్ కమిటీ ఆమోదం పొందకపోతే పట్టాలు ఇవ్వడానికి వీలులేదు. ఉత్తర్వులతో ఉంది. కానీ ఆమోదం పొందలేదు. కాబట్టి ఇప్పుడయినా అస్సెస్మెంట్ కమిటీ పెట్టడానికి ప్రయత్నం చేస్తారా? ఈ అస్సెస్మెంట్ కమిటీలు ప్రతినెలా ఇంతకుముందు విద్యాసాగరరావుగారు చెప్పినట్లు కమిటీలు కాన్స్టిట్యూట్ చేసి సమావేశాలు నిర్వహించాలి. ఆ విధంగా డెల్టర్స్ కి ఇవ్వమనండి. ఇది కాంప్లికేటెడ్ ఇస్యూ. ల్యాండ్ అక్వైర్ చేసి ఇచ్చిన హౌజ్ లెన్డ్ పట్టాలను అస్సెస్మెంట్ కమిటీ కట్టవలసిన అవసరం ఉందా లేదా, పెట్టకపోతే దీని సిగ్నిఫికెన్స్, రికగ్నిషన్ ఏమిటి? ఈ విషయాలకు వివరణ ఇవ్వవలసిందిగా తమద్వారా ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాను.

శ్రీ బద్దం బాలిరెడ్డి (కార్యాన్):- అధ్యక్షా, ఈ అస్సెస్మెంట్ కమిటీలు ఉత్తర్వులకే పరిమితం అయ్యాయి. కమిటీలు మాత్రం లేకుండా ప్రభుత్వం భూమిలేనివారికి భూమి పంచారు. ఇళ్లు లేనివారికి ఇళ్లపట్టాలు ఇచ్చారు. అలా అయి ఉండవచ్చును. 99 శాతం యం.ఎల్.ఏ.లు ఇలాగే అంటున్నారు. అస్సెస్మెంట్ కమిటీలు ఫైర్మన్ల ఆధ్వర్యంలో సమావేశం కావదు. దీనికి ప్రభుత్వం ఎప్పుడు ఉత్తర్వు ఇస్తుందని అడుగుతున్నాను. హైదరాబాదు నీటికి సవతితల్లి పేరు చూపుతున్నారు. ఇక్కడ సర్పంచ్ ల్యాండ్ ఎంతో ఉంది. ప్రభుత్వ భూములు, భూఅకరములదార్లు అకరమిస్తున్నారు. మేము చూస్తూ ఉరుకుంటున్నాము. అటువంటి సర్పంచ్ ల్యాండ్స్ ని ప్రభుత్వ భూములను ఇళ్లు లేని పేద ప్రజలకు పట్టాలుగా ఇవ్వడంలో లోకల్ యం.ఎల్.ఏ. ఫైర్మన్ గా ఉంటే బాగుంటుంది. ప్రభుత్వానికి మంచి పేరు వస్తుంది. ఈ విషయంలో ప్రభుత్వానికి మంచి పేరు లేదు. యం.ఎల్.ఏ. ఆధ్వర్యంలో భూమిని పంచే అవకాశం లేదు. ఒకవేళనుండి భూఅకరములదార్లను పెంచే అవకాశం కల్పిస్తున్నారు. దీనిని అరికట్టడానికి హైదరాబాద్ నీటిలో ఉన్న యం.ఎల్.ఏ.లను అస్సెస్మెంట్ కమిటీ ఫైర్మన్లుగా చేస్తారా లేదా, ఈ విషయంలో ఏమి నిర్ణయం తీసుకుంటారో తెలియజేయమనండి.

శ్రీ వంకా సత్యనారాయణ:- మంత్రిగారికి రెవెన్యూ డిపార్ట్మెంట్ వారు ఇష్యూ చేసిన ఉత్తర్వులన్నీంటేమీద ఒక అవగాహన లేదన్నట్లు కనిపిస్తోంది. అసలు పొజిషన్ ఏమిటంటే, ఈనాడు అస్సెస్మెంట్ కమిటీలు ఉన్నాయా, దానిలో యం.ఎల్.ఏ.లకు పాత్ర ఉందా లేదా, లేనివో అమెండ్ చేసి ఎం.ఎల్.ఏ. అధ్యక్షతన ఉండేట్లు ఫైనల్ జి.ఓ. చేస్తారా? ఆరు జి.ఓ.లు 6 మాసాల్లో పంపారు. అంటే సదరు సమాచారం డిపార్ట్మెంట్ ఇవ్వలేదు. నాకు వారి బాధ అర్థం అయ్యింది. దయచేసి దానికి ఫుల్ సాఫ్ పెట్టి ప్రతి ఎం.ఎల్.ఏ.ని అధ్యక్షులుగా చేసి అస్సెస్మెంట్ కమిటీలు పెట్టమనండి, అలా చేసి వాజెన్స్ ఇవ్వడానికి ప్రభుత్వం అవకాశం కల్పిస్తూ, వేబెస్ట్ జి.ఓ.లను ఇష్యూ చేస్తుందా.

శ్రీ కె. బాపిరాజు (అక్కిరీ):- నాకు మాట్లాడడానికి అవకాశం ఇవ్వినందులకు ధన్యవాదాలు. పదే పదే అడిగినదానికి రివేట్ చేయను. రెవెన్యూ మినిస్టర్ గారు అన్నీ అర్థం చేసుకుంటారు. అన్నీ తెల్సినా తగిన సమాధానాలు ఇవ్వలేకపోతున్నారు. ప్రత్యేకంగా నేను కోరేది అస్సెస్మెంట్ గురించి. ఈ ప్రొసీజర్ వదిలిపెట్టి మా పెన్సింగ్ దావర్ జిల్లాలో డెల్టా ఏరియాలో ల్యాండ్ అస్సెస్మెంట్ చేయడానికి ప్రత్యేకంగా దానియొక్క రేటు పొలాల్లో మినిమం 3 లక్షలుంటే రిజిస్ట్రేషన్ వాల్యూ 2 లక్షలుంటే, లక్ష రూపాయలకు ఇవ్వాలని మాలో మేము ఇందాక బోడెపూడిగారు చెప్పినట్లుగా మాట్లాడుకొని రాజీవడే ఇచ్చే విధానం కాకుండా మార్కెట్ రేటు ఇవ్వడానికి తగిన ఉత్తరవులు ఇస్తే తప్ప చేసుకునే అవకాశం ఉండదు. కాబట్టి ఆ విషయం మంత్రిగారు అనౌన్స్ చేస్తే బాగుంటుందని మనవిచేస్తున్నాను.

శ్రీ టి. దేవేందర్ గౌడ్:- చాలామంది గౌరవసభ్యులు ఈ విషయంలో ఆందోళన చెందుతూ ఉత్తరవుల సంగతి ప్రస్తావించాను. ఎం.ఎల్.ఏ.లంతా ఈ అస్సెస్మెంట్ కమిటీలకు ఫైర్మన్ను, ఇంతకుముందు చెప్పినట్లు అందరూ సభ్యులు ఆర్.డి.ఓ. మిగతా సభ్యులు ఇదీవరకూ చెప్పాను. మళ్ళీ రివేట్ చేయవలసిన అవసరం లేదనుకుంటాను. ఇవి బోర్డింగ్ ఫక్షన్ అవుతున్నాయో లేదా అనేది సమాచారం తెప్పించుకోవాలి. చాలామంది ఎం.ఎల్.ఏలు అంటే ఇన్వెయ్ట్ తీసుకున్నవారి దగ్గర ఇవి జరుగుతున్నాయి. మిగతా బోర్డుల జరగడం లేదు. నాకు తెల్సినంతవరకూ నేను చెబుతున్నాను. ఎవరైతే ఇన్వెయ్ట్ 10-30 తీసుకొంటున్నారో వారు వస్తున్నారు. మిమ్మల్ని అందరినీ తప్పక కన్సల్ట్ చేయమని ఆర్.డి.ఓ.లు అందరికీ ఇన్సూక్చన్స్ ఇస్తాను.

(అంతరాయం)

Sri P. Nageswara Rao:- It is an insult to the House Sir. What is it? We were not gone there.

(అంతరాయం)

శ్రీ టి. దేవేందర్ గౌడ్:- నా ఉద్దేశ్యం ఏమంటే సభ్యులు శ్రీ విద్యాసాగర్ రావు చెప్పినట్లుగా ఒకవేళ గౌరవసభ్యులందరూ అగ్గే అయితే ఒక పర్సెంటుజులో డేట్ ని నిర్ణయించడానికి నిర్దముగా ఉన్నాము. గతంలో ఆర్.డి.ఓ.లు అధ్యక్షులుగా ఈ కమిటీలకు ఉండే వారు. వారు మిగతా వారికి తేదీలు ఫిక్స్ చేసేవారు. ఇప్పుడైతే ఆ సమస్య లేదు. గౌరవ శాసనసభ్యులే అధ్యక్షులుగా ఉంటారు కాబట్టి మన కన్వేనియంట్ ప్రకారంగా పెట్టుకొంటే బాగుంటుంది. మేరే ఒక కామన్ డేట్ నిర్ణయించి ఆ రోజు ప్రకటించమంటే నాకు ఏమీ అభ్యంతరం లేదు. మూడు నెలలకు ఒకసారి కంపల్సరీగా ఒక డేట్ ఫిక్స్ చేయమంటే ఆ విధంగా చేస్తే నేను ఇన్సూక్చన్స్ ఇప్పిస్తాను. దీనివల్ల రెగ్యులర్ గా మేటింగ్స్ జరుపుకోడానికి వీలు ఉంటుంది.

(అంతరాయం)

శ్రీ పి. జనార్థన్ రెడ్డి:- హౌస్ స్పెక్ట్ గురించి చెప్పమనండి...

శ్రీ టి. దేవేందర్ గౌడ్:- గౌరవసభ్యులు అడిగిన ప్రతి ప్రశ్నకు నేను జవాబు చెబుతాను. కాకపోతే గౌరవ సభాపతి నాకు సమయం ఇవ్వాలి. శ్రీ జనార్థన్ రెడ్డిగారి నియోజకవర్గం ఫైరత్ బాద్ అర్బన్ మరియు రూరల్ ఏరియాగా ఉంటుంది. నాకు అస్సెస్మెంట్ కమిటీ ఉండాలని అన్నారు. అగ్రికల్చర్ అస్సెస్మెంట్ ఏడైతే ఉండో అక్కడ ఈ కమిటీలు ఉన్నాయి. అవి వెరిఫై చేసి కాన్ఫిరమ్ చేయమని చెబుతాను. అదేవిధంగా ప్రభుత్వ భూముల సంగతి శ్రీ అమానుల్లాఖాన్ చెప్పారు. 508 డి.ఓ.ల రెగ్యులరైజేషన్ J. 187-4

పెట్టుకొన్నవారు ఇది ప్రభుత్వ భూమేనని. మేము డబ్బు కట్టడానికి సిద్ధంగా ఉన్నామని ముందుకు వచ్చిన వారినే అడుగుతున్నాం అప్పు....

(అంతరాయం)

శ్రీ మహమ్మద్ అమానుల్లాఖాన్:- వాలెంటింగ్ ఎవరు ముందుకు వస్తారండీ.

(అంతరాయం)

శ్రీ జి. దేవేందర్ గౌడ్:- నేను కలెక్టర్ తో వెర్రిఫై చేశాను. వారు ఇచ్చిన సమాచారం ప్రకారంగా ఎవరైతే వారంతా వారే ఇది ప్రభుత్వ భూమనే, రెగ్యులరైజ్ చేయడానికి డబ్బు కడతామని అన్నారో అటువంటి కేసులకు మాత్రమే మేము డబ్బు వసూలు చేస్తున్నామని చెప్పారు. కావాలంటే ప్లాన్ రెజిస్టర్ కలెక్టర్ ని పిలిపించి, గౌరవ సభ్యులతో ఒక సమావేశము ఏర్పాటుచేయడానికి కూడా నేను సిద్ధముగా ఉన్నాను. సమావేశము ఏర్పాటు చేస్తాను.

(అంతరాయం)

మిస్టర్ స్పీకర్:- కలెక్టర్ గారికోసూ, మేజిస్ట్రేట్ పెడతారుట.

శ్రీ జి. దేవేందర్ గౌడ్:- అంజనేయులుగారు మిగతా సభ్యులు అర్బన్ ఏరియల్ లో ఎం.ఆర్.ఓ.లతో ఇన్స్పెక్షన్ చేస్తున్నారని చెప్పారు. హౌస్ సైట్ పట్టాలకు మాత్రం ఎం.ఆర్.ఓ. కలెక్టర్ కు మాత్రమే జారీ చేయమని ఆదేశాలు ఉన్నాయి. మన అస్సేన్ మెంట్ పరిధిలో ఈ విషయం లేదు. అస్సేన్ మెంట్ పరిధిలో హౌస్ సైట్ పట్టాలు లేవు. కావాలనే విషయం మీరు తీసుకువస్తే కొన్నివేల సంఖ్యలో హౌస్ సైట్ పట్టాలు ఉంటాయి. అర్బన్ ఏరియల్ విషయం మీకు తెలియనిది కాదు. అధికారులకు ప్రత్యామ్నాయం లేకుండా అధికారాలు కావాలంటే సూచనలు చేస్తే వారు ప్రిపేర్ చేస్తూనే ఉంటే తొందరగా జారీచేయమని చెప్పడం జరిగింది. నెగోషియేషన్స్ చేయమని వారికి చెప్పాము. అది ల్యాండ్ అక్విజిషన్ అఫ్ సర్వీస్ దగ్గర ఉంది. ఎవరైనా తక్కువ రేటులో మార్కెట్ రేటు కంటే తక్కువకి ఇవ్వడానికి సిద్ధంగా ఉంటే నెగోషియేట్ చేసి వారికి వాటిని సెలెక్ట్ చేయమని చెప్పడం జరిగిందని మరొకసారి తెలియజేస్తున్నాను.

అధ్యక్షా, నా దగ్గర ఉన్న సమాచారాన్నంతా ఇచ్చాను. ఇంకా ఏదైనా సమాచారం కావాలంటే అది వాతపూర్వకంగా నాకు ఇవ్వమనండి. నేను జవాబు గౌరవసభ్యులకు పంపిస్తాను.

(Interruptions)

Mr. Speaker:- You please hold a meeting with all the Floor Leaders with regard to the Assignment Committees.

Sri T. Devender Goud:- O.K. Sir. I will hold a meeting with them.

(Interruptions)

Mr. Speaker:- I have already told the Minister to convene a meeting with all the Floor Leaders with regard to this. Now it is Zero Hour.

Sri P. Ashok Gajapathi Raju:- Sir, Before we go to Zero Hour, One submission Sir.

(Interruptions)

Mr. Speaker:- O.K. I will get it postponed.

(అంతరాయం)

శ్రీ టి. దేవేందర్ గౌడ్:- అధ్యక్షా, ఇంతకు ముందు శ్రీ కోదండరెడ్డి మాట్లాడుతూ ప్రభుత్వంపై ఒక ఆరోపణ చేశారు. అన్నేమెంటో కమిటీలు లేకపోవడంవల్ల ఇక్కడ సర్ప్లస్ ల్యాండ్ అంతా బిల్డర్స్ కి ఇస్తున్నామని అన్నారు. ఒక్క సింగిల్ ఇన్సిడెంట్ చెప్పమనండి. మా ప్రభుత్వం వచ్చిన తరువాత ఒక్క ఇన్సిడెంట్ రో అయినా అట్లా ఇచ్చామేమో హ్రావ్ చేయమనండి. ఈ విధంగా అనవసరంగా అలిగేషన్ చేయడం కాదు. హ్రావ్ చేయమని కోరుతున్నాను. You show me a single incident.

(అంతరాయం)

Mr. Speaker:- I have already told the Minister to convene a meeting with all the Floor Leaders there you can discuss it in detail. The Minister has assured to the House.

(Interruptions)

శ్రీ పి. జనార్థన్ రెడ్డి:- మంత్రిగారు ఫ్లోరింగ్ చేస్తున్నారు.

Mr. Speaker:- Let us not waste the time. Please. The Minister has agreed to convene a meeting with all the Floor Leaders. What more you want?

శ్రీ పి. జనార్థన్ రెడ్డి:- కోదండరెడ్డిగారు చెప్పిన విషయమే మంత్రిగారు స్పందిస్తూ ఒకత్తైన అటువంటిది జరిగితే నిరూపించమనండి అని అన్నారు. మేము సిద్ధముగా ఉన్నాము. మంత్రిగారికి తెలుసు. భింజారాపాక్స్ లోని రోడ్డు నెం. 35లో సర్ప్లస్ ల్యాండ్ కి మేరు పర్మిషన్ ఇవ్వడం జరిగింది. మేము నిన్న కూడా ఈ సభలో చెప్పాము. మేము హ్రావ్ చేయడానికి సిద్ధముగా ఉన్నాము. హ్రావ్ చేస్తే మేరు రాజీనామా చేయడానికి సిద్ధముగా ఉన్నారా? ధైర్యం ఉంటే రండి ముందుకు.

(Interruptions)

Sri P. Ashok Gajapathi Raju:- Speaker Sir, before we go to the Zero Hour....

(Interruptions)

Mr. Speaker:- You have to oblige. You have raised one issue, the Minister had replied to it. Again you want to raise the same. Then I will have to think about it. You see, the people are laughing at us. How many times you repeated it.

(Interruptions)

Answers to the rest of the questions are deemed to have been given.

CALLING OF TENDERS FOR TIRUPATHI - PUDI ROAD

36-

*3867-(T)-Q.-Smt. N. Laxmi Parvathi(Pathapatnam), Sarvasri G. Muddu Krishnam Naidu (Puttur), H. Appala Dora(Tackli), P. Indra Reddy(Chevella) and S. Madhusudhana Chary(Shyampet): Will the Minister for Roads and Buildings be pleased to state:

(a) whether it is a fact that tenders were called for Tirupathi-Pudi road on October, 24th for Rs.3.55 crores with T.T.D. funds.

(b) is it fact that many special conditions were put and tender schedules were given only to five to six persons and others were rejected;

(c) is it fact that nearly 30% excess rates were quoted by the contractors by forming a ring; and

(d) the action taken by the Government for the illegal act and whether the Government is going to recall the tenders again by cancelling the earlier ones?

Minister for Roads and Buildings (Sri S.V. Subha Reddy):-

(a) Yes, Sir, tenders for Tirupati - Pudi Road were called for on 24.10.1996, for two reaches of the road with T.T.D. Funds.

(b) No Sir, only those conditions as required by Ministry of Surface Transport, Government of India and laid down by Commissionerate of Tenders were put. Same conditions are imposed for all other major road works. Tender Schedules were issued to 6 eligible persons and 5 Tenders were received.

(c) The lowest tenderer has quoted 38.65% and 35.67% excess on S.S.R. 1995 and 1996 respectively for the above works. The tender proposals are under process at circle level.

(d) Does not arise, as the entire process of transparent and as per rules in force.

STRUCTURAL CHANGES IN BASIC ADMINISTRATION OF APSRTC

37-

*4537-Q.-Sri D. Sivaram:- Will the Minister for Transport be pleased to state:

(a) whether it is a fact that due to the structural changes initiated by the various V.Cs and M.Ds in the basic administration in APSRTC there is lot of disruption in the smooth functionings of A.P.S.R.T.C.

(b) if so, whether the management had sought permission from the Government for such changes in administration; and

(c) whether it is also a fact that due to the said changes the posts of Divisional Managers have become irrelevant?

Minister for Transport (Sri K. Chandrasekhara Rao):- (a) No, Sir.

(b) Whenever changes are made in the administrative set up, the Corporation after approval of the Board and after obtaining orders of Government is implementing the same.

(c) No, Sir.

SCARCITY OF DRINKING WATER IN KHAMAREDDY TOWN

38-

*4722-(Z)-Q.-Sarvasri G. Govardhan(Kamareddy) and N. Anjaneyulu (Yellareddy):- Will the Minister for Municipal Administration be pleased to state:

(a) whether it is a fact that there is acute scarcity of drinking water in Kamareddy Town;

(b) if so, the relief measures taken by the Government to avoid the situation; and

(c) if so, the steps taken to complete the schemes?

Minister for Municipal Administration and Urban Development(Sri B. Satyanarayana Murthy):- (a) No, Sir.

(b) Does not arise

(c) Does not arise.

INCOMPLETE WORKS OF LAXMI CANAL, SRIRAMSAGAR PROJECT

39-

*3905-Q.-Sri K.R. Suresh Reddy(Balkonda):- Will the Minister for Major and Medium Irrigation be pleased to state:

(a) whether it is a fact that works on Laxmi Canal of Sriramsagar Project are incomplete;

(b) whether it is also a fact that some completed distributaries have breached and some are without cement lining; and

(c) if so, the funds required to complete the pending works and also the repairs?

Minister for Major and Medium Irrigation (Sri Tummala Nageswara Rao):- (a) Yes, Sir. The works on Distributory No.3 Left Canal are in progress. The works on Laxmi Canal on Distributory No. 1, 2 & 4 are completed and Irrigation Potential created to an extent of 3423 H8. The tenders for Electrical and Mechanical works are being called for an amount of Rs.790 Lakhs and is programmed to be grounded by 8/1997 and to complete in 18 months time i.e., 1/1999. Irrigation Potential to an extent of 2032 Ha. under the 1st Lift Canal will be created by 6/1999 and the remaining Irrigation Potential to an extent of 3395 Ha. under D/3 IInd Lift Canal will be created by the end of March, 2000.

(b) No, Sir. Distributories have not breached and no cement lining is contemplated for the distributories of Laxmi Canal in the Project Revised Estimate. Hence they are not lined.

(c) An amount of Rs.2970 lakhs is required to complete the balance works of Laxmi Canal for which necessary provision is made in the "Accelerated Irrigation Benefit Programme sponsored by Government of India under Central Loan Assistance

అధీనందన తీర్మానం: శ్రీ కె. ఆర్.

నారాయణన్ భారత రాష్ట్రపతిగా

25 జూలై, 1997.

337

ఎన్నికైన సందర్భంగా.

**ENCROACHMENT OF FISHERIES DEPARTMENT BUILDING
AT SINGARAYAKONDA**

40-

*6207-Q.-Sarvasri Pidathala Rambhupal Reddy(Siddalur), Y. Srinivasa Rao(Gujarala) and a. Rajendra Prasad(Vemur):- Will the Minister for Animal Husbandry and Fisheries be pleased to state:

(a) whether the building and the site belonging to the Fisheries Department at Singarayakonda in Prakasam District has been encroached; and

(b) if so, the action taken to evict the encroachers?

Minister for Animal Husbandry, Fisheries and Dairy Development(Sri B. Veera Reddy):- (a) No, Sir.

(b) Does not arise Sir.

అధీనందన తీర్మానం

శ్రీ కె.ఆర్. నారాయణన్ భారత రాష్ట్రపతిగా ఎన్నికైన సందర్భంగా

Sri P. Ashok Gajapathi Raju:- Sir, before we go to the Zero Hour, with your kind permission, on behalf of the House, I beg to move the following Resolution:

"This House conveys its felicitation to Sri K.R. Narayanan on his election as President of India. From a humble beginning in a remote village in Kerala, Sri Narayanan has risen to the highest office in the country, with honesty, Sincerity, hardwork and humility, he has traversed this long path to the Rashtrapathi Bhavan. An Intellectual, Journalist, Philosopher and Statesman, Sri Narayanan has distinguished himself as a Diplomat, as a Parliamentarian and as a Minister. Gandhiji's dream of a dalit being Rashtrapathi of our country is realised with Sri K.R. Narayanan becoming the First Citizen of India in its Golden Jubilee year of Independence.

Mr. Speaker:- Resolution moved.

శ్రీ పి. జనార్ధన్ రెడ్డి:- అధ్యక్షా, మొట్టమొదటిసారిగా మేము ఈ విషయంలో మూడు రోజుల క్రితమే రెజల్యూషను పెట్టవలసిందిగా అడగడం జరిగింది. అప్పుడు మేరు

అభినందన తీర్మానం: శ్రీ కె.ఆర్.
నారాయణన్ భారత రాష్ట్రపతిగా
ఎన్నికైన సందర్భంగా

ఈ విషయాన్ని పరీక్షిస్తాము అన్నారు. మరి అప్పుడు మరిచిపోయారో ఏమీ జరిగిందో కానీ ఈ రోజు రెజల్యూషను పెట్టడం జరిగింది. దానిమేద మేము చాలా సంతోషిస్తున్నాము. శ్రీ కె.ఆర్. నారాయణన్ గారు...

Mr. Speaker:- That is why, he said on behalf of the House.

Sri P. Ashok Gajapathi Raju:- Sir, I don't want to interrupt. When many people give notice of resolution.

Mr. Speaker:- That is why I said 'on behalf of the House'.

Sri P. Ashok Gajapathi Raju:- As a convention when the House agrees, the Government resolution gets precedence. If there is anything wrong with the wording or if they want any change in the wording, please let us know, We want to pass it unanimously.

శ్రీ పి. జనార్థన్ రెడ్డి:- వారు రాష్ట్రపతిగా శ్రీ కె.ఆర్. నారాయణన్ గారి ఎన్నిక పట్ల మూవ్ చేసిన తీర్మానంపట్ల, వర్న్ డిఫరెన్స్ గూర్చి అడిగారు. ఏదీ ఏమైనప్పటికీ ఈ తీర్మానం ప్రవేశపెట్టడంవల్ల మా సంతోషాన్ని వ్యక్తం చేస్తున్నాము.

Mr. Speaker:- Let us save time. It is a unanimous resolution.

శ్రీ పి. జనార్థన్ రెడ్డి:- రాష్ట్రపతిగా ఒక దశి త నాయకుడు ఎన్నికకావడం, అతని ఎన్నికపట్ల మనం యిక్కడ రెజల్యూషన్ పాస్ చేసినందుకు నేను సంతోషిస్తూ, మా పార్టీ తరపున తమద్వారా స్పీకర్ గారి తీర్మానానికి అభినందనలు తెలియజేస్తున్నాను. శ్రీ కె.ఆర్. నారాయణన్ కేరళ రాష్ట్రానికి చెందిన వ్యక్తి.

(అంతరాయం)

Sri Kadiam Srihari:- Sir, is there any discussion on this?

Mr. Speaker:- If the Members want, they can discuss this. It is unanimous resolution.

శ్రీ పి. జనార్థన్ రెడ్డి:- నేను రాష్ట్రపతిగా ఎన్నిక విషయమే చేసిన తీర్మానంపై మాట్లాడడంపట్ల కొంతమంది స్నేహితులకు ఇబ్బంది కలుగుతోందో నాకు అర్థం కావడం లేదు. అయినా సమయం తక్కువగా ఉందని తమరు అంటున్నారు కనుక తమ సలహా ప్రకారం నేను మంత్రిగారు ప్రవేశపెట్టిన తీర్మానాన్ని అభినందిస్తూ ఆమోదిస్తున్నాను.

Mr. Speaker:- Now the question is:

"This House conveys its felicitation to Sri K.R. Narayanan on his election as President of India. From a humble beginning in a remote village in Kerala, Sri Narayanan has risen to the highest office in the country with honesty, sincerity hardwork and humility, he has traversed this long path to the Rashtrapathi Bhavan. An Intellectual, Journalist, Philosopher and Statesman, Sri Narayanan has distinguished himself as a Diplomat, as a Parliamentarian and as a Minister. Gandhiji's dream of a dalit being Rashtrapathi of our country is realised with Sri K.R. Narayanan becoming the First Citizen of India in its Golden Jubilee year of Independence."

(Pause)

The Resolution was adopted unanimously amidst thumping of benches.

Mr. Speaker:- I am to announce to the House that a launch has been arranged to all the Hon. Members at 1.30 P.M. today i.e., 25th July, 1997 in the lobbies of Assembly Buildings. All the Members are requested to participate in the launch. Press is also invited to the same.

జీరో అవర్

(మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్ అధ్యక్ష స్థానములో వున్నారు).

శ్రీ పి. పురుషోత్తమరావు(నిర్వారు):- అధ్యక్షా, తెలంగాణా ప్రాంతానికి సంబంధించి నేను తమకు వాయిదా తీర్మానం యిచ్చాను. మీరు ఆ సందర్భంగా యింకో తీరుగా రమ్యన్నారు. మేమాట మీద ఉరుకున్నాను. ఈ రోజు అనుమతి యివ్వవలసిందిగా కోరుతున్నాను. విషయం ఏమిటంటే, మా అదీలాబాద్ జిల్లాలోనూ, రాష్ట్రంలోని అనేక యితర జిల్లాలలోనూ ఐ.జె.ఆర్.ఎస్. క్రింద 1993-94, 1994-95 సంవత్సరాలకు గాను పనులు మంజూరు చేయబడ్డాయి. పనులు పూర్తి చేయబడడం కూడా జరిగింది. పనులు పూర్తి అయి దాదాపు రెండున్నర సంవత్సరాలు దాటింది. మా అదీలాబాద్ జిల్లాలో ఒక కోటి 20 లక్షల రూపాయల పనులు పూర్తి చేయబడినాయి. బీల్డింగ్స్ పై చేయబడ లేదు. ఇది కంట్రాక్టర్స్కు యిచ్చిన పనులు కాదు. గామాలలో ఐ.జె.ఆర్.ఎస్. క్రింద విలేజ్ డెవలప్ మెంట్ కమిటీలు, ట్రైబల్ ఏరియాలో వి.జి.డి.ఏ. కమిటీలతో పనులు చేయించడం జరిగింది. గామాలలో విడిసిలను పెట్టి చేయించిన పనులు వాటికి కూలీలకు డబ్బులు యింతవరకు పే చేయబడలేదు.

మా అదీలాబాద్ జిల్లాలో ఒక కోటి 20 లక్షల రూపాయలు పేమెంట్ చేయవలసి వుంది. మొత్తం రాష్ట్రంలో దాదాపు 25 కోట్ల రూపాయలు పేమెంట్ చేయవలసి వున్నాయి.
J. 187-5

వరంగల్ జిల్లాలో మూడున్నర కోట్ల రూపాయలు, నల్గొండలో రెండుకోట్ల రూపాయల పై చిలుకు, కరీంనగర్‌లోనూ ఈ ఐ.జె.ఆర్.వై. పనులు పూర్తి చేయబడి వున్నాయి. పేమెంట్ మాత్రం చేయబడలేదు. శ్రీ కె. విద్యాధరరావుగారు పంచాయితీరాజ్ మంత్రిగా వున్నప్పుడు వారు ఈ పనులన్నీ ఇ.ఎస్.లను మీట్ కమ్మన్నారు. సెంట్రల్ గవర్నమెంట్ నార్కిస్, స్టేట్ గవర్నమెంట్ నార్కిస్ అంటూ వచ్చారు. వారు పోర్టు ఫోలియో ఫండ్ అయ్యారు. ఆ తరువాత అధికారులు ఆ పనులను పక్కకు పెట్టారు. ఒక్క రూపాయి కూడా పూర్తయిన పనులకు పే చేయబడలేదు. శ్రీ విద్యాధరరావుగారు పంచాయితీరాజ్ మినిస్టరుగా వున్నప్పుడు ఈ విషయంలో పర్యాయం చేసి ఢిల్లీ వెళ్లి అక్కడ గవర్నమెంటు వారిని ఒప్పించి ఆర్డరు కూడా ఇప్పించారు. అయినప్పటికీ ఆ నార్కిస్, ఈ నార్కిస్ అంటూ యిప్పటివరకూ ఒక్క పైస కూడా పే చేయలేదు. ఇది తీవ్రమైన సమస్య. ఇప్పటి ఎం.ఎల్.ఏ.లకు ఫరవాలేదు. పోయిన టర్నిస్ ఎం.ఎల్.ఏ.లు జవాబు చెప్పకోవడంలో చాలా యిబ్బందులు పడవలసి వస్తున్నది. వారు ప్రతిపాదించిన పనులు పూర్తయినా పేమెంట్ జరగని పరిస్థితి ఉంది. మరీ ఈ విషయంలో ప్రభుత్వం స్పందించి ఏ విధంగా నిధులు సమకూరుస్తుందో? ఎలా చేస్తుందో మాకు అర్థం కావడం లేదు. ఈ విషయమై రాష్ట్రప్రభుత్వానికి అనేకసార్లు మేము చెప్పడం జరిగింది. ప్రభుత్వం ఈ విషయంలో ఈ ఐ.జె.ఆర్.వైకి డబ్బులు ఏ విధంగా? ఎక్కడ నుంచి? ఎప్పుడు యిస్తారన్న విషయాలను తెలియజేయవలసిందిగా తమద్వారా కోరుతున్నాను.

శ్రీ కోడల శివప్రసాదరావు:- ఐ.జె.ఆర్.వై. క్రింద 1994 సంవత్సరం పివరలో స్పెషల్ ప్రోగ్రాం క్రింద రోడ్లను తీసుకోవాలని భారతప్రభుత్వ అధికారులు ఆ రోజు హామీ ఇచ్చారు. పనులను మొదలు పెట్టమన్నారు. కొన్నిచోట్ల పనులు మొదలు పెట్టారు. కొన్నిచోట్ల మొదలు పెట్టలేదు. ఈ లోపుగా ఎన్నికలు వచ్చాయి. అప్పుడు వారు పనులు ఆపమని, ప్రోగ్రాం కాన్సిల్ చేయమని అన్నారు. అయితే ఈ మధ్యలో కొన్నిచోట్ల పనులు మొదలు పెట్టమని అవి ఆపమని చెప్పిన తరువాత కూడా కంటిన్యూ చేయబడడం జరిగింది. దాదాపు 23 కోట్ల రూపాయల పనులు జరిగాయి. వాటికి పేమెంట్ యివ్వవలసి ఉంది. దీనిమీద మేము గవర్నమెంట్ ఆఫ్ ఇండియాతో అనేకసార్లు చర్చ చేశాము. వారు ఈ ప్రోగ్రాము కోట్ల చేశాము కనుక పే చేసేందుకు మేము నిధులు యివ్వము, మీరే ఏదో విధంగా డబ్బులు అడ్డుకుంటే సుకొండని అన్నారు. అయితే మేము మీరు చెప్పడం వలననే పనులు మొదలు పెట్టాము. కనుక మీ వద్ద నుంచే డబ్బులు రావాలని వారిని అడిగాము. అప్పుడు వారు ఆర్.ఆర్.ఎం. క్రింద గానీ ఐ.ఎస్ క్రింద గానీ మీరు నిధులు ఎడ్డుకుంటే సుకొండనే, తమకు యివ్వడానికి వేలు లేదనే చెప్పాడు. మేము 4, 5 సార్లు ఈ విషయంపై చర్చ చేశాము. మళ్ళీ ఒకసారి ఆలోచించమని కోరుతూ, భారత ప్రభుత్వానికి ఒక లేఖ కూడా రాశాము. దానిమీద వేల్పనంతవరకు పెండింగు దీర్చి పే చేయడానికి ప్రయత్నం చేస్తానని మీద్వారా వారికి తెలియజేస్తున్నాను.

(అంతరాయం)

10.50 | మిస్టర్ చెప్యూజీ స్పీకర్:- పురుషోత్తమరావుగారు మంత్రిగారి ఛాంబరుకు వెళ్లి ఉ. మాట్లాడండి.

(అంతరాయం)

శ్రీ పి. పురుషోత్తమరావు:- అధ్యక్షా, ఇది చాలా ప్రజాప్రాముఖ్యమైన సమస్య. మా యొక్క అదీలాబాదు జిల్లాలో ఒక కోటి 20 లక్షల రూపాయలు, వరంగల్ జిల్లాలో 3.5 కోట్ల రూపాయలు, నల్గొండ జిల్లాలో 2 కోట్ల రూపాయలు దాదాపు 20 కోట్ల రూపాయలు దాకా ఉన్నాయి. డబ్బు వివిధంగా ఇవ్వగలుగుతారు. 2 1/2 సంవత్సరాల నుండి కేంద్రప్రభుత్వంతో మాట్లాడుతామని చెబుతున్నారు. పనులు జరిగాయి. పేమెంట్లు చేయలేదు. మేము మాట్లాడుతాము; పరిశీలిస్తామని 2 1/2 సంవత్సరాలనుండి చెబుతున్నారు. ఇవాళ మేము గామాల్లోకి వెళ్లే పరిస్థితి లేదు. ఇది కాంట్రాక్టర్లకు ఇచ్చింది కారు. గామస్థులకు ఇచ్చి పనులు చేయించారు. డబ్బు ఇవ్వలేదు. కాంట్రాక్టర్లకు అయితే కోర్టుకు వెళ్లి తేసుకొంటారు. కాంట్రాక్టర్లకు అయితే ఒక రూపాయి పనికి రెండు రూపాయలు వసూలు చేస్తారు. మీరు ఎన్ని రోజుల రోజుల పేమెంట్ వసూలు చేస్తారో హామీ ఇవ్వాలని మీద్యారా ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాను.

డా. కోడెల శివప్రసాదరావు:- అధ్యక్షా, గౌరవసభ్యుల ఆవేదనను అర్థం చేసుకొన్నాను. దీనిని తీవ్రంగా పరిగణిస్తున్నాను. గవర్నమెంట్ ఆఫ్ ఇండియా ప్రోగ్రాము కాబట్టి ఆ రోజు 1:8 తీసుకోవడం జరిగింది. అంతే 800 శాతం ఎక్సెస్ వర్క్కు కూడా తీసుకొన్నారు. మొదట హామీ ఇచ్చారు. తరువాత మానుకొన్నారు. డబ్బు ఇవ్వలేదు. అంటున్నారు. అనేకసార్లు చర్చలు జరిపాము. ఇటీవలనే లేఖ వ్రాయడం జరిగింది. ఆగస్టు రెండవ తేదీన వెళుతున్నాము. వేల్పనంతవరకు తప్పకుండా బిల్లు పే చేయడానికి ప్రయత్నం చేస్తామని గౌరవసభ్యులకు మనవిచేస్తున్నాను.

(అంతరాయం)

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- మంత్రిగారు క్లియర్ గా చెప్పారు కదండీ.

(అంతరాయం)

డా. కోడెల శివప్రసాదరావు:- అధ్యక్షా, నేను స్పష్టంగా చెప్పాను. మీకంటే ఎక్కువ అంచోకన మాకు ఉంది. పనులు జరిగిన మాట నిజం. వాళ్లు డబ్బులు ఇవ్వవలసిన మాట నిజం. కానీ ప్రోగ్రాము తీసుకోవడం ఐ.ఐ.ఆర్.వై. పేరుతోటి, అడిషనల్ ఐ.ఐ.ఆర్.వై. పేరుతోటి ఇస్తున్నామని చెప్పినటువంటి ప్రభుత్వం తరువాత వెనుకకు వోయింది. పదే పదే చర్చలు చేయడం జరిగింది. ఇటీవలనే లేఖ వ్రాయడం జరిగింది. సుమారు 25 కోట్ల రూపాయలు బిల్స్ పే చేయవలసినవి ఉన్నాయి. వాటిని పే చేయాలి డబ్బులు ఇవ్వమని అడగడం జరిగింది. రేపు రెండవ తేదీన వెళుతున్నాము. ఆ రోజు కూడా ప్రయత్నం చేస్తాము. We are also equally committed. పనులు జరిగిన మాట నిజం. చిన్న చిన్న వాళ్లు కాంట్రాక్టర్లు కాకుండా లబ్ధిదారులు కూడా చేసుకోవడం జరిగింది. We are seriously concerned. We will try our level best to pay the bills somehow or other.

శ్రీ గాడి వెంకటరెడ్డి:- అధ్యక్షా, ప్రకాశం జిల్లాలో వేరాల రూరల్ మండలంలో ఆంధ్రరత్న మిగ్గిరాల గోపాలకృష్ణయ్యగారి వేవర్స్ కాలనీలో కత్త సారా త్రాగి ముగ్గురు మరణించారనే విషయం ప్రభుత్వానికి తెలుసు. అందరికీ తెలిసిన విషయమే. ఈ సందర్భంగా ఒకసారి జ్ఞాపకం చేసుకోవలసిన అవసరం ఉందని మనవిచేస్తున్నాను. బోటల్

వ్యాపారీషన్ స్టేజీనుండి లిబరల్జేడ్ వ్యాపారీషన్ స్టేజీలో ఈనాడు ఆంధ్రరాష్ట్రంగా ఉంది. మధ్యనిషేధం సడలించిన తరువాత పరిస్థితి ఏమిటి? ప్రభావం ఏమిటి? వెనుక చరిత్ర ఏమిటో కూడా ఒకసారి జ్ఞాపకం చేసుకోవలసిన అవసరం ఉంది. దాదాపు 1949 మొదలుకొని I am reminding. I am not going into the details. దాదాపు 20 సంవత్సరాలు సారాయి నిషేధం ఉంది. అది ఫైలు అయిన తరువాత మధ్య నిషేధాన్ని సడలించాము. ఐ.ఎం.ఎఫ్.ఎల్. ఇంటర్డ్యూస్ చేయడం జరిగింది. 1994 జనరల్ ఎన్నికల మ్యూనిసిపాలిటీలో ఒక ప్రధానమైన నిర్ణయంగా తీసుకొని ఆనాడు ఎన్నికలకు వోవడం జరిగింది. శ్రీ ఎన్.టి. రామారావుగారి నాయకత్వంలో తెలుగుదేశం ప్రభుత్వం మధ్యనిషేధాన్ని అమలుపరుస్తుందనే విశ్వాసంతో ముఖ్యంగా స్త్రీలు ఓటువేసి అఖండ మెజారిటీతో గెలిపించారు. ఆనాడు ముఖ్యమంత్రిగారు బిహ్వండ్లాగా ఉపన్యాసం చెప్పారు. మధ్యనిషేధాన్ని సడలించిన తరువాత ఒక విధానాన్ని పెట్టినారు. కాంట్రాక్టు సిండికేటు వ్యవహారం కథపెట్టి కొంతమంది గుత్తాధికారుల చేతుల్లో సారాయి షాపులు ఉండాలి. బ్యాండ్ షాపులు ఉండాలి అనే ఒక అభిప్రాయం కలుగవేయడం జరిగింది. జరిగిన తరువాత అంతా బాగా జరిగింది. ఈ కాపు సారాయిని ప్రభుత్వం కంట్రోల్ చేయలేకపోయింది. బ్యాండ్ పేరుతోటి, విస్కీ పేరుతోటి ప్రభుత్వానికి బ్యాక్స్ కట్టకుండా వేలాది బాటిల్సు లిక్కురు లారీలతో వస్తోంది. ప్రభుత్వాదాయానికి గండి పడింది. ఆదాయం రావడం లేదు. లోపభూయిష్టమైనటువంటి విధానంవల్ల ప్రభుత్వం దేనిని కంట్రోల్ చేయలేకపోయింది. ప్రభుత్వం విఫలం అయినదీ అనే విషయం ప్రభుత్వ దృష్టికి తీసుకురావడానికి ఈ మాటలు చెప్పవలసి వచ్చింది లేకపోతే చెప్పవలసిన అవసరం లేదు. ప్రభుత్వానికి ఆదాయం వస్తుందనే ఆశయంతోటి ఐ.ఎం.ఎఫ్.ఎల్.ను రీఇంటర్డ్యూస్ చేసినారు. రాష్ట్రంలో ఉన్నటువంటి సంక్షేమ కార్యక్రమాలకు, పేద ప్రజానీకాన్ని ఉద్ధరించడానికి ఖర్చు పెడతామని, డెవలప్మెంటు యాక్టివిటీస్ కి ఖర్చు పెడతామని చెప్పారు. ప్రభుత్వం విఫలం అయిందని కొంతమంది వ్యక్తం చేశారు. మనం అనకూడదు కానీ శాసనసభ్యులకు కూడా డినితో సంబంధం ఉంది అనే మాట ఇందరూ ఇంటున్నారు. నిజమైన విషయం అని నేను మనవిచేస్తున్నాను. కొంతమంది ఎం.పి.లకు కూడా సంబంధం ఉందని అంటున్నారు. దీని విషయంలో ఒక సమగ్రమైన విచారణ జరిపించాలి. కట్టుదిట్టమైన చర్యలు తీసుకోవాలని మనవిచేస్తున్నాను. ఈవేళ చాలా పేదవాళ్లు చనిపోయారు. నలుగురు కల్తీ సారాయి 11.00 త్రాగినారు. ముగ్గురు చనిపోయారు. ఒక వ్యక్తి హాస్పిటల్ లో ఉన్నాడు. వారు ఉ. చాలా బీదవారు. వారిలో ఒక మనిషికి 20 రోజుల క్రితమే వివాహము అయినది. అతను వెంటనే చనిపోయాడు. కల్తీసారా త్రాగి చనిపోయాడు. కాబట్టి ఇది ప్రభుత్వం యొక్క ఇన్ ఎఫిషియెన్సీని చూపిస్తోంది. సెకండ్స్ కూడా అరికట్టలేకపోయారు. దీనికి మంత్రిగారు రాజీనామా చేస్తారో, లేదా ఏమి చర్య తీసుకుంటారో చెప్పవలసిన అవసరం ఉన్నది.

మిస్టర్ డిప్యూటీ స్పీకర్:- కన్క్లూడ్ చేయండి. మెన్షన్ చేయాలి గానీ ఉపన్యాసం ఇస్తే ఎట్లా? సీనియర్ సభ్యులు మీరు కూడా ఈ విధంగా చేస్తే ఎట్లా?

శ్రీ గాంధీ వెంకటరెడ్డి:- అందువల్ల నేను మనవిచేసేది ఏమంటే ఈ కుటుంబాలకు మినీమమ్ రూ. 2 లక్షలు ఎక్స్ గ్రేషియా ఇవ్వాలి. బలహీన వర్గాలకు సంబంధించిన

కుటుంబాలు కాబట్టి ప్రభుత్వం వెంటనే ఎక్స్‌గ్రేషియా ప్రకటించుందని ఈ విషయంలో ప్రభుత్వం విఫలమైనదని మరొకసారి గుర్తు చేస్తూ సెలవుతీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ ఎన్. రఘురాం:- వెంకటరెడ్డిగారు ప్రస్తావించిన అంశం ప్రభుత్వం దృష్టికి వచ్చింది. వచ్చిందే తదవుగా దీనిమీద మేము ఫస్ట్ ఇన్‌ఫర్మేషన్ రిపోర్ట్ తెప్పించి దాని ఆధారంగా చర్య తీసుకున్నాము. అక్కడ ఉన్నటువంటి సర్కిల్ ఇన్‌స్పెక్టర్‌ను, సస్పెండ్ చేయటం జరిగింది. దానిమీద న్యాయ విచారణకు కూడా ఆదేశించటం జరిగింది. విచారణ రిపోర్ట్ వచ్చిన తదుపరి తగిన స్టెప్స్ తీసుకుంటాము.

శ్రీ గారె వెంకటరెడ్డి:- ఎక్స్‌గ్రేషియా ఇవ్వాలి.

శ్రీ పి. జనార్దన్‌రెడ్డి:- ఎక్స్‌గ్రేషియా ఇస్తే ప్రభుత్వానికి బాధ్యత ఉంటుంది.

శ్రీ వంకా సత్యనారాయణ:- అధ్యక్షా, పెనుగొండ నియోజకవర్గంలోని ఇరగవరం మండలంలోని కె. ఇల్లెందపర్తి గ్రామంలో ఎల్.పి.జి. గ్యాస్‌ను ఓ.ఎన్.జి.సి. వారు సక్రమంగా ఫిట్ చేయకపోవడంవల్ల గ్యాస్ లీక్ అయి మొత్తం కుటుంబాన్ని తగలబెట్టింది. రెడ్డి పురుషోత్తమరావు (38 సంవత్సరాలు) రెడ్డి పద్మ (34 సంవత్సరాలు) రెడ్డి వేణు (13 సంవత్సరాలు), మాస్టి సారయ్య అనే ఫామీ లేబరర్, రెడ్డి నాగలక్ష్మి, రెడ్డి అనూరాధ అనే ఆరుగురిలో అయిదుగురు మరణించారు. వారందరూ ఆన్ ది స్పాట్ చనిపోవటం జరిగింది. కేవలం ఎల్.పి.జి. గ్యాస్ డేలర్స్ మరియు ఫిట్ చేసే ఓ.ఎన్.జి.సి. వారి నిర్లక్ష్యంవలన ఇటువంటి ప్రమాదకర పరిస్థితులు ఏర్పడుతున్నాయి. ప్రభుత్వం ఈ విషయంలో నేరియస్‌గా రియాక్ట్ కావాలి. ఈ విషయం గురించి కలెక్టర్‌గారికి, పోలీస్ డిపార్ట్‌మెంట్‌వారికి వ్రాతపూర్వకంగా తెలియపరచాను. పోలీసులు ఎటువంటి చర్య తీసుకోలేదు. ఎక్స్‌గ్రేషియా ప్రకటించలేదు. ఎంక్వయిరీ చేయలేదు. డేలర్ తైసెన్స్ రద్దు చేయాలి. ఎంక్వయిరీ జరిపించాలి. నష్టపరిహారమును కూడా ఇప్పించాలని మీ ద్వారా ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాను. ముఖ్యంగా చనిపోయిన అగ్గికల్పర్ లేబరర్ మీదనే ఆధారపడి అతని కుటుంబం జీవిస్తోంది. అతనికి రూ. 1 లక్ష ఎక్స్‌గ్రేషియా ప్రకటించండి. ఆర్థిక సహాయం చేయండిని మీ ద్వారా ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాను.

శ్రీ జి. దేవేందర్‌గౌడ్:- అధ్యక్షా, గౌరవసభ్యులు ఓ.ఎన్.జి.సి. సంస్థను ప్రస్తావనకు తీసుకువచ్చారు. డిస్ట్రిక్ట్ కలెక్టర్‌తో రిపోర్ట్ తెప్పించుకుంటాను. ఖచ్చితంగా వారికి న్యాయం చేస్తాను.

శ్రీ సిహెచ్. రాజురెడ్డి(జనగాం):- అధ్యక్షా, ఒక ముఖ్యమైన విషయం సభ దృష్టికి తీసుకురాదలస్తే గౌరవ మంత్రిగారు సభలో లేరు. ఇది భారీ ఇరిగేషన్ శాఖ మంత్రిగారికి సంబంధించినది. పోచంపాడు వరద కాలువ తెలంగాణాకు సంబంధించినటువంటి చాలా కేలకమ్మైన ప్రాజెక్ట్. దీనిని గురించి పోయినసారి అసెంబ్లీ సమావేశాలలో 304 గా చర్చించుకోవాలంటే ఆపుడు నోచుకోలేదు. ఇప్పుడు కూడా 304కు నోచుకోలేదు కాబట్టి జీరో అవర్‌లో ప్రస్తావించుకున్నాను. దయచేసి అవకాశం ఇవ్వాలి. ఈ పోచంపాడు వరద కాలువ తెలంగాణాలో మూడు జిల్లాలకు నేరందిస్తుంది గౌరవ మాజీ ముఖ్యమంత్రి ఎన్.టి. రామారావుగారు ఉన్నప్పుడు రూ.650 కోట్లు ఇవ్వటానికి ప్లాన్ చేశారు. అన్ని పార్టీలతో

ఈ ప్రాజెక్ట్ కొరకు పెద్ద ఎత్తున ఉద్యమాలు లేవదీస్తే జూన్ 30, 1993 వ తేదీన శంఖస్థాపన చేసి రూ. 187 కోట్లు విడుదల చేసినట్లుగా ఓ.ఓ. ఇచ్చారు. కానీ ఆ రోజు నుండి ఈ రోజుకు ఒక్క నయాపెసా కూడా రాలేదు. గౌరవ మంత్రిగారు శ్రీహరిగారు కన్వీనర్ గా నేను కోకన్వీనర్ గా ఒక ప్రజా ఉద్యమాన్ని నడిపి ప్రజలకు వాగ్దానం చేశాము. తరువాత కాలంలో వారు మంత్రి అయ్యారు. వారి ప్రభుత్వం అధికారంలో ఉన్నది. నేను ఎమ్.ఎల్.ఎ.గా ఉన్నాను. 1996లో అసెంబ్లీలో చర్చ జరిగిన తరువాత గౌరవ ముఖ్యమంత్రిగారు తప్పనిసరిగా ఈ వరద కాలువను బేకప్ చేస్తామని 1995-96లో రూ. 12 కోట్లు కేటాయించారు. అయితే ఈ గౌరవ ముఖ్యమంత్రిగారు 1996-97, 1997-98లలో ఒక్క నయాపెసా కూడా కేటాయించలేదు. దీనికి సంబంధించి ఈ రోజు తేదీ మైన ఆందోళన కొనసాగుతోంది. ప్రత్యేక తెలంగాణగా ఈ ఉద్యమాలు తవ్వరూపం దాల్చే అవకాశం ఉన్నది. ఇది ప్రజల సమస్య. ఇటువంటి సమస్యలపై ప్రభుత్వం స్పందించి సర్వేన చర్యలు తీసుకోనట్లయితే వెనుకబడిన ప్రాంతాల ఉద్యమాలు వచ్చే అవకాశం ఉన్నది. దానికి ప్రభుత్వమే కారణమవుతుంది. దీనివ్వారా కరీంనగర్ లో, 1,30,000 ఎకరాలకు, వరంగల్ లో 60,000 ఎకరాలకు నల్గొండలో 30,000 ఎకరాలకు నేరండుతుంది. ఈ రోజు జరుగుతున్నట్లువంటే ఈ ఆందోళనను పరిష్కరించకపోతే మొత్తం తెలంగాణ ప్రాంతానికి నష్టం జరుగుతుంది. ఈ ప్రాజెక్ట్ 2,20,000 ఎకరాల పంటకు నేరందించటమే కాకుండా జనగాం, చేర్యాల, చెన్నూర్, స్టేషన్ ఘనపూర్ నియోజకవర్గాలకు మంచినీరు అందించడానికి ఉపయోగపడుతుంది. తక్షణమే ఈ వరద కాలువను బేకప్ చేసి నిధులు విడుదల చేసి ఆదుకోవాలి. మంత్రిగారు దీనిపై స్పందించి చెప్పాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ తుమ్మల నాగేశ్వరరావు:- రాజరెడ్డిగారు చెప్పిన సమస్య తేదీ మైన సమస్య. అక్కడ కొన్ని స్థానిక సమస్యలు కూడా ఉన్నాయి. గతంలో వాటి పరిష్కారం కొరకు అక్కడ మీటింగ్ లు ఏర్పాటుచేశాము. తప్పకుండా అన్నీ పరిష్కారం చేసుకుని ప్రభుత్వపరంగా అన్నీ చర్యలు తీసుకుంటాము.

11-10 శ్రీ సిపాచ్ రాజరెడ్డి:- అధ్యక్షా, 1995లో కూడా ఇదే మాట చెప్పారు రిపోర్టు ఉ. తెప్పిస్తామని ఎప్పుడు తెప్పిస్తారు? మీటింగు ఏర్పాటు చేయమనండి. మీటింగ్ ఎప్పుడు ఏర్పాటు చేస్తారో చెప్పమనండి?

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- మీటింగ్ ఎప్పుడు ఏర్పాటుచేస్తారో చెప్పండి?

శ్రీ తుమ్మల నాగేశ్వరరావు:- ఆగస్టు 15లోపల మీటింగ్ ఏర్పాటు చేస్తాము.

శ్రీ సిపాచ్ విద్యాసాగరరావు:- స్పీకర్ సర్, ఇది ఒక ప్రధానమైన అంశం. మన ముఖ్యమంత్రిగారి జిల్లాకు సంబంధించిన అంశం. చిత్తూరుజిల్లా, ఏర్పేడు మండలం, మునగాల గ్రామపంచాయతీ మూలకండ్రిగ గ్రామానికి చెందిన శ్రీ ఎన్. వరదరాజులు నాయుడు అనే రైతుకు సంబంధించిన సమస్య. వేరు తన మూడెకరాలకు చెందిన భూమిలో వేరుసెనగ పంట వేస్తే గత నవంబర్ నెలలో వచ్చిన వర్షాలు, వరదల వల్ల ఆ పంట పాడైపోయి పొలంలో ఇసుక మేట వేసింది. ఆ వర్షాలు, వరదల వల్ల నష్టపోయిన రైతులకు నష్టపరిహారం ఇస్తామని రెవెన్యూ అధికారులు, మంత్రిగారు, ముఖ్యమంత్రిగారు స్పష్టంగా హామీ ఇవ్వడం జరిగింది. ఆ మేరకు సంబంధిత ఎం.ఆర్.ఒ. తదితర రెవెన్యూ అధికారులు ఆ రైతుకు చెందిన పొలాన్ని కూడా సర్వేచేయడం జరిగింది. ఆ రైతు తనకు

ప్రభుత్వం సరియైన నష్టపరిహారాన్ని ఇస్తుందని నమ్మి ఉచిత రూపాయలు అప్పుచేసి తన పొలంలో ఇసుకమేటను తొలగించుకోవడం జరిగింది. నష్టపరిహారంకోసం వేటి చూస్తున్న సందర్భంలో ఆ డబ్బు రెవెన్యూ శాఖామాత్యులద్వారా సంబంధిత ఎం.ఆర్.ఓ. గారు మంజూరు చేయడం జరిగింది. ఎం.ఆర్.ఓ.ద్వారా ఆ రైతుకు 7.5.1997వ తేదీ గల 941310 నెంబర్ గల చెక్ అందింది. ఆ రైతుకు నష్టపరిహారంగా ఇచ్చిన మొత్తము కేవలం 24 రూపాయలు. ఆ రైతుకు సంబంధించిన మూడెకరాల పొలంలో ఇసుకమేట వేస్తే ఎం.ఆర్.ఓ. గారు సర్వేచేసి నివేదిక పంపిస్తే మంత్రులు ముఖ్యమంత్రిగారు పారీశాఫర్లో ప్లాటెక్ బస్సులో తీరిగి జి.పి.లో కనిపించి రైతుకు బాసటగా నిలబడడానికి అతనికి ఇచ్చిన నష్టపరిహారం కేవలం 24 రూపాయలు. ఈ నష్టపరిహారపు చెక్కుకు సంబంధించిన చిక్కు ముడిని కూడా రెవెన్యూ శాఖామాత్యులు విప్పాలని కోరుతున్నాను. ఆ రైతుకు అందిన చెక్కును నగదుగా మార్చుకోవాలంటే 15 రూపాయలు ట్రేడులోని ఆంధ్రబ్యాంకుకు వెళ్లడానికి అతనికి బస్ ఛార్జీకింద అవుతుంది. అంటే అతనికి అందిన నష్టపరిహార మొత్తం 24 రూపాయల బస్ ఛార్జీకింద 15 రూపాయలు జోతే అతనికి మిగిలేది కేవలం తొమ్మిది రూపాయలు మాత్రమే. అంటే ఎకరాకి మూడు రూపాయల అప్పున మాత్రమే వస్తుంది. ఇంకొక విషయమేమిటంటే ఆ రైతు బ్యాంకులో అకౌంట్ ఓపెన్ చేయాలంటే ధౌర్భాగ్యకారం 50 రూపాయలు పెట్టాలి. ఆ 50 రూపాయలు అప్పు తీసుకుని అకౌంట్ చేసినా అతనికి ఇంకా 41 రూపాయల అప్పు మిగిలిపోతుంటే, అతని ఇసుక మేట తొలగించు కోడానికి అతను చేసిన అప్పు ఉరువేల రూపాయలు, ఈ 41 రూపాయలు కలిపి మొత్తము 6,041 రూపాయలు అప్పుగా మిగిలిపోతుంది. ముఖ్యమంత్రిగారి జిల్లాలో నష్టము జరిగిన రైతుకు బాసటగా నిలబడడానికి రాష్ట్రప్రభుత్వం పంపించిన 24 రూపాయల చెక్కును ఏ విధంగా విడిపించుకోవాలో రెవెన్యూశాఖా మంత్రిగారు తెలపాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ జి. దేవేందర్ గౌడ్:- అధ్యక్షా, నష్టపోయిన రైతులకు నష్టపరిహారాన్ని నగదు రూపంలో ఇస్తే పొరపాటు జరుగుతాయనే ఉద్దేశంతో చెక్లద్వారా చెల్లించాలని ప్రభుత్వం ఒక విధానాన్ని అవలంబిస్తున్నది. విద్యాసాగరరావుగారు తన ఇక్కాతుర్యంతో చాల చక్కగా వివరించారు. ఆయన చెప్పిన దానిలో పొరపాటు లేదు. కాకపోతే కొన్నివేల సంఘటనల్లో ఇది ఒక సంఘటన అని చెప్పదలచుకున్నాను. ఇలాంటి ఇండివిడ్యుల్ ఇన్సిడెంట్స్ ప్రభుత్వం దృష్టికి రావడం సాధ్యం కాదు. రైతాంగానికి నష్టపరిహారం చెల్లించుకు సంబంధించిన కామన్ జి.ఓ.లో చెక్లద్వారా వేమెంటే చేయాలని ఉత్తర్వులున్నాయి. అతనికి రావలసిన నష్టపరిహారం 24 రూపాయలుగా లెక్కకట్టి చెక్ ఇచ్చివుంటారు. కనాసం బేరర్ చెక్ ఇచ్చి వుంటే బాగుండేది. దానివల్ల బాంకులో అకౌంట్ లేకపోయినా తీసుకునే అవకాశం ఉండేది. మొన్న వడగళ్ల వాన వచ్చిన సందర్భంలో నష్టపరిహారాన్ని బేరర్ చెక్లద్వారా చెల్లించాలని ఆదేశాలిచ్చాము. బ్యాంకులో అకౌంట్ ఓపెన్ చేయడానికి కొన్ని బ్యాంకులు 500, 200 రూపాయల మొత్తాలు ఉండి తీరాలంటున్నారు. ఏదీయేమైనా ఒకటి, రెండు సంఘటనలు ఇలాంటివి జరిగి వుండవచ్చు. కొన్నివేల మందికి ఇచ్చాము కాబట్టి ఇలాంటివి జరిగి ఉండవచ్చు. దీనికి పరిష్కారమార్గంగా ఇలాంటి సంఘటనలు వారి దృష్టికి వచ్చినప్పుడు బేరర్ చెక్స్ ఇవ్వమని కలెక్టర్లకు ఆదేశాలు ఇస్తాము.

శ్రీ సిపాచ్. విద్యాసాగరరావు:- మూడు ఎకరాలలో ఇసుకమేట వేసి పంట నష్టపోతే 24 రూపాయలు నష్టపరిహారంగా ఏ లెక్కన తేల్చారు? ఆ రైతు డిజియల్ గా తలిరీ రాసి

privilege. An assurance was given by the Principal Secretary.

Sri P. Ashok Gajapathi Raju:- Sir, I could not follow what it is. What I understand is that some direction was given by the Petitions Committee. What is the direction, Sir?

. Sri Asaduddin Owaisi:- Not to issue notices for the arrears of rent until the Government decides it. A resolution was passed that the Government should allot the houses on hire-purchase scheme to the Govt. Servants.

(Interruptions)

Sir, I want to draw the attention of the Government to the making of Hyderabad Air-port a full-fledged international air-port. There was a proposal to do that. The Government also wants to invite foreign companies and foreign investors to the State. How can we expect the foreign investors if you do not have direct flights to the City? How can we expect financial investment in this state? Secondly, I believe that the air-port authorities want to acquire Hakimpet runway. No doubt it is a matter with the Centre. But a State Level Committee was formed. I believe the Minister was also there to make sure that some land is given to air-port authorities to upgrade Hyderabad air-port to make it a full-fledged international air-port. Sir, I want to know what has been done so far to make it full-fledged international air-port. Unless and until you give runway and the adjoining area it is not a viable thing. I want to know what the State level Committee is doing.

Sri P. Ashok Gajapathi Raju:- Sir, we have made a note of what the Hon'ble Member has said. We will get it examined. We are also interested in it. If he wants information he can come in another form. Information will be made available.

శ్రీమతి ఎన్. లక్ష్మీపార్వతి:- సార్, యింగ్లీషులో ఒక సామెత ఉంది.

(అంతరాయం)

నిన్న తెలుగులో సామెత చెబితే వద్దన్నారు. అందుకని ఈ రోజు యింగ్లీషులో సామెత చెబుతామనుకుంటున్నాను సార్. 'Name the dog mad and kill it.' ఏదో

విధంగా చేసి దాన్ని చంపాలి. ఈ రోజు ప్రభుత్వం తన అసమర్థతను కచ్చితముగా చూపిస్తోంది. అనేక సంస్థలను మూసివేయడానికి సిద్ధం అవుతోంది. 1961లో చిన్నతరహా పరిశ్రమల గురించి, వాటి అభివృద్ధి కోసం ఎ.ఎస్.ఎస్.ఎ.సి.ను ఏర్పాటు చేయడం జరిగింది. 1962లో ఖాయలాపడిన పరిశ్రమలన్నింటినీ కూడా స్టాల్ స్కేట్ యిండస్ట్రీస్ డెవలప్ మెంట్ కార్పొరేషన్ కు అప్పజెప్పడం జరిగింది.

11.30 3 1/2 దశాబ్దాల కాలంగా స్టాల్ స్కేట్ ఇండస్ట్రీయల్ డెవలప్ మెంట్ కార్పొరేషన్ ఉంది. అతి సమర్థవంతంగా పనిచేస్తూ, లాభాలు ఆర్జిస్తున్నది. నష్టాలతో కూరుకు పోయిన వాటికి పెట్టుబడులు సేకరిస్తూ, దాదాపు 50 కోట్ల ఆస్తుల మేరకు సమకూర్చుకుంటూ ఇప్పటివరకూ సమర్థవంతంగా స్టాల్ స్కేట్ ఇండస్ట్రీస్ కోసం కృషి చేస్తున్నది. ఇటీవల సుబ్రహ్మణ్యం కమిటీ సిఫార్సుల మేరకు క్యాబినెట్ సబ్ కమిటీ తీర్మానించిన విధంగా మూసివేయడానికి ప్రభుత్వం సిద్ధపడుతున్నట్లు ఉత్తర్వులు అందు తున్నాయి. ప్రభుత్వం పంపించిన లెటర్ లో యిది అనేక కోట్ల రూపాయలతో నష్టాలతో నడుస్తున్నది కనుక దీనిని ఎందుకు మూసివేయకూడదు అని వివరణ కోరడం జరిగింది. 5 సంవత్సరాల క్రితం వరకు లాభాలతో లాభాలు ఆర్జించి పెట్టి సంస్థను ఎందుకు మూసి వేస్తున్నారు? 5 సంవత్సరాలనుంచీ నష్టాలు వస్తుంటే, ఎందుకు మే ప్రభుత్వం ఎంకౌయర్ చేయలేదు. యారోజు గూడారు డివిజన్ కు సంబంధించి మూడు డివిజన్లు కూడా యీ సంస్థకు ఏడ్ చేయడం జరిగింది. యీ నష్టాలతో చున్న సంస్థలన్నింటినీ చూసుకుంటున్నా యీ సంస్థను మూసివేయడం ద్వారా వేలమంది ఉద్యోగుల పొట్లకొట్టడానికి ప్రయత్నం చేస్తున్నది. ప్రభుత్వం చేస్తున్నది. తప్పు కారా? ప్రభుత్వం విఫలం అయింది. ఆ సంస్థను మూసివేయడానికి సుబ్రహ్మణ్య కమిటీ సిఫార్సులను స్వీకరిస్తుందా, దానికి సమాధానం చెప్పమనండి?

Sri P. Ashok Gajpapathi Raju:- Sir, we are fortunate to have some poets among us. Poetry livens life. She raised a matter with regard to the Small Scale Industries Development Corporation. She has predicted that the Government is thinking of closing it. We have made a note of it. We will look into it.

శ్రీ పి. చంద్రరావు(కోదాడ):- అధ్యక్షా, నాగార్జునసాగర్ ప్రాజెక్టు క్రింద వున్న చివరి భూములకు నేరు అందడం లేదు. చాలామంది రైతులు కష్టంగా పోయే నీటిని తీసుకున్నా సేద్యం చేస్తున్నారు. దాని విషయంలో మంత్రిగారికి, ముఖ్యమంత్రిగారికి ఎన్నోసార్లు విన్నవించాము. కరెంటు మోటార్లకు కరెంటు బిల్లు చూపాలి చేస్తున్నారు. ఫీజులు వేస్తున్నారు. దానితోబాటు నీటితీరువాను కూడా వసూలు చేస్తున్నారు. దానివల్ల రైతులకు రెండు రకాలుగా శిస్తు కట్టాలంటే చాలా ఇబ్బందిగా ఉన్నది. ప్రత్యేకంగా యిది నాగార్జునసాగర్ ఆయకట్టు క్రింద లోకరైజేషన్ అయింది కాబట్టి, యిది తప్పదని రెవెన్యూ అధికారులు చెబుతున్నారు. ఏదైనా ఒక్కదానినే నిర్ణయించి వసూలు చేయాలి. నీటితీరువాగానీ, కరెంటు బిల్లుగానీ ఏదైనా ఒకదానినే వసూలు చేయవలసిందిగా ప్రత్యేకంగా ముఖ్యమంత్రిగారికి, రెవెన్యూ మంత్రిగారికి చెప్పినప్పటికీ కూడా అక్కడ ఉన్న

అధికారులు పూర్తిగా కరెంటు మోటార్ల యొక్క ఫీజులను బేక్కుపోయినందువల్ల పెరులు ఎండిపోతున్నాయి. కాబట్టి వెంటనే అధికారులకు, ఆదేశాలు యివ్వవలసిందిగా మంత్రిగారిని కోరుతున్నాను.

శ్రీ తుమ్మల నాగేశ్వరరావు:- యీ ప్రాంతాన్ని డిలీకల్టేషన్ చేయవలసిన అవసరం ఉన్నది. లిఫ్ట్ ఇరిగేషన్తో సాగుచేస్తున్నారు. డిలీస్ చేసుకుంటే తప్ప నీటితీరువా కట్టని పరిస్థితి రాదు. డిలీట్ చేయడానికి రెవెన్యూశాఖ అధికారులతో, ఇంజనీర్లతో సమన్వయం చేసి దానిని డిలీట్ చేయడానికి ప్రియత్నం చేస్తాము అధ్యక్షా.

శ్రీ టి.ఎస్.ఎల్.నాయకర్(సంపర):- తూర్పుగోదావరి జిల్లాలో ఇది రిహబిలిటేషన్ అండ్ రిలీఫ్ మంత్రిగారికి సంబంధించినది. సమాధానం చెప్పాలి. కొన్ని ఫామిలీస్ నిజంగా తుఫానులో చనిపోతే ముఖ్యమంత్రిగారు 1996లో కాకినాడకు వచ్చినప్పుడు ప్రతి వ్యక్తికి రెండు లక్షల రూపాయలు ఎక్స్ గ్రేషియా ఇస్తామని చెప్పారు. మేద్యారా రెవెన్యూ మంత్రిగారికి మనవిచేస్తున్నాను. యీ మధ్య నిజంగా కుటుంబంలో ఎంతమంది చనిపోయినా సరే రెండు లక్షలు కంటే ఎక్కువ ఇవ్వకూడదని జీవో ఇష్యూచేశారు. మీరు ఏమన్నారంటే, కుటుంబంలో నిజంగా చనిపోతే, ఒక వ్యక్తికి లక్ష రూపాయలు ఇస్తామన్నారు. నిజంగా చాలియొక్క కష్టార్థము 10 కోట్లు నుంచి 70 కోట్లవరకు ఫారెన్ ఎక్స్చేంజ్ వస్తుంది. రెండు వరెంటు కూడా వారి సంక్షేమంకొరకు ఖర్చుచేయడం లేదు. మత్స్యకార్మికులు తుఫానులో చనిపోతే ప్రతి వ్యక్తికి ఒక లక్ష రూపాయలు యిస్తామని ప్రకటించి జీవో తీసుకొచ్చారు. కానీ జీవోలో ఒక కుటుంబంలో ఎంతమంది చనిపోయినా కూడా 2 లక్షలకంటే ఎక్కువ ఇవ్వలేము అంటున్నారు. మీరు అన్నమాట నిలబెట్టుకోవాలని కోరుతున్నాను. లిమిటేషన్ ప్రక్కకు పెట్టి కుటుంబంలో చనిపోయిన ప్రతి వ్యక్తికి లక్ష రూపాయలు ఎక్స్ గ్రేషియా ఇస్తారా? రెండవది - 50 వేలు సెంట్రల్ గవర్నమెంటు యిస్తున్నది. 35 వేలు ఇన్ స్టూరెన్సు కంపెనీ ఇస్తున్నది. మిగతా 15వేలు మే ఖజానా నుంచి ఒక వ్యక్తికి ఇస్తున్నారు. రెండు, మూడు కోట్లకంటే ఎక్కువ లేదు. ఈ సుగోదావరి జిల్లాలో 13 మంది కంటే ఎక్కువ రాలేదు. ఒకరు చనిపోతే 65వేలు ఇచ్చారు. ఇంకా 35 వేలు యివ్వలేదు. మిగతావారికి ఎంతకాలంలో చెల్లిస్తారు? చనిపోయిన కుటుంబాలవారికి ఎప్పుడు చెల్లిస్తారో తెలియచేయాలని కోరుచున్నాను.

శ్రీ టి. దేవేందర్ గౌడ్:- అధ్యక్షా, ప్రభుత్వం తుఫాను బాధితులకు ఏదీ హామీ ఇచ్చిందో ఆ హామీ ప్రకారంగా వారికి డబ్బు చెల్లింపడం జరిగింది. మొన్న కూడా మీస్ అయిపోయినవారికి ఇవ్వాలని చెప్పారు. గౌరవ విశ్రాంతిగారికి తెలుసు. మాకు రిప్రజంటేషన్ యిచ్చారు. ఫరో ఎంక్వయిరీ చేయించాము. మీస్ అయిపోయి, పూర్తిగా చనిపోయినవారు నిర్ధారణ అయితే వారికి కూడా ఇవ్వడానికి ఆరున్నరకోట్లు రిలీజ్ చేశాము. అది కూడా ఇవ్వడం జరుగుతుందని మేద్యారా గౌరవసభ్యులకు తెలియచేస్తున్నాను. వారి దృష్టిలో ఇంకేమైనా వుంటే, ఇంకా 30 మెంబర్లు మిగిలినవారు వున్నారంటే, అది కూడా ఎంక్వయిరీ చేయాలని చెప్పాను. మేము ప్రామీస్ చేసినట్లుగా ఎవరికి కూడా యివ్వకుండా ఆపలేదు. మీస్ యూజ్ అవుతుంది. వృధా చేసింది కలకర్తరుకు వ్యాశాను. చనిపోకుండా బ్రికివున్న వ్యక్తికి యిచ్చారని న్యూస్ ఐటెమ్ వచ్చింది. ఆ విధంగా వచ్చే

ప్రమాదం ఉంది. కనుక, జాగ్రత్తగా చూడాలి. అధికారులను, పోలీసులను కన్ఫిరమ్ చేసుకున్న తరువాతనే డబ్బు ఇవ్వాలని చెప్పాము. నెల, 15 రోజులు డిటే అయి వుండవచ్చు. ఏమీ పొరపాట్లు లేవని తెలిసినపుడు మిగతా అందరికీ యివ్వడం జరిగిందని మేధ్వారా గౌరవ సభ్యులకు తెలియచేస్తున్నాను.

శ్రీ టి.ఎస్.ఎల్.నాయకర్:- చనిపోయిన ప్రతి మత్స్యకారునికి లక్ష రూపాయలు ఇస్తారని అన్నారు. మీరు ఇచ్చిన జీవో ప్రకారం కుటుంబంలో నిజంగా ఎంతమంది చని పోయినా, 5గురు చనిపోయినా రెండు లక్షలు మాత్రమే ఇస్తామని, ఎక్కువ యివ్వమని అన్నారు. దానిని చూడొచ్చే చేస్తారా? మీరు ప్రతి వ్యక్తికి లక్ష రూపాయలు ఇస్తారని ప్రకటించారు. రెండు లక్షలు అని లిమిటేషన్ పెట్టారు. ఆ జీవోను చూడొచ్చే చేయాలని కోరుతున్నాను. ప్రతి వ్యక్తికి లక్ష రూపాయలు ఇవ్వాలని కోరుతున్నాను.

11-40 శ్రీ గద్దె రాంమోహన్(గన్నవరం):- అధ్యక్షా, ఇది రెవెన్యూ మంత్రిగారికి హోం ఉ. వాఖామంత్రిగారికి సంబంధించినది. నిన్న గన్నవరంలో గ్యాస్ సరఫరా చేస్తున్న బ్యాంకర్ కు యాక్సిడెంట్ జరిగి, నిప్పు చెలరేగి 13 మందికి తీవ్రంగా గాయాలి అయినాయి. రు.60 లక్షల విలువ గల ఆస్తి నష్టం జరిగింది. సోమవారం మధ్యాహ్నం యాక్సిడెంట్ కుయితే గురువారం మధ్యాహ్నం గం. 11-00 లకు మంజుల వచ్చాయి. మధ్యలో నాలుగు రోజులు ఉంది. అధికారులు నిర్లక్ష్యంతో సకాలంలో చర్యలు తీసుకోకపోవడం వల్ల జరిగింది. దానివల్ల 13 మందికి తీవ్రంగా గాయాలు అయినాయి. ఒకరిద్దరు 80 శాతం కాలి, ఈ రోజు, రేపే పోవడానికి సిద్ధంగా ఉన్నారు. గన్నవరంలో బట్టల కొట్టు, ఫ్యాన్స్ ఫాప్ భ్వంసం అయ్యాయి. గన్నవరంలో ఫైర్ స్టేషన్ ఉంది కానీ ఫైర్ ఇంజన్ లేదు. మరమ్మత్తులో ఉంది. ఎప్పుడు అడిగినా, అధికారుల దృష్టికి తెచ్చినా, సరిచెయ్యలేదు. ఈ పీషయంలో దర్యాప్తు చెయ్యాలి. ఈ యాక్సిడెంట్ కావడానికి కారణాలను దర్యాప్తు చెయ్యాలి. గ్యాస్ సంస్థనుంచి నష్టపరిహారం ఇప్పించాలి. ఇన్ సూరెన్సు ఇప్పించాలి. గాయాలు తగిలిన వారికి ఆర్థిక సహాయం చెయ్యాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ టి. దేవేందర్ గౌడ్:- గౌరవసభ్యులు చెప్పింది నోట్ చేసుకున్నాను. సంబంధిత కంపెనీ నుంచి నష్టపరిహారం ఇప్పించేందుకు డిస్ట్రిక్ట్ అడ్మినిస్ట్రేషన్ తో కో ఆర్డినేషన్ చేసుట్లు చేస్తాము.

శ్రీ ఇ. ప్రతాపరెడ్డి:- అధ్యక్షా, ఇది ఎదుర్కొనేవనికి సంబంధించినది. కర్నూలు జిల్లాలో కర్నూలు కలెక్టర్ కార్యాలయం ముందు కొందరు స్పెషల్ బీదర్స్ 77 రోజుల నుంచి నిరాహార దీక్ష చేస్తున్నారు. దాంతో ఆగకుండా ఆమరణ నిరాహార దీక్షలు కూడా ప్రారంభించిన సందర్భంగా వారి పరిస్థితి ఆందోళనకరంగా ఉన్నందున జీరో అవర్ లో రెయిజ్ చేశాము. రాష్ట్రంలో సుమారు 30 వేల మంది, శిక్షణ పొందిన స్పెషల్ బీదర్స్ ప్రయివేటు విద్యా సంస్థలలో ఉన్నారు. ఏజ్ బార్ అవుతున్నారు. రిటైరింగ్ డిమాండ్ చేస్తూ, సమైక్య చేస్తూ, 1995లో మరొకసారి ఎగ్జిమినేషన్ వాళ్ళారు. 7వేల మంది పాస్ అయ్యారు. వీరిలో ఫేజులు కట్టించుకుని, ఎనౌన్స్ చెయ్యకుండా, వారిని అడ్మినిస్ట్రేషన్ చేసుకోకుండా, డి.ఎస్.సి.లో పెట్టకుండా ఉన్నారు. ఏజ్ బార్ అయిన వారు ఉన్నారు.

గవర్నమెంట్ నెగ్గిజెన్స్ వల్ల 14 సంవత్సరాల నుంచే అట్లాగే ఉన్నారు. ఇంత డిలే కావడం వల్ల డి.ఎస్.సి.తో సంబంధం లేకుండా, వారికి డైరెక్ట్ గా ఉద్యోగాలు ఇవ్వాలి. పరిస్థితి చాలా ఆందోళనకరంగా ఉంది. ఈ రోజుకి అయిదు రోజులయింది. నిరాహార దీక్ష మొదలు పెట్టి, స్పెషల్ రిక్యూజ్ మెంట్ చేస్తే తప్పేమిటి? టీవర్స్ కొరత ఎట్లాగూ ఉంది. ఉద్యోగాలు ఇవ్వాలి.

శ్రీ డి. వెంకటేశ్వరరావు:- అధ్యక్షా, గౌరవసభ్యులు, కాంగ్రెస్ సభ్యులు చెప్పినట్లు 30 వేల మంది ప్యూవేట్ గా బియినెస్ పొందారు. గవర్నమెంట్ పరీక్ష పెడితే అందులో 7వేల మంది పాస్ అయ్యారు. ఏజ్ బార్ అయిన వారు ఉన్నారు. పృథుత్వం దీనిమీద స్పందించి, పారినీ తేసుకోడానికి తప్పకుండా హామీ ఇవ్వాలి.

శ్రీ సిపాచ్. విరత్ రెడ్డి:- స్వర్గీయ రామారావుగారి హయంతో స్పెషల్ టీవర్స్ స్కీము తీసుకోవడం జరిగింది. వారికి రు.398/- ప్రతి నెలకు చెల్లించేవారు. అతి కొద్ది మొత్తంలో వారు నిక్కువ జీవితం గడుపుతున్నారు. రెగ్యులర్ టీవర్స్ కు ఇచ్చే మాదిరిగా పేరికి కూడా వేతనాలు ఇవ్వవలసిన అవసరం ఉంది. పృథుత్వం ఇప్పటికైనా పునరాలోచించి వెంటనే వారికి రెగ్యులర్ వారికి ఇచ్చే విధంగా జీతాలు ఇస్తామని ప్రకటించండి.

శ్రీ సిపాచ్. విద్యాసాగరరావు:- అధ్యక్షా, కర్నూలు కానీ కడప కానీ అన్ని జిల్లాలలో గల సమస్య ఇది. టీవర్స్ కు సంబంధించిన సమస్య. దీనికి సంబంధిత మంత్రి గారు అసంపూర్తిగా సమాధానం ఇస్తే టీవర్స్ కి ప్రమాదకరంగా అవుతుంది. నోదరులు చెప్పినట్లు క్వాలిఫైడ్ టీవర్స్ సమస్య ఒకటి ఉంది. 1996 వరకూ క్వాలిఫైడ్ టీవర్స్ ఉన్నారు. 1996 వరకూ టెస్ట్ లో పాస్ అయినవారికి రిక్యూజ్ మెంట్ అయింది. ఆ తరువాత రిక్మెంట్స్, రిక్మెంట్స్ మెంట్స్ ద్వారా కూడా ఖాళీలు వచ్చాయి. క్వాలిఫైడ్ అయినవారం ఉన్నాము కనుక తమకు ఇవ్వమని అడుగుతున్నారు. ఇది చాలా ముఖ్యమైనది. అసంపూర్తిగా అన్నర్ వస్తే కాదు. ఏదో అన్నర్ చేస్తే మంత్రిగారికి ఈజీగా ఉంటుంది కానీ టీవర్స్ కి ప్రమాదంగా ఉంటుంది. 1996 వరకూ రిక్యూజ్ మెంట్ అయింది. మిగతా వారినీ రిక్యూజ్ చేసుకోవచ్చు. కానీ పృథుత్వం మళ్ళీ, క్వాలిఫైడ్ చేస్తామంటున్నది. వారిలో ఏజ్ బార్ అయిన వారున్నారు. ఖాళీలు ఉన్నాయి. వారు క్వాలిఫైడ్ అయి ఉన్నారు. ఉన్న వాటిలో వారినీ భర్తీ చెయ్యండి. తమను భర్తీ చెయ్యమని కడప, కర్నూలు అన్ని ప్రాంతాలనుంచి కూడా వచ్చి ప్లాందరాబాదులో ఫుట్ పాత్ ల మీద, ట్యాంక్ బండ్ మీద తిరుగుతూ, ఆందోళన చేస్తున్నారు. విరత్ రెడ్డిగారు అన్నారు. రు.398/- పనిచేస్తున్న స్పెషల్ టీవర్స్ ఉన్నారు అని చెప్పారు. వారు కోర్టు ఆర్డర్స్ తో ఉన్నారు. ప్లాకోర్టు డైరెక్ట్ ఉండి ఉన్నారు. వారికి పూర్తిస్థాయిలో జీతాలు ఇవ్వండి. లేదా మధ్యాహ్న భోజన పథకం అన్నా పెట్టండి అని వారు బాధపడుతున్నారు. 1985-86లో టీవర్ బియినెస్ ఇన్ స్టిట్యూషన్స్ ఉండేవి. అవి రద్దీచేసిన తరువాత వేలాది మంది టీవర్స్ తమ గతి ఏమిటి అని అంటున్నారు. ఎందుకంటే పృథుత్వమే ప్రత్యేకంగా బియినెస్ ఇచ్చింది. తమకు అవకాశం ఇవ్వమని వారే వేలాది సంఖ్యలో ఉండి అడుగుతున్నారు. మహబూబ్ నగర్ లో డయట్ టీవర్స్ - మహిళా టీవర్స్ ఏజ్ బార్ అయిన వారున్నారు. ఒక పాడిమిస్ట్రీస్ ఒక ఫంక్షనరీ ఆవస్థనించారు. ఆమె రిక్మెంట్ లో, ఇంకోలో కాదు. ఆమె కూతురు పెళ్లికోసం పిలిచారు. అంతకాలం నుంచీ ఆ సమస్య అపరిష్కారంగా ఉండిపోయింది. మంత్రిగారు సమాధానం

ఇవ్వాలి. దీనిని రూల్ 304 క్రింద ఎలవ్ చెయ్యండి. మంత్రిగారు సమగ్రంగా శాసనసభలో స్టేట్మెంట్ ఇస్తారు. పరిష్కారానికి ఒక స్టేట్మెంట్ ఇవ్వమన్న చెప్పండి. అవసరమైన శ్రద్ధ తీసుకుని, చర్య తీసుకుంటే బాగుంటుంది. అందరి సమస్యలు పరిష్కారం కావాలి. శాసనసభ్యులు, మంత్రులు అంతా కూడా ఆసక్తితో ఉన్నారు. కనుక సంపూర్ణంగా సమాధానం ఇవ్వాలి.

11-50 | శ్రీమతి ఎన్. లక్ష్మీపార్వతి:- అధ్యక్షా, ఆ రోజు 1983లో
ఉ. ఎన్.టి.రామారావుగారి ప్రభుత్వం నిర్వహించిన సమస్య తగ్గించడానికి స్పెషల్
టీచర్స్ నియామకం జరిపించడం జరిగింది. అలాడు ప్రభుత్వం యొక్క
ఆర్థిక పరిస్థితి దృష్టిలో పెట్టుకుని ఎన్.టి.రామారావుగారు కేవలం రు. 398లకు ఏర్పాటు
చేయడం జరిగింది. తరువాత మళ్ళీ పర్యవేక్షణ చేయడం జరిగింది. మళ్ళీ ఈ రోజు 14
సంవత్సరాల తరువాత 30 వేల స్పెషల్ టీచర్లకు 7వేల మంది పరీక్షకు హాజరు
కాగలిగారంటే వారి ఆర్థిక పరిస్థితి ప్రభుత్వం దృష్టిలో పెట్టుకోవలసిన అవసరం ఉంది.
అంతేకాకుండా ఏజ్ బార్ అయిపోయి 14 సంవత్సరాల తరువాత ఉపాధ్యాయ శిక్షణలో
చారికి ట్రైనింగ్ ఇచ్చి ప్రభుత్వం ఇప్పటివరకు వారి రిజల్టులు ప్రకటించలేదు. వారి కనీస
హక్కులను సాధించడంకోసం అమరణ నివాహర డిక్షకు కూర్చున్నారని. అందులో ఒకరికి
చాలా ప్రమాదకరమైన పరిస్థితి ఉంది. అది దృష్టిలో పెట్టుకుని చేయండి. ప్రభుత్వం
ముత్తం టీచర్లను బలిపెట్టడంలాగా న్యాయం చేయడంలాగా న్యాయం
మాకు సరయిన వివరణ ఇవ్వవలసిందిగా కోరుతున్నాను.

శ్రీ కె.ఇ. ప్రభాకర్:- అధ్యక్షా, జేరో అవర్ అయినా కానీ చాలామంది సభ్యులు చాలా
ప్రశ్నలు వేశారు. అయినా కూడా ఈ రోజు ప్రధానమైన సమస్య కర్నూలు జిల్లాలో
స్పెషల్ టీచర్లు అమరణ నిరహార డిక్షకు కూర్చున్నారని చెప్పడం జరిగింది. ప్రతాప
రెడ్డిగారు సభ దృష్టికి తీసుకువచ్చారు. అతనిని హాస్పిటల్లో చేర్చించడం జరిగింది. చూ
ప్రభుత్వం వేరేవెళ్ళి సానుకూలతతో ఉంది. వేరేకి ఒకసారి టీచర్ ట్రైనింగ్ ఇచ్చించినందుకు
కూడా గవర్నమెంటుని కోర్చువారు మందలించడం జరిగింది. అదేవిధంగా విత్తరెడ్డిగారు
స్పెషల్ టీచర్ల గురించి వారికి రు. 398లకు పని చేస్తున్నారని చెప్పారు. ఆ వ్యవహారం
కూడా కోర్చులో ఉంది. అదేవిధంగా ఈ రోజు క్వాలిఫైడ్ టీచర్లయితేనేమి, ఏదయినా గానీ
చాలావరకు సమస్యలున్నాయి. విద్యాసాగరరావుగారు చెప్పారు. ఏదీ ఏమైనప్పటికీ మా
గవర్నమెంటులో దాదాపు 30వేల టీచర్ పోస్టులను ఫస్ట్ టైం నేను ఛార్జ్ తీసుకున్న
తరువాతనే ఇవ్వడం జరిగిందని గౌరవసభ్యులకు మనవిచేస్తున్నాను. కర్నూలు జిల్లా
విషయానికి వస్తే దీనిని 31వ తేదీలోపల మేము ఒక డివిషన్ ఇవ్వాలని మా సంబంధిత
అధికారులకు ఆదేశాలు ఇవ్వడం జరిగింది. అది కోర్చులో వ్యవహారం ఉన్నందువల్ల ఈ
విషయం మీద కామెంట్ చేయడం అంత బాగుండదు కనుక ఈ విషయం మీద తగిన చర్య
తీసుకోగలమని మనవిచేస్తున్నాను.

శ్రీ సిపాద్. విత్తరెడ్డి:- స్పెషల్ టీచర్ల గురించి కోర్చులో ఏముంది?

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- విత్తరెడ్డిగారు మీరు మెన్షన్ చేస్తానంటే స్పీకర్గారు
ఎలా చేశారు. మీరు మెన్షన్ చేశారు. ఇంకా ఏమిటి. 304 తీసుకుందాము.

శ్రీ ఎం.ఎ. గృహ:- ఫోగర్ లీడర్స్ తో మేటింగ్ ఏర్పాటు చేయమనండి.

(అంతరాయం)

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- వేగ్జ్ బేక్ యువర్ సీట్స్. మీరు మెన్షన్ చేస్తామంటే ఇబ్బాను కదా!

శ్రీ మతి ఎస్. లక్ష్మీపార్వతి:- స్పష్టమైన సమాధానం రావాలి సర్.

శ్రీ బి. వెంకటేశ్వరరావు:- నేను ఒక సజెషన్ ఇస్తాను సర్.

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- గవర్నమెంట్ స్కేడ్ చెప్పనివ్వండి.

శ్రీ పి. అశోక్ గజపతిరాజు:- స్పెషల్ మెన్షన్ కానీ, జేరో అవర్ కానీ ప్రభుత్వ దృష్టికి ఏదో ఒక సమస్య వస్తుంది. వెంటనే అక్కడికక్కడే మంత్రిగారు సమాధానం చెప్పాలి. అది కూడా మాకు సంతుష్టికరమైన సమాధానమై ఉండాలి అంటే ఎలా? ఐ థింక్ దీనేజ్ రాంగ్ వే ఆఫ్ ఎక్స్ పెక్టింగ్ ఇట్. మంత్రిగారు నోట్ చేశారు. గవర్నమెంటు కూడా సానుభూతితో పరిశీలిస్తున్నది.

శ్రీ ఇ. ప్రకాశరెడ్డి:- ఫోగర్ లీడర్స్ తో మేటింగ్ పెట్టించండి.

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- ఫోగర్ లీడర్స్ తో మేటింగ్ ఏర్పాటు చేయండి.

శ్రీ కె. ఇ. ప్రభాకర్:- ఈ విషయంలో ఫోగర్ లీడర్స్ తో మేటింగ్ ఏర్పాటు చేసి వారి సలహాలు కూడా తీసుకుంటామని గౌరవసభ్యులకు మనవిచేస్తున్నాను.

(అంతరాయం)

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- నేను మెన్షన్ చేయడానికి ఇబ్బినా కానీ మీరు ఇలా చేస్తే ఎలా? సమాధానం రాదు. స్పెషల్ మెన్షన్ తో కూడా ఇదేమిటి? వేగ్జ్ కూర్చోండి. దీనేజ్ నాట్ ఎ డిబేట్.

శ్రీ బి. వెంకటేశ్వరరావు:- చర్చ అని ఒక సజెషన్ ఇస్తాను.

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- ఇప్పుడు మీరే మినిస్టర్ గారినీ ఫోగర్ లీడర్స్ తో మేటింగ్ పెట్టమన్నారు. వారు పెడతామన్నారు.

శ్రీ బి. వెంకటేశ్వరరావు:- మేము సలహా ఇస్తాము. మాకు మైక్ ఇవ్వండి.

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- వేగ్జ్ కూర్చోండి.

శ్రీ ఎమ్. నరసింహులు:- తెధ్యక్కా, మాకు అవకాశం ఇవ్వరా? ముఖ్యమైన విషయం మెన్షన్ చేయాలి.

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- నర్సింబగారూ, దయచేసి కూర్చోండి. అందరూ కూర్చుంటే ఇస్తాను. మినిస్టర్ గారు ఫోగర్ లీడర్స్ తో మేటింగు పెడతామన్నారు. కూర్చోండి.

శ్రీ బి. వెంకటేశ్వరరావు:- మేకు ఒక సలహా ఇస్తాను. అవకాశం ఇవ్వండి.

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- నాకు సలహా అక్కరలేదు. మినిస్టర్‌గారికి ఇవ్వండి.
(అంతరాయం)

శ్రీ బి. వెంకటేశ్వరరావు:- అధ్యక్షా, ఇప్పుడు వారు మాట్లాడిన దానిలో మూడు సమస్యలున్నాయి. ఒకటి....

శ్రీ పి. అశోక్‌గజపతిరాజు:- జేరో అవర్ కానీ, మెన్షన్ కానీ దానికి సలహా ఏమిటి? సలహా ఇస్తామంటే డిబేట్ అవుతుంది.

శ్రీ బి. వెంకటేశ్వరరావు:- వినండి. దయచేసి మమ్ములను మాట్లాడనివ్వండి. మేరే మాట్లాడుతున్నాను.

శ్రీ పి. అశోక్‌గజపతిరాజు:- వారికి సమాధానం కావాలంటే వేరే వేస్ ఉన్నాయి. నోటేస్ ఇవ్వవచ్చు. గౌరవమంత్రిగారు ఫ్లోర్ లేడర్స్‌ను ఫిలిచి మాట్లాడతామన్నారు. ఇక్కడ సలహా ఇస్తాము అంటే ఇదేమిటి అధ్యక్షా? ఈజ్ ఇట్ కరెక్ట్ వే ఆఫ్ రన్నింగ్ ది హౌస్?

శ్రీ బి. వెంకటేశ్వరరావు:- మేము సలహా ఇస్తామంటే ఏమిటి? మేరు అన్నిటికీ అదుగదుగునా అడ్డం వస్తుంటే ఎలా?

(అంతరాయం)

శ్రీ పి. అశోక్‌గజపతిరాజు:- మేము వారికి అడ్డం రావడం లేదు. ఇంకా వేరే బిజినెస్ ఉంది. అది చేయాలా? వద్దా? నాకు అర్థం కావడం లేదు.

శ్రీ బి. వెంకటేశ్వరరావు:- మూడు క్యాబిగ్గేలకు సంబంధించి టీవర్లు ఉన్నారు. క్యాలిఫర్నియా టీవర్స్. దీనితోబాటు గవర్నమెంట్ మళ్ళీ కంవేల మందిని ఫిలిచి 7వేల మందికి ట్రైనింగ్ ఇచ్చింది. ఇక్కడే ఆన్సర్ చేయమనడం లేదు. తమరి సమక్షంలో ఆదేశం ఇవ్వండి. ఫ్లోర్ లేడర్స్‌తో మేటింగ్ పెట్టించమనండి.

శ్రీ పి. అశోక్‌గజపతిరాజు:- మంత్రిగారు ఒప్పుకున్నారు కదా! మేటింగ్‌కు పిలుస్తామన్నారు.

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- మంత్రిగారు మేటింగ్ పెడతామని ఒప్పుకున్నారు.

శ్రీ ఎమ్. నరసింహులు(ఆలేరు):- అధ్యక్షా, నాకు అవకాశం ఇవ్వండి.

సభా సమక్షములో ఉంచిన పత్రాలు

Mr. Deputy Speaker:- All papers deemed to have been laid on the Table of the House.

1. A copy of the Annual Administration Report of the Andhra Pradesh State Road Transport Corporation, Hyderabad, for the year 1994-95, in compliance with Section 35(3) of Andhra Pradesh State Road Transport Corporation Act, 1950.

J. 187-7

ప్రభుత్వ బిల్లులు: (2) 1997,
ఆంధ్రప్రదేశ్ సివిల్ న్యాయస్థానముల
శాసనముల (సవరణ) బిల్లు:

2. A copy of the notification issued in G.O.Rt.No.20, dt.16.1.1997, Environment, Forests, Science and Technology(ENV) as required under Sec.2(1) and Sec.-3(1) of the Andhra Pradesh Essential Services Maintenance Act, 1971.

3. A copy of the notification issued in G.O.Rt.No. 356, Industries and Commerce (Tex.) Department, dt.17.5.1997, as required under Sec.6 of the Andhra Pradesh Relief Undertakings (Special Provisions) Act, 1971.

ప్రభుత్వ బిల్లులు

(1) 1997, ఆంధ్రప్రదేశ్ వినోదపు పన్ను (సవరణ) బిల్లు

Sri P. Ashoka Gajapathi Raju:- Sir, with your permission on behalf of the Chief Minister, I beg to move:

"That leave be granted to introduce the Andhra Pradesh Entertainments Tax (Amendment) Bill, 1997."

Mr. Deputy Speaker:- Motion moved. The Question is:

"that leave be granted to introduce the Andhra Pradesh Entertainments Tax (Amendment) Bill, 1997."

(Pause)

The motion was adopted and the Bill was introduced.

(ప్రతిపాదించబడినది)

(ఈ సమయంలో శ్రీ ఎమ్. నరసింహులు(వార్డు) పేపర్ రెండు చేతులతో పట్టుకుని సభకు చూపిస్తూ అంబేద్కర్ విగ్రహానికి చెప్పుల దండ వేసిన సంగతి పేపర్లో వచ్చింది అది మెన్షన్ చేయబోతుంటే చేయనివ్వరేమిటని వెల్లోకి వచ్చి నిలబడినారు.

(శ్రీ ఎమ్. శిఖామణి కూడా వెల్లోకి వచ్చారు).

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- ఇది అయిపోయిన తరువాత ఇస్తాను. వెళ్లి మే స్థానంలో కూర్చోండి.

(ఈ సమయంలో శ్రీ కడియం శ్రీహరి, నరసింహులుగారిని ఆయన స్థానం వద్దకు తీసుకువెళ్లి కూర్చుండబెట్టారు.)

(2) 1997, ఆంధ్రప్రదేశ్ సివిల్ న్యాయస్థానముల శాసనముల (సవరణ) బిల్లు

Sri P. Ashok Gajapathi Raju:- Sir, with your permission, on behalf of the Chief Minister, I beg to move:

"That leave be granted to introduce the Andhra Pradesh Civil Courts Laws (Amendment) Bill, 1997."

Mr. Deputy Speaker:- Motion moved. The Question is:

"That leave be granted to introduce, the Andhra Pradesh Civil Courts Laws (Amendment) Bill, 1997."

(Pause)

The motion was adopted and the Bill was introduced.

(3) 1997. ఆంధ్రప్రదేశ్ పబ్లిక్ పరేక్షల (దురాచరణలు మరియు అనుచిత పద్ధతుల నివారణ) బిల్లు. (ప్రతిపాదించబడినది)

Sri G.M.C. Bala Yogi:- Sir, with your permission, I beg to move:

"That leave be granted to Introduce the Andhra Pradesh Public Examinations (Prevention of Malpractices and Unfair Means) Bill, 1997."

12.00 Mr. Deputy Speaker:- Motion moved. The question is:

"That leave be granted to introduce the Andhra Pradesh Public Examinations (Prevention of Malpractices) and Unfair Means) Bill, 1997."

(Pause)

The motion was adopted and the Bill was introduced.

(ప్రతిపాదించబడినది).

(4) 1997. ఆంధ్రప్రదేశ్ పురపాలక సంఘాల (సవరణ) బిల్లు:

Sri B. Satyanarayana Murthy:- Sir, I beg to move:

"That leave be granted to introduce the Andhra Pradesh Municipalities (Amendment) Bill, 1997."

Mr. Deputy Speaker:- Motion moved. The question is:

"That leave be granted to introduce the Andhra Pradesh Municipalities (Amendment) Bill, 1997."

(Pause)

The motion was adopted and the Bill was introduced.

(ప్రతిపాదించబడినది)

సభా కార్యక్రమము.

(అంతరాయం)

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- నరసింహులుగారు నేను ఇస్తాను అని చెప్పాను కదా. సమయం ఇవ్వను అని చెప్పలేదే. మీరు ఇంత గందరగోళం చేస్తే ఎలా?

శ్రీ ఎం. నరసింహులు:- అధ్యక్షా, మా దేవుడు అయిన అంబేద్కర్ గారిని అవమాన పరచిన విషయాన్ని కూడా ఈ సభలో చెప్పుకునే అద్భుతం మాకు లేదు సర్.

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- క్షమించండి. నేను సమయం ఇస్తాను అని చెప్పాను. ఇవ్వను అని చెప్పలేదు. అంబేద్కర్ గారంటే మాకు కూడా చాలా గౌరవం ఉన్నది.

శ్రీ ఎం. నరసింహులు:- మేము నిజంగా బాధపడుతున్నాము. ఈ సభలో కూడా దళితులను అవమానపరిచే పద్ధతిలో ఈ ప్రభుత్వం వ్యవహరిస్తే దళిత శక్తి ఏమీ అనేది కూడా సమయం వచ్చినప్పుడు తెలుస్తుందని మనవిచేస్తున్నాను. ఇప్పటికి నాలుగు రోజులు అయింది. చెప్పుల దండలు వేసి అవమానపరిచారని చెప్పి దళితులంతా వాడ, వాడన, ఉరు ఉరున ఉర్రేగింపులు తీస్తే పోలీసువాళ్ళు చెప్పులదండలు వేసిన వాళ్ళను పబ్లిక్ గాని శిక్షించ వలసినదేమోయి దళితులమీద లాఠీఛార్జి జరిపారు. నీన్న గాక మొన్న మహారాష్ట్రలో కూడా 10 మంది దళితులు చనిపోయిన విషయాన్ని కూడా ఈ సందర్భంగా నేను మనవిచేస్తున్నాను. ఆంధ్రప్రదేశ్ లో కూడా అదే పరిస్థితి రావలయునా, మరి ప్రభుత్వపరంగా చెప్పవలసిన అవసరం వున్నదని ఈ సందర్భంగా మనవిచేస్తున్నాను. ఇప్పటికి నాలుగు రోజులు అయింది. ఆ చర్యకు పాల్పడిన దుర్మూర్తులు ఎవరు? ఆ దుష్టులు ఎవరు? అంబేద్కర్ ను అవమానపరచిన వ్యక్తులను కఠినంగా శిక్షించవలసిన అవసరం ఉన్నది. హోమ్ మంత్రిగారు మా డిల్లవారే. వారు మాత్రం ఏమీ చేస్తున్నారు? ఇలాంటి వ్యక్తులను ఎందుకు ఇంత వరకు శిక్షించలేదని ఈ సందర్భంగా నేను అడుగుతున్నాను. ఎవరిమీద కోపము కాదు. జరిగి నాలుగు రోజులు అయ్యింది. దళితులంతా తేవ్వంగా బాధపడుతున్నారు. కోటి హరిజనులు ఈనాడు తేవ్వంగా బాధపడుతున్న సమస్యగా ఈ సభద్వైకి తెస్తూవుంటే ఈ విధంగా అడిగిన నన్ను కూడా అవమానపరిచే పద్ధతి వుండడం అనేది సర్వేనది కాదనేది మరొకసారి ఈ సందర్భంగా నేను మనవిచేస్తున్నాను. ఇలాంటి చర్యకు పాల్పడిన వ్యక్తులను వెంటనే శిక్షించాలని ఈ సందర్భంగా నేను కోరుతున్నాను. ఇది చాలా అవమాన కరమైన, దుర్బుద్ధరమైన విషయం. ఏదయినా సభలో అడగాలంటే నేను అరిస్తే తప్ప నాకు సమయం యివ్వడం లేదు. ఇదిక్కడి న్యాయం? దయచేసి వెంటనే ఈ విషయం మీద స్పందించి అలాంటి వ్యక్తులను శిక్షించాలని ఈ సందర్భంగా నేను కోరుతున్నాను.

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- మాధవరెడ్డిగారు స్టేట్ మెంట్ ఇవ్వండి.

(ప్రతి పక్షాలనుండి అంతరాయం)

(శ్రీ డి. నాగందరి, శ్రీ ఎం. శిఖామణి, శ్రీ ఎన్. ఎరవిరాజులండ్ల పాడయిం దిగ్గిరికు వెళ్ళి ఉప సభాపతిగారితో తమరికి అవకాశం యివ్వాలని వాగ్దేవాదానికి దిగారు).

శ్రీ డి. నాగందర్:- దోషులను పట్టుకోవడంలో హోమ్ మంత్రిగారు విఫలు లయ్యారు.

శ్రీ ఎ. మాధవరెడ్డి:- హోమ్ మినిస్టర్ ఏమి చేస్తారయ్యా? తమాషా చేస్తున్నావు. కూర్చో.

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- హోమ్ మినిస్టర్ గారు ఏమి చేస్తారు? ఆయనను బెల్లమ్ చేస్తే ఎలా?

శ్రీ ఎన్. వరదరాజులరెడ్డి:- మాకు మాట్లాడడానికి అవకాశం యివ్వరా?

శ్రీ డి. నాగందర్:- మేము మాట్లాడాలి.

శ్రీ ఎ. మాధవరెడ్డి:- కూర్చోవయ్యా, కూర్చో. మీకు చాలా అనుభవం అయింది. ఇప్పటికి రెండు సంవత్సరాలు అయింది.

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- నాగందర్ గారు ప్రజేబ్ మాట్లాడాలంటే ఎలా? మూడు 304లు ఉన్నాయి.

శ్రీ ఎం. నరసింహులు:- నాలుగు రోజులనుంచీ ఏమీ చేస్తున్నారు?

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- దయచేసి స్థానాలకు వెళ్ళి కూర్చోండి.

శ్రీ డి. నాగందర్:- మేము మాట్లాడవద్దా? చెప్పండి. తమరంటే గౌరవం ఉన్నది. మాకు అవకాశం యివ్వండి.

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- మీరంటే మంచి గౌరవం నాకు వున్నది. మీరు కూర్చోండి. ప్రతి విషయంలో మాట్లాడాలంటే కష్టం. ఈ ఇష్యూ ఇంపార్టెంట్ కాదని చెప్పడం లేదు.

(శ్రీ ఎన్. వరదరాజులరెడ్డి, శ్రీ డి. నాగందర్, శ్రీ ఎం. శిఖామణి వారి వారి స్థానాలకు వెళ్ళారు).

శ్రీ పి. అశోక్ గజపతిరాజు:- అధ్యక్షా, ఇది చాలా ముఖ్యం. అందరికీ ఆవేదన ఉన్నది. ఈ ఇన్సిడెంట్ పైన ఆవేదన లేకుండా ఎవరు ఉండరు. కానీ మ్యాటర్ ఆఫ్ ప్రోసీజర్ ఒక నరసింహులుగారికి తమరు స్పెషల్ మెన్షన్ కు అవకాశం ఇచ్చారు. ఆయన అందరి ఆవేదన చెప్పారు.

శ్రీ ఎం. నరసింహులు:- ఇదీ జరిగి నాలుగు రోజులు అయింది.

శ్రీ పి. అశోక్ గజపతిరాజు:- ప్రతి భారత పౌరుడికి ఆవేదన ఉన్నది. అంబేద్కర్ బ్రేడ్ ఇండియన్ ఆవేదన మాకు కూడా ఉన్నది.

రూల్-304 క్రింద ప్రభుత్వం దృష్టికి తేసుకు
వచ్చిన విషయం: "పశ్చిమ గోదావరి, ఖమ్మం
జిల్లాలలోని గిరిజన, గిరిజనేతరుల సమస్యను
గూర్చి."

శ్రీ పి. జనార్దన్ రెడ్డి:- మా పార్టీ తరపున మా ఒపేనియన్ చెప్పనియ్యండి.

శ్రీ సిహెచ్. విఠల్ రెడ్డి:- హోమ్ మినిస్టర్ గారిని చెప్పమనండి. ఇప్పుడు చర్చ
అవసరం లేదు.

మిస్టర్ డిప్యూటీ స్పీకర్:- నేను అదే గవా చెబుతున్నాను. హోమ్ మినిస్టర్ గారిని
స్పీట్ మెంట్ ఇవ్వమంటున్నాను.

శ్రీ పి. అశోక్ గజపతిరాజు:- హోమ్ మినిస్టర్ స్పీట్ మెంట్ ఇస్తారు.

శ్రీ పి. జనార్దన్ రెడ్డి:- జరిగి నాలుగు రోజులు అయిపోయింది. ప్రభుత్వం ఏమి
చర్య తీసుకోలేదు.

శ్రీ ఎ. మాధవ రెడ్డి:- అధ్యక్షా, కోదాడలో జరిగిన సంఘటన చాలా విచారకరమైనది.
ఈ విషయం మొన్న ఉదయం నాకు తెలియగానే సంబంధిత అధికారులు, ఎస్.పి.
వాళ్ళందరితో మాట్లాడాను. అఫ్ సర్కు వెళ్లి అవన్నీ తీసివేసి అక్కడ వుండే వాళ్ళందరితో
కూడా మాట్లాడి, ఇలాంటి దుర్భర్యకు పాల్పడిన వాళ్ళను పడెంటిఫై చేయడంకోసం తగు
చర్యలు తీసుకొంటున్నాను. వదిలిపెట్టే ప్రశ్న వుండదు. ఈ దురదృష్ట సంఘటన
విషయంలో నేను కూడా బాధపడుతున్నాను. ఇలాంటి సంఘటనలు మరల పునరావృతం
కావడానికి వీలులేదు. మరల జరగకుండా తగు చర్యలు కూడా ఎప్పటికప్పుడు తీసుకొంటాము.

శ్రీ ఎం. నరసింహులు:- ఎవరిని అయినా అరెస్ట్ చేశారా? అరెస్ట్ చేయకపోతే
ఎన్ని రోజులలో చేస్తారు? నెల పడుతుందా, రెండు నెలలు పడుతుందా లేక మూడు నెలలు
పడుతుందా?

శ్రీ ఎ. మాధవ రెడ్డి:- ఇది రాత్రిపూట కన్ నోన్ చర్చన్నీ చేసిన సంఘటన పడెంటిఫై
చేసి అరెస్ట్ చేయడానికి కొంత సమయం కూడా అవసరం. ఏదో రాత్రి పూట జరిగింది.
జరగగానే పోలీసు అధికారులు అవన్నీ తీసివేశారు. ఈ రోజు పరిస్థితి అక్కడ ప్రశాంతమైన
వాతావరణం నెలకొని ఉన్నది. దోషులను తప్పకుండా పడెంటిఫై చేసి అరెస్ట్ చేస్తాము.
కొద్దిగా సమయం ఇవ్వాలి.

శ్రీమతి ఎన్. లక్ష్మీపార్వతి:- మరల ఇలాంటి సంఘటనలు పునరావృతం గాకుండా
చర్యలు చేసుకోవాలి.

మిస్టర్ డిప్యూటీ స్పీకర్:- అమ్మా కూర్చోండి.

శ్రీ ఎ. మాధవ రెడ్డి:- ఎవరో కొందరు దుర్మార్గులు వుంటారు. దుర్మార్గులు
చేసే ఘటన ఇది. సమాజంలో కొందరు దుర్మార్గులు ఉంటారు. వారిని అరికట్టాలి.

రూల్-304 క్రింద ప్రభుత్వం దృష్టికి తేసుకువచ్చిన విషయం:

"పశ్చిమ గోదావరి, ఖమ్మం జిల్లాలలోని గిరిజన, గిరిజనేతరుల
సమస్యను గూర్చి."

శ్రీ పి. సింగన్నదొర(పోలవరం):- అధ్యక్షా, రాష్ట్రంలో గిరిజనులు, గిరిజ
నేతరుల మధ్య సమస్య చాలా సున్నితమైనది. పశ్చిమ గోదావరి జిల్లాలోని నా
నియోజకవర్గంలో పోలవరం, జీలుగుమిల్లి, బాటా గుర్రానెం వంటి ప్రాంతాల్లో

రూరీ-304 క్రింద ప్రభుత్వం దృష్టికి తెసుకు
వచ్చిన విషయం: "పత్తిమ గోదావరి, ఖమ్మం
జిల్లాలలోని గిరిజన, గిరిజనేతరుల సమస్యను
గుర్తి".

25 జూలై, 1997.

361

మండలాలన్నాయి. అక్కడ సమస్య ఉత్పన్నం అయిన తరువాత నేను ముఖ్యమంత్రిగారిని కలిసి, ఏజెన్సీ ప్రాంతంలో సర్వే చేయించి "గయాల్". భూమినంతా సర్వే చేయించి, ఆ భూమి అంతా గిరిజనులకే చెందేలా చేయమని మనవిచేసిన వెంటనే, వారు వెంటనే చర్య చేయించవలసిందిగా కలెక్టరుకు ఆదేశాలివ్వడం జరిగింది. ఆదేశాలిచ్చిన వెంటనే సంబంధిత ఎం.ఆర్.ఓ.లను సర్వే చేయించమని కలెక్టరు ఆదేశాలివ్వడం జరిగింది. అయితే ఎం.ఆర్.ఓ.లకు రెగ్యులర్ గా ఉండే డ్యూటీస్ ఉండటంవల్ల సర్వేలో జాప్యం జరుగుతున్నది. దానితో నేను రెండవసారి ముఖ్యమంత్రిని కలిసి సర్వేలో జాప్యం జరుగుతున్నది. అక్కడి సమస్య తీవ్రంగా ఉంది అని మనవిచేసినపుడు, ముఖ్యమంత్రిగారు వెంటనే ముగ్గురు స్పెషల్ డెప్యూటీ కలెక్టర్లను ఈ మూడు మండలాలకు పంపించడం జరిగింది. హైదరాబాదు, వరంగల్, రంపచోడవరం నుండి ఆ ముగ్గురు రావడం జరిగింది. అదే విధంగా 60మంది సర్వేయర్లను పంపించుకు గిరిజన, గిరిజనేతరుల తరపున నేను మా యువనాయకుడు ముఖ్యమంత్రి ప్రదీప్ బాబునాయుడుగారిని ఆభినందిస్తున్నాను.

ఈ మూడు మండలాలలో 73 గవర్నమెంట్ విలేజెస్ ఉన్నాయి. 28 ఎస్టేట్ విలేజెస్ ఉన్నాయి. మొత్తం వెరసి 101 గ్రామాలు ఈ మూడు మండలాలలో ఉన్నాయి. ఈ 101 గ్రామాలలో సర్వే చేయడం ప్రారంభించడం జరిగింది. దాదాపు 87 గ్రామాలలో సర్వే పూర్తిచేయడం జరిగింది. ఇంకా 14 గ్రామాలలో సర్వే చేయవలసి ఉంది. ఈ సర్వేలో దాదాపు 1000 ఎకరాల భూమి గయాల్ భూమిగా గుర్తించడం జరిగింది. ఆ భూమిని గిరిజనులకు ఇవ్వడానికి పట్టాలు కూడ ఏర్పాటుచేయడం జరుగుతున్నది. అయితే నేను తమరిద్వారా మనవి చేసేదేమిటంటే, కొన్ని గ్రామాలలో సర్వే జరగకుండా అడ్డంకులు పెడు తున్నారు. గిరిజనుల ఎడల మంచి సద్భావంతో ఉండి స్వచ్ఛంద సంస్థలు గాని, మిగతా పట్టాలు గాని అధికారులతో, సర్వేయర్లతో సహకరించి, ఆ సర్వే పూర్తి అయ్యేటట్లు చేసినట్లుయితే గయాల్ భూమినంతా పేద గిరిజనులకు ఇవ్వడానికి అవకాశం ఉంటుంది. అదే విధంగా ఏజెన్సీ ప్రాంతంలో 1965లో రాష్ట్రప్రభుత్వ రిపోర్టు ప్రకారంగా అనాదిగా గిరిజనులు, గిరిజనేతరులు కలిసి జీవిస్తున్నట్లుగా వారు ఆ రోజునే మద్యాస్ గవర్నమెంట్ కు రిపోర్ట్ ఇవ్వడం జరిగింది. గిరిజన ప్రాంతాలలో కూడ గిరిజనేతరులు ఎవరైనా పట్టా కలిగి ఉన్నట్లుయితే వారు ఆ భూమి సాగు చేసుకోవడానికి వారికి రక్షణ కల్పించవలసిన అవసరం మన పైన ఉంది.

ఈ సందర్భంగా తమరిద్వారా ప్రభుత్వానికి కొన్ని సూచనలు చేయదలచుకున్నాను. ఎక్కడయితే ఈ సమస్య తీవ్రంగా ఉందో, అక్కడకు ప్రభుత్వం ఆల్ పార్టైస్ డెలిగేషన్ పంపించి, ఆ ప్రాంతంలో గిరిజన, గిరిజనేతర పెద్దలతో ఆల్ పార్టైస్ డెలిగేషన్ కూర్చోని, రికార్డులు చూసి శాంతియుత వాతావరణంలో సమస్యను పరిష్కరించవలసిందిగా తమరిద్వారా ప్రభుత్వానికి విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను.

అదేవిధంగా పెండింగులో ఉన్న కేసులు తొందరగా పరిష్కారం కావాలంటే న్యాయ సలహా సంఘం ఒక దానిని ఏర్పాటు చేసి, హైకోర్టులోనూ, స్పెషల్ డెప్యూటీ కలెక్టర్

రూ. 304 క్రింద ప్రభుత్వం రద్దీకి తేసుకు
వచ్చిన విషయం: "పశ్చిమ గోదావరి, ఖమ్మం
జిల్లాలలోని గిరిజన, గిరిజనేతరుల సమస్యను
గూర్చి".

దగ్గరనూ, కలెక్టరు దగ్గరనూ ఉన్న కేసులు త్వరగా పరిష్కరింపబడేటట్లు చేసినట్లయితే
ఈ సమస్య పరిష్కారానికి కొంత సానుకూలత ఏర్పడుతుందని తమరిద్వారా మనవి
చేస్తున్నాను.

గిరిజన, గిరిజనేతరుల భూముల సాగు గురించి 1917లో ఒక చట్టం చేయబడింది.
దానికి 1959, 70లో కొన్ని మార్పులు చేర్పులు చేశారు. అయితే ఈ చట్టాన్ని పూర్తిగా
తెలుసుకొని, అవగాహన పెంచుకోవడానికిగాను షెడ్యూల్డ్ ఫిరియాలోని గిరిజనులు, గిరిజ
నేతరులు ఈ చట్టాన్ని పూర్తిగా తెలుసుకోవడానికి వేలుగా చట్టాన్ని తెలుగులో ముద్రించి,
గిరిజన గామాల్లో పంపినట్లయితే అపోహలు తొలగిపోవడానికి అవకాశం ఉంటుంది.
చట్టంపై అవగాహన లేకపోవడంవల్ల స్వచ్ఛంద సంస్థలు, సేవా సంస్థలు, మిత్రపక్షాల
వారి మధ్య బేధాభిప్రాయాలు రావడంవల్ల సమస్య తీవ్రత పెరుగుతున్నది.

అదేవిధంగా గిరిజన ప్రాంతాల్లో, ఇంకా దాదాపు 21 పి.ఎ.ఓ. పోస్టులు ఖాళీగా
ఉన్నాయి. షెడ్యూలు ఫిరియాల్లో గిరిజనులు తప్ప, వేరే వాళ్లను వేయడానికి వేల్పుడు
కాబట్టి చదువుకున్న గిరిజన అభ్యర్థులకు ప్రత్యేకమైనటువంటి బిచ్చినింగు ఇచ్చి
పి.ఎ.ఓ.లుగా వేసినట్లుగా గిరిజనులలో కూడ ఒక నమ్మకం కలుగుతుంది.

ఇటీవల జరిగిన పరిణామాల్లో కొంతమందిపై తప్పుడుకేసులు బనాయించినట్లుగా
అపోహ ఉంది. ఆ అపోహ పోవాలంటే మీరు మళ్ళీ ఆ కేసుల్ని విచారించి, ఎన్ని కేసులు
అయితే పెట్టారో ఆ అన్ని కేసుల్ని విచారించాలి. పొరపాటున తప్పుడు కేసులు పెట్టినట్లయితే
వాటిని వెంటనే పరిశీలించి, ఆ కేసుల్ని విత్డ్రా చేసుకొంటే బాగుంటుందని నా అభిప్రాయం
అని తమరిద్వారా మనవిచేస్తూ, ఈ అవకాశం ఇచ్చినందుకు ధన్యవాదాలు తెలియచేసు
కొంటున్నాను.

శ్రీ బి. వెంకటేశ్వరరావు:- అధ్యక్షా, నేను చాలా క్లుప్తంగా వివరాలు చెప్పడం
కున్నాను. ఇటీవల పశ్చిమ గోదావరి జిల్లాలోని మూడు మండలాలు, ముఖ్యంగా రెండు
మండలాల్లో అక్కడ ఉన్నటువంటి డి.ఎస్.పి. శ్రీ బ్రహ్మరెడ్డి నాయకత్వాన ప్లెథాచిక
రాక్షసత్వం అక్కడ మొన్నటివరకు రాజ్యం చేసింది. దానికి సంబంధించినంతవరకు,
గిరిజనులకు సంబంధించిన వివరాలు మాత్రమే చెబుతాను.

అనేక సాంఘిక కారణాలవల్లా సమాజంతో దళితులు, గిరిజనులు, బలహీనవర్గాల
వారు వెనుకబడిపోయి ఉన్నారని చెప్పి, మన భారత రాజ్యంగనిర్మాతలు వారికి సాంఘిక
న్యాయం చేకూర్చాలనే పేరుతో కొన్ని చట్టాలు చేశారు. చట్టాలు చట్టాలుగానే ఉన్నాయి.
ఆ చట్టాల్ని అమలుపరచడం లేదు. దీనివల్ల దేశంలో అశాంతియుత వాతావరణం అనేక
రూపాల్లో తలెత్తుతున్నది.

గిరిజనుల సమస్య ఒక ప్రత్యేకమైన సమస్య. ఇది రాష్ట్రమంతటా ఉన్నది. అదే
విధంగా పశ్చిమగోదావరి జిల్లాలోని పోలవరం, బుట్టాయిగూడెం, జీలుగుమిల్లి మండలాల్లో
కూడ ఉంది.

రూ-304 క్రింద ప్రభుత్వం దృష్టికి తీసుకు
వచ్చిన విషయం: "పశ్చిమ గోదావరి, ఖమ్మం
జిల్లాలలోని గిరిజన, గిరిజనేతరుల సమస్యను
గూర్చి".

25 జూలై, 1997.

362

పోలవరం మండలం మొత్తం జనాభా 17,787 కాగా, అందులో గిరిజనులు 10,524 మంది, అంటే 59 శాతం, బుట్టాయిగూడెం మండలంలో 46,458 మంది జనాభా ఉంటే, అందులో గిరిజనుల జనాభా 27,954, అంటే 60 శాతం, జీలుగుమిల్లి మండలం మొత్తం జనాభా 25,336 ఉంటే, అందులో 6,627 మంది గిరిజనులు అంటే 26 శాతం ఉన్నారు. అంటే 1971-1991 మధ్యకాలంలో గిరిజనుల జనాభా శాతం 55 శాతం నుండి సగటున 40 శాతానికి పడిపోయింది. వీరిచేతుల్లో ఉన్న భూమి కూడ అన్యాయానికి అవుతూ, చివరికి గిరిజనుల చేతుల్లో భూమిలేకుండా పోయే పరిస్థితి వచ్చింది.

పోలవరం మండలంలో 6187 గిరిజన పట్టా భూములుంటే, 3486 పట్టా భూములు గిరిజనేతరుల చేతుల్లో ఉన్నాయి. బుట్టాయిగూడెం మండలంలో 26,876 గిరిజన పట్టా భూములుంటే, గిరిజనేతరుల చేతుల్లో 21,922 పట్టా భూములున్నాయి. జీలుగుమిల్లి మండలంలో 7,521 గిరిజన పట్టా భూములుంటే, గిరిజనేతరుల చేతుల్లో 18,374 పట్టా భూములున్నాయి.

ప్రభుత్వ భూములకు సంబంధించి అన్యాయానికి అచ్చం అవుతున్నదో చెబుతాను. పోలవరంలో ప్రభుత్వ భూమి 380 ఎకరాలు గిరిజనుల చేతుల్లో ఉంటే, గిరిజనేతరుల చేతుల్లో 2905 ఎకరాలు, బుట్టాయిగూడెం మండలంలో 381 ఎకరాలు గిరిజనుల చేతుల్లో ఉంటే, 2311 ఎకరాలు గిరిజనేతరుల చేతుల్లో ఉంది. జీలుగుమిల్లి మండలంలో ప్రభుత్వ భూమి 291 ఎకరాలు గిరిజనుల చేతుల్లో ఉంటే, గిరిజనేతరుల చేతుల్లో 826 ఎకరాలు ఉంది. అంటే మొత్తం భూమిలో 6042 ఎకరాలు గిరిజనేతరుల చేతుల్లో ఉంటే, కేవలం 1052 ఎకరాలు గిరిజనుల చేతుల్లో ఉంది. అక్కడ ఆ రకమైనటువంటి పరిస్థితి ఉంది.

12-20 | అంటే యిక్కడ ఏ రకమైన గిరిజనేతరుల దోపిడీ సాగుతోందో అర్థం అవుతోంది. మ. దీనికిగాను స్వాతంత్ర్యం వచ్చేక బ్రిటిష్ వారి నుంచి స్వాతంత్ర్యం వచ్చేక 1917లోను 1959 లోను 1970లో మరియు 'వన్ ఆఫ్ సెవెంత్' అనే చట్టాన్ని తీసుకు వచ్చారు. ఆ చట్టాన్ని చెడపురుగులు తీసేస్తూవుంటే ప్రభుత్వం మీన్నకుండా వుంది. అందరికీ మనవిచేస్తున్నాను. గిరిజనేతరులు, గిరిజనులు అని ద్వేషాలు లేవు. రాజ్యాంగం నిర్వచించినట్లు వెనుకబడిన వర్గాలకు కల్పించిన హక్కుల గురించి చెబుతున్నాను. అధ్యక్షా, రెవెన్యూ మినిస్టరుగారు వినాలి. కాలక్రమేణా గిరిజనుల భూములు గిరిజనేతరుల చేతుల్లోకి పోయాయి. లెక్కలు చెప్పాను. దళితులపైన, గిరిజనులపైన ఏ ఒక్కరికీ ద్వేషం ఉందని నేను అనుకోను. రాజ్యాంగం రచించినట్లు గిరిజనులు, దళితులను కాపాడ వలసిన బాధ్యత ఎక్కువ భాగం అభివృద్ధి చెందిన వాళ్ళపై ఉందని మనవిచేస్తున్నాను. ప్రభుత్వం కూడా పొబడిన వాళ్ళిని నేను మనవిచేసింది. భూసరాజువల్ల అని బుట్టాయ గూడెం మండలం నుంచి ఒక కేసు 1996 ఆగస్టులో వచ్చింది. దాని తర్వాత అకౌంటి ప్రబలి హత్యలుదాకా ప్రబలింది. జంగారెడ్డి గూడెం డి.ఎస్.పి. భూస్వాముల ఏకెంటుగా వ్యవహరించి, పాతవిక చర్యలు ఎన్ని చేశారో ఉదాహరణలు చెబుతాను. గిరిజనుల భూమి

రూల్-304 క్రింద ప్రభుత్వం దృష్టికి తీసుకు
వచ్చిన విషయం: "పశ్చిమ గోదావరి, ఖమ్మం
జిల్లాల్లోని గిరిజన, గిరిజనేతరుల సమస్యను
గూర్చి".

కోయిందీ. ప్రభుత్వం ఈ పరిస్థితిని గుర్తించి, ముఖ్యమంత్రిగారు ఒక సమావేశం ఏర్పాటు చేసి, అక్కడ ముఖ్యంగా నలుగురు డిప్యూటీ కలెక్టరు, స్పెషల్ డిప్యూటీ కలెక్టరు, 60మంది సర్వేయర్లను 1997లో నియమించారు. ప్రభుత్వం మొన్న ప్రతిపక్ష నాయకులకు 12వ తేదీన ఒక నోటు యిచ్చింది. ఆ నోటులో వున్న సెంటెన్సుతో సహా చెబుతాను. చాలాచోట్ల గిరిజనేతరులు ఎవరైతే వున్నారో వారు గిరిజనులకు అడ్డుపడి కొట్టారు. ఉదాహరణకు, జీలుగుమిల్లి మండలంతో మొన్న గోపాలరావుగారని ఒకరు పనిపోయారు. అవాంఛనీయ పరిస్థితులను కోరుకోము. అక్కడ ఫర్షణ జరిగింది. దీనికి ఎవరు కారణం అని చెప్పాల్సివస్తే, ప్రారంభమైనది భూస్వాముల నుంచే. ముగ్గుర్ని నరకేశాక గిరిజనులు తీరగబడ్డారు. నిజమే. అదే ఉళ్ళో ఫిబ్రవరి నెలలో ప్రభుత్వం నియమించిన సర్వేపార్టీ భూములను కొలవడానికి వెడితే వాళ్ళు భూములను కొలవనీయలేదు. సర్వేయరును గోపాలరావు తమ్ముడు కొట్టాడు. పోలీసుల సమక్షంలో, ఇది వాస్తవం. ప్రభుత్వం కూడా ఆలోచించాలి. అనేక గ్రామాలలో అడ్డుకున్నారు. గవర్నమెంటు యిచ్చిన నోటు పేజీలు 12, 18, 19లో చూడండి. ప్రభుత్వం సర్వేన తెక్కలు యిచ్చింది. ఆ రకంగా అడ్డుకోవడంవల్ల ఎవరు శాంతిభద్రతలకు విఘాతం కల్పిస్తున్నారో అర్థం చేసుకోండి. ఎవరైతే అక్కడ గిరిజనుల భూమిని అక్కడికి వారైనా వెళ్ళినా వెళ్ళి, పరోక్షంగా దొంగతనంగా కబ్జా చేసుకున్నారో వారికి కొందరు రెవెన్యూ అధికారులు కూడా తోడ్పడితే యిది స్పష్టమైంది. అందుకనే ప్రభుత్వం ప్రత్యేకించి ఒక డివిజనును ఏర్పాటు చేసింది. జీలుగుమిల్లి మండలంలో జూన్ 30న జరిగిన అవాంఛనీయ పరిస్థితిని నేను చెప్పాను. అక్కడ శ్రీ గోపాలరావు అనే భూస్వామి పనిపోయాడు. దీని తర్వాత జీలుగుమిల్లి మండలంలో గానీ, బుట్టాయుగూడెం మండలంలో గానీ ఒక్క రెవెన్యూ రికార్డు లేదు. గానీ సమక్షంలో మొత్తం తగలబెట్టారు. మొత్తం రెవెన్యూ రికార్డు తగలబెట్టేశారు. ఎవరు దీనికి వ్యతిరేకం అనేది సభ్యులందరూ సహృదయంతో ఆలోచించాలి. అర్థం చేసుకోవాలి. ఎవరు ఈ అశాంతి కారణం? భూమి కొలవడానికి పోతే భూమిని కొలవనీయక పోవడం, కొలిచేక స్వాధీనం చేయకపోవడం, తర్వాత సర్వేయర్లను కొట్టడం, రికార్డులు తగలబెట్టడం చేశారు. 17 గ్రామాలలో యింకా సర్వే చేయాల్సివుంది. 1977 ఫిబ్రవరి నుంచి జరిగిన సంగతి చెప్పాను. ముఖ్యంగా సర్వేలో గుర్తించినంత వరకూ 2,150 ఎకరాలుంటే. అందులో యింకా వెయ్యి ఎకరాలు గిరిజనులకు పంచవలసివుంది. అవి స్వాధీనం చేయలేదు. పంచినట్లు కాగితాలమీద రాశారు. ఈ అశాంతి కారణం, బుట్టాయుగూడెం డి.ఎస్.పి. అమలు జరగకుండా చూడటం. అతడు అక్కడ అశాంతి పరిస్థితులు సృష్టించాడు. నేను మనవిచేసి, ఆయా గ్రామాలలో వుండే భూములను సర్వే చేయకుండా చేశారు. మూలం కనుక్కుంటే తప్ప పరిష్కారం జరగదు. ఈ గందరగోళం అయినాక ముఖ్యమంత్రిగారు జనవరి నెలలో సమావేశం ఏర్పాటుచేసి స్పెషల్ పార్టీలను పేసి, పశ్చిమ గోదావరి జిల్లాలో వున్న జిల్లా అధికారులు, పోలీసులతోబాటు రెవెన్యూ యితర అధికారులు, గిరిజనులు, గిరిజనేతరులు వేరినీ తప్ప యింత యితర పార్టీలను రానివ్వలేదు. గిరిజనులను, గిరిజనేతరులను తగాదా పడ్డచోట కూర్చోబెట్టి ఒక ఒడంబడిక చేశారు. జనవరి 8వ తేదీన చేశారు. దానిలో కొన్ని విషయాలు అంగీకారానికి

రూర్-304 క్రింద ప్రభుత్వం దృష్టికి తీసుకు
వచ్చిన విషయం: "వశ్చిమ గోదావరి, ఖమ్మం
జిల్లాలలోని గిరిజన, గిరిజనేతరుల సమస్యను
గూర్చి."

25 జూలై, 1997.

365

వచ్చారు. గిరిజనుడు భూస్వాముల ఏ భూమిన్నతే సర్వే చేయాలని కోరుతాడో దానిని
ముందు సర్వే చేయాలి. అదేవిధంగా 3 వేల ఎకరాల భూమి భూస్వాముల చేతులలో ఉంది.
దానిని వదలి పెట్టడు. ఈ రకంగా ఉల్లంఘించారు. గుర్తింపబడిన 8వేల ఎకరాలలో కూడా
ఎవరి భూములు సర్వే చేశారంటే, పేద వారిజనులవి మాత్రమే సర్వే చేశారు. భూస్వాములవి
చేయలేదు. రెడ్డి గణపవరంలో 180 ఎకరాల భూమికి అసలు పట్టాయే లేదు. అది
భూస్వాముల చేతుల్లో ఉంది. ఇవన్నీ ప్రభుత్వ సమావేశంలో జరిగిన నిర్ణయాలు, బి.రాజ
వరంలో జరిగిన సంఘటనను పురస్కరించుకుని ఏ రకంగా రాక్షసరాజ్యం జరిగిందో
చెబుతాను. మూలం ఎక్కడుందో తెలుసుకోవాలి. ఇది గిరిజనేతరులు, గిరిజనుల మధ్య
జరిగింది. ఈ పార్టీ, ఆ పార్టీ అని కాదు. జూన్ 30వ తేదీన జరిగిన సంఘటనను పురస్కరించు
కుని డి.ఎస్.పి. బ్రహ్మరెడ్డి పోలీసు బలగాన్ని ఉపయోగించి, భూస్వాముల బిడ్డలకు
పోలీసు దుస్తులు తొడిగి, నేను ఛాలెంజి చేస్తున్నాను. చెప్పగలను, గట్టిగా ఎవరైతే
నిలబడతారో వాళ్ళ యిళ్ళమీద దాడిచేసి 1వ తేదీ రాత్రి దాడిచేసి 3వ తేదీ వరకూ జేలుగు
మిల్లితో అనేకపోట్ల దాడులు చేశారు. ముఖ్యంగా సి.పి.ఎం. కార్యకర్తల యిళ్ళమీద,
మదకం వెంకటేశ్వరులను భార్యను, తల్లిని 4 ఏళ్ళ బిడ్డను కరెన్సు చేసి, వేరుచేసి
తీసుకుపోయి 4 రోజులు కొట్టి తర్వాత పంపించారు. గొడం ముత్తమ్మ (వంకావారిగూడెం)
నాలుగేళ్ళ కూతురును వదలిపెట్టి, ఈమెను తీసుకుపోయి పోలీసు స్టేషనులో పెట్టారు.

12-30 దొరికిన వారిని దొరికినట్లుగా కొట్టారు. ఈ విధంగా ఎన్నో చెప్పవచ్చు.
మ. కె. వెంకటేశ్వరరావును, మరి ఇది పార్లమెంటులో భాష అవునో కాదో గానీ "ఏమిరా
గిరిజన లం-కాడకా, నువ్వు వేళ్ళ నాయకుడివా" అని గిరిజన పేరుపెట్టి
తీట్టారు. కొట్టారు. అంతేకాదు. గిరిజనుల ఇండ్లలో పడి, పి. రామచంద్రరావు అనే
అతని ఇంట్లో 6,600 రూపాయలు ఎత్తుకుపోయారు. మండుచారి గూడెంలో దాడిచేసి
దొరికిన వారికి దొరికినట్లుగా కొట్టారు. మండు కాంతమ్మ ఇంట్లో కొరబడి బేబుల్
సొరుగులు పగులగొట్టి 5 వేల రూపాయలు ఎత్తుకుపోయారు. శ్రీవారిగూడెంలో శ్రీలక్ష్మి
అనే బాలింతను పాలుత్రాగే కొడుకు ఉంటే వాడిని వదిలిపెట్టి తీసుకొనివెళ్ళి పోలీసుస్టేషన్లో
పెట్టారు. జూలై 1వ తేదీనుండి మూడవ తేదీవరకు జరిగిన వాడి, గందరగోళ పరిస్థితి
చూస్తే చాలా దయనీయంగా ఉంది. జూలై 5వ తేదీ పార్లమెంటు సభ్యుడు తమ్మినేని
వేరభద్రం, శాసనసభ్యులు శ్రీ రాజిరెడ్డి, రాజగోపాల్ మొదలయిన కొంతమంది ప్రజా
ప్రతినిధులు జేలుగుమిల్లి మండలం వెళ్ళి పర్యవేక్షించి రావడం జరిగింది. వారిని కూడా
అక్కడ నిలవేయడానికి ఆ డి.ఎస్.పి. ప్రయత్నించారు.

తరువాత 4వ తేదీన నేను మాపార్టీ సెక్రటరీ శ్రీ కొరబాల సత్యనారాయణ
ముఖ్యమంత్రిగారిని కలిసి పరిస్థితి బాగాలేదు. మీరు ఏనాడో మార్చిలోనే సెల్లో చేస్తామని
అన్నారు. అక్కడ అవాంఛనీయ పరిస్థితులు తలెత్తి అవి రోజు రోజుకు హత్యలకు దారితీసే
విధంగా వుండి కాబట్టి చొరవ తీసుకోవాలని కోరాము. ముఖ్యమంత్రిగారు స్పందించారు.
ఇప్పటినుండి పారాస్మెంట్ జరగడానికి వేలులేదు కొద్దిరోజులలోనే క్యాబినెట్ సబ్ కమిటీలో

రూల్-304 క్రింద ప్రభుత్వం దృష్టికి తీసుకు వచ్చిన విషయం: "వక్రిమ గోదావరి, ఖమ్మం జిల్లాలలోని గిరిజన, గిరిజనేతరుల సమస్యను గూర్చి".

పెట్టి పరిష్కారం చేస్తామని చెప్పి, డి.జి.పి. గారికి చెప్పమని ఒక బాధ్యతగల ఐ.ఎ.ఎస్. ఆఫీసర్ అయిన ఎడిషనల్ సెక్రటరీగారికి చెప్పారు. అక్కడ గిరిజనేతరుల భూమి వోవడం గానీ, అశాంతి పరిస్థితులు సృష్టించవద్దని చెప్పాము. జూలై 5వ తేదీ పార్లమెంటులో ప్రతినిధి వర్గం అక్కడికి వెళ్లి వచ్చిన తరువాత 6వ తేదీ ఉదయం నుండి 7వ తేదీ ఉదయం వరకు అక్కడ ఒక రాక్షసరాజ్యం తయారయింది. దానికి నిర్వహణం చెబుతాను. బుట్టాయి గూడెంలో మా పార్టీ కార్యకర్తలయిన వారిజనులు ఫ్రాన్సిస్, కుటుంబరావులు ఉన్నారు. వారికి ఏజెన్సీ భూమితో ఎటువంటి సంబంధం లేదు. పెంఠయ్య అనే వ్యక్తి కూడా మా పార్టీ కార్యకర్త. ఆయన ఇంట్లో స్నానంచేస్తుంటే బయట బజారులోకి తెచ్చి ఆ తుండుగూడ మేడే రాంబాబు అనే భూస్వామి ఇంటిముందు నిలబెట్టి పిప్పి పిప్పిగా కొట్టారు. ఆ తరువాత పోలీసుస్టేషనుకు తీసుకొనివెళ్లి, డి.ఎస్.పి. గోడకుర్చీ వేయించి చేతులు పైకి తెచ్చి, తొడలమీదకు రెండు కాళ్ళతో ఇద్దరేసి పోలీసులను ఎక్కించి కొట్టారు.

స్పృహ తప్పితే మంచినిరు ఇప్పించి, ఆ తరువాతి రోజు గణపవరం తెచ్చారు. ఆ గ్రామంలో కూడా చాలా పెద్దఎత్తున భూస్వామ్య దొర్లనడం ఉంది. దారుణం ఏమీటంటే బుట్టాయి గూడెంలో కొట్టడమే కాకుండా గాంధీవిగ్రహం చుట్టూ తిప్పారు. ఏ ప్రభుత్వానికయినా పోలీసులద్యారానే మంచి పేరుగానీ, పెద్దపేరుగానీ వస్తుంది. పోలీసు ఆఫీసర్స్ అందరూ పెడ్డవాళ్ళని నేను చెప్పను. మంచివారు కూడా ఉన్నారు. ఐతే పోలీసులలో ఒక దుర్గుణం ఉంది. తమ కానిస్టేబుల్ తప్పుచేస్తే అది సమర్పించడానికి పూనుకొంటారు తప్పతప్పుని తప్పుగా చూడరు. పోలీసు అధికారులకు మనవిచేసేది ఏమీటంటే, మీరు చదువుకొని పల్లెటూళ్ళ నుండి వచ్చిన బిడ్డలు, తప్పుచేసినవారినీ, వారు పోలీసులయినా కఠినంగా శిక్షించినపుడే మీ దారకం వ్రతిష్ట పెరుగుతాయి. పెంఠయ్యను బుట్టాయగూడెం తెచ్చి గాంధీవిగ్రహం చుట్టూ తిప్పి పిప్పిపిప్పిగా కొట్టారు. వేరికి గాంధీ విగ్రహం ఎందుకు దొరుకుతుందో మరి. 1950 సంవత్సరంలో కృష్ణాజిల్లాలోని కాటూరులో మగవాళ్ళను మీకు స్వరాజ్యం కావాలిరా అని దిశమొలలతో ఉద్రేకించారు. పోయిన నెలలో నెల్లూరు జిల్లాలో ఆడవాళ్ళను పట్టుకొని గాంధీ విగ్రహం దగ్గరే చేరలు ఉడదీయడం జరిగింది. నేను వారిజనోద్ధరణ వితప అని మహాత్మాగాంధీ విగ్రహం చుట్టూ తిప్పి కొట్టి పొంపించారు.

రెడ్డి గణపవరం నుండి కోరం గౌరమ్మను లక్కవరం పోలీసుస్టేషనుకు తెచ్చి నిర్వాక్కిణ్యంగా కొట్టారు. ఫ్రాన్సిస్, కుటుంబరావులను నిర్వాక్కిణ్యంగా బాటుకాళ్ళతో తన్ని రబ్బరు బంతలతో ఆడుకొంటున్నట్లు ఫుట్ బాల్ మాదిరిగా తన్నారు. వారి కాళ్ళు సాగదీసి పదిమందిని తెచ్చి నిలబెట్టాయి.

మిస్టర్ డిప్యూటీ స్పీకర్:- త్వరగా కన్క్లూడ్ చేయండి. ఇంకా మాట్లాడవలసిన వాళ్ళు వున్నారు.

రూ-304 క్రింద ప్రభుత్వం దృష్టికి తేసుకు
వచ్చిన విషయం: "పశ్చిమ గోదావరి, ఖమ్మం
జిల్లాలలోని గిరిజన, గిరిజనేతరుల సమస్యను
గూర్చి".

25 జూలై, 1997

367

శ్రీ డి. వెంకటేశ్వరరావు:- జరిగిన పరిస్థితి తెలియకపోతే వారికి అన్యాయం చేసినట్లు అవుతుంది. నేను ఎక్కువ వివరాలలోకి వెళ్ళను. వీరన్నపాలెం గ్రామంలో జరిగిన సంఘటన గురించి గిరిజనులపైన ప్రేమ ఉన్న ప్రతి శాసనసభ్యుడు, ప్రతి స్త్రీ, సోదర మణులు ఆలోచించవలసి ఉంది. ఆడపోలేసులను తెచ్చి ఒక అమ్మాయిని కొట్టమని అన్నారు. వారికి కొట్టడం చేతకాలేదని లం-లారా, మీకు ఉద్యోగాలు ఇచ్చిన లం-కొడుకు ఎవరే అని తిట్టి, ఆ అమ్మాయి వీర ప్లెకెత్తి పిర్రలమీద కొట్టారు. కావాలంటే ఛాలెంజ్ వేస్తాను. సేతామహాలక్ష్మి అనే అమ్మాయి పారిపోతుంటే, డి.ఎస్.పి. ఆమె నాలుగేండ్ల కూతురిని పట్టుకున్నాడు. అల్లూరి సేతారామరాజు చరిత్రలో నాయకుడి పేరు చెప్పనందుకు కసాయి పోలేసు పిడిబాకుతో చంపుతానని బెదిరించినా చెప్పలేదు. అదేమిదిగా డి.ఎస్.పి. ఆమెను లంజా నువ్వు వెనక్కు రాకపోతే నీ బిడ్డను బండకేసి కొడతానని అంటే ఆ తల్లి హృదయం తల్లడిల్లి వెనక్కు వచ్చింది. ఇలాంటి ఉదాహరణలు ఎన్నో ఉన్నాయి. ఆ విధమయిన పరిస్థితి అక్కడ జరిగిందంటే ఇంతకంటే సిగ్గుచేటు విషయం మరొకటి లేదు. మనం ఏ రాజ్యంలో ఉన్నామని అడుగుతున్నాను. రామరాజ్యం అని చెబుతున్నాము. ఏ రాజ్యంలో ఉన్నామో తెలియని పరిస్థితి ఉంది. ఆ డి.ఎస్.పి.పై అనేక ఉదాహరణలు చెబుతాను. డి.జి.పి.తో మేము మాట్లాడి 6వ తేదీ ఎంతమందిని అరెస్ట్ చేశారో అందులో ఆడవారిని వదిలేపెట్టమని చెప్పాము. 7వ తేదీవరకు వదిలేపెట్టకపోగా, రాక్షసరాజ్యం సాగిన పరిస్థితి. 8వ తేదీ కూడా రాక్షసరాజ్యం సాగింది. బుట్టాయిగూడెంలో అరెస్ట్ చేసిన విషయం ఎస్.పి. దృష్టికి, డి.ఐ.జి. దృష్టికి తేసుకొని వెళితే, వారిని ఎక్కడ పెట్టారో మాకు తెలియదు అన్నారు. వారిని కొడుకున్నారు ఎక్కడ వుంవారో విచారించమని అడిగితే విచారించి ఉన్నారని నిర్ధారణ చేశారు. 8వ తేదీ వారిని కోర్టుకు పంపుతున్నామని ఎస్.పి. డి.ఐ.జి. చెప్పారు. దీనికి ఎవరు ఏజెంట్ గా వ్యవహరిస్తున్నారో ఆ డి.ఎస్.పి. చేసిన మరొక విషయం చెబుతున్నాను. 9వ తేదీ నేను కొరటాల వెళ్ళాను. వెళ్ళినరోజు ఉదయం వారితో అతను ఏమన్నాడంటే మీ నాయకులకు చెబితే ఇంతటితో ఐపోయింది. వాళ్ళను నిలువనా ఉరితీస్తానని బెదిరించి, డి.ఐ.జి. ఎస్.పి. మాట కాదనలేక పచ్చి అబద్ధాలు చెబుతూ ఆడవారితోసహా జైలుకు పంపించారు. దీనిపై ముఖ్యమంత్రిగారు స్పందించి పాతకేసులను తిరగదోడవద్దు. ఆడవాళ్ళ మీద కేసులు పెట్టవద్దని అన్నారు. మేము హత్య జరిగిన కేసు ఎత్తివేయమని చెప్పడంలేదు. అది చేసిన వారిపై దర్యా తేసుకోండి. కానీ విచక్షణారహితంగా అరెస్ట్ చేసి రాక్షసరాజ్యం సాగించిన వాడిని ఏమి చేయాలో ఆలోచించండి.

ఇంకొక ముఖ్య విషయం హోంమంత్రిగారు దయచేసి వినాలని కోరుతున్నాను. అక్కడ 1992లో తయారుచేసి 1995లో ఎక్స్‌ప్లైర్ అయిన బియర్‌గ్యాస్ బాంబులను తెచ్చి ప్రతి గ్రామంలో చల్లారు. అవి స్పేకర్‌గారికి చూపించాను. సభ్యులు ఎవరయినా కావాలంటే చూడవచ్చు. ఆ విధంగా ఎక్స్‌ప్లైర్ అయిన బియర్‌గ్యాస్ కొడితే విషవాయువు వస్తుంది. దానిని వీలెస్తే చనిపోతారు. లేనిపోని రోగాలు వస్తాయి.

12-40 | ఈ రకమైన రాక్షసరాజ్యం అక్కడ సాగుతోంది. నేను కోరేది ఒక్కటే. తరువాత ముఖ్యమంత్రిగారు సమావేశం ఏర్పాటుచేశారు. క్యాబినెట్ సబ్‌కమిటీని ఏర్పాటు

రూల్-304 క్రింద ప్రభుత్వం దృష్టికి తీసుకు వచ్చిన విషయం: "పశ్చిమ గోదావరి, ఖమ్మం జిల్లాలలోని గిరిజన, గిరిజనేతరుల సమస్యను గూర్చి".

చేస్తామని అన్నారు. వారు తీసుకునే ప్రతి శాంతియుత చర్యకూ మా పార్టీ సహకరిస్తుంద. కానీ గిరిజనులకు భూమి దక్కాలి. గిరిజనులకు కోయరాజమండ్రీ అనే ఊర్లో 120 ఎకరాల 10 గుంబల భూమిని విచారించి ఇచ్చామని చెప్పి దేంట్లో వాగారు. ఒక్కడికి ఒక్కసెంటుంటే ఒక్కసెంటు ఇవ్వలేదు. మీరు పరిశీలించండి. ఈ రకమైన పద్ధతులు అనుసరించారు. ప్రభుత్వం స్పెడప్ చేయాలి. ఎక్కడో ఉండే కొవ్వూరులో కాకుండా జంగారెడ్డిగూడెంలో సర్వేకు సంబంధించిన ఒక అనుభవంగల ఎ.ఎ.ఎస్. ఆఫీసర్ను వేయాలని నేను మనవిచేస్తున్నాను. ఎందుకంటే రికార్డులు తగలపెట్టారు. అవి దొరకవు. ఆయన ఆధ్వర్యంలో సర్వే జరిగేలా చూడాలని, ఇదివరకు ఇడెంటిఫై చేసిన భూములను ఇవ్వాలని, ఎల్.టి.ఆర్. కేసులలో కొట్టివేసిన తరువాత కూడా వాటిని వారికి స్వాధీనం చేయకుండా పండే భూములను వారికి ఇవ్వాలని మనవిచేస్తూ, డి.ఎస్.పి. గారిని వెంటనే సస్పెండ్ చేయాలని కూడా మనవిచేస్తున్నాను. లేకపోతే అక్కడ శాంతిభద్రతలు లేవు. భూస్వాముల బిడ్డలను తీసుకొచ్చి, జైఫలలో ఎక్కించి ఊళ్ళమీద తిప్పడం జరిగింది. నేను వారి పేర్లతో సహా చెబుతాను. అమాయకులైన వారిని దారుణంగా కొట్టింది ఆ దుర్మార్గుడిని సస్పెండ్ చేయించండి. న్యాయ విచారణ జరిపించండి.

గిరిజనులమీద పాతకేసులు అనేకం వున్నాయి. వాటిని పరిశీలించి న్యాయం చేస్తామని ప్రభుత్వమే హామీ ఇచ్చింది. ఆ కేసులు అన్నీ ఎత్తివేయాలని మనవిచేస్తున్నాను. ప్రభుత్వం పాటిటివ్గా స్పందించాలి. స్పందించకపోతే అక్కడ అరాచకమే తప్ప మరొకటి వుండదు. ముఖ్యమంత్రిగారు మొన్న తీసుకున్న చొరవను అభినందిస్తూ, ఇది పూర్తిగా అమలు జరగాలని, రాక్షసరాజ్యం అమలుచేసిన డి.ఎస్.పి. బ్రహ్మరెడ్డిని సస్పెండ్ చేసి న్యాయ విచారణ జరిపించాలని మేధావీ ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాను.

శ్రీ పి. నాగేశ్వరరావు(ఖమ్మం):- అధ్యక్షా, అత్యంత సున్నితమైన సమస్యను ఈ శాసనసభలో చర్చిస్తున్నాము. గిరిజన, గిరిజనేతరుల మధ్య ఏర్పడిన సమస్య పశ్చిమ గోదావరి, ఖమ్మం జిల్లాలలో శాంతిభద్రతల సమస్యగా మారే పరిస్థితి వస్తోంది కాబట్టి ఇది చర్చించాలని నోటీసు ఇచ్చాము. ప్రభుత్వం మా ఆవేదనను అర్థం చేసుకుని త్వరగా ఈ సమస్యకు పరిష్కారం కనిపెట్టకపోతే ప్రమాదకరమైన పరిస్థితులు ఏర్పడు అవకాశాలున్నాయి. ఇది ఈ 2 జిల్లాలకు సంబంధించిన సమస్య మాత్రమే కాదు. 9 జిల్లాలలో పెద్దపల్లి, ఏరియాలన్నాయి. ఈ 9 జిల్లాలలో కూడా సమస్య ఉత్పన్నమై మరింత తగలబడిపోయిన తరువాత ప్రభుత్వం చేతులు కాలిన తరువాత ఆకులు పట్టుకుంటే ఫలితం ఉండదు.

మేడేపూడి వెంకటేశ్వరరావుగారు చెప్పినట్లుగా జంగారెడ్డిగూడెంలో ఈ 9 జిల్లాలలో వుంటే పెద్దపల్లి, ఏరియాలకు సంబంధించి స్పెషల్ సర్వే పార్సెలను పెట్టి, అవసరమైతే స్పెషల్ కోర్టులను పెట్టి, అవసరమైతే స్పెషల్ కోర్టులను పెట్టి త్వరగా ఈ సమస్యకు పరిష్కారం ఎన్నుకోకపోతే చట్టాన్ని ఎవరు పడితే వారు చేతులలోకి తీసుకునేవేషు

రూ-304 క్రింద ప్రభుత్వం దృష్టికి తీసుకు
వచ్చిన విషయం: "పక్కమ గోదావరి, ఖమ్మం
జిల్లాలలోని గిరిజన, గిరిజనేతరుల సమస్యను
గూర్చి".

25 జూలై, 1997.

369

ప్రయాణం అవుతోంది. పర్మిక్యులర్గా ఏదో కొద్ది సమాధానం ఇచ్చారు. మిగిలింది అంతా
రెవెన్యూ శాఖామంత్రి కన్వీనర్గా, ఉన్నత విద్యా శాఖామంత్రి, గిరిజన శాఖామంత్రి
సభ్యులుగా గల ఒక కమిటీగా ఏర్పడి వారితో, వేరితో మాట్లాడతారని చెప్పారు. త్వరగా
పరిష్కారం చేయాలని మేము కోరుతున్నాము. మీరు ఈ పద్ధతిలో చేసినట్లయితే ఈ
సమస్య త్వరగా పరిష్కారమవుతుందని నేను భావించడం లేదు. ఎందుకంటే ఈ సమస్య
చాలా జటిలమైంది. సున్నితమైంది.

ఇది గత 25, 30 ఏళ్లనుండి, అంటే 1970 నుంచే సున్నితమై, 1978లో
గొడవలు ఏస్తారమైన ప్రాంతాలలో జరిగిన తరువాత అనాడు వెన్నారెడ్డిగారి ప్రభుత్వం వుండి
సుందరయ్యగారు అల్లమేటిగా ఒక రాజీ ప్రతిపాదనపట్టి 5, 10 ఎకరాల్నే పేద గిరిజనులకు
ఇచ్చి, గిరిజన భూములను గిరిజనులకే ఇవ్వడానికి చట్టాన్ని చిత్తుకుప్పితో అమలు జరప
డానికి ప్రయత్నాలు చేయాలని చెప్పిన హిస్టరీ ఉంది. అయినా సంవత్సరాలు
గడచిపోయాయి. చట్టాలను అమలు జరపలేదు. దానివల్ల వచ్చిన పరిస్థితి ఇవీ. వెన్కె
గోదావరిలో జూన్ 30వ తారీఖునాడు ఒక గిరిజనేతరుడిని చంపేశారు. దాని రోతుపాతులలోకి
నేను వెళ్ళడం లేదు. ఎందుకంటే నాకు వున్న సమయాన్ని షుష్కిలో పెట్టుకుని, సీన్ ఆఫ్
అఫెన్స్ ఏమిటి, ఎవరు ఎక్కాక్షో అని పరిశీలిస్తే, రోతుపాతులు తెలుస్తాయి.

గిరిజనేతరుడిని చంపడాన్ని మేము నిర్బంధంగా కన్వేమ్ చేస్తున్నాము.
గిరిజనేతరుడిని చంపిన పేరుతో అమాయకులైన గిరిజనులపై అట్రాసిటీస్, హార్సమెంట్
చేయాడాన్ని కూడా మేము కన్వేమ్ చేస్తున్నాము. సమస్య ఎప్పుడైనా కాని, ఈ వాళ్ళ
కాకపోతే రేపు, రేపు కాకపోతే ఎల్లండి, ఒక సంవత్సరం తరువాత, లేక 2 సంవత్సరాలకు
కాని - ఎంత త్వరగా పరిష్కారం చేసుకోవాలంటే అంత త్వరగా ఈ ప్రజల మధ్య సామరస్య
భావాన్ని నెలకొల్పడం ద్వారానే ఈ సమస్య పరిష్కారమవుతుంది.

భూస్వాములకు సంబంధించి సమస్య వున్నట్లయితే, దానికోసం పోరాటం చేయవచ్చు.
గిరిజనులు, గిరిజనేతరులైన ప్రజల మధ్య తగాదాలాగ సృష్టినై, ఇది ఒక సాంఘిక సమస్య
అవుతుంది. లక్షల మంది ప్రజలు ఈ 9 జిల్లాలలో చారిత్రకంగా వున్నారు. చట్టం ఈ
మధ్యన వచ్చింది. మనకు స్వాతంత్ర్యం వచ్చింది 1947లో, వర్గీకరణ జరిగింది 1950లో.
1950లో జనవరి 26వ తారీఖున రిపబ్లిక్ వచ్చిన తరువాత షెడ్యూల్స్ కులాలు, షెడ్యూల్స్
తెగలు అనే నిర్వచనం చేశారు. అంతకుముందు బ్రిటిష్ యాక్ట్ వుండేది. బ్రిటిష్ యాక్ట్
యాక్ట్ ప్రకారం 1970లో గిరిజనులు 'హిల్ ట్రైబ్స్', అంటే - those who live in
hillock areas are hill tribes. ఇంకా కొద్దిగా వెనుకకుపోతే 'గాన్స్ ఫోర్మ్'.
రిపోర్టు ఉంది. 1865లో ముఖ్యంగా నివసించే ప్రాంతాలలో కూడా 13 కులాలు అనాడే
వున్నాయి. 1865 గాన్స్ ఫోర్మ్ రిపోర్టు ప్రకారం ఇతర కులాలున్నాయి. సహ జీవనం
చేశారు. దురదృష్టవశాత్తు అమాయకులైన గిరిజనులను మోసపరులైన కొంతమంది.
అందుకే డిఫరెంట్ చట్టాలను తీసుకొచ్చారు. అయినా చిత్తుకుప్పితో అమలు జరపలేదు.
ఇప్పుడు కొత్త కొత్త ప్రతిపాదనలను తీసుకొచ్చి పెడుతున్నారు. దానివల్ల చట్టాన్ని ఎవరు

రూప్-304 క్రింద ప్రభుత్వం దృష్టికి తీసుకు
వచ్చిన విషయం: "పశ్చిమ గోదావరి, ఖమ్మం
జిల్లాలలోని గిరిజన, గిరిజనేతరుల సమస్యను
గూర్చి".

పెడితే వారు తమ చేతులలోకి తీసుకొంటున్నారు. ఆ చట్టాన్ని ప్రభుత్వం అమలు జరపాలి-
నేను ఆ చట్టాన్ని చదివి విసిపిస్తాను. ఉద్యమాలు చేయవచ్చు. మనం చట్టాన్ని అమలు
జరిపే పరిస్థితి వస్తే మాత్రం ఆ రక్తపాతం జక్కడితోనే ఆగిపోతుంది. ఇందులో ఖమ్మం
జిల్లాలో ఏమే లేదని వాగ్దారు. నేను ఫోబోలతో సహా తెప్పిస్తాను. వారం రోజుల క్రితం
మణుగూరులో ఇళ్లు కూలగొట్టేశారు. ఆ ఫోబోలు కూడా పంపిస్తాను. దేవేందర్ గాడ్గారికి
ఒక రిప్రజంటేషన్ కూడా ఉంది. అది కూడా పంపిస్తాను.

అత్యంత దారుణంగా కట్టుకున్న ఇళ్లను కూలగొట్టారు. అందుకనే నేను ఈ సభ
ద్వారా 2 విషయాలను చాలా స్పష్టంగా ప్రభుత్వం దృష్టికి తీసుకువస్తున్నాను. పశ్చిమ
గోదావరి జిల్లాలో జరిగిన ఈ దురంతాలు - గిరిజనుల మీద, అలాగే గిరిజనేతర పేద
ప్రజలలోనూ సృష్టించిన అలజడి, అశాంతి ఏవైతే ఉన్నాయో దానికి పరిష్కారం కావాలి.
ఎప్పుడైతేనా ఈ సమస్య సామరస్యంగానే పరిష్కారం కావాలి. చట్టాన్ని అమలు జరపడం
కోసం ప్రభుత్వానికి మనమంతా తోడ్పడాలి. ఎవరు పడితే వారు ఈ చట్టాన్ని వారి చేతుల
లోకి తీసుకోకుండా, మధ్య దళారీలు లేకుండా చూడాలి. కొన్ని ప్రాంతాలలో, ఖమ్మం
జిల్లాలో - నేను పేర్లు కూడా చెబుతాను - మా పార్టీవారు వెస్ట్ గోదావరికి వెళ్లారు.
నేను కూడా వెళ్లి వచ్చాను కానీ, అంత విస్తృతంగా వెళ్లలేదు. వంకా సత్యనారాయణగారూ
అబ్బయ్యగారూ, రామయ్యగారూ వెళ్లి వచ్చారు. వారు విస్తారమైన ప్రాంతాలలోకి వెళ్లిన
అనేక అనుభవాలు వున్నాయి.

కరవన్న ఒక పెద్ద వ్యవహారంగా మారిపోయింది. గత 25, 30 సం.ల నుంచి
రెవెన్యూ అఫీషియల్స్, ప్లెడర్స్, మధ్య దళారీలు లక్షలకు లక్షల రూపాయలు కాజేస్తు
న్నారు. మీకు కావల్సివ్వ కొంత ఇన్ ఫర్మేషన్ ఇస్తాను. ఎవరు ఎంత వసూలు చేస్తున్నారో,
ఈ చట్టాన్ని మీరు చిత్తుకుద్దితో అమలు జరపాలి. స్పీడ్ గా అమలు జరపాలి. గిరిజనులకు
చెందవలసిన భూములను వారికి ఇవ్వడంలో వైఫల్యం చెందారు. నేను మొన్న విన్నాను.
ఆల్ పార్టీ మీటింగులో 1400 ఎకరాలు గవర్నమెంటు చేతిలో ఉంది. ఎందుకు ఇవ్వలేదు?
గిరిజనులకు త్వరగా ఇవ్వండి.

12:50 | రెండురోజుల్లో లేదా వారంరోజుల్లో పంచేపెట్టవచ్చును. అప్పుడు ప్రభుత్వం
మీ: చిత్తుకుద్దితో 1/70 యాక్ట్ తయారుచేసిన తరువాత అమలుజరపడంలో లోపాలు
వచ్చాయి. 70లో పిజంషన్ కాగ్జీ పెట్టడంవల్ల కొన్ని ఇబ్బందులు వచ్చాయి. అది ఏమీ కాదు.
ఆందుకు గిరిజనేతరులు ఆ ప్రాంతాల్లో లేరని ఎక్కడా లేదు. 1865లో గ్లాక్ ఫోర్ రిపోర్ట్
ప్రకారంగా 13 కులాలు ఉన్నాయి. పోల్ బ్లైడ్ అండ్ దోక్ మా లిప్ ఇన్ పొల్లాక్
ఏరియాస్. 1950లో బ్లైడ్ వీని, ఎస్.సి.లను వర్గీకరణ చేస్తూ చట్టం వచ్చింది. ఆ
తరువాత ఆ ప్రాంతాల్లో నివసించే గిరిజనుల భూములను అన్యాయానికి కాకుండా
మొదటిసారి 1959లో ఆంధ్రప్రదేశ్ ఏర్పడిన తరువాత ఒక రెగ్యులేషన్ తీసుకువచ్చారు.

రూల్-304 క్రింద ప్రభుత్వం దృష్టికి తీసుకు
వచ్చిన విషయం: "పశ్చిమ గోదావరి, ఖమ్మం
జిల్లాలలోని గిరిజన, గిరిజనేతరుల సమస్యను
గూర్చి".

25 జూలై, 1997.

371

అక్కడ గిరిజన ప్రాంతాల్లో ఉన్న గిరిజన భూములు ఎవరూ కొనడానికి వేలులేదు. కొంటే చెల్లదు అని మొదటిసారి మన స్వతంత్ర్య భారతదేశంలో ఆంధ్రప్రదేశ్ లో ట్రాన్సిఫర్రిజ్ తో చట్టం తీసుకువచ్చారు. అది ఇంప్లిమెంట్ చేయాలి. దీనికి ఒక చిన్నక్లాష్ పెట్టారు. అది కూడా వీటిది పర్మిషన్ ఆఫ్ ఏజెంట్ ఆర్ సబ్ ఏజెంట్ అని అన్నారు. అదీ కూడా అవసరం లేదు. గిరిజనుల భూములు ఎవరుకొన్నా సరే 1970 నుండి కటాఫ్ దేశ్ అన్నారు. కాబట్టి ఎవరు కొన్నా 1970 యాక్ట్ అమలుచేయాలి. వీవరాలు లేవు. సర్వే లేదు. పరిష్కారం కావాలి. నోషల్ ప్రాబ్లమ్. కొన్ని లక్షల మంది ప్రజలు అక్కడ, ఇక్కడ నివసించేవారంతా సామరస్యంతో ఉండడంకోసం ప్రయత్నం చేస్తూ, గిరిజనుల హక్కులు పరిరక్షించాలని అన్నారు. ప్రాక్టికల్ ప్రాబ్లమ్స్ ఉన్నాయి. రెగ్యులేషన్స్ ప్రకారంగా గిరిజనుల భూములు రెవరూ కొనడానికి వేలులేదు. గట్టిగా అమలుచేయాలి. ఎవరయినా కొంటే పెనుకకు ఇప్పించండి. అందులో మనమూ పాత్రధారులు కావాలి. ఇందులో ఎవరు గిరిజనులకు అనుకూలమో, వ్యతిరేకమో అనేది ఉత్పన్నం కావలసిన అవసరం లేదు. ఇంతకుముందు 'పుల్లరికి', వ్యతిరేకంగా దెబ్బలాడాము. వెంకటరెడ్డిగారికి, బోడేపూడిచారికి తెలుసు. గిరిజనులు ఆయా ప్రాంతాల్లో నివసించేవారు అడవుల్లో జంతువులు తోలితే 'పుల్లరి', వసూలు చేశారు. అందుకు మేము గవర్నమెంటికి వ్యతిరేకంగా దెబ్బలాడాము. ఈ స్వతంత్ర్య భారతదేశంలో ఈ చట్టం వచ్చిన తరువాత 'పుల్లరి' వసూలు చేశారు. అదీ తప్పు అని అన్నాము. నెత్తిన మోపులు పెట్టుకొని అడవి పుల్లలు అమ్ముకునేది నిషేధించారు. మేము దానికి వ్యతిరేకంగా వోరాడాము. మా అనుచరులు చాలావోట్ల అంటే భద్రాచలం, బూర్గంపహాడ్, ఎల్లందు ఇతర ప్రదేశాల్లో జైళ్లకు వెళ్లారు. గిరిజనుల భూమి గిరిజనులకు ఇవ్వడంకోసం 1978-79లో ఉద్యమాలు జరిపాము. ఖమ్మంజిల్లాలో జరిపాము. చాలా భూములు ఇప్పించాము. శ్రీకాకుళం ప్రాంతంలో కూడా దెబ్బలాడి ఇప్పించాము. శేతంపేట, పార్వతీపురంలో ఇప్పించాము. ఎవరయినా కూడా ఒకే గళంతో గిరిజనులకు అనుకూలంగా, ఉన్నచట్టాన్ని అమలుచేయడంలో బేధాభిప్రాయాలు అవసరం లేదు. చిత్తశుద్ధితో అమలుచేయాలి. 1959, 1970 యాక్ట్లు అమలుచేయాలి. 1970కి పూర్వం ఆ ప్రాంతంలో ఉన్న కులాల పేర్లు అవీ ఇప్పుడు చెబితే తప్పు. కానీ ఇప్పుడు దురదృష్టవశాత్తు కులాలపేర్లు గొడలమీద ఎక్కాయి. దళితులు, పారిజనులు, రజకులు, నాయాబాగ్వాణులు, లేదా చేతివృత్తులవారు దేహావ్ నో రైట్. ఇది ప్రాక్టికల్ ప్రాబ్లమ్. సున్నితంగా ఆలోచించాలి. దే హావ్ నో రైట్ టు లీవ్ దేర్. మనం చట్టం ఇంప్లిమెంట్ చేయడానికి ప్రయత్నం చేయాలి. నేను చదివీ వీనివిస్తాను. 1/70 ప్రకారం ఆ ప్రాంతంలో గిరిజన భూములు వారికే. దేరేక్ ప్రిజమ్స్ ఆఫ్ క్లాష్. అనీబీర్ ది కాంట్రీ ఈజ్ పూవ్డ్. కాంట్రీ పూవ్డ్ కాకముందు ఈ ప్రిజమ్స్ పెట్టి ఏకపక్షంగా గిరిజన భూములన్నీ వారికి వారికే చెందవలసింది. లేకపోతే వారు అంటే వారి పెద్దలు చాలా వందలాది సంవత్సరాల నుండి అంటే తరతరాలవారు తాతముత్తాతలతో అక్కడ ఉన్నవారు. భద్రాచలం గుడి చూసినట్లయితే 450 సంవత్సరాల క్రిందబిడి. అక్కడ నాన్ బ్లైడ్స్, చేపలు పట్టుకునేవారు ఉన్నారు. గుడి కట్టినవారు నాన్ బ్లైడ్స్ ఉన్నారు. కానీ భద్రాచలం

రూల్-304 క్రింద ప్రభుత్వం దృష్టికి తీసుకు వచ్చిన విషయం: "పశ్చిమ గోదావరి, ఖమ్మం జిల్లాలలోని గిరిజన, గిరిజనేతరుల సమస్యను గూర్చి".

క్విట్ టిరియా. ఎందుకో మనవారు అదంతా క్విట్ టిరియా అన్నారు. ఒక క్విట్ కూడా లేని రెవెన్యూ విలేజ్ని షెడ్యూల్డ్ టిరియా అని అన్నారు. ఒక సర్పంచ్ కూడా కొన్ని విలేజ్స్లో నామినేషన్స్ చేయడానికి దొరకలేదు. అందుకు భద్రాచలంలో వెన్స్ ప్రెసిడెంట్ చాలాకాలంగా పరిపాలన చేశారు. ఇది చాలా సున్నితమయిన అంశం. ఆ ప్రాంతంలో వందల సంవత్సరాలనుండి అంటే రావుసాహెబ్ 1969లో ఈ ప్రభుత్వానికి సెక్రటరీ. పశ్చిమ గోదావరిలో భూములు ఇస్తామని ఇన్వెస్ట్ చేశారు. నేను కావాలంటే గెజిట్ నోటిఫికేషన్ పంపిస్తాను.

(అంతరాయం)

గిరిజనుల పేరుమీద గిరిజనులకు అన్యాయం జరుగుతోంది. వారి భూములు వారికి చెందాలి. ఎవరు కొన్నా కూడా వెనక్కు ఇచ్చిందా? ప్రిజంషన్ క్యాజ్ పెట్టకముందు, ఈ వట్టిం అమలుజరగకముందు ఉన్న పేద ప్రజలు 1978లో కాల్పులు జరిగిన తరువాత బూర్గంపహాడ్ నియోజకవర్గంలో కొందాయగూడెంలో కాల్పులు జరిగిన తరువాత సుందరయ్యగారు స్పందించారు. చెన్నారెడ్డిగారు ఉన్నారు. ఎలా సమస్య పరిష్కరించాలి, పేదవారు ఉండడానికి వీలు లేదా అని అన్నారు. ఏదో ప్రిజంషన్ క్యాజ్ వచ్చింది. ఆ సంగతి కోర్ట్ మానుకుంటుంది. ఇదు, పది ఎకరాలు ఉన్నవారిని అక్కడ ఉండడంకోసం డిస్మర్స్ చేయకుండా ఉండడంకోసం కొంత కాలానికి అగ్రిమెంట్ వచ్చింది. జి.వో. చేశారు. మళ్ళీ కొట్టివేశారు. ప్రాక్టికల్ ప్రాబ్లమ్. రేపు అయినా ఈ ప్రభుత్వం పరిష్కారం చేయాలనే అభిప్రాయంతో ఉన్నాము. గిరిజనేతరులను, నిరుపేదలను తోసేవేయుము. స్పెంజిఫిక్ ఆబ్జెక్ట్ ఉండాలి. ప్రాక్టికల్ ఆబ్జెక్ట్ ఉండాలి. ఈ గిరిజన ప్రాంతాల్లో గిరిజన భూములను సంరక్షించడం కోసం త్వరగా సర్వే చేయమన్నాము. మొన్ననే ముఖ్యమంత్రి గారికి చెప్పాము. ఎక్కడ అవసరమయితే అక్కడ సర్వే చేయమన్నాము. ముందుగా పశ్చిమ గోదావరి ఇష్యూ వచ్చి కూర్చుంది. దానికి 5 నెలలు పట్టాలా, 6 నెలలు పట్టాలా? 100 గ్రామాలు సర్వే చేయడానికి ఎంతకాలం పట్టాలి? సర్వే చేయడం అనేది ప్రియారిటీ లేనిదే తీసుకోవాలి. అక్కడ ఉన్న ప్రిజంషన్ అవువేయమనండి. ఎవరు ఇష్టం వచ్చినట్లు వారు గిరిజనేతరులు, గిరిజనులు మా భూమి అంటే మా భూమి అని అంటే సమస్య 1000 పరిష్కారం కాదు. ఇక్కడ వట్టిం ఉంది. వట్టిం వారి ఛేతికోకి తీసుకుంటే, ప్రభుత్వం ము. ద్వారా ఇంప్లిమెంట్ చేయడానికి ఉద్యమం చేసి అవసరమయితే నీలబడి, గిరిజనులను పిలిచి, వేసే ప్రయత్నం చేస్తే తప్ప ఈ సమస్య పరిష్కారం కాదు. మొదట చెప్పాను. ఇది చాలా సున్నితమైనది. ఒక సాంఘిక సమస్యగా, సోషల్ కాన్ఫ్లిక్ట్గా మాత్రం రక్తపాతం సృష్టించడానికి కావలసిన గొంగ్డి ప్రివేర్ చేస్తున్నారు కొందరు అదవులలో. వాలంటరీ అర్గన్యేజేషన్స్ ఏమయినా చేయడానికి వస్తే యాక్సిప్ట్ చెయ్యవచ్చు. 1/59 నుంచీ ఏ గిరిజన భూములై కొన్నారో, ఆ భూములను ఇవ్వనిదాము. 70 నుంచీ కొనడానికి వలులేదు. కట్ ఆఫ్ డెట్ పెట్టి ఈ భూములను తీసుకున్న గిరిజనేతరులకు వట్టిదిద్దంగా మార్చుకునే అవకాశం ఉంది. ఫోర్ఫాదర్స్నుంచి ఉంది అన్నారు. ఫిజికల్గా వారిని అక్కడ నుంచి లిఫ్ట్ చెయ్యలేదు. ఎందుకంటే 2/70 క్రింద సెటిల్మెంట్ పట్టాలు ఇచ్చారు.

రూల్-304 క్రింద ప్రభుత్వం దృష్టికి తీసుకు
వచ్చిన విషయం: "సశ్చిమ గోదావరి, ఖమ్మం
జిల్లాలలోని గిరిజన, గిరిజనేతరుల సమస్యను
గూర్చి".

25 జూలై, 1997.

373

గిరిజనేతరులకు కొందరికి ఇచ్చారు. నాకు కూడా ఇచ్చారు. ఏం చెయ్యాలో వాటిని? అవసరం వస్తే గిరిజనులకు అమ్మమని చెప్పారు. ఎందుకంటే బదలాయింపులు నిషేధించారు. కానీ గిరిజనులు కొనె స్థాయిలో ఉన్నారా? లేకపోతే ఏం చెయ్యాలో? వారికి కొనె స్థాయి లేకపోతే, ప్రభుత్వానికి అమ్మాలి. ఈ ప్రభుత్వం కొనడానికి సిద్ధంగా ఉందా? 1995లో రామారావుగారు ముఖ్యమంత్రిగా ఉండగా డిస్కషన్ కు వచ్చింది. చాలా పోలిటికల్ పార్టీల వారు వచ్చారు. ఈ భూములన్నీ కొని ఆ ప్రాంతాలలోని గిరిజనులకు ఇవ్వాలి అంటే 1000 కోట్లు కావాలన్నారు. ఇది ప్రాక్టికల్ గా సాధ్యమయ్యే సమస్య కాదు. సులభ మార్గాలద్వారా పరిష్కారం కాదు. కనుక ఆ గిరిజనేతరులు ఎవరయితే ఉన్నారో, పెదలు - వారి పిల్లలు చదువుకోడానికో, దేనికో కాకట్టు పెడతారు. బ్యాన్స్ ఫర్ మేన్స్ అమ్మడం కానీ, మార్మోగేజీ కానీ అన్నీ బ్యాన్ చెయ్యబడినాయి. అద్దెకు ఇవ్వడానికి కూడా వేలు లేదు. ఈ ప్రభుత్వమే అద్దెకు తీసుకుని భవనాలలో ఆఫీసులు పెట్టారు. 9 జిల్లాలలోని డెడ్వ్యాట్స్ ఫిరియాన్ లో ఏవయితే అద్దెకు తీసుకుని ఆఫీసులు నడిపారో, దానికి ప్రభుత్వం కూడా పనిషబుల్ అవుతుంది. ఎవరయినా అద్దెకు ఇచ్చినా, ఆ ప్రాంతంలో నాన్ రెసిడెంట్ ఉన్నా, పనిషబుల్ కావాలి వట్టప్రకారంగా, కనుక ఇది ప్రాక్టికల్ గా సాధ్యమేదో కాదు. నెగోషియేషన్స్ జరపాలి. రెవ్యూగాజ్టీ చేసే పరిస్థితి కాదు. కనుక 2/70 క్రింద పట్టాలు ఇచ్చినవారు ఉన్నారు. పేదప్రజలు, అక్కడ గల చేతివృత్తులవారు - వారిజనులు, చాకలి వారు, ఇంకా చాలామంది ఉన్నారు. రాజయ్యగారు - గృహ నిర్మాణశాఖ మంత్రిగారు 3,54,000 ఇళ్లు కడతామని అన్నారు. ఈ యాక్టివల్ ఇళ్లు కట్టడానికి వేలు లేదు. గిరిజనేతర పేద ప్రజలకు, వారిజనులకు స్థలం ఇవ్వడానికి లేదు. ఇది ప్రాక్టికల్ గా ఎట్లాగ అనేది ఆలోచిస్తారా, లేదా? బలహీన వర్గాలను ఏదో అభివృద్ధి చేస్తామంటున్నారు. ఆ ప్రాంతాలలో గుడిసెల పట్టాలు ఇస్తారా? ఇంకేమయినా ఇస్తారా? డిసిద్వారా: 70 తరువాత బదలాయింపులు జరగడానికి వేలులేదు. మీరేమో ఆ ప్రాంతాలలో ఇళ్లు కట్టాలను కుంటున్నారు. ఎట్లా సాధ్యం? మీ బార్గెయిన్ రీజ్ కావు. అవసరమైతే సున్నితంగా మాట్లాడి, పేదప్రజలకు సంబంధించి 5, 10 ఎకరాలకు సంబంధించి లేదా చేతివృత్తుల వారికి సంబంధించి, దళితులకు సంబంధించి, పేద రైతుల గురించి ఆలోచించాలి. భూస్వాముల గురించి అవసరం లేదు. వారు అమ్మరు. వారికి అవసరం ఏముంది? అక్కడ గల గిరిజనేతరుల గురించి కూడా ఆలోచించి, సున్నితంగా పరిష్కరించాలి. ఏజెన్సీ ఫిరియాన్ లో ఇప్పుడు వరిగా నోటీసులు ఇస్తున్నారు. డబ్బు రాబట్టడానికి ఇస్తున్నారు. పాల్యంవలో ఎంక్వయిర్ చెయ్యండి. ఎల్.టి.ఆర్. నోటీసులు ఇస్తున్నారు. లక్కలలో కాజేస్తున్నారు.

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- వేగ్, కోగ్ చెయ్యండి.

శ్రీ పి. నాగేశ్వరరావు:- నేను మీమ్మల్ని కోరేది వెస్ట్ గోదావరిలో బుట్టయిగూడెం, జేలుగుమల్లి, పోలవరంలలో మా గిరిజన కామ్రేడ్స్ ని కొట్టారు. సమిష్టి దోపిడీకి తమతోపాటు రాతేదని మావారిని కొట్టారు. జేడిపిక్కలు పిరడానికి రాతేదని మా వారిని కొట్టారు. అతను మా ఆర్గనైజర్. సామూహిక వ్యవహారం వద్దు. కేస్ బై కేస్

రూప్-304 క్రింద ప్రభుత్వం దృష్టికి తీసుకు వచ్చిన విషయం: "ప్రశ్నిమ గోదావరి, ఖమ్మం జిల్లాలలోని గిరిజన, గిరిజనేతరుల సమస్యను గూర్చి".

అంపేడిడువల్లిగా ఆ ప్రాంతాలలో గిరిజన భూములు ఉంటే అప్పచెప్పడానికి కావలసిన ఆరోపన తప్పకుండా చెయ్యాల్సి వాటికి రక్షణ కల్పించాలి. ఆ ప్రాంతాలలో వందల సంత్సరాలనుంచీ ఉన్న గిరిజనేతర వేద ప్రజలకు కావలసిన సౌకర్యాలు ఇవ్వాలి. అందరం మాట్లాడి కావలసిన ఏదైనా చెయ్యాల్సి వేసినా ఉపయోగపడడం కోసం చూడాలి. దీనివ్వారా డబ్బు సంపాదించడం కోసం కత్తిగానోబీసులు ఇవ్వకండి. వాలంటరీ ఆర్గనైజేషన్స్ ఉన్నాయి. కత్తి ఆర్గనైజేషన్ అని ఉంది. రు. 25 లక్షలు బ్యాంకులో ఉంది. నేను పూప్ చెయ్యగలను. ఏట్లా జరిగింది? బీబీఏక్కులు పిరదానికి ఇచ్చిన దానిలో రు. 100 ఇచ్చి కలిమా డబ్బు బ్యాంకులో పెట్టుకున్నారు. ఏమిటి? వారిని చెత్తనృపంతులను చేద్దాము. గిరిజనుల హక్కులు గిరిజనులకు ఉండాలి. వాటిని కాపాడుదాము. గిరిజన భూములు వాటికే వోవాలి. ఆ చట్టాన్ని, ఆ ప్రాంతాలలో గల వారిని, గిరిజనేతర వేద ప్రజలకు కల్పించడానికి, చట్టాన్ని కాపాడడానికి కావలసిన అరోపన చెయ్యాల్సి. లేకపోతే రక్తపాతం కలిగిపెట్టగా వోతుంది. పోతన్నను ఖండిస్తున్నాము. అబ్బాసిలోసేను ఖండిస్తున్నాము. త్వరగా పరిష్కారము చెయ్యాలని, అందుకు మా తోడ్పాటును ఇస్తామని తెలియచేస్తూ, వెంటనే తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ జి. వెంకటరెడ్డి (మగ్గిరాల):- అధ్యక్షా, ఇది చాలా జటిలమైన సమస్యతోపాటు సున్నితమైన సమస్య. ముఖ్యమంత్రిగారు ఉంటే బాగుండేది. మా జిల్లా మంత్రిగారి నీయోజకవర్గంలో కొంత టెన్షన్ పీరియా ఉంది. వారు ఉన్నా బాగుండేది. ముఖ్యంగా వెన్కటగోదావరిలో వాస్తవానికి గిరిజనులకు అన్యాయం జరిగిన మాట వాస్తవం. చట్టాలు ఉన్నాయి. వాటిని అమలుచేసే బాధ్యత ప్రభుత్వమేద ఉంది. గిరిజనేతరులు కూడా మా ప్రాంతంలో ఉన్నారు. గిరిజనులు చాలామంది ఉన్నారు. ఇందిరాగాంధీ ప్రధానిగా ఉన్నప్పుడు 1977 మే నెలలో తెలంగాణలో లంబాడీలను ఖయిబత్నీగా చేర్చడం జరిగింది. వారి గురించి ఐ.ఎ.ఎస్. అధికారిని పెట్టి ఐ.బీ.డి.ఎ. ద్వారా ఎన్నో సంక్లమ కార్య క్రమాలు ఇవ్వడం జరుగుతోంది. ఇంకా వారికి ఇవ్వాలి. ముఖ్యంగా మా జిల్లాలో పరిస్థితి చూడాలి. ఎల్లంతులో అబ్బయ్యగారు ఉన్నారు. బూర్గంపాడులో బిక్సం ఉన్నారు. తోటి ఖయిబత్నీ ఉన్నారు. జనరల్ సేబ్లో నేను ఉన్నాను. ఎంతోమంది వేదలు ఉన్న ప్రాంతం. కొనేరు నాగేశ్వరరావుగారి వంటి పెద్దలున్నారు. ఈ తగాదాను సున్నితంగా పరిష్కరించాలి.

1-10 లేకపోతే వాస్తవానికి పెద్దలు చెప్పినట్లుగా అక్కడ రక్తపాతంతోపాటు అనేక సమస్యలు ఉత్పన్నం అయ్యే అవకాశం ఉంది. పోతే 1958 ముందు నుంచి గిరిజనేతరులు

రూల్-304 క్రింద ప్రభుత్వం దృష్టికి తీసుకు
వచ్చిన విషయం: "పశ్చిమ గోదావరి, ఖమ్మం
జిల్లాలలోని గిరిజన, గిరిజనేతరుల సమస్యను
గూర్చి".

25 జూలై, 1997

375

అక్కడ ఉన్నారు. 100 సంవత్సరాల క్రితం ఆ భూములను వారు కొనుక్కున్నారు. రెజిస్ట్రార్ డిపార్టుమెంటులోని వారి ఆశ్రయవల్లనో మరి దేనివల్లనో ఈనాడు ఆ భూముల వివరాలు పహాణీలోకి రాలేదు. సిజానెక్టి ఆయా గానూలలో పెద్దలు చెప్పినట్లు గిరిజనులే కాకుండా గిరిజనేతరులు కూడా వున్నారు. పేదలు వున్నారు. ముఖ్యంగా మా నియోజకవర్గంలో గిరిజనులతోబాటు టి.సి.లు, ఓ.సి.లు అందరూ వున్నారు. వారికి కనేసం ఇచ్చి కట్టు కొనడానికి, సర్టిఫికేట్ యివ్వే పరిస్థితులు కూడా లేవు. ప్రత్యేకంగా మా కాంగ్రెసు పార్టీ తరపున నేను చెప్పేదమంటే ఇది సున్నితమైన, జటిలమైన సమస్య. మరి గిరిజనేతరులు కూడా ప్రశాంతంగా చిత్తకవలసిన పరిస్థితులు కల్పించబడాలి. కనుక సమస్యను దృష్టిచో పెట్టుకుని, క్లుప్తంగా పరిశీలించి పార్టీలకు అతీతంగా, రాజకీయాలకు అతీతంగా పరిష్కరించాలని తమద్వారా మనవిచేస్తూ, నెలపు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ సిపాద్. విద్యాసాగరరావు:- అధ్యక్షా, ఈ సందర్భంగా మంత్రిగారు యిచ్చిన జవాబులో, ఆరవ పేరాలో "అందువల్ల 1959 భూమి బదలాయింపు రెగ్యులేషన్ (1959)లో (1వ రెగ్యులేషన్) 1970లో 1వ రెగ్యులేషన్ ద్వారా 1970లో సవరించడం జరిగింది. ఇది 3.02.1970 నాటి నుండి ఆంధ్ర తెలంగాణ ప్రాంతాలలోని అనుసూచిత ప్రాంతాలలో అమలులోకి వచ్చింది. తద్వారా, ఒక గిరిజనుడు, గిరిజనేతరుడికి భూమిని వివిధంగానూ ఇదిలే చేయడాన్ని నిషేధించడమైనది" అని వుంది. అంతేగాకుండా గిరిజనేతరుడు కూడా మరొక గిరిజనేతరుడికి భూమి బదలాయింపడము కూడా నిషేధించబడినట్లు దీనిద్వారా మేము అర్థం చేసుకుంటున్నాము. మరి అది అవునా కాదా? చెప్పండి. Transfer of land between a non-tribal and a non-tribal is also prohibited. యాక్ట్ వన్ ఆఫ్ సెవెంటీని మీరు యిందులో నిర్దేశిస్తున్నారు. మంత్రిగారు యిచ్చిన జవాబులోనే దీనిని మీరు మినహాయించారు. అదే అసలు ఈ చర్చకు ప్రధానమైన అంశం. ఆ విధంగా గిరిజనుడే మరొక గిరిజనుడికి భూమిని బదలాయింపడాన్ని నిషేధిస్తున్నట్లుగా వుంది. వారి హక్కును యిది నిషేధిస్తున్నది. What is the status as on today? This must be cleared by the Hon. Minister. కొంత వేసెస్ ఒకటో రెండో వేసెస్ ఉన్నాయి. నాన్ ట్రిబల్ ల్యాండును కూడా మరో నాన్ ట్రిబల్ కు ట్రాన్స్ ఫర్ చేసే అవకాశం ఉందా లేదా? ఆ అనుమానం మీరు యిప్పుడు యిచ్చిన దానివల్ల కలుగుతున్నది. ఏజెంట్ లేకపోయినా వున్నాడని 1917 నుంచే చెప్పారు. దానిని మీరు క్లారిఫై చేయండి.

Sri T. Devender Goud:- It is there in the Act itself. It is very clear in the Act.

(శ్రీ జి. అప్పల సూర్యనారాయణ అధ్యక్ష స్థానములో వున్నారు).

శ్రీ సిపాద్. విద్యాసాగరరావు:- అధ్యక్షా, మంత్రిగారు క్లారిఫికేషన్స్ యివ్వవలసిన అవసరం లేదని అంటున్నారు. అంతా చక్కంటేనే వుండంటున్నారు. ఆంధ్ర, తెలంగాణ ప్రాంతాలలోని అనుసూచిత ప్రాంతాలలో అమలులో వుంది. తద్వారా ఒక గిరిజనుడు మరొక గిరిజనుడికి తన భూమిని అమ్మడాన్ని కూడా బదలాయింపడాన్ని నిషేధించాము అన్నారు. అది

రూల్-304 క్రింద ప్రభుత్వం దృష్టికి తీసుకు
వచ్చిన విషయం: "పశ్చిమ గోదావరి, ఖమ్మం
జిల్లాలలోని గిరిజన, గిరిజనేతరుల సమస్యను
గూర్చి".

కూడా ఇందులో వుంది. మరి ఇంత స్పెసిఫిక్ గా చెప్పినప్పుడు Even transfer of land between a non-tribal and a non-tribal is also prohibited.

మీరు స్పష్టంగా చెప్పవలసిన అవసరం వుంది. లేకపోతే మీ మనసులో ఏదో వుందని తెలుస్తుంది. కావాలని మీరు దీనిని ఒమిట్ చేశారని నా అభిప్రాయాన్ని చెబుతున్నాను. వంకా సత్యనారాయణగారు వారి ఆలోచనలకు అనుగుణంగా ఈ చట్టం సవరణ తీసుకు రావాలన్న ఉద్దేశ్యంతోనే ఈ ప్రిజెంటేషన్ నుకు సంబంధించిన అంశాన్ని కావాలని జవాబులో పెట్టారన్న అభిప్రాయం ప్రజలకు కలిగే ప్రమాదం ఉంది.

ఇక్కడ మొత్తం 9 షెడ్యూల్డ్ ఏరియాలలో ఎక్కడా కూడా ఈ సమస్య లేదు. టీలుగుమిల్స్, బుట్టాయిగూడెం, పోలవరం ప్రాంతాలకు సంబంధించిన గామాల్లోనే ఈ సమస్య ఉంది. గౌరవనీయులు పువ్వాడ నాగేశ్వరరావుగారు చెప్పినట్లు రక్తపాతం అదీ అక్కడ జరుగుతుంది. భవిష్యత్తులో ఈ సమస్యను సమర్థవంతంగా రాష్ట్రప్రభుత్వం అదుకొనక పోయినట్లయితే దీని పరిణామాలు తేవ్వంగా వుంటాయి. మనం సమాజంలో ఎన్నో మార్పులు తీసుకురావడంకోసం కమ్యూనిస్టు, సోషలిస్టు, బి.జె.పి. నక్సల్ బేస్ కాన్ ఎన్నో ఆలోచనలు చేస్తున్నాయి. నిజానికి కాంగ్రెసు పార్టీవారికి ఎప్పుడూ ప్రోగ్రెసివ్ ఆలోచనలే. అదీ ఎప్పుడూ ముందుకుపోయే ఆలోచనలు చేస్తుంది. అందరూ ఫురోగమనపు ఆలోచనలే తప్ప మరో ఆలోచన చేయరు. సమసమాజం, ఆర్థిక సమానత్వం, వ్యక్తి సమానత్వం, వర్గరహిత సమాజం కావాలని కమ్యూనిస్టు నోడరులు అంటున్నారు. అందరూ మిక్స్డ్ ఎకానమీ. సమ సమాజం వుండాలన్న ఉద్దేశ్యంతో అందుకు తగువిధంగా చట్టాలను పెట్టుకున్నాము. అయితే అమలు మాత్రం చేయడం లేదు. 9 షెడ్యూల్డ్ ఏరియాలలోనూ, ఈ సమస్య లేకపోయినా, ఈ మూడు మండలాలలోనే సమస్య ఉంది. అందుకు కారణం అని బహు సారవంతమైన భూములు. చక్కగా పొగాకు పండించు కునేందుకు అనువుగా వున్న భూములవి, అందువల్లనే ఈ ప్రాంతాలపై అందరి కన్ను పడడం జరిగింది.

నాకు తెలిసినంతవరకూ స్వాతంత్ర్యం రాకముందునుంచే భూస్వాములు, జమీందారులు, నవాబులు ఉన్నారు. మాకు అవకాశం ఉంది. కనుక మేము అనుభవిస్తున్నాము. అవి లేకపోతే మేము భరించలేము అనే పద్ధతిలో వుండటంతో ఈ చట్టాలు ఏమీ చేయలేవు.

సమ సమాజం కొరకు పేద గోప్ప తారతమ్యం వుండకూడదనే, పేదలకు భూములు పంచి పెట్టాలని, ధనం కోట్లవరకు వద్ద ఉండటానికి వీలు లేదన్న ఆలోచన అందరికీ ఉంది. ఈ విధంగా రెషిడ్యూ, కమర్షియల్ టాక్స్ విభాగాలు వివిధ చట్టాలు రూపొందించి దానిని సాధించేందుకు ప్రయత్నం చేస్తున్నది. ఈ విధానం మన రాష్ట్రంలోనే కాదు. మొత్తం భారతదేశంలోనే ఒక కొత్త విధానం మొత్తమొదటిగా ప్రారంభించాము. గిరిజన ప్రాంతాలలో వున్న మొత్తం భూమి, ఆ ప్రాంతాలలోని ఖనిజ సంపద, చెట్లు దాని ఫలసాయం ఖనిజంగా గిరిజనులకే చెందాలన్న ఆలోచన ఈ శాసనసభలోనే ప్రతి శాసన సభ్యునికీ, ప్రభుత్వానికీ, మొత్తం రాష్ట్ర ప్రజానీకానికీ ఉండవలసిన అవసరం ఎంతైనా

రూల్-304 క్రింద ప్రభుత్వం దృష్టికి తీసుకు
వచ్చిన విషయం: "పత్నిమ గోదావరి, ఖమ్మం
జిల్లాలోని గిరిజన, గిరిజనేతరుల సమస్యను
గూర్చి".

25 జూలై, 1997

377

వుంది. అందులో ఎలాంటి వివాదం లేదు. కానీ కొన్నిచోట్ల పరిస్థితుల ప్రభావంవల్ల
అభ్యంతరాలు ఏర్పడుతున్నాయి. ఈ మూడు మండలాలలో ఈస్ట్ ఇండియా కంపెనీవారు
రెవీన్యూ వసూలుకోసం జమీందారులను పెట్టుకున్నారు. అందువల్ల అక్కడ గిరిజనేతరులు
వుండటం జరిగింది. అక్కడ గిరిజనులకన్నా, గిరిజనేతరులే ఎక్కువగా ఉన్నారు.

1-20 | అంతేకాకుండా 1966లో ఉన్నటువంటి రుజువుముక్తి చట్టం ఎక్కడా అమలు
మ. కావడంలేదు. గిరిజన ప్రాంతాలలో పాత సిఆర్పిసి అమలులో ఉంది. కొత్త
సిఆర్పిసి ఎక్కడ అమలు కావడం లేదు. పాత సిఆర్పిసి ప్రకారం సబ్జెక్ట్ టు
కరక్షన్ ఆఫీసర్లు కానీ, మంత్రులు కానీ వెల్డ్ కాలర్ చదువుకొన్న వాడు, ఫెయిన్
ప్రాంతాలలో ఉన్నవాడు యాంటినేషల్ డెయిల్ తీసుకొనేటటువంటి అవకాశం ఉంది. వెల్డ్
కాలర్ కానీ గిరిజన ప్రాంతాలలో ఉన్నటువంటి వారికి యాంటినేషల్ డెయిల్ లేదు. On the
event of being arrested he cannot be released on bail.
ఇటువంటి పరిస్థితులు ఈనాడు గిరిజన ప్రాంతాలలో ఉన్నాయి. అక్కడ ఉన్నవారికి చట్టం
చేయబడింది. నూతన పారిశ్రామిక విధానం. ఆర్థిక విధానం అక్కడకు వోవడం లేదు.
గిరిజనులు ఖచ్చితంగా ఎక్స్ప్లాయిటేషన్ చేయబడుతున్నారు. గిరిజనేతరులు కొంతమంది
హిస్టారికల్ రీజన్స్కు అక్కడకు చేరినారు. 1971లో పాపులేషన్ 50.1 శాతం గిరిజనులు
ఉంటే 1991 జనాభా లెక్కల ప్రకారం 40 శాతానికి దిగిపోయినారు. అంతేకాకుండా 23వేల
పాక్లార్లకు భూమి గిరిజనుల స్వాధీనంలో ఉంటే ఈనాడు ప్రభుత్వ లెక్కల ప్రకారం 28వేల
పాక్లార్లకు పైగా భూమి గిరిజనేతరుల స్వాధీనంలో ఉండే పరిస్థితి ఏర్పడింది. లక్షలాది
ఎకరాల ప్రభుత్వ భూములు ఉన్నాయి. అవి అన్నీ కూడా గిరిజనేతరుల స్వాధీనంలో
ఉన్నాయి. చిన్న చేపను పెద్ద చేప మింగినట్లుగా కానీయండి. బలహీనుణ్ణి బలవంతుడు
చోచుకొన్నట్లుగా అనే పద్ధతుల్లోగా కానీయండి. ఆదానీ సమాజంలో, అనాగరిక సమాజంలో
జరుగుతూ వుంటాయి. నాగరికులం కాబట్టి మనం పట్టాలను రూపొందిస్తున్నాము. మనం
ఎలాంటి రిలాక్సేషన్ చేసినా ఈ ఫ్లాను మనం ఆపగలుగుతామా? గిరిజనేతరులకు ఖచ్చితంగా
అన్యాయం జరిగింది. ఎన్నో సంవత్సరాల నుంచి ఉన్నారు. ఒక కూతురు వివాహం
చేయాలంటే వాళ్లు భూమిని అమ్ముకోవడానికి వేలులేదు. వేలాది రూపాయలు ఖర్చుపెట్టి
వోగాకు పండించుకొంటే గిరిజనులు తీసుకొనిపోతున్నారు. ఇటువంటి సమస్య పరిష్కారం
కావాలంటే ఒక ఆఫీషియల్ కమిటీని వేయండి. అక్కడ జరుగుతున్నటువంటి అన్యాయాన్ని
పరిశీలించడానికోసం మీరు ఏమి చేస్తారో సహాయం చేయండి. కానీ రెగ్యులేషన్కు మీరు
సవరణ చేస్తాము అనే పద్ధతి సరైనది కాదు. ఈనాడు గిరిజనుల హక్కులు కాలరాచివేద్దా
మని తన భూమిలో తన పండించిన పంట కాదు. చింతకాయలు, జీడిపప్పు కానీ అమ్మే
పరిస్థితులలో ఎక్స్ప్లాయిటేషన్ కాబడుతున్నాడు. గిరిజనులు చదువురానివారు. అటువంటి
వాళ్లను అమాయకులను వోలేసువాళ్లు అక్కడ పాశవికంగా తిక్కిస్తున్నారు. గిరిజనులమీద
ఎన్నో కేసులు బుక్ అయినాయి. గిరిజనేతరులు ఎంతరి ఆ ఆఫీసరు రికార్డును తగలబెడితే
వాళ్లను వెంటనే విడుదల చేసి గిరిజనులను మాత్రం జైల్లో పెట్టివారు. వాళ్లకి మాత్రం
డెయిల్ ఇవ్వడం జరగలేదు. శాసనసభలో ప్రస్తావన వచ్చిన తరువాత అప్పుడు రాష్ట్ర
ప్రభుత్వం దిగివచ్చి వెంటనే విడుదల చేసే పరిస్థితి ఏర్పడింది. 1988 నుంచి దాదాపు 6వేల
ఎకరాలకు సంబంధించిన భూమి, ఆ ప్రాంతాలలో కేవలం స్టేట్ లెవెల్లో గిరిజనేతరులు

రూర్-304 క్రింద ప్రభుత్వం దృష్టికి తీసుకు
వచ్చిన విషయం: "పశ్చిమ గోదావరి, ఖమ్మం
జిల్లాలలోని గిరిజన, గిరిజనేతరుల సమస్యను
గూర్చి".

అనుభవిస్తున్నారు. మన అందరికీ తెలుసు. ఈనాడు చట్టప్రకారంగా మాస్టే ఒకసారి
చట్టాన్ని అమలుచేయండి. లేకపోతే చట్టాన్ని ఎత్తివేయాలని ప్రభుత్వం కావాలనే పరిస్థితి
కల్పిస్తున్నది. గిరిజనేతరులు అక్కడ ఉన్నవారు అదరూ కూడా శిక్షార్హులే అవుతారు.
సెక్షన్-6 ఎ ప్రకారంగా గిరిజనేతరులు ఆ భూమిలో అక్రమేషన్లలో ఉంటే 2 వేల
రూపాయలు జుల్మానా ప్రత్యేకంగా రెండు సంవత్సరాలు జైలు శిక్ష అనుభవించవలసిన
అవసరం ఉంది. రాష్ట్రప్రభుత్వం ఇంతవరకు ఒక్క కేసు కూడా పెట్టలేదు. శిక్ష
పడినటువంటి దాఖలాలు కూడా లేవు. రెవెన్యూ రికార్డు అంతా మార్చబడింది. 1917
ముందర ఉన్న ఏజెంటు లేడు. ప్రతిదానికీ ఏజెంటుద్వారా బ్రాన్స్ ఫర్ అని చెప్పి 1970-78లో
ఈనాడు రికార్డు సృష్టించడం జరిగింది. రికార్డు దొర్లకడం లేదు. ఈనాడు గిరిజనులు
అన్ని రంగాలలో ఎక్స్ ప్లాయిట్ అయినారు. ప్రభుత్వం కానీ, మంత్రులు కానీ వివిధ
రాజకీయ పార్టీలు వాళ్ళకి బాసటగా నిలబడకపోతే ప్రతి గిరిజనుడు అల్లారు
సేతారామరాజు అయిపోయి ఈనాడు విల్లంబులు పట్టే పరిస్థితి కల్పిస్తుంది. ఈనాడు మన
అడ్మినిస్ట్రేషన్ అంతా విఫలం చెందుతోంది. దీనిని ఆలోచించవలసిన అవసరం ఉంది.
1973లో రాజ్యాంగ సవరణ స్వావలంబన స్వపరిపాలన అన్నది గిరిజన ప్రాంతాలలో
సమర్థవంతంగా పనికలు జరపలేకపోయినాయి. దానికి పార్లమెంటు రికమెండు
చేయడం, రేపో, ఎల్లండో ఆ బిల్లు తీసుకొచ్చే పరిస్థితి ఉంది. గిరిజనులకు కనీసం
వాక్ స్వాతంత్ర్యం కల్పించడానికి కూడా రాష్ట్రప్రభుత్వం ఆలోచించలేదు. దీనికి బోటల్ గా
రిలాక్సేషన్ అనేటటువంటి ఆలోచన చేయవలసిన ప్రజంషన్ ఉంది. ఈనాడు గిరిజనులకు
ఇంతవరకు అన్యాయం చేయబడుతోంది. అందుకని ప్రతి గిరిజనుడు పేరు కంప్యూటరైజేషన్
చేసి భూమికి పట్టాదారునిగా చేయండి. పోసేషన్ లో పెట్టండి. మేగులు ఉంటే గిరిజనేతరుల
సంగతి ఆలోచించండి. పోలవరంలో మాకుంపేటకు సంబంధించి 1500 ఎకరాలకు 1936
నుండి 1968 వరకు భూమినిస్తు బ్లీచులు కడుతున్నప్పుడు. రికార్డులలో ఉన్నప్పటికీ
వందల ఎకరాలు ఆయన స్వాధీనంలో ఉన్నాయి. సహజంగా గిరిజనులు అమాయకులు,
డబ్బులు ఇస్తే భూమిని కుదువపెడతారు. భూమినే కాదు తమకు తాము సరిండ్లై ఈనాడు
బాండెడ్ లేబర్ గా ఉన్నటువంటి సందర్భాలు ఎన్నో ఉన్నాయి. గిరిజనులకు అన్యాయం
చేద్దామనే ఆలోచన దానిని ఒక సబ్జెక్టుగా పెట్టుకోవడం అనేది సరైనటువంటి పద్ధతి
కాదు. గిరిజనుడికి ప్రత్యేకంగా ఒక ఐటింబీటి కార్డు ఇవ్వండి. కంప్యూటర్ చేయండి.
భూమిని నమోదు చేసి సర్టిఫికెట్లు ఇచ్చిన తరువాత అక్కడ ఉన్నటువంటి గిరిజనేతరులకు
సంబంధించి అఫ్ షియర్ సబ్ కమిటీ వేయండి. అఫ్ షియర్ కమిటీవేసి వాళ్ళ సమస్య కూడా
పరిష్కారం చేయడానికి ప్రయత్నం చేయాలి కానీ దీనిని సడలింపేటటువంటిది ఎట్టి
పరిస్థితులలో కూడా చేయకూడదని మేధావీ ప్రభుత్వానికి మనవిచేస్తున్నాను.

శ్రీ ఆర్. దామోదరరెడ్డి (శుంగతుర్తి):- అధ్యక్షా, ఇది చాలా సున్నితమైన
సమస్య. గిరిజనులకు గిరిజనేతరులకు మధ్య రగులుతున్న సమస్య ఈ రోజుదీ కాదు.
చాలా సంవత్సరాల నుంచో సమస్య సమస్యగానే ఉన్నది. పశ్చిమ గోదావరి జిల్లాలో మూడు
మండలాలలోనే కాదు.

రూల్-304 క్రింద ప్రభుత్వం దృష్టికి తేసుకు
వచ్చిన విషయం: "పశ్చిమ గోదావరి, ఖమ్మం
జిల్లాలలోని గిరిజన, గిరిజనేతరుల సమస్యను
గూర్చి".

25 జూలై, 1957.

379

Sri P. Ashok Gajapathi Raju:- Sir, we are supposed to adjourn at 2'0 clock. The Government requires half-an-hour time to reply. In between how to adjust? Kindly see.

Chairman:- That is what I have said.

Sri P. Ashok Gajapathi Raju:- The Government will require half-an-hour. In the afternoon we have to take Bills only.

(Interruptions)

Chairman:- Please Co-operate with the Chair.

శ్రీ పి. జనార్దన్ రెడ్డి:- అధ్యక్షా, ఇది చాలా ముఖ్యమైన ఇష్యూ. అందుకొరకు రెండు గంటలవరకు సభ్యులను మాట్లాడనీయండి. 4-30 గంటలకు సమాధానం ఇప్పించండి.

1.30 | చాలా ఇంపార్టెంట్ ఇష్యూ ఇది. ఈ విషయంలో ముఖ్యమంత్రిగారు ప్రత్యేకంగా
మ. | అల్ పార్ట్ లీడర్లను కూడా పిలిపించారు. కేబినెట్ సబ్ కమిటీ వేశారు. ఆ కమిటీ
సంబంధిత ప్లెన్ ను విజిట్ వేశారా, లేదా అన్నది చర్చించాలి. గిరిజనులకు, గిరిజనేతరులకు
గొడవలు అవుతున్నాయి. శాంతిభద్రతలకు ఎంతో అవరోధం ఏర్పడుతున్నది. కనుక ఈ
విషయంలో డిటెయిల్డ్ గా డిస్కషన్ కు అవకాశం ఇవ్వండి. దీనిని తొందర పెట్టకూడదు.

శ్రీ ఆర్. దామోదర్ రెడ్డి:- అధ్యక్షా, పశ్చిమగోదావరి జిల్లాలోని మూడు
మండలాల్లోనటువంటి పోలవరం, బుట్టాయగూడెం, జీలుగుమిల్లులకు మాత్రమే
సంబంధించిన అంశము కాదీ. మన రాష్ట్రంలో గిరిజన మరియు గిరిజనేతర ఏజన్సీ
ప్రాంతము ఎక్కడైతే ఉన్నదో వాటి మొత్తానికి సంబంధించిన సమస్య ఇది. In the reply
the Government said like this: 'There are no reports from
Khammam District regarding any clashes between the tribals
and non-tribals or any law and order problems arising out of
the land disputes.' ఖమ్మం జిల్లాలోనే కాదు. వరంగల్, ఆదిలాబాద్, కరీంనగర్
మొదలగు జిల్లాల్లో ఎక్కడైతే ఏజన్సీ ప్రాంతాలు ఉన్నాయో అక్కడ ఈ సమస్య వస్తూనే
ఉంది. కొన్ని సంవత్సరాలుగా ఈ సమస్య సమస్యగానే ఉన్నది. గిరిజనులకు కల్పించిన
హక్కులను ప్రభుత్వం సరిగా అమలుచేయకపోవడం వలనే ఈ సమస్య ఉత్పన్నం అవుతున్నది.
అధ్యక్షా, నేను గిరిజన ప్రాంతంలో పబ్లిక్ పెరిగిన వాడిని. ఆంధ్రులవలన ఆ ప్రాంతములలో
ఉన్నటువంటి గిరిజనుల సమస్యలు, గిరిజనేతరుల సమస్యలు నాకు బాగా తెలుసు. 1865లో
క్లాస్ కోడ్ రిపోర్ట్ ప్రకారం గిరిజన ప్రాంతాలలో 13, 14 కులాలు ఉన్నాయని
ధృవీకరించారు. అయితే ఈ రోజు గిరిజన ఏజన్సీ ప్రాంతాలలోని కొన్ని మండలాల్లో
గిరిజనేతరులు ఎక్కువగా ఉన్నారు. నాకు ముందు మాట్లాడిన గౌరవసభ్యులు చెప్పినట్లుగా
గిరిజనులకు రిజర్వ్ చేసిన కొన్ని ఏజన్సీ గ్రామాలలో గిరిజనులు లేక అక్కడ ఉపాధ్యక్షులు
J. 187-10

రూల్-304 క్రింద ప్రభుత్వం దృష్టికి తీసుకు
వచ్చిన విషయం: "పశ్చిమ గోదావరి, ఖమ్మం,
జిల్లాలలోని గిరిజన, గిరిజనేతరుల సమస్యను
గూర్చి".

మాత్రమే ఇన్‌ఛార్జిగా ఉన్న సంఘటనలు కూడా ఉన్నాయి. ఖమ్మంజిల్లాలోని కొలపర్తి, సింగరేణి మండలాల్లో గిరిజనులకన్నా గిరిజనేతరులే ఎక్కువగా ఉన్నారు. కొన్ని వందల సంవత్సరాల నుండి గిరిజన ప్రాంతాలలో గిరిజనేతరులు ఉంటూ వారి స్థిరాస్థులు వేసుకుంటున్న సంఘటనలు కూడా ఉన్నాయి. 1917లో గానీ, 1959లో గానీ, 1970లో గానీ, 1/70 యాక్ట్‌లో గానీ గిరిజనులకు హక్కులు కల్పించడం జరిగింది. అయితే ఎన్నడూ కూడా ఏ ప్రభుత్వమూ కూడా గిరిజనుల ఆస్థులను సంగర్హించటం గురించి గానీ, వారికి న్యాయం చేయటం గురించి గానీ ఆలోచించలేదు. గిరిజనేతరులుగా గిరిజన ప్రాంతాలలో 50, 60 సంవత్సరముల నుండి ఉంటున్న వారికి ఆస్తిపై హక్కులేదు. తమ పిల్లకు ఆస్తిని బ్రాన్స్‌ఫర్ చేసి అధికారం ఈ రోజు వారికి లేదు. ఉదాహరణకు నా ఆస్తిని నా సోదరులకు గానీ, నా కూతుళ్ళకు గానీ బ్రాన్స్‌ఫర్ చేసి అవకాశం నాకు లేదు. గిరిజనేతరులు ఆ ప్రాంతాలలో చాలా బాధలు పడుతున్నారు. ఇది చాలా సున్నితమైన సమస్య. మనమందరం కలసి ఈ సున్నిత సమస్యను పరిష్కరించవలసిన అవసరం ఉన్నది. చక్కెమ గోదావరికి సంబంధించిన అంతమును ఇదీవరలో కూడా ఈ శాసనసభలో చర్చించాము. దీనిపైన ప్రభుత్వం 21-11-97న ఒక సబ్ కమిటీని వేసినుట్లు ట్వైలింగ్ వెల్ఫేర్ మినిస్టర్‌గారు పెచ్చారు. ఈ సబ్-కమిటీకి గిరిజనులు, గిరిజనేతరులతో సుదీర్ఘంగా చర్చించి ఒక పరిష్కారం కనుగొనవలసిన బాధ్యత ఉన్నది. ఈ రోజు గిరిజనేతరులు ఏజన్సీ ప్రాంతంలో ఇండస్ట్రీస్ పెట్టుకోవాలన్నా, ఇళ్లు కట్టుకోవాలన్నా సమస్య వస్తుంది. అక్కడ రిజిస్ట్రేషన్స్ లేవు. గిరిజనేతరులు ఎవరూ అక్కడ స్థిరాస్థులు కలిగి ఉండడానికి వీలులేదు. లోన్స్ తీసుకోవాలన్నా ఇవ్వే పరిస్థితి లేదు. కనుక ఆ ప్రాంతాలలో ఉండే గిరిజనులు ఎటువంటి హక్కులైతే కల్పించారో అక్కడే నివాసముండే గిరిజనేతరులకు కూడా అటువంటి హక్కులే కల్పించవలసిన అవసరం ఉన్నది. 1/70 యాక్ట్‌ను ఎమెండ్ చేసి గిరిజనేతరులకు కూడా ఆయా హక్కులు కల్పించవలసినదిగా నేను రిఫినూస్ మంత్రిగారిని, గిరిజనశాఖ మంత్రిగారిని, ముఖ్యమంత్రిగారిని కోరుతున్నాను. పోలవరం, బుట్టాయగూడెం, జీలుగు మిల్లిలలో పోలీసులు కేసులు పెట్టారు. వాటిని సమగ్రంగా విచారణ చేసి దోషులను మాత్రమే శిక్షించాలి. కనవసరంగా రెచ్చగొట్టే విధంగా గిరిజనులకు, గిరిజనేతరులకు మధ్య చిచ్చుపెట్టడం మంచిది కాదు. 1/70 యాక్ట్‌ను ఎమెండ్ చేసి గిరిజనేతరులకు కూడా గిరిజనులతో సమానంగా హక్కులు కల్పించాలి. ఎందుకంటే 1978 వరకూ కూడా ఆ ప్రాంతములో రిజిస్ట్రేషన్స్ చేశారు. 1/70 యాక్ట్ వచ్చిన తరువాత కూడా రిజిస్ట్రేషన్స్ ఎందుకు చేశారని అడుగుతున్నారు. గిరిజన ప్రాంతాలలో గిరిజనేతరుల భూమిని అభివృద్ధి చేయడానికి ఈ ప్రభుత్వం సహకరించేదని మనవిచేస్తున్నాను. గిరిజనులు తమ భూమిని గిరిజనేతరులకు అమ్ముకునే అవకాశం కూడా కల్పించాలని ఈ సందర్భంగా మనవిచేస్తున్నాను.

(అంతరాయం)

Sri K. Bapi Raju:- Do you know the intensity of he problem? The Sub-Committee was constituted. I expected the Government to request the people. ఎంత అర్థరాత్రి అయినా ఈ సమస్యపై

హౌస్-304 క్రింద ప్రభుత్వం దృష్టికి తేసుకు
వచ్చిన విషయం: "పశ్చిమ గోదావరి, ఖమ్మం
జిల్లాలలోని గిరిజన, గిరిజనేతరుల సమస్యను
గూర్చి".

25 జూలై, 1990

381

డిస్కస్ చేసి న్యాయంగా చేయండిని చెప్పటంబోయి వాదలు మానుకోవటం, పసికిరాసి వాదలు
మానుకోవటం ఎందుకంటే ఈ ఆసెంబ్లీలో, అర్థంలేకుండా ప్రతివాడూ వాద మాడటమే.

(ఈ సమయంలో శ్రీ కె. బాపిరాజు తన వాద తని వసిరేశారు.)

దారుణం కాకపోతే ఏమిటండీ ప్రతివానికీ వాద అంటారు. చూద్దామంటారు.

శ్రీ పి. అశోక్ గజపతిరాజు:- అధ్యక్షా, తమరే ఒక మనవి. ఆవేదన మనకుందరికీ
ఉంది. మానవుడికి ఆవేదన లేకపోతే వాడు మానవుడు కాదు. బాపిరాజుకు కూడా ఆవేదన
ఉంది. అయితే ఆయన ప్రవర్తించే ఆవేదన ఆయన సభా వ్యవహారాల శాఖామంత్రిగా
ఉన్నప్పుడు ప్రవర్తించలేదని ఆయనకు తెలుసు. మాకు తెలుసు. We have a few
alternatives before us. One is, as per the agenda we are
supposed to adjourn at 2 o'clock, and reassemble at 4.30 P.M.
for Bills, which thing is the primary responsibility for this
August House to pass. Another alternative is, Instead of
adjourning at 2 o'clock, we can go to upto 3 o'clock continuously.
One more alternative is we can reassemble at 4.30 P.M. and
take up Bills. The Bills will be completed by 5.30 P.M. and
we can continue the discussion under Rule 204. This is what I
I am trying to submit to the House. We should co-operate
with one another and try to get the things done. I pray to my
good friend - my childhood friend - Bapi Rajugaru not to
repeat throwing his watch around. It is not parliamentary
behaviour.

శ్రీ బి. వెంకటేశ్వరరావు:- ఇది చాలా ఘోరమైన సమస్య. దీనిలో అనేక పార్టీలకు
భిన్నాభిప్రాయాలు ఉన్నాయి. కనుక దీనిని పూర్తిగా చర్చించవలసిన అవసరం ఉన్నది.
యాక్ట్ క్రింద చెప్పినటువంటి దానిలో రాంగ్ ఇంజర్ ప్రెజెషన్ చెప్పారు. 1970 తరువాత
వచ్చిన దాంతో ఏజన్సీ పరియాలలో భూములు లేనివారు ఉంటే వారిని వెలివేయకూడదని
చెప్పారు. 1959లో వచ్చిన రెగ్యులేషన్ ను ఖచ్చితంగా అమలుపరచాలి. అందులో ప్రభుత్వ
అనుమతి లేకుండా కొనకూడదని భూ చిదలాయింపును నిర్ణయించారు. దానిని అమలు
పరచనందువలననే 1/70 వచ్చింది. ఆ విధమైన కొనుగోలు చెల్లదని, రిజిస్ట్రేషన్ కూడా
కావని అందులో పేర్కొన్నారు. 1963 వరకూ అటవీ ప్రాంతాలలో భూములు కలిగి ఉన్న
గిరిజనేతరులకు ప్రభుత్వం కొంత టైమ్ పెట్టి వారి భూములను లీగల్ చేసింది.

1.40 | బీబీఫ్ గవర్నమెంట్ ఉన్నప్పుడు 1917 నుంచి వచ్చిన రెగ్యులేషన్ యాక్ట్ ను
మ. | 1959లో ప్రభుత్వం తనంతకుతానే సవరణ చేసింది. ఎందుకు సవరణ తెచ్చిందంటే
గిరిజనుల భూములను గిరిజనేతరులు ఆక్రమిస్తున్నారని ఎన్వేట్ ల్యాండ్స్ 1500 ఎకరాల

రూల్-304 క్రింద ప్రభుత్వం దృష్టికి తీసుకు
వచ్చిన విషయం: "సశ్చిమ గోదావరి, ఖమ్మం
జిల్లాలలోని గిరిజన, గిరిజనేతరుల సమస్యను
గూర్చి".

వరకు కలిగిన వారున్నారు. గిరిజనులకు పట్టాభివృద్ధి. గిరిజనేతరులకు ఇవ్వారు. 13 సంవత్సరాలనుంచి కరువేల ఎకరాల పొలం హెక్టార్లలో ఉంది. మూడువేల ఎకరాలు పెట్రోమెంట్ కోర్టులో ఉంది. ఈ విధంగా తొమ్మిదివేల ఎకరాలపొలం వివాదంలో ఉన్న హెక్టార్లు పట్టించుకోదు. ప్రభుత్వ ప్లేడరుల అసలు పట్టించుకోదు. వారు అసలు మాట్లాడడం లేదు. అందుకే ప్రభుత్వం ఆలోచించి 1970లో 1వ రెగ్యులేషన్ తెచ్చింది. 1963 వరకు గడువు పెట్టి ఏ కారణం వల్లనో కొనుక్కున్న వారికి అన్యాయం జరగకూడదని 1963 వరకు స్వాధీనం కలిగిన గిరిజనేతరులందరికీ పట్టాభివృద్ధి. సుందరయ్యగారు చెప్పినదేమంటే అనాడు తాదాపస్తే గిరిజనేతర పేదవారు ఉంటే వారి జోలికి వెళ్లవద్దని, చెన్నారెడ్డిగారు ఒక డి.ఓ. తీసుకువచ్చారు. పేదవారికి సంబంధించినంతవరకు ఐదు ఎకరాలు ఉన్నవారి జోలికి వెళ్లవద్దని చెప్పారు. దీనిని మార్చే వాక్కు రాష్ట్రప్రభుత్వానికి లేదు. రాష్ట్రంలో గిరిజన వోర్డు ఒకటి ఉంది. ఆ గిరిజన వోర్డు ఏకగ్రీవంగా తీర్మానం చేయాలి. ఆ తీర్మానాన్ని సవరించడానికి రాష్ట్రపతికి మాత్రమే వాక్కు ఉంది. ఆ రకంగా గిరిజనుల పొలం గిరిజనేతరులకు పోకుండా చూడాలని ప్రభుత్వం చట్టం తీసుకువచ్చింది. దానిని సవరించడం మర్కాసంగం. ఇది చాల అన్యాయం. 1959వ సంవత్సరంలో చేస్తే 1970దాకా ఏమైంది? అనేక బదలాయింపులు జరుగుతున్నాయి. దానిమీద ఎవరి అభిప్రాయం వారికుంటే. అందువల్ల డీనిమేద సరియైన చర్చ జరగాలి. తరువాత ఒక నిర్ణయం తీసుకోవాలి. దీనిగురించి కానసభలో ఎందుకు మాట్లాడడం లేదు? చట్టాలను అమలు పరచడంలో మాకు అభ్యంతరం లేదు. చట్టాలను మేము తీసుకురాలేదు. నేను ఉదాహరణతో చెప్పాను. న్యాయ వివారణ జరిపించమని. కానీ భూస్వాములకు తొత్తులుగా, అనుకూలంగా వ్యవహరించారు. డి.ఎస్.ఓ. బ్రహ్మరెడ్డి. న్యాయవివారణ జరిపించండి. దీనికి కారణం ప్రభుత్వం ఫర్మ్ నిర్ణయం తీసుకోకపోవడమేనని నా అభిప్రాయం. కాబట్టి దీనిమీద ధరోగా చర్చ జరగాలి. బాపిరాజుగారన్నట్లు వారి గవర్నమెంటులోనే ఆ చట్టం తీసుకువచ్చారు. ఎందుకు తీసుకువచ్చారంటే గిరిజనేతరులకు అన్యాయం జరగకూడదని. 1959లో తీసుకు వచ్చిన చట్టం అమలు జరగలేదు. అందుకనే 1970, 1వ రెగ్యులేషన్ తీసుకురావలసి వచ్చింది. నేను బుట్టాయగూడెం గురించి చెబుతాను. ఒక కోయ అమ్మాయి పేరుతో పొలం ఉంది. భూస్వామి చేతుల్లో ఆ పొలం ఉంది. ఇటువంటి పరిస్థితుల్లో, దానిమీద చర్చ జరగకుండా, సరియైన ఆలోచన లేకుండా చట్టాన్ని పోలీసులు తమ చేతుల్లోకి తీసుకొని వ్యవహరిస్తుంటే, భూస్వాముల బిడ్డల్ని తీసుకువచ్చి కక్క కట్టి కొడుతుంటే ఇలాంటి విషయాలలో ప్రభుత్వం నిర్లక్ష్యంగా ముందుకు రాకుండా ఉండడం మంచిది కాదు. దీనిని వెంటనే ముగించాలనడం సరియైనది కాదు. మొత్తం 47 మంది సభ్యులు నోటీసు ఇవ్వారు. కాబట్టి హడావిడిగా ఏదో ఒక నిర్ణయానికి రావద్దని మనవిచేస్తున్నాను.

శ్రీ కె. బాపిరాజు:- సన్నిహిత మిత్రులు, గౌరవ తెజస్వేంద్రన్ వ్యవహారాలమంత్రిగారు నాలుగు చాల అపారాయితో నన్ను మిత్రుడుగా సంబోధించారు. చాల ప్రేమ చూపించారు. ఇది గడియారం చూసుకొనే సమయం కాదు. ఎంతో బర్నింగ్ ప్రాబ్లం. వెస్ట్ గోదావరి

రూల్-304 క్రింద ప్రభుత్వం దృష్టికి తీసుకు
వచ్చిన విషయం: "వశ్చిమ గోదావరి, ఖమ్మం
జిల్లాలలోని గిరిజన, గిరిజనేతరుల సమస్యను
గూర్చి".

25 జూలై, 1997

383

జిల్లానుంచి నేను ఎం.ఎల్.ఎ.గా ఉంటున్నా కూడా ఇన్ని మాసాలుగా ఏ రకంగా ప్రభుత్వం
లేకుండా వెవులతో వీంటూ ప్రభుత్వం చేస్తున్న దానిని చూస్తూ ఇది ఏ రకంగా పరిష్కార
మవుతుందా అని ఆవేదన పెందుతూ ఆ భగవంతున్ని ప్రార్థిస్తూ ఉన్నాను. ఇది ఇంత
కాలానికి చర్చకు వచ్చింది. వచ్చిన దానిని సవ్యంగా డిస్కస్ చేసి అందరి సలహాలతో దీనికి
పరిష్కారం దొరకాలని కోరుతున్నాను తప్ప నా ఒక్కటి స్వేచ్ఛతో పరిష్కారమవుతుందని
కాదు. నేను లొకల్ ఎం.ఎల్.ఎ.నే అయినా వెంకటరెడ్డిగారిని మాట్లాడమన్నాను తప్ప
నేను స్పీచ్ ఇవ్వాలని లేవలేదు. ఇది చాలా బర్నింగ్ ఇష్యూ. దీనిని రాజకీయాలకు అతీతంగా
పరిష్కరించుకోవాలి. చట్టం ఉంది. దానిని గిరిజనులు, గిరిజనేతరులు అర్థం చేసుకోకుండా
వ్యవహరించారు. ఇది చాలా సున్నితమైంది. దీనిని చాలా జాగ్రత్తతో పరిష్కరించుకోవాలి.
దీనిని అందరూ కలిసి పరిష్కరించుకోవాలి. బోడెపూడి వెంకటేశ్వరరావుగారు రెండుసార్లు
చెప్పినా, మూడుసార్లు చెప్పినా గిరిజనుల గురించి మాట్లాడారు. అందరం గిరిజనుల
గురించి, గిరిజనేతరుల గురించి మాట్లాడవాము. చట్టం ఉంది. కానీ దానిని నడిపేందుకు
వచ్చాయి తీపులు. సబ్ కలెక్టరులాంటి మంచి అధికారులు, సహాయులైన అధికారు
లున్నారు. అటువంటి అధికారుల సహాయ, సహకారాలతో ఈ చట్టాలను కమలుచేస్తే
మంచిదని కోరుతున్నాను.

సభను రెండు గంటల తరువాత మళ్ళీ సమావేశపరచి బిల్లులు అత్యవసరమనుకుంటే
వాటిని లేకపోతే దీనిమీద చర్చను కొనసాగించండి. దీనిని లెజిస్లేటివ్ అఫైర్స్ మినిస్టర్ గారి
విచక్షణకు వదిలేస్తున్నాను. దీనిమీద చర్చను ఈరోజే పూర్తి చేయాలని కోరుతున్నాను తప్ప
మీమీద ఈ జనకు కోపం రాకూడదని కోరుకుంటున్నాను.

శ్రీ సిపావ్. రాజేశ్వరరావు:- అధ్యక్షా, ఈ రోజు అజెండాలో ఉన్నవాని ప్రకారం
'To raise the matter regarding tribal and non-tribal problem
in West Godavari and Khammam Districts'. ఇది ఒక విస్తృతమైన సమస్య.
టైబ్రిజ్, నాన్ టైబ్రిజ్ మధ్యనుండే సమస్య. ఈ సమస్య మొన్న జరిగిన సంఘటనలనుంచి
ఉదయించింది కాబట్టి దాని ఆధారంగా దీనిని చేపట్టడం జరిగింది. సమస్యకు ప్రభుత్వం
పరిష్కార మార్గాన్ని కనుగొనాలని, ఆ సమస్య పట్ల ఉన్న అభిప్రాయాలలో తరతమ
బేధాలుండవచ్చు గానీ ప్రధాన సమస్య ఏమిటంటే గిరిజనులకు వారి చిరకాలంగా పోడు
కొట్టి సంపాదించుకున్న ఆస్తులను రక్షించుకుంటూ వాటిని భక్షించాలనుకునే గిరిజనేతర
భూస్వాముల ప్రయత్నాలను తొలగించడానికి, వారు ఆక్రమించుకున్న భూములను లాగి
తిరిగి వారికే ఇవ్వడానికి ఒకసారి కాదు. రెండు, మూడుసార్లు 1959లో, 1970లో చేసిన
ప్రయత్నాలను సాధ్యం చేయడానికి ఆ అనుభవాలను వివరించవలసిన అవసరముంది? ఈ
చట్టాలను అమలుపరచిన పాపాన ఏ ప్రభుత్వాలైనా పోయాయా? ప్రభుత్వమంటే కేవలం
మంత్రివర్గమని కాదు. ప్రభుత్వంలో ఉన్న బ్యూరోక్రసీ, చట్టంలో ఉన్న అనేక లొసుగులను,
సమస్యలను ఆధారం చేసుకొని స్వార్థపరులై, అధికారులు, అనధికారులు డబ్బు

రూల్-304 క్రింద ప్రభుత్వం దృష్టికి తీసుకు
వచ్చిన విషయం: "ప్రశ్నలకు గోదావరి, ఖమ్మం
జిల్లాలలోని గిరిజన, గిరిజనేతరుల సమస్యను
గూర్చి".

సంపాదించుకున్నారు. తప్ప చట్టాన్ని అమలుపరచి గిరిజనుల అస్థులను గిరిజనులకు
హస్తగతం చేసి, గిరిజనేతరులైన పెత్తందారులు ఎవరైతే వారి భూములను ఆక్రమించు
కున్నారో వారి దగ్గర నుండి లాగిన సంఘటనలు ఒక్కటింటే ఒక్కటి ఉందా అని అడుగు
తున్నాను. లేదు. గిరిజనేతరులనండి, లేకపోతే భూస్వాములనండి లేకపోతే అగ్రవర్ణాల
నండి లేక అతి తెలివీపరులనండి ఎవరు చట్టాలు చక్కగా చేస్తారో దళితుల గురించి,
గిరిజనుల గురించి కమ్మనీ, తీయనీ మాటలు చెప్పి ఆదరణతో వారి సంక్షేమం సాధ్యం
కాకుండా చేస్తున్నాము. చట్టాల్ని దేసినవారు దానిని అమలుపరచడానికి చేసిన ప్రయత్నాలు
శూన్యమని మనవిచేస్తున్నాను. ఈ తగవుల్లో ఉండి ఎవరు? మధ్య దళారీలే. స్వార్థపరులు
చట్టంలో ఉన్న బలహీనతలను ఆధారం చేసుకొని వాటిని తమకు అనువుగా మలచుకొని వారు
లాభం పొందుతున్నారు. తప్ప గిరిజనులకు, పేదలకు లాభంచేసే ప్రయత్నం జరగలేదు.
ప్రభుత్వం వారికి ఈ గిరిజనులకొరకు నిర్ణయించబడిన చట్టాలను తూ.చ. తపకుండా
అమలు జరిపే గ్యారంటీ ఉందా? ఈ గ్యారంటీని మీరు తీసుకుంటారా? అందుకే సమాధానం
చెప్పడం లేదు. ఎలా చేస్తారో చెప్పాలి. ఈ నిర్దిష్టమైన సమస్యను సాకల్యంగా
చర్చించడానికి అవకాశమివ్వాలి. మూడు బిల్లులున్నాయని మాకు తెలుసు. వాటిపై
చర్చించడానికి ఐదు, పది నిమిషాలు మా పార్టీకి చాలు, పరిష్కార మార్గాన్ని సాకల్యంగా
కనుగొనడానికి ప్రయత్నం చేయండి. ప్రభుత్వంవారు కూడా బాధ్యతగా ఆలోచించమని
మనవిచేస్తున్నాను.

Sri P. Ashok Gajapathi Raju:- Sir, 4.30 p.m. will be
safe. We will finish it. Let us go back to the subject and
take whatever time is required. We can adjourn and meet again
at 4.30 p.m.

1:50 | శ్రీ పి. జనార్థన్ రెడ్డి:- సార్, ఈ సమస్య గిరిజనులకు మరియు గిరిజనేతరులకు
మ. సంబంధించినది. యిది చాలా ముఖ్యమైన సమస్య. ఈ విషయంలో శాంతిభద్రతలు
లోపించి, గోడవలు జరుగుతున్నాయి. గిరిజనులు గాని గిరిజనేతరులు గాని వాళ్లంతా మన
రాష్ట్రంవాళ్లే. మనదేశం వాళ్లే, యితర దేశస్థులు కారు. వారి సమస్యను పరిష్కరించ
వలసిన బాధ్యత మనమేద ఉన్నది. ఈ సమస్యకు సంబంధించి చర్యను కంటిన్యూ చేయాలని
మాపార్టీ ఉద్దేశ్యం. అయితే యింథులో గవర్నమెంట్ కు ఎంతవరకు యింటర్వ్యూ వుందో
వారితో వదిలివేస్తున్నాం. సాయంత్రం 4:30 గంటలకు మళ్ళీ యిదే సమస్యపై చర్య
జరగాలి. బిల్స్ విషయంలో మేము కూడా సహకరిస్తాం. హౌస్ ను రాత్రి పన్నెండు గంటల
వరకు నడిపిన రోజులున్నాయి. రాత్రి రెండు గంటలవరకు జరిగినపుడు కూడా మేము
సహకరించాం. యిది చాలా ఇంపార్టెంట్. దీనిమీద చర్య చేస్తే బాగుంటుంది. సాయంత్రం
4:30 గంటలకు యిదే సమస్యను కంటిన్యూ చేయండి.

రూత్-304 క్రింద ప్రభుత్వం దృష్టికి తీసుకు
వచ్చిన విషయం: "సశక్తిమ గోదావరి, గుంటూరు
జిల్లాలోని గిరిజన, గిరిజనేతరుల సమస్యను
గూర్చి".

25 జూలై, 1997

325

శ్రీ వంకా సత్యనారాయణ:- ఇప్పుడు మహాశయ్య, ఇంచుకూ కూడా ఈ సమస్య
మీద చాలా సేరియస్గా ఆలోచిస్తున్నారని అనుకుంటున్నాను. ఆలోచించారీ కూడా. దానికి
పరిష్కార మార్గం కూడా చూడాలి. రాక్షసరరావుగారు చెప్పినట్లుగా యిది ఏదో రెండు
శిల్పాలకు సంబంధించిన సమస్య కాదు. తొమ్మిది శిల్పాలలో పున్నటువంటి షెడ్యూల్డ్
ఏరియాస్కు సంబంధించినది. అలాగే ఈ సమస్యను సామరస్యపూర్వకంగా సార్వీ చేయక
పోతే యింకా క్లిష్టతరమై మొత్తం తొమ్మిది శిల్పాలలో యిది వ్యాప్తి చెందే ప్రమాదం
వుందని మొదటిసారిగా మనవిచేస్తున్నాను. అసలు యిది చట్టమా? ఎప్పుడైనా అసెంబ్లీలో
వర్చించబడిందా? వర్చించబడలేదు. యిది చట్టంకాదు. యిది రెగ్యులేషన్. సిస్టం
ఏమంటే, ప్రభుత్వంవారు ఒక కమిటీ వేసి డిస్కస్ చేసి, వాళ్ళ రక్షణకోసం సెంట్రల్
గవర్నమెంట్కు పంపించి, క్లెయిండ్ అనుమానించిన రెగ్యులేషన్ చేశారే తప్ప చట్టం
కూడా యిది వర్చించబడలేదని చెబుతున్నాను.

యికపోతే రెండవ పాయింట్ ఏమంటే, ఈ రెగ్యులేషన్ 1990 కానీ 1992 కానీ
ఇండియాలో ఎక్కడ లేవనీ మనవిచేస్తున్నాను. పూర్వం ఏరించాలని గానీ, రై.వారికి ఉన్న
ఏరియాలలో గానీ, యితరవాళ్ళ గానీ చట్టాలివేపు. పూర్వం సెనెట్లో తగ్గిపోయింది.
నిజమే. మన భారతదేశంలో ఎక్కువ ట్రిబల్స్ వున్నది తీర్పుం ఇష్యుంలో. అక్కడ కూడా
30 నుండి 50 శాతం వరకు జనసంఖ్య తగ్గిపోతోంది. వీనికి చారణాలు వున్నాయి.
గవర్నమెంట్ దగ్గర స్టాటిస్టిక్స్ వున్నాయి. ఈ వెన్యూగోదావరి శిల్పాల్లోని మూడు
మండలాల్లో వున్న యిష్యూ ఒకటితే, మరొక సమస్యను చర్చిస్తున్నారని మనవిచేస్తున్నాను.
దేంతోలా అండ్ ఆర్డర్ పూర్తి వుంది. యిందులో ఏమాత్రం అనుమానం లేదు. దాన్ని
మనం ఏ విధంగా సార్వీ చేయాలి, యితవరకు అక్కడ జరిగింది ఏమిట? ఇందులో
అనుమానం లేదు. యితవరకు పరిపాలన చేసిన కాంగ్రెస్ పార్టీ గానీ, తెలుగుదేశం పార్టీ
గానీ, ఎవరు అధికారంలోకి వచ్చినా...

(అంతరాయం)

ఈ చట్టాలను వేయడంవరకే వారికి బాధ్యత కలిగింది కానీ ఈ చట్టాలను అమలుచేపడటం
కోసం, అక్కడి గిరిజనులకు న్యాయం చేయడంకోసం, అక్కడ జరిగే అన్యాయాలను
అరికట్టడంకోసం ఏమయినా ప్రయత్నం చేశారా? నో, ప్రయత్నం అయినట్లేదు. జరిగి
వున్నట్లయితే ఈ సమస్య ఉత్పన్నం అయ్యేది కాదు. యిప్పుడు అక్కడ ఉన్న వాస్తవ
పరిస్థితి ఏమిటంటే, లా అండ్ ఆర్డర్ సమస్య రెస్టింగ్. ఎందుకు చెప్పిందంటే, చట్టాలను
సరిగా అమలు చేయకపోవడంవల్ల, జరిగిన ప్రధాన కారణం. కొన్ని శక్తులు, అధికార
శక్తులు, అలాగే కొన్ని శక్తివంతమయిన వాండులే అక్కడ ఉన్నాయి. యింకా చాలామంది
రక్షకరాలుగా యిక్కడ దుర్వినియోగం చేస్తున్నారు. రాజకీయ ప్రభావం వున్న వాళ్ళు కూడా
వుండివుండవచ్చు. అయితే ఏమీ జరిగింది అక్కడ యిది అనుమానం. ఇది సాధారణ ప్రభుత్వ
కాదు. పార్లమెంట్ ఎన్నికలపుడు, గిరిజనులను రెచ్చగొట్టి, బీడు భరణిలను ఇంకా...

రూల్-304 క్రింద ప్రభుత్వం దృష్టికి తీసుకు వచ్చిన విషయం: "పశ్చిమ గోదావరి, ఖమ్మం జిల్లాలలోని గిరిజన, గిరిజనేతరుల సమస్యను గూర్చి".

మూవ్మెంట్‌ను తీసుకువచ్చారు. ఆ రకంగా అది స్పార్క్ అయింది. రానురాను బీడు భూములలో పోగాకు కూడా పండించడానికి వీలులేదు. ధాన్యం పట్టుకుపోవడానికి వీలులేదు. ఎకరానికి రెండువేల రూపాయలు వసూలు చేస్తున్నారు. ఆ విధంగా అక్కడ జంగిల్ లా పాస్ అయింది. నేను స్వయంగా 11 గ్రామాలకు వెళ్లి చూశాను. అక్కడ ఉన్న రైతాంగం అంతా కూడా గిరిజనులకు బీడు భూములను యివ్వాలని, సామరస్యపూర్వకంగా ఈ సమస్యను పరిష్కరించుకోవాలని, అదే విధంగా గిరిజనులు కూడా రైతాంగంకు చెందిన భూమి తమకు యివ్వమని కోరడం లేదు. 1959వ సంవత్సరం ముందుగానీ, తర్వాత గానీ, లేక 1970 తర్వాత గానీ, చట్టవిరుద్ధంగా ఏర్పాటు గానీ, భూస్వామి గానీ, గిరిజనులకు చెందిన భూములను తీసుకోవడానికి వీలులేదని అక్కడి రైతులు చెప్పారు. అలాగే గిరిజనులు కూడా చెప్పారు. అందుచేత ఈ సమస్య ఎందుకు వచ్చిందో అలోచించాలి. అక్కడ రైతులు బీడు భూములను ఆక్రమించుకోవడానికి సిద్ధంగా లేరు. యిప్పుడు నేను ఒక లిస్ట్ యిస్తాను. మీరు చూడండి సార్.

(ఈ విషయానికి సంబంధించిన ఒక లిస్ట్‌ను క్రింద వంకా సత్యనారాయణగారు ఫైర్మన్‌కు అందజేశారు).

ఈ సమస్య ఉద్భవించడానికి ప్రధాన కారణమేమంటే, చట్టాన్ని ప్రభుత్వపరంగా కాకుండా తామే అమలుచేసేటటువంటి దుష్ట సాంప్రదాయం వల్ల, అది దీనికి ప్రధాన కారణం. దిస్ట్రిక్ట్ మెయిన్ రోజన్ ఫర్ యిట్.

గిరిజనుల భూమి గిరిజనులకే దక్కాలి. ప్రభుత్వ భూములు గిరిజనులకే దక్కాలి. అక్కడ పెద్దపెద్ద భూస్వాములున్నారు. భూస్వామ్య చట్టాన్ని అమలుచేసి అధిక భూమి వున్న వాళ్ళ దగ్గరనుంచి భూమిని స్వాధీనం చేసుకొని, దానిని గిరిజనులకు యివ్వాలి. ఈ విధంగా చేయడానికి, అరాచక శక్తులను కంట్రోలు చేయడానికి ప్రభుత్వం దగ్గర వున్న మిషనరీ ఏమిటి? శాంతిభద్రతలను కాపాడడం కోసం ప్రభుత్వం ఏమి చర్యలు తీసుకుంటోంది? దీస్ ఆర్ ది రియల్ ప్రాబ్లమ్. అయ్యా రాష్ట్రవ్యాప్తంగా, ఒక్క శ్రీకాకుళం జిల్లాలోనే గాకుండా మిగతా తొమ్మిది జిల్లాల్లో కూడా కమ్యూనిస్టుల పార్టీవుంది. గిరిజనుల హక్కులను కాపాడడంకోసం ప్రాజెలన్సెనా సరే బతి యివ్వడానికి మేము సిద్ధంగా ఉన్నాం. విజయనగరం జిల్లాలో కొంతమంది పెద్ద భూస్వాములు గిరిజనులకు చెందిన భూములను ఆక్రమిస్తే, వాటిని తిరిగి గిరిజనులకే యివ్వేటట్లు చేశాం. గిరిజనులకు చెందిన భూములు వారికి రావడంకోసం పోరాడుతాం. యిందులో సెకండ్ ఒపేనియన్ లేదు. చట్టాలు సరిగా అమలు కాకపోవడంవల్ల ప్రభుత్వ వేక్సెస్‌ను ఆధారంగా చేసుకుని, డబ్బును దండుకోవడానికి లా అండ్ ఆర్డర్ సృష్టించడం జరుగుతోంది. దీస్ ఆర్ ది మెయిన్ రోజన్స్.

2:00 | సి.పి.ఐ. పార్టీవారిని కొట్టారు. అక్కడ ఎవరు అయితే ఆక్రమణలను ము. | వ్యతిరేకిస్తున్నారో - తెలంగా భూమమ్మ అనే ఆవిడ - ఆమె టి.సి. మెంబర్‌గా

రూల్-304 క్రింద ప్రభుత్వం దృష్టికి తేసుకు
వచ్చిన విషయం: "పశ్చిమ గోదావరి, ఖమ్మం
జిల్లాలలోని గిరిజన, గిరిజనేతరుల సమస్యను
గూర్చి".

25 జూలై, 1997.

387

కూడా వున్నారు. ఆమె భూమిని సేద్యం చేయడం లేదు. గంగారెడ్డి అనే మాపార్టీ
కామ్రేడ్‌ను, పోలవరం పెండాలగారు అనే ఆయనను చావకొట్టారు. వేరు అంతా గిరిజనులు
కావడం; వారిని కొట్టడం జరిగింది. కంబోలు చేయకపోతే లా అండ్ ఆర్డర్ ప్రాబ్లమ్
ఉద్భవిస్తుంది. ఇప్పుడు ఇప్పుడూ చూడాలి. కానీ పోలిటికల్స్ చేయవద్దు. పోలిటికల్స్
చేస్తే ప్రాబ్లమ్ సాల్వ్ కాదు. ఎన్ని చెప్పినా, ఎన్ని ఉపాధులు చెప్పినా, రెవ్యూడితే,
చట్టాన్ని మన చేతుల్లోకి తేసుకునే ప్రయత్నం చేసినా గిరిజనులకు అన్యాయం చేయడం
జరుగుతుంది. గిరిజనులకు ఎట్టి పరిస్థితులలోనూ కమ్యూనిస్ట్ పార్టీ వారి హక్కులను
కాపాడుతుంది. గిరిజనుల యొక్క భూమిని వారికి ఇప్పిస్తుంది. కొంతమంది
మిత్రులు, బి.జె.పి. నాయకులు మాట్లాడారు ఇతరులు కూడా మాట్లాడారు. అక్కడ
హరిజనులు కూడా చాలాకాలంగా వున్నారు. హరిజనులకు న్యాయం చేయాలి. మా
సుందరయ్యగారు చెప్పారు. 5 ఎకరాలు, 10 ఎకరాలు - 5 ఎకరాలు పల్లం, 10
ఎకరాల మెట్ట అయితే మినహాయించాలని, ఇది ద్రోహం అంటున్నారు. సెక్షన్ వన్ ఆఫ్ ది
70ని ఎమెండు చేయమని కాదు. పేదవారికి అనుగుణంగా చేయాలి. భూస్వాములకు కాదు.
పేదవారు బ్రతకాలి అంటే, చాలాకాలంగా హరిజనులు వ్యవసాయం చేసుకుంటున్నారు.
అక్కడ సెటిల్ అయ్యారు. యీ రకంగా పట్టాలు యిచ్చినవి వున్నవి. డిఫారెంట్ పట్టాలు
ఇచ్చారు. కావాలంటే ఎట్లా? వన్ ఆఫ్ 70 గురించి ఆలోచించవద్దు. హరిజనులకు భూమి
కావాలంటే 71ను ముట్టవద్దు అంటారు. ఎవరు బాధ్యులు? భూమి కావాలంటే సాఫ్ట్‌వేరు.
వన్ ఆఫ్ ది 70ని టచ్ చేయాల్సిందే. పేదవారికి అనుగుణంగా వారికి అన్యాయం జరిగకుండా
మనం అక్కడ ఉన్న పేదవారిని రక్షించడానికి ఆలోచించండి? స్పెర్ట్‌గా అడుగుతున్నాను.
పేదవారిమీద ప్రేమ వుంటే, వారికి ఖచ్చితంగా యీ విషయంలో వన్ ఆఫ్ 70 గురించి
ఆలోచించాలి. అంటే, సి.పి.ఐ. వన్ ఆఫ్ ది 70ని ఎమెండ్ చేయాలని అంటుందని కొన్ని
పార్టీలు స్నేహము మామీద తీర్మానం చేస్తున్నాయి.

ఛైర్మన్:- కంక్లూడ్ చేయండి? ...
చట్టాన్ని ఆ మేరకు, పేదవారి రక్షణకోసం మార్పు చేయవలసిన అవసరం
ఉన్నది. అది కూడా ఆలోచించాలని అంటున్నాను. నా మనవి ఏమిటంటే, అక్కడ,
పట్టా భూములు విషయంలో ఎంకోర్డ్ చేసుకోవడానికి వేలులేని 71 మీద గానీ,
పట్టాలు పెట్టుకోవడానికి వేలులేని ప్రభుత్వ భూములు వారికి చెందాలి. ఎక్సైస్
భూమి ట్రైబియల్ రావాలి. ట్రైబియల్స్ హక్కులను కాపాడుకోవలసిన పరిస్థితికి ప్రభుత్వం,
అన్ని పార్టీలు పూనుకుంటే మంచిది. నాన్ ట్రైబియల్స్ అన్యాయం జరిగితే కూడా దానిని
పరిష్కారం చేయడానికి అందరు ఆలోచించాలని విజ్ఞప్తి చేస్తూ సెలవు తేసుకుంటున్నాను.
ఛైర్మన్:- సభను సాయంత్రం 4.30 గం. వరకు వాయిదా వేస్తున్నాను.

(సభ మ. 2.05 నే.లకు వాయిదా పడినది).

(సభ తిరిగి సా. 4.30 నీలకు ప్రారంభమయినది)

(సభాపతి అధ్యక్ష స్థానం వహించారు).

సభా కార్యక్రమం

శ్రీ ఎన్. రాఘవరెడ్డి:- అధ్యక్షా, 304 పూర్తిచేసిన తరువాత బిల్స్ ను తీసుకోండి.

మిస్టర్ స్పీకర్:- బిల్స్ తరువాత 304 తీసుకుంటాను.

(అంతరాయం)

బిల్స్ అయిన తరువాత మాట్లాడండి.

శ్రీ బి. వెంకటేశ్వరరావు:- 304 కంటిన్యూజ్ పోతుంది.

మిస్టర్ స్పీకర్:- రెండు, మూడు బిల్స్ అయిన తరువాత వేద్దాము.

శ్రీ బి. దేవేందర్ గౌడ్:- అధ్యక్షా, మే అనుమతితో రెండు చిన్న సిమిలర్ బిల్స్ ఉన్నాయి. రెండూ ఒకేసారి తీసుకోవచ్చు.

శ్రీ బి. వెంకటేశ్వరరావు:- బిల్స్ కోసం ఎంతసేపయినా కూర్చుంటాము. ముందు 304 కంటిన్యూజ్ చేయండి.

Sri P. Ashok Gajapathi Raju:- Primarily, legislative work is our duty. We are willing to take up the discussion. Let us finish it. ఎంతసేపయినా రాత్రి 12 గంటలవరకూ కూర్చున్నా అన్నీ పర్మించుకోవచ్చు. We have decided to take it up.

(Interruptions)

మిస్టర్ స్పీకర్:- బి.పి.సి.లో పెట్టాము. రెండురోజులు కూర్చుని బిల్స్ కాసిద్దాము.

(అంతరాయం)

చిన్న బిల్స్ ఉన్నాయి వేద్దాము.

శ్రీ బి. వెంకటేశ్వరరావు:- మేము రాత్రి 12 గంటలవరకయినా కూర్చుంటాము. బిల్స్ పాస్ చేయకుండా పోము. ఇప్పుడు 304 కంటిన్యూజ్ చేయనివ్వండి.

మిస్టర్ స్పీకర్:- మే రిక్వెస్ట్ నాకు అభ్యంతరం లేదు. గవర్నమెంట్ బిల్స్ ఉన్నాయి. ఒకటియినా అవ్వాలి.

(అంతరాయం)

బిల్స్ చేయకుండా అంటే ఏదా? అరగంటలో బిల్స్ అయిపోతాయి. తరువాత మీరు డిస్ కస్ చేస్తే నేను పర్మిషన్ ఇస్తాను.

(శ్రీ ఎన్. రాఘవరెడ్డి, శ్రీ పి. రామయ్య, శ్రీ డి. రాజగోపాల్, శ్రీ డి. చినమల్లయ్య తమతమ స్థానాల్లో నీలబడి మాట్లాడసాగారు).

మిస్టర్ స్పీకర్:- సాయంత్రం కూడా బిల్స్ లేకుండా ఇలా అయితే ఎలా? నాలుగు బిల్స్ పాస్ చేయండి. మీరు తరువాత డిస్ కస్ చేయండి. నేను ప్రభుత్వంచేత రిప్లయ ఇప్పిస్తాను. ముందు బిల్స్ కానివ్వండి.

శ్రీ డి. రాజగోపాల్:- ఇది ఏమిటి?

మిస్టర్ స్పీకర్:- ఇది ఏమిటి అంటే హౌస్ అడ్జర్న్ చేస్తాను.

శ్రీ పి. రామయ్య:- కంటిన్యూ చేస్తామనే అప్పుడు చెప్పారు.

శ్రీ బి. దేవేందర్ గౌడ్:- గవర్నమెంట్ పవర్ కమీషనర్ కి ఇచ్చేది చిన్న బిల్లు, షేర్ సర్టిఫికేట్ మేద ఉన్నది...

శ్రీ ఎన్. రాఘవరెడ్డి:- ముందు 304 తీసుకోండి.

Mr. Speaker:- This is not good. Otherwise, I will adjourn the House. That is why, I told that if we hold the evening session; this would be the problem.

Sri P. Ashok Gajapathi Raju:- Sir, we are primarily sitting here to finish the Bills. Let us finish them.

Mr. Speaker:- (Addressing the C.P.M. Members) Can you assure me that you will complete the discussion within half-an-hour? or 45 minutes?

Sri P. Ashok Gajapathi Raju:- We gave them two alternatives. Everybody agreed to it.

మిస్టర్ స్పీకర్:- అరగంటలో పూర్తిచేస్తాను అంటే ఇస్తాను. O.K. Let us take up discussion on 304 and finish it within half-an-hour.

శ్రీ బి. వెంకటేశ్వరరావు:- మధ్యలో 304 ఆపకూడదు. ఇది సాంప్రదాయం అవుతుంది. దయచేసి కంటిన్యూ చేయండి.

మిస్టర్ స్పీకర్:- అవలేదు. రేపు కూడా కూర్చోవాలి కదా!

శ్రీ బి. వెంకటేశ్వరరావు:- కంటిన్యూ బి దెబ్బపెట్టుకుంది.

Sri P. Ashok Gajapathi Raju:- Sir, the Minister's reply itself require half-an-hour. That is why we got it post-poned. It is nothing but breach of trust. This is not good.

రూల్-304 క్రింద ప్రభుత్వం దృష్టికి తేసుకు వచ్చిన విషయం: "పశ్చిమ గోదావరి, ఖమ్మం జిల్లాలలోని గిరిజన, గిరిజనేతరుల సమస్యను గూర్చి".

శ్రీ డి. రాజగోపాల్:- మేము అలా ఒప్పుకోలేదు.

మిస్టర్ స్పీకర్:- బోడెపూడి వెంకటేశ్వరరావుగారు, అన్ని పార్టీలనుండి మాట్లాడారు ఏమయినా ఉండే ఇద్దరు మాట్లాడతారు. 5 నిమిషాల చొప్పున మాట్లాడితే ఆ తరువాత మినిస్టర్ చే రిప్లయి ఇవ్వొస్తాను. అరగంటలో ముగించండి.

(అంతరాయం)

O.K. I will complete it within half-an-hour. At 5.10 p.m. I will ask the Minister to give his reply.

రూల్-304 క్రింద ప్రభుత్వము దృష్టికి తేసుకువచ్చిన విషయం

"పశ్చిమ గోదావరి, ఖమ్మం జిల్లాలలోని గిరిజన,

గిరిజనేతరుల సమస్యను గూర్చి".

4-40 | శ్రీ కుంజా బొజ్జి (భద్రాచలం):- అధ్యక్షా, పశ్చిమ గోదావరి జిల్లాలో
పా- పోలవరం, జీలుగుమిల్లి, బుట్టాయిగూడెం ఈ మూడు మండలాలలో
గిరిజనేతరులకు, గిరిజనులకు భూ సమస్యమేద 1996 ఆగస్టు 5వ తేదీనుంచి
గొడవలు రెయిట్ అయ్యాయి. 5వ తేదీన గొడవ జరిగిన తరువాత 6వ గిరిజన రికార్డులు
మొత్తం ఆ రికార్డు ఉండే గిరిజనులకు ఎప్పటికైనా ఉపయోగపడుతుందని నాన్ గిరిజనులు,
భూస్వాములు అంతా కలసి రికార్డు తగులబెట్టారు. అక్కడ రికార్డు లేకుండా చేసి మళ్ళీ
నవంబరు, డిసెంబరులో మళ్ళీ గొడవలు రెయిట్ చేసి గిరిజనులు ఉద్బుక్కుకున్న పోలాలను
గిరిజనేతరులు అడ్డుకోవడంవల్ల అక్కడ తగాదా జరగడం ఆ తరువాత వారికి కొట్టడం
పోలేసులు డి.ఎస్.పి. గ్రామాలమీద పడి హరాన్ మెంట్ చేయడం జరిగింది. తరువాత
జీడిపిక్కల టైంలో కూడా మార్చి 20 నుంచి మొదలు పెట్టుకుని పరికలపాడు, బేమలవారి
గూడెం, కొండవారిగూడెంలలో మొత్తం జీలుగుమిల్లి మండలం, బుట్టాయిగూడెం
మండలాలలో జనాన్ని ఆడవాళ్లు, మగవాళ్లు, ముసలివారు, ముతకవారు అనకుండా
భేదత్వం చేశారు. మార్చి 20న పరికలపాడు నానా ధర్మరాజు అనే అతను మేకలు
అమ్ముకుని రు.50 వేలతో ఇల్లు కట్టుకోవడానికి పెట్టుకుంటే ఆ ఇల్లు కూడా లూటీ
చేసి తేసుకోవడం జరిగింది. అదీ కూడా ప్లాక్ రుల్స్ రిట్ పిటిషన్ పెట్టాము. అక్కడ నుంచి
జరిగిన గొడవలు మొన్న జూన్ 30నాడు మేజిస్ట్రేట్ పెట్టి మాట్లాడతామని పిలిపించి కత్తులు
బాంబులు దగ్గర పెట్టుకుని కూర్చుని మాట్లాడుతున్న సందర్భంలో గొడవ రెయిట్
అయింది. ఆ రెయిట్ కావడానికి కూడా ప్లాన్ ప్రకారం చేశారు. వేరు నమ్మకుండా
వెళుతుంటే బాంబులు వారి చేతికి దొరకడం గోపాలరావు అనే భూస్వామి పాపం ఇద్దరు,
ముగ్గురిని నరికిన తరువాతనే ఒకాయన ప్రాణం పోవడం జరిగింది. అట్లా జరగకూడదు.
అట్లా జరగడంవల్ల దానిని ఆసరాగా చేసుకుని మొత్తం మూడు మండలాలలో గొడవలు
జరిగాయి. 107 చట్టాన్ని స్పృశ్యంగా అమలుచేయాలి. రికార్డు సర్వేచేసి పేదవారి

రూల్-304 క్రింద ప్రభుత్వం దృష్టికి తేసుకు
వచ్చిన విషయం: "పశ్చిమ గోదావరి, ఖమ్మం
జిల్లాలలోని గిరిజన, గిరిజనేతరుల సమస్యను
గూర్చి".

25 జూలై, 1997.

391

భూములు పేదవారికి యివ్వాలి. ట్రైబల్ భూములకు రక్షణ కల్పించాలి. అలాగే ఉన్న
కేసులను మొత్తం ఎత్తివేయాలి. డి.ఎస్.పి.ని సస్పెండ్ చేయాలి. అతనిని ట్రాన్స్ఫర్
చేశామంటున్నారు. అతనికి ప్రమోషన్ ఇచ్చి ట్రాన్స్ఫర్ చేశారు. గిరిజనులను కొట్టారు
కాబట్టి ప్రమోషన్ ఇచ్చారా? అతనిని వెంటనే సస్పెండ్ చేయండి. న్యాయవిచారణ జరిపించండి.
ఎవరయితే శిక్షించారో, ఎవరు లూటీ చేశారో వారిని పట్టుకుని డబ్బు వసూలు చేయాలి.
వెంటనే ఎంక్వయిర్ జరిపించాలి. మొత్తం పాత కేసులు, కొత్త కేసులు బేషరతుగా రద్దు
చేయాలి. అప్పుడే గిరిజనులకు రక్షణ ఉంటుంది. గిరిజనేతరుల భూములు కొద్దో గొప్పో
సర్వే చేశారు కానీ అవి కూడా చివరి భూములు సర్వేచేసి భూములను వదిలేశారు. అక్కడ
గొడవలు జరగడానికి కారణం అక్కడి భూస్వాములు ఎక్కడినుంచో వచ్చారు. వారు ఎక్కడి
నుంచి వచ్చారు. ఎన్ని సంవత్సరాల నుంచి అక్కడికి వచ్చారు. వారి భూములు అన్ని సర్వే
చేసి వెంటనే పరిష్కారం చేస్తే తప్ప గిరిజనులకు న్యాయం జరగదు. అలా చేయకపోతే లాభం
లేదు. అది గవర్నమెంట్ బేకప్ చేయాలి. ఇప్పటికి సంవత్సరం అయింది. గవర్నమెంటు
ఎందుకు నానబెట్టిందో తెలియదు. కమిటీ చేశారు. కమిటీ చేసి లాభం ఏముంది? న్యాయ
విచారణ జరిపించండి. డి.ఎస్.పి.ని సస్పెండ్ చేయండి. చీమలవారి గూడెంలో మడకం
శంకురమ్మ చచ్చిపోయిందని పేపర్స్ వచ్చింది. డి.ఎస్.పి. కొట్టిన దెబ్బలకు చాలామంది
పారిపోయారు. ఈ విడకు 60 సంవత్సరాలుండడంవల్ల పారిపోలేకపోతే ఆ ముసలమ్మను
పట్టుకుని కొడితే చనిపోయింది. దానిపైన కూడా ఎంక్వయిర్ జరిపించండి. ఈ ముసలమ్మకు
లక్క రూపాయలు ఎక్స్‌గ్రేషియా ఇప్పించాలి. వేరేవారికి రెండు లక్షలు ఎక్స్‌గ్రేషియా
ఇచ్చారు. న్యాయవిచారణ జరిపించండి. అక్కడ గిరిజనులు కొంపలు వదిలిపెట్టి అడవుల
పాలయ్యారు. కాబట్టి వెంటనే వారిని కాపాడండి. గవర్నమెంట్ ఏ రకంగా తేసుకుంటుందో
వెంటనే ప్రకటించి తప్ప సమస్య పరిష్కారం కాదు. ఖచ్చితంగా గిరిజనులకు న్యాయం
జరగాలని, వారిపైన ఉన్న కేసులను బేషరతుగా ఎత్తివేయాలని, శంకురమ్మకు ఎక్స్‌గ్రేషియా
లక్క రూపాయలు ఇప్పించాలని గవర్నమెంట్ వెంటనే ప్రకటించాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ డి. రాజగోపాల్(ఆపం):— అధ్యక్షా, పశ్చిమ గోదావరి జిల్లాలో ఉన్న
గిరిజనుల సమస్య గురించి చాలామంది పెద్దలు మాట్లాడారు. భూసమస్య వచ్చేసరికి వివిధ
పార్టీనాయకులు మాట్లాడారు. వారి పాలన కూడా ప్రజలు పరిశీలిస్తున్నారు. అలాగే
గిరిజనులు పరిశీలిస్తున్నారు. ఈ గిరిజన సమస్యలు వచ్చేసరికి అనాదిగా, తరతరాలుగా
గిరిజన భూములు, గిరిజనేతరులు అక్కమించుకుని గిరిజనులకు అన్యాయం చేయడం
గిరిజనులు కొండలలో, గుహలలో ఉండి విధంగా చేయడం జరుగుతోంది. ఒక 5
సంవత్సరాల నుంచి ఈ గిరిజనులు చట్టాలు తెలుసుకుని అనేక ఉద్యమాలు, ఆందోళనలు
చేస్తున్న సంగతి తెలుసు. అయితే జంగారెడ్డిగూడెం, పోలవరం, బుట్టాయిగూడెం,
జీలుగుమిల్లి మండలాల సమస్య గత శాసనసభలో కూడా చర్చకు వచ్చింది. తమకు
తెలుసు. అక్కడ గిరిజనులకు అన్యాయం జరుగుతోందని ఇక్కడ అసెంబ్లీలో ప్రస్తావించడం
యాక్చున్ తేసుకోవడం కూడా జరిగింది. కానీ ఈనాడు పనిగట్టుకుని గిరిజన భూములను
వారి హక్కులను కాలరాచే విధంగా 107 చట్టం ఉన్నప్పటికీ ఆ చట్టం పెద్దవారి చేతుల్లో

వచ్చిన విషయం: "పశ్చిమ గోదావరి, ఖమ్మం జిల్లాలలోని గిరిజన, గిరిజనేతరుల సమస్యను గూర్చి".

చుట్టంగా ఉండడంవల్ల పోలీసు అధికారులు, వివిధ అధికారులు భూస్వాములకు, పెద్దపారికి ఏజెంటుగా ఉండడంవల్ల ఈ మూడు మండలాలలో సమస్య తేలకుండా అయింది. ల్యాండ్ సమస్య పరిష్కారానికి ముఖ్యమంత్రిగారు వేసిన ఉపసంఘం ఏవిధంగా చేస్తారు? ప్రధానంగా ఈనాడు పనిగట్టుకుని డి.ఎస్.పి. బ్రహ్మరెడ్డి అక్కడ భూస్వాములకు ఏజెంటుగా ఉండి అధికార పార్టీని ఉపయోగించుకుని చాలా దారుణంగా గిరిజనులను రాక్షసత్వంగా పొందిస్తున్నాడు. మహిళా గిరిజనులను బట్టలు ఎత్తి కొట్టి తొడలమీద కొట్టాడు. వంకావారిగూడెం, మడకవారి గూడెం ఇంకా అనేక ప్రధానమైన గూడెలలో ఈయన రాక్షసత్వంగా ప్రవర్తించాడు. భూస్వాముల కొడుకులతో పోలీసులు డకలింపి గిరిజనులు ఎవరయితే వ్యతిరేకం ఉన్నారో, ఈ ఆందోళనతో ఎవరయితే ఉన్నారో వారిని పట్టించి డి.ఎస్.పి. బ్రహ్మరెడ్డి రాక్షసత్వంగా వ్యవహరించడం జరిగింది. డి.ఎస్.పి. చేసిన చర్యలవల్ల మొత్తం గిరిజనులు మొత్తం ప్రభుత్వంమీద, ప్రభుత్వ యంత్రాంగం మీద చట్ట వ్యవస్థను నమ్మకుండా పోయి ఆందోళన చెందుతున్నారు. ఎంత ఆందోళన అంటే కనీసం గూడెంలో ఉండకుండా అడవులలోకి పారిపోయారు. సింహాద్రి గోపాలరావు పనిపోయాడు. ఆయనకు గిరిజనులకు ఘర్షణ జరగడంవల్ల ఆ ఘర్షణలో ముగ్గురు గిరిజనులను నరకడంవల్ల అప్పుడు గిరిజనులు సింహాద్రి గోపాలరావును నరకడం జరిగింది. కానీ ఈనాడు గిరిజనులపైన దాడులను ఖండించకుండా అనేక పక్కదారులు పట్టేలాగ చేస్తున్నారు. 107 చట్టం ఉండగానే ఇలాంటి అన్యాయాలు జరుగుతున్నాయి. అనేకమంది భూములను అక్రమించుకుంటున్నారు. 107 చట్టాన్ని సవరణ చేస్తే ఈ భూములు తిరిగి తమకు దక్కవని గిరిజనులు ఆందోళన చెందుతున్నారు. ఈ సమస్య చాలా సునిశితమైన సమస్య చాలా జాగ్రత్తగా ఆలోచన చేయాలి. 107 చట్టం స్పెక్టిక్ గా అమలు జరపాలి. అదే సందర్భంగా గిరిజన, వారిజన, పెదవారి భూములు జీలుగుమెల్లి మండలంలో గిరిజనులు చెప్పారు. రెడ్డి గణపవరంలో వారిజన ల్యాండ్స్ 2, 3 ఎకరాలు ఉన్న రైతులు ఆ భూములు తమకు వద్దని భూస్వాముల భూములు సర్వే చేయాలని చెబుతున్నారు. గిరిజనులు వద్దు అన్న ల్యాండ్స్ మాత్రమే కాకుండా వారిజనుల ల్యాండ్స్ కూడా కాన్సిల్ చేశారు. గిరిజనులు ఏమంటున్నారంటే భూములు సర్వే చేయండి కానీ 100 ఎకరాలు, 50 ఎకరాలు ఉన్న భూస్వాములు ఎవరయితే అక్రమించుకుని ఉన్నారో వారివే సర్వే చేయమంటున్నారు. కానీ అవి సర్వే చేయకుండా గిరిజన భూములు సర్వే చేస్తున్నారు. డి.ఎస్.పి. యొక్క ఆగడాలను, అక్రమాలను అరికట్టాలి. డి.ఎస్.పి. మీద యాక్షన్ తీసుకోండి. ప్రభుత్వం గిరిజనులకు రక్షణ కల్పించాలి. చాలా ఆందోళన చెందుతున్నారు. మా యొక్క అవేలి ఏమంటే డి.ఎస్.పి. బ్రహ్మరెడ్డిని నస్సుండ్ చేయాలి. అక్కడ జరిగిన అక్రమాలపైన న్యాయవిచారణ జరిపించండి. గిరిజనులు పూవ్ చేస్తారు. ఇప్పుడు కూడా 13 మంది జైలులో ఉన్నారు. వారికి బెయిల్ ఇవ్వాలి. వారిని రిలీజ్ చేయాలి. 304 క్రింద మర్డర్ చేసిన వారికి బెయిల్ ఇవ్వారు. గిరిజనులను వెంటనే విడుదల చేయాలి. తప్పుడు కేసులు గిరిజనుల మీద పెట్టినవి ఎత్తివేయాలి. డి.ఎస్.పి.ని నస్సుండ్ చేయాలి. న్యాయ విచారణ చేయాలి. 107 చట్టాన్ని స్పెక్టిక్ గా అమలు జరపాలి. గిరిజనులకు న్యాయం చేయాలని కోరుతున్నాను.

రూట్-304 క్రింద ప్రభుత్వం దృష్టికి తీసుకు
వచ్చిన విషయం: "ప్రశ్నించు గోదావరి, ఖమ్మం
జిల్లాలలోని గిరిజన, గిరిజనేతరుల సమస్యను
గూర్చి".

25 జూలై, 1997

393

4.50 | శ్రీ ఎన్. రాఘవరెడ్డి:- అధ్యక్షా, ఇప్పుడు ప్రధానంగా నేను అడగదలచు
సా. కున్నది ఒక్కటే. ప్రభుత్వం అనేది ప్రజల సంక్షేమానికి వున్నది. బలహీనులు
అయినవారికి తోడ్పడవలసి ఉంటుంది. కానీ ఇక్కడ జరిగిన పరిస్థితి ఏమిటంటే బలహీనులకు
కాదు గదా బలవంతులకు తోడ్పడే పరిస్థితిలో ప్రభుత్వం ఉన్నది. ఇదొక్కటే కాదు. ఇది
వరకు మే మందరి ఆఫీసు తగులబెట్టిన వాళ్ళమీద కేసు పెట్టలేదు. వాళ్ళను పట్టుకోలేదు.
అసలు మే మొత్తం అధికారులమీద దాడిచేస్తే వాళ్ళమీద కేసు పెట్టలేదు. పట్టుకోలేదు.
కానీ అప్పుడు, ఇప్పుడు గిరిజనులమీదనే దాడి చేయడానికి ప్రభుత్వం హనుకుంటే ఇక
రక్కకుడు ఎవరు? ఎవరు రక్షించాలి? అసలు 'తల్లె వీషం పెట్టదలచుకున్నది' అనే
పరిస్థితి ఇక్కడ కనపడుతున్నది. అది ఇక్కడ గుర్తించవలసి ఉన్నది. 1/70 సంగతి
మాట్లాడుదాము. 1/70 విషయంలో కొంతమంది పెద్దలు, వంకా సత్యనారాయణగారు
ఒకమాట చెప్పారు. 1/70 రాకముందు పట్టాలు అయిన వాళ్ళను ఎవ్వరం బేదఖలు
చేయవద్దని చెప్పలేము. అసలు అది వచ్చిన తరువాత ఇప్పుడు మాకు ఇక్కడ స్పష్టంగా
కనపడుతున్నది కవల ఎకరాల గవర్నమెంట్ భూమి భూస్వాముల చేతులలో ఉన్నది. అది
కూడా పట్టాలు గాకుండా వున్నది. అలాంటి భూమివాళ్ళకు చేసే హక్కు వున్నదా అనేది
ఇక్కడ ప్రశ్న. మరి అలాంటప్పుడు వాళ్ళను బేదఖలు చేయకుండా, సర్వే చేయమన్నప్పు
డలా వాళ్ళ భూములు వదలిపెట్టి ఒక్క ఎకరం, రెండు ఎకరాలు వున్న ఎస్.సి.ల
భూములు సర్వే చేయడంలో ఏ ఉద్దేశ్యం ఉన్నదో చెప్పమంటున్నాను. అలాగే
సుందరయ్యగారు వున్నప్పుడు ఏదో చెప్పారని చెబుతున్నారు. సుందరయ్యగారు వున్నప్పుడు
కూడా ఇదే చర్య జరిగింది. అప్పుడు నేను వున్నాను. బిజ్జోనందరెడ్డిగారు వున్నప్పుడు
చర్య జరిగినప్పుడు కూడా నేను వున్నాను. అప్పుడు చెప్పింది ఏమిటంటే 5 ఎకరాల లోపు
భూమి వున్న పేదవాళ్ళను వదిలివేద్దాము. వాళ్ళను బేదఖలు చేసేది అలా ఆపుదాము
అన్నారు. కానీ వెంటనే 1/70 ఎక్స్ ప్రెస్ వాళ్ళకు పట్టాలు ఇద్దామని చెప్పలేదు. వాళ్ళను
బేదఖలు చేసేది ఆపుదాము. భూస్వాములుగా వున్నవాళ్ళు ఆక్రమించుకున్న భూమిని వాళ్ళ
దగ్గర నుంచి తీసి గిరిజనులకు ఇద్దాం అనే సమస్య వస్తున్నది. 1/70 వచ్చిన తరువాత
కానీ, 1959వ సంవత్సరం తరువాత గిరిజన భూములను ఇతరులకు ఇవ్వరాదని వచ్చిన
తరువాత కానీ, ఎవరెవరికి ప్రభుత్వం భూములు ఇచ్చిందో, ఎవరెవరయితే భూములు
తీసుకొని అనుభవిస్తున్నారో వాళ్ళను ఒక్క ఎకరం, రెండు ఎకరాలు వున్న వాళ్ళ కాదు.
5 ఎకరాలు వున్న వాళ్ళను కూడా వదలిపెట్టవద్దని చెబుతున్నాను. భూస్వాములుగా వున్న
వాళ్ళ సంగతి ఏమిటి? వాళ్ళ గురించి ఏమి మాట్లాడుతున్నారా? గిరిజనేతరులు అని కథ
చెప్పి పెద్ద వాడిని చిన్నవాడి వాటున దాచే పని జరగబోతున్నది. అది మాత్రం క్షమించరానిది.
ఆ రకంగా సమర్థిస్తే మొత్తం గిరిజన ప్రాంతాలలో గిరిజనులు అనే వారు వుండకుండా
పోయే ప్రమాదం ఉన్నది. ప్రభుత్వం వాడికి రక్కణ కల్పించే బదులు వాడిని భక్షించే
కార్యక్రమం తీసుకోవడం ఏ మాత్రం సమంజసం కాదని నేను చెప్పదలచుకొన్నాను.
రెండవది గోపాలరావును చంపారు. చంపిన వాళ్ళమీద కేసులు పెట్టండి. వాళ్ళను ఏ విధం
గానూ క్షమించవలసిన అవసరం లేదు. కానీ అదే సందర్భంలో సంకురమ్మను చంపిన

రూల్-304 క్రింద ప్రభుత్వం దృష్టికి తీసుకు
వచ్చిన విషయం: "పశ్చిమ గోదావరి, ఖమ్మం
జిల్లాలలోని గిరిజన, గిరిజనేతరుల సమస్యను
గూర్చి".

వాళ్ళమీద కూడా కేసులుపెడతారా? ఈమె వృద్ధురాలు, 60 సంవత్సరాల పెద్ద మనిషి. ఆమె ఏ పాపము ఎరుగదు. పోలీసువాళ్ళు అనే భయానికి వురుకుతుంటే వెనుకగా వెళ్లి చిత్తకగాడితే ఆ దెబ్బలకు ఆమె చచ్చింది. ఇది ఎవరిమీద పెడతారు? కేసు ఎందుకు పెట్టారు? దీనికి బాధ్యులు ఎవరు? ఆమెవాపుకు కారకుడయిన డి.ఎస్.పి. పైన 302 కేసు పెడతారా, లేదా? కేవలం భూస్వాములకు మద్దతుగానేనా ప్రభుత్వం ఉన్నది? ఇప్పుడు ప్రభుత్వం సంగతి తెలుతుంది. ఎందుకంటే మా దగ్గర ఒక సామెత ఉన్నది. 'సాతాన్లయింది, జంగాలయింది, పొంతంగి పాటి మీద తేలుతుంది. అని సామెత. పొంతంగిలో విపరీతమైన తాడిబెట్టు వున్నవి. అన్నట్లు వున్నది. అసలు ఈ ప్రభుత్వం పేదల పక్షమా; పెద్దల పక్షమా అనేది ఎప్పుడు తెలుస్తాము. ఇప్పటికయినా ప్రభుత్వం చిత్తశుద్ధితోతే ఆ భూస్వాములు ఆక్రమించిన ప్రభుత్వ భూమిని గిరిజనులకు అప్పగించండి. అదేవిధంగా వాళ్ళపైన పెట్టిన ఆక్రమ కేసులన్నీటిని ఎత్తివేయండి. అలాగే రెండవది ఈ సంకురమ్మ చావుకు బాధ్యుడయిన వాడిమీద కేసు పెట్టాలి. ఆ డిఎస్పిని సస్పెండ్ చేయాలి. అలాగే మరొక సంగతి గౌరవసభ్యులు వంకా సత్యనారాయణగారు చెబుతున్నారు. వేలకు వేలు ఎవరో వసూలు చేశారట. లక్షలకు లక్షలు తిన్నారట. నేను అడుగుతున్నాను. ప్రభుత్వాన్ని సవాలు చేస్తున్నాను లక్షలు తిన్నా, వేలు తిన్నా న్యాయ విచారణ చేసి వారు ఎంతటి వారయినా శిక్షించండి. వదిలిపెట్టడానికి వేలులేదు. వదిలిపెడితే ప్రభుత్వమే తిన్నట్లు నేను! అభిప్రాయపడవలసి వస్తుంది. అందుకని న్యాయ విచారణ జరపండి. ఆ తిన్నవాడు ఎవ్వరయినా వాడిని కఠినంగా శిక్షించవలసిన అవసరం వున్నదని మనవిచేస్తున్నాను. అదే విధంగా కేసులు ఎత్తివేయండి. ఆ డిఎస్పిని తక్షణం సస్పెండ్చేసి ఈ సమస్యకు పరిష్కారం ప్రభుత్వం పలకవలసి వున్నది. మంత్రివరగ్గ ఇవసంఘాన్ని వేసి ఆ భూముల సమస్య తెలుస్తామని ప్రభుత్వం అన్నది. అది ఎంతవరకు తెలుస్తుందనేది వచ్చే సమావేశాల్లో తెలుతుంది. అందుకని ఇంతవరకు కనీసం ఈ చర్య తీసుకోమని కోరుతున్నాను.

శ్రీ ఎం.బి. చౌహాన్(దేవరకొండ):- అధ్యక్షా, మన మంత్రివర్యులు ఇచ్చిన ఈ నోట్లో గత సంవత్సరం అంటే 1996, ఆగస్టు 5వ తేదీనాడు బుట్టాయగూడెం మండలం లోని బుజరాజుపల్లిలో మొదటిసారి కొట్లాట జరిగింది. పోయిన నెల 30వ తారీఖునాడు సింహాద్రి గోపాలరావును చంపినది రెండవది. మంత్రివర్యులు ఇంతవరకే పరిమితం అన్నారు. అసలు గత సంవత్సరం నుంచి పశ్చిమగోదావరి జిల్లాలోనే ఈ మూడు మండలాల్లో జరగడానికి ఖమ్మం జిల్లాలో జరగడానికి, దీనికంటే ముందు 10 సంవత్సరాల క్రితం ట్రయబల్ వెల్ఫేర్ డైరెక్టరేట్ నుంచే ఇది ప్రారంభం అయింది. గిరిజనులను బేల్చి చెండాడి, వాళ్ళలో వాళ్ళనే ఒకరిమీద ఒకరిని పుసిగొల్పి ఇలా జరగడం అనేది అక్కడినుంచే ప్రారంభం అయింది. ఇది అక్కడితో వదిలిపెడదాము. ఇప్పుడు ఇది బర్నింగ్ ఇఘా. మా గిరిజనులు అమాయకులు. ఈ రకంగా సింహాద్రి గోపాలరావును హత్య చేయడానికి కారణం విల్లంబులతో కొట్టి చంపడానికి కారణం వంకా సత్యనారాయణగారు చెబుతూ ఆ చాక్సుమెంట్స్

మార్చి-304 క్రింద ప్రభుత్వం దృష్టికి తీసుకు
వచ్చిన విషయం: "పశ్చిమ గోదావరి, ఖమ్మం
జిల్లాలలోని గిరిజన, గిరిజనేతరుల సమస్యను
గూర్చి".

25 మార్చి, 1997

39:

అన్నీ ఇవ్వారు. దురుద్దేశ్యంతో అరాచకశక్తులు కొంతమంది అవినీతిపరులైన వాళ్లు
మొత్తం ఎన్ని గామాల్లో ఎక్కడ వసూలు చేశారు. ఏమేమి చేశారు. ఈ గిరిజనేతరులను
బ్లాక్ మెయిన్ చేసి డబ్బులు వసూలు చేసినదానికి సంబంధించిన వివరాలు. ఆ దాక్యుమెంట్స్
నా దగ్గర ఉన్నాయి. గిరిజనేతరుల పట్టాభూమి అయినప్పటికీ 1/70 ప్రిజంప్షన్
ప్రకారంగా ఆ భూమి అంతా గిరిజనులదే అని భావించాలని వున్నది కాబట్టి వాళ్లను
తరమండి. కొట్టండి. బాబులతో అనే ఇక్కడ గిరిజనులను ఉసికొన్నారు. అక్కడ గిరిజనేతరుల
దగ్గర వసూలుచేశారు. నాకు ఒక సామెత జ్ఞాపకం వస్తున్నది. 'బర్రెను ఏమో తన్న
మంటారు అట. దూడను ఏమో చీకమంటారు అట'. ఈ రకంగా అక్కడ కొన్ని శక్తులు ఈ
అరాచకాలను సృష్టించడానికి ఈ జిల్లాలమైన సమస్యకు కారకులు అయ్యారు. ఇలాంటి
వారిపైన గౌరవసభ్యులు విచారణ జరపాలని అంటున్నారు. చాలా సంతోషం. నేను కూడ
దీనిమీద విచారణ జరపాలని డిమాండ్ చేస్తున్నాను. ఇవాళ ఈ ఏజెన్సీ ఏరియా వీధియంతో
1/70 డెడ్లైన్ అంటున్నాము కాబట్టి 1970వ సంవత్సరంలో 1/70 వచ్చిన నాటినుంచీ ఆ
ప్రిజంప్షన్ లో ఈ భూమి అంతా గిరిజనులదే అని భావించాలని అంటున్నారని కాబట్టి 1970వ
సంవత్సరం తరుపరి గిరిజనుల భూమిని గిరిజనేతరులు ఎవ్వరు తీసుకొన్నా దానిని బేదఖలు
చేయించండి. ప్రభుత్వ భూమిని గిరిజనేతరులు ఆక్రమించినా బేదఖలు చేయించండి.

5-00 | ప్రభుత్వ భూమిని ఆక్రమించుకొన్న గిరిజనేతరులను బేదఖలు చేయించండి.
సా. 1865లోని అప్పటి బ్రిటిష్ కాలంలో కెప్టెన్ గార్డెన్స్ రోడ్ అనే అసిస్టెంట్ కమిషనర్
ఆఫ్ సెటిల్మెంట్ ఆఫ్ షెడ్యూల్డ్ ఏరియాల్లో 13 కులాలవారు ఉన్నారని చెప్పారు. దాని
తరువాత 1917లో గిరిజనుల భూములను గిరిజనేతరులకు అమ్మే విషయమై ఒక చట్టం
వచ్చింది. ఆ తరువాత 1/59 చట్టం ఈ విధంగా ఎన్నో వచ్చాయి. అయితే అప్పటినుండి
రెవెన్యూ అధికారులు, ఈ రిజిస్ట్రేషన్ అధికారులు ఈ భూముల్ని 1978వరకు ఎందుకు
రిజిస్ట్రేషన్ చేశారు? అందుకోసం ఈ షెడ్యూల్డ్ ఏరియాల్లో 1865 కంటే ముందునుండి
గిరిజనేతరులు పట్టా భూములను కలిగి ఉన్నట్లయితే, 1/70 ప్రకారం వాళ్ల బిడ్డలకు,
కొడుకులకు, ట్రాన్స్ ఫర్ చేసుకోవాలే తప్ప అమ్ముకోవడానికి వీల్లేదు. 1/70 వచ్చిన
తరువాత ప్రభుత్వ భూమిని గిరిజనేతరులు హస్తగతం చేసుకొన్నట్లయితే వారిని బేదఖల్
చేయండి. మీరు ఆ విధంగా చేయకపోతే ఈవేళ జరిగిన ఈ ఒక్క వాతంతో ఆగిపోతుందని
రెవెన్యూ మంత్రిగారు ముఖ్యంగా పశ్చిమగోదావరి జిల్లామంత్రి అయిన విద్యాధరరావుగారు
అనుకొంటే పొరపాటు. ఈ రోజు ఉత్తర తెలంగాణా ఎవరి చేతుల్లో ఉందో మీకు తెలుసు.
అట్లాగే కోస్తాలో ఉన్న ఈ షెడ్యూల్డ్ ఏరియాల్లో రక్తపాతం చేయకండి. గిరిజన,
గిరిజనేతరుల మధ్య కోటాబిలు పెట్టి, వాళ్ల బాబులతోనూ, వేళ్లు బాంబులతోనూ
కోటాబిలు పెంచేదాంట్లో ప్రయత్నించే శక్తులు అక్కడ ఉన్నాయి కాబట్టి తక్షణమే
ప్రభుత్వం దీనిని బర్నింగ్ ఇష్యూగా భావించి, మీరు అఖిలపక్ష కమిటీని ఒకటి ఏర్పాటు
చేయండి. ఐ.ఎ.ఎస్. అధికారులను, అఖిలపక్ష నాయకులను - మీరు ఫోర్ లీడర్స్ ను
పెడతారో, ఎవరిని పెడతారో పెట్టి, ఈ సమస్యను యుద్ధ ప్రాతిపదికన పరిష్కారం
చేయకపోతే ముగ్గురు మంత్రులతో ఉపసంఘం ఏర్పాటుచేసిన అది ఈ జిల్లాల సమస్యను
పరిష్కారం చేయడం కష్టతరమే అని నేను భావిస్తున్నాను.

రూల్-304 క్రింద ప్రభుత్వం దృష్టికి తమకు వచ్చిన విషయం: "పశ్చిమ గోదావరి, ఖమ్మం జిల్లాలలోని గిరిజన, గిరిజనేతరుల సమస్యను గూర్చి".

శ్రీ గాదె వెంకటరెడ్డి:- ఈ రోజు 304వ నిబంధన క్రింద గిరిజన-గిరిజనేతర సమస్య గురించి చాలామంది పెద్దలు అందరూ మాట్లాడారు. ప్రధానమైన విషయం గురించి నేను ఎక్కువగా చెప్పవలసిన అవసరం లేదు. 1959లో ఒక రెగ్యులేషన్ ఏర్పాటుచేయడం జరిగింది. దాంతో ఉన్నటువంటి లోపాలను సరిదిద్దుకోవడానికిగాను 1970లో ఒక రెగ్యులేషన్ ఏర్పాటుచేయడం జరిగింది. ఈ చట్టం సక్రమంగా అమలుజరుపబడుతున్నదా, లేదా అనే విషయాన్ని ప్రక్కన పెట్టి, ఇప్పుడు ప్రధానమైన విషయం ఏమిటంటే పశ్చిమ గోదావరి జిల్లాలో ఉన్నటువంటి జంగారెడ్డిగూడెం, జేలుగుమిల్లి, వోలవరం మండలాలలో గిరిజన, గిరిజనేతరులకు మధ్య వచ్చిన తగాదా ప్రధానమైన అంశంగా ఈనాడు చర్చ జరుగుతున్నది.

ఈ సమస్య వచ్చింది కాబట్టి, అసలు 1959 చట్టం ఏమిటి, గిరిజన, గిరిజనేతరుల హక్కులేమిటి, 1970 చట్టం లోపభూయిష్టంగా ఉందా అనే విషయాన్ని చర్చించుకోవడం చాలా సమంజసమైన విషయం. చాలా మంది విషయంగా నేను భావిస్తున్నాను. 1996, ఆగస్టు 6వ తేదీన జరిగిన సమావేశం అనుసరించి, ఏ విధంగా ఈ సమస్యను పరిష్కారం చేయాలనే ఆలోచనతో ఒక మంత్రివర్గ ఉపసంఘం వేశామంటున్నారు. మంత్రివర్గ ఉపసంఘం రిపోర్టు సబ్జిక్ట్ చేయలేదు. ప్రభుత్వం ఈ సమస్యను ఏ విధంగా పరిష్కారం చేస్తుందో ఎక్కడ కూడ కనబడటం లేదు. అందువల్ల ఈ సమస్య గురించి ఎక్కువగా డిటెయిల్స్ లోకి వోయే బదులు, మంత్రివర్గ ఉపసంఘం సిఫారసులు వచ్చేవరకు ప్రభుత్వం ఆగుతుందా? లేకపోతే ఈ సమస్యను పరిష్కారం చేసుకొనే స్థితిలో ప్రభుత్వం ఉన్నదా, లేదా ఆలోచించుకోవలసిన అవసరం ఉందని మనవిచేస్తున్నాను. కానీ ఒకటి మాత్రం జ్ఞాపకం పెట్టుకోవలసిందిగా మనవిచేస్తున్నాను. గిరిజన ప్రాంతాల్లో గిరిజనేతరులు వేలాదిమంది ఉన్నారు. అది నిర్దిష్టాదానమునీ మే దృష్టికి తీసుకొనివస్తున్నాను. ప్రజాస్వామ్యంలో రాజ్యాంగరీత్యా అందరికీ హక్కులున్నాయి అనే విషయాన్ని మరొకసారి జ్ఞాపకం చేసుకోవలసిన అవసరం ఉందని మనవిచేస్తున్నాను. వాడుక పెద్దలందరూ మాట్లాడారు. డి.ఎస్.పి. బ్రహ్మరెడ్డి అక్కతాళు, అక్కతాళు కానీ కార్యక్రమాలు ఏమేమీ చేశాడో చెప్పడం ఒకటి కాగా, రెండవది ఈ సమస్యను ఎట్లా పరిష్కారం చేసుకొంటూ పోవాలా అని చెప్పడం జరిగింది. విచిత్రమైన విషయం ఏమిటంటే సి.పి.ఐ వారు ఒక వాదన చెబుతున్నారు. సి.పి.ఐ.వారు ఒక వాదన చెబుతున్నారు. ఏది ఏమైనప్పటికీ 1970 రెగ్యులేషన్ ఏదయితే ఉందో దాన్ని ఖచ్చితంగా అమలుపరచవలసిన బాధ్యత ప్రభుత్వంపైన ఉంది. అమలుపరచమని కూడ కోరుతున్నాను. ఆ చట్టంలో ఏదైనా లోపభూయిష్టం ఉండి సవరించవలసి ఉంటే, సవరించమని కూడ మనవిచేస్తున్నాను. ఇండాక వంకా సత్యనారాయణగారు క్లియర్ గా చెప్పారు. షెడ్యూల్స్ ఏరియాలో ఏవయితే బంజరు భూములున్నాయో, ఇక ముందు వాటిని గిరిజనులకే ఖచ్చితంగా ఇవ్వాలని, వేరే వాళ్ళకు ఇవ్వడానికి వేర్వేదనీ చెప్పారు. వారితో నేను కూడ ఏకీభవిస్తున్నాను. అదేవిధంగా గిరిజనేతరులు వారు తమ భూములను అమ్ముకోవాలంటే ప్రభుత్వం అందుకు ఏమీ చేయ దొరుకున్నదో కూడ చెప్పడానికి ప్రభుత్వం ముందుకు రావలసిన అవసరం ఉంది. అయితే గిరిజనేతరులు అమ్ముకోవలసి వచ్చినపుడు గిరిజనుల పర్మిషన్ తీసుకొనేందుకు వారికి కూడ అవకాశం ఇవ్వాలనే కోరుతున్నాను.

రూ-304 క్రింద ప్రభుత్వం దృష్టికి తేసుకు
వచ్చిన విషయం: "పశ్చిమ గోదావరి, ఖమ్మం
జిల్లాలలోని గిరిజన, గిరిజనేతరుల సమస్యను
గూర్చి".

25 జూలై, 1997.

397

డి.ఎస్.పి. బ్రహ్మరెడ్డి విషయానికి వస్తే, నాకు తెలిసినంతవరకు ఆయన్ని
ట్రాన్స్ఫర్ చేసినట్లు అంటున్నారు...

(ట్రాన్స్ఫర్ చేయలేదని ఉభయ కమ్యూనిస్టు పార్టీ సభ్యులన్నారు).

subject to correction. Let us see. నేను ఏమీ మనవిచేస్తున్నాను అంటే,
any order that is passed by the Collector or District Magis-
trate or S.P. or Government whether that order has implemented
by Mr. Brahma Reddy or not that is a fundamental point of
whether he is acted in his own way if he has done on his
own he has to punished ఆయన కనుక ప్రభుత్వ ఉత్తర్వులను అనుసరించి,
కలెక్టర్, ఎస్.పి.గారి ఉత్తర్వులను అనుసరించి కనుక చేసినట్లయితే అతని తప్పు లేదు
అనుకుంటున్నాను. ఆయన స్వంతంగా చేశాడా లేక అతనిమీద ఒత్తిడి తేసుకొని వచ్చి.....

శ్రీ ఎన్. రాఘవరెడ్డి:- ఉరూర పడి పొందినమని చెప్తారా?.....

Sri Gade Venkat Reddy:- Let me say my opinion.

మిస్టర్ స్పీకర్:- ఆయన అభిప్రాయం చెప్పనీయండి.

శ్రీ గాదె వెంకటరెడ్డి:-అందువల్ల నేను మనవిచేస్తున్నాను...ఏ
ఉత్తర్వులు అయినా సరే ఆయన స్వంతంగా నిర్ణయం తేసుకొని, ఆయన కనుక గిరిజనులకు
వ్యతిరేకంగా ప్రవర్తించి గిరిజనులను పొందించినట్లయితే, he is liable to be
suspended and accordingly punished. ఇంకొక విషయం కూడ మనవిచేస్తాను.
ఈ సమస్యను పరిష్కరించవలసిన అవసరం ఉంది. గిరిజన హక్కులకు భిన్నంగా కాకుండా
గిరిజనేతరులకు కూడ సకల సౌకర్యాలు కలగాలంటే, వారి సమస్యలను కూడ పరిష్కారం
చేయవలసిన అవసరం ఉంది. దీని విషయంలో ప్రభుత్వంవారు ముందుకు రావాలి.
5-10 | ఇంకో విషయం ఏమిటంటే, కొంతమంది దీనిలో డబ్బులు వసూలు చేశారనే
సా- | అక్కమాలకు పాల్పడ్డారని, లేకపోతే వాలంటరీ ఆర్గనైజేషన్లు దీనిలో
చేశాయనే అన్నారు. పత్రికలలో కూడ చూస్తున్నాం. దీనిమీద న్యాయవిచారణ జరిపించాలని
వారు అడుగున్నారు. జరిపించాలి. అసలు విషయం బయట పడాలి. ఎవరు దీనికి బాధ్యుల
వారిమీద ఖచ్చితంగా చర్య తేసుకోవాలి. బ్రహ్మరెడ్డిని, గిరిజనులను, గిరిజనేతరులను కలిపి
విచారించి చర్య తేసుకోవాలి. దీనిమీద జుడీషియల్ ఎంక్వయర్ పెట్టండి. సస్పెన్షన్
అంటున్నారు. ఎంక్వయర్ లేకుండా సస్పెన్షన్ కు వేలులేదని మనవిచేస్తున్నాను.

శ్రీ సిపావ్. రాజురెడ్డి:- అధ్యక్షా, భూసురాపల్లి గొడవలు జరిగేక ఏజన్సీ
ప్రాంతంలో మళ్ళీ ఎటువంటి గొడవలూ జరగడానికి వేలులేదని వాయిస ఆసెంబ్లీ సమావేశంలో
మినిస్టరుగారు హామీ ఇచ్చారు. అలాడే సమస్య పరిష్కారం చేసే అంటే ఈ గొడవలు జరిగేవి
కావు. కాబట్టి ప్రభుత్వం దీనివిషయంలో పక్కపాతధోరణి వహిస్తోందని చెప్పడానికిది
నిదర్శనం. గొడవ జరిగేక పార్లమెంటు సభ్యులతో నేను కూడా 11 గ్రామాలు తిరిగి

రూల్-304 క్రింద ప్రభుత్వం దృష్టికి తమకు వచ్చిన విషయం: "పశ్చిమ గోదావరి, ఖమ్మం జిల్లాలలోని గిరిజన, గిరిజనేతరుల సమస్యను గూర్చి".

వచ్చాను. బ్రిటిష్‌వారి కాలంలో వుండేవి కథలుగా విన్నాను గానీ, యిప్పుడు పోలీసు పారాస్‌మెంటు ప్రత్యక్షంగా చూశాను. అక్కడవున్న భూస్వాముల బిడ్డలకు ముగ్గురకు పోలీసు డ్రెస్సులు వేసి బ్రహ్మరెడ్డి స్వయంగా సి.పి.ఎం. కార్యకర్తలమీద, నాయకుల మీద బకారులో జనంముందు దెబ్బలు కొట్టిన సంఘటన ఉంది. నేను చూశాను. నేను చెప్పేదేమంటే, ప్రధానంగా గొడవ జరగడానికి ఉన్న వాతావరణం మీద ఎంక్వయిర్ జరిపిస్తే వాత్యకు కారణం ఏమిటో తెలుస్తుంది. దీనిమీద కమిటీ అవ్వండి. గ్రామాల నుంచి సమీకరించిన బాంబులను గిరిజనులు దొరకబట్టుకున్నారు. విధిలేని పరిస్థితులలో అక్కడ గొడవ జరిగింది. రెండు గ్రామాల మధ్య జరిగింది. గోపాలరావు అనే భూస్వామి వసిపోయాడు. ఆ గోపాలరావుకు కొలవడానికి వెళ్ళిన అధికారులను కొట్టి పంపిన పరిత్య ఉంది. వాళ్ళవద్ద ఒక నోట్ కూడా ఉంది. వారు పట్టించుకోవడం లేదు. అత్యురక్షణ చేసు కొడానికి చేసిన వాత్య అయినా దానిని ఖండిస్తున్నాము. కానీ గొడవ జరిగింది రెండు గ్రామాల మధ్య. రెండు గ్రామాల రైతుల మధ్య గొడవ జరిగితే వారిమీద కేసు పెట్టి జైలుకు పంపితే మాకు అభ్యంతరం లేదు. దానిని ఆసరాగా తీసుకుని 40 గ్రామాలలో నిర్మానుష్యం చేసి, ఆడ మగా బేధం లేకుండా దెబ్బలు కొడితే మరి ప్రభుత్వం భూస్వాముల పక్షమా? ఎట్లా వసిచేస్తోంది? దానిలో వారి పాత్ర కూడా ఉందని చెప్పదలచుకున్నాను. ఈ డి.ఎస్.పి. బ్రహ్మరెడ్డి మీద యిప్పటివరకూ గుంటూరు, కర్నూలు జిల్లాలలో కొన్ని కేసులు వున్న అవినీతిపరుడు. ఇప్పుడు సస్పెండు అయ్యాడు. గ్రామాలలో ప్రజలను కొట్టడమే కాకుండా, స్వయంగా డబ్బులు తీసుకుపోయిన దొంగ, ప్రజల ముందు యిది చూపిస్తాను. ఆయనమీద కేసులు పెట్టండి. గొడవలు జరుగుతూ వుంటే ఈ రోజు వరకూ ప్రశాంతత లేదు. బాధాకరమైన విషయం ఏమిటంటే ఒక గ్రామంలో దాడి జరిగితే ప్రజలంతా పోయి, డి.జి.పి. వచ్చేక, పోలీసుల దాడులు జరగవని చెప్పారు. పత్రికలలో చదివాము. రెండు రోజుల తరువాత ప్రభుత్వం మరి ఏమీ డైరెక్షన్ను యిచ్చిందో, తెలుగుదేశం మంత్రులు ఏం డైరెక్షన్ను యిచ్చారో తెలియదు గానీ బుట్టాయగూడెం మండలంలో నిర్మాక్షిణంగా, విపరీతంగా దెబ్బలు కొట్టడానికి కారణం గిరిజనులకు వ్యతిరేకంగా తీసుకున్న చర్య కాదా? వారిని సస్పెండు చేస్తూ ప్రకటన చేయాలి. ఈ రోజునుంచైనా గ్రామాలలో అటువంటి వాతావరణం లేకుండా ఉండడానికి ఆర్డర్స్ యివ్వండి. ప్రజలు గ్రామాలు విడిచిపోయారు. వారికి మనశ్శాంతి కల్పించాలి.

శ్రీ పి. అబ్బయ్య(ఎల్లందు):- అధ్యక్షా, టైబల్ ఏరియాలో చాలా ఆందోళన కరంగా, చాలా బాధాకరంగా సంఘటనలు జరుగుతున్న మాట వాస్తవం. పశ్చిమ గోదావరి జిల్లా పోలవరం, జంగారెడ్డిగూడెం మట్టుప్రక్కల పండువారి గూడెం, బేమలవారి గూడెం యింకా వి.రాజుపాలెం, చెర్ల మొదలైన గ్రామాలలో ఈ ఆందోళన జరుగుతూ ఉంది. ఇదేదో మారుమూల ప్రాంతం పక్కలో జరిగేదని ఆషామాషీగా వాస్తవాలను చెప్పకుండా అక్కడి పరిస్థితుల గురించి ఒకరిమీద ఒకరు రుద్దకోవడం సరైనది కాదు. చొక్కారెడ్డి ఆదిరెడ్డి అనే రైతు 30 సెంట్ల భూమికి సంబంధించినది యిది. పాలంచెర్ల గ్రామంలో నారుమడి వేసిన సందర్భంగా యితర గిరిజనుల వెళ్లి నారుమడి దున్నవద్దని అనగా తగాదా ప్రారంభమైంది. గతంలో కూడా గొడవలున్నాయి. టైబల్ ఏరియాలో టైబల్స్‌కు ఈ

రూల్-304 క్రింద ప్రభుత్వం దృష్టికి తీసుకు
వచ్చిన విషయం: "పశ్చిమ గోదావరి, ఖమ్మం
జిల్లాలలోని గిరిజన, గిరిజనేతరుల సమస్యను
గూర్చి".

25 జూలై, 1997

399

భూమి వర్తిస్తుందని ఆవోహ ఉంది. ఎందుకంటే వన్ ఆఫ్ 70 మనం చేసిన చట్టం. భారతరాజ్యాంగం ప్రకారం పూర్తి భారతపౌరుడు తనకు యిష్టం వచ్చిన మతం, వృత్తి తీసుకుని యిష్టం వచ్చినవోట పుండవమ్మనని చెబుతోంది. నాకంటే ముందు మాట్లాడిన పెద్దలు చాలా విషయాలు ప్రస్తావించారు. 1970లో వన్ ఆఫ్ 70 చట్టాన్ని తెచ్చారు. ప్రిసంప్నన్నువల్ల యిక్కడ ఉన్న భూములు నాన్ ట్రైబల్స్ కు బదిలాయించడానికి వీలులేదని చెప్పి, అక్కడ వున్న సంస్థలు, ఆర్గనైజేషన్లు ట్రైబల్స్ కు లేనిపోని ఆశలు, ఆవోహలు కల్పిస్తాయి. అందరికీ వున్న చట్టాలు చారికే ఉన్నాయి. వాస్తవ పరిస్థితులను తెలియజేసి వారి హక్కులను కాపాడవలసిందే. ఉన్న వాస్తవ పరిస్థితులను ఆర్థం చేసుకోకుండా చెప్పడంవల్ల అక్కడ గిరిజనులు పోయి యితర గ్రామాలమీద దాడిచేయడం జరుగుతోంది. వీరులవారిగూడెం, పండువారిగూడెం, పాలంబెర్ల వంటి సుమారు 6-7 గ్రామాలు ఉన్నాయి. ఇన్నీ గ్రామాలనుంచి సుమారు 1500 నుంచి 2000 వరకూ ఒక గ్రామంమీదకు పోయి దాడిచేయడం అంటే ఆ పరిస్థితులను ఆర్థం చేసుకోవాలి. వేరికి యిటువంటి చట్టాలలో స్పష్టమైన హక్కులు వున్నప్పటికీ ఆ హక్కుల గురించి చెప్పకుండా చారిచేత పొగతోటలు నరికివడం, జీడితోటలమీద దాడులు చేయించడం చేయిస్తున్నారు. వాస్తవంగా ట్రైబల్స్ నేతీనిజాయిటీలతో, చదువుకోకుండా వున్న అమాయకులు. అటువంటి అమాయకులను యింత ఆస్థి వస్తుందని నాన్ ట్రైబల్స్ మీద ఉన్ గొల్పడంవల్ల సోదర భావంతో ఉన్న, కలిసిమెలిసి వున్న ప్రజలను తగాదాలవైపు మళ్ళిస్తున్నారు. ఒకరినొకరు చంపుకునే పరిస్థితులకు వారు వస్తున్నారు. ఇందువల్ల గంపగూడెం, బీమలవాసిపాలెం, పండువాసిపాలెం వంటి గ్రామాలలో రెండు సంవత్సరాలనుంచి వ్యవసాయం చేయడం లేదు. మరి ప్రభుత్వం ఏమి చేస్తోంది? ఈ గ్రామాలలో వ్యవసాయం చేయనివ్వడం లేదు. ప్రజానీకం ఎన్నో యిబ్బందులకు గురి అవుతున్నారు. వాస్తవంగా ఒక పరిస్థితి ఉంది. గ్రామాలలో గ్రూపులు కట్టడం, దాడులుచేయడం జరుగుతోంది. దాని విషయంలో అదనంగా, ఎక్స్ ప్లెన్ గా పోలేసువార్లు వ్యవహరించిన తీరు ఉంది. సంబంధం ఉన్న వాళ్లు లేని వాళ్లు కూడా గిరిజనులను కొట్టినమాట వాస్తవం. లా అండ్ ఆర్డర్ కంట్రోల్ ఏ పద్ధతిలో చేయాలో మనకు తెలుసు. కానీ అదనంగా వ్యవహరించడంవల్ల జరుగుతోంది. ప్రభుత్వం మాకు బంజరుభూములు, పోరంబోకు భూములు యివ్వకపోగా భూస్వాములు తీసుకున్నారని, ప్రభుత్వం సర్వేన చట్టం చేయకపోగా యిలా చేస్తున్నారని వుంది. అదే విధంగా నాన్ ట్రైబల్స్ కు సంబంధించి కూడా ఉంది. 5 ఎకరాల భూమివరకు దళితులు ఉంచుకోడానికి అర్హులని ఉంది. పాలంబెర్లలో ఒక ఎస్.సి. ఊళ్లరాజ్యం అనే ఆమె వికలాంగురాలు. ఆమెకు 7 సెంటు భూమి ఉంది. ఆ భూమినికూడ ప్రభుత్వం పంపుతానని ముందుకు వస్తోంది. మేము కమ్యూనిస్టు పార్టీ ఎమ్మెల్యేలుగా అడిగేది. భూస్వాముల భూమిని పంచమని అడిగితే, 7 సెంటు ఉన్న ఎస్.సి.వారి భూమిని యిస్తామని అంటారెందుకని. పేదలమద ఉన్ గొలిపే పద్ధతిలో అక్కడ ఉన్నారు.

శ్రీ ఎ. గోవిందనాయక్ (ఖానాపూర్):- అధ్యక్షా, పశ్చిమగోదావరి జిల్లా పోలవరం, బుట్టాయగూడెం మండలాల్లో 30వ తేదీ జూన్ నెలలో జరిగిన సంఘటనలు చాలా దురదృష్టకరమైనవి.

రూల్-304 క్రింద ప్రభుత్వం దృష్టికి తేసుకు
వచ్చిన విషయం: "పశ్చిమ గోదావరి, ఖమ్మం
జిల్లాలలోని గిరిజన, గిరిజనేతరుల సమస్యను
గూర్చి".

5-20 | అధ్యక్షా, ఎంతోమంది గౌరవసభ్యులు గిరిజనుల ఆవేదన ప్రభుత్వదృష్టికి
సా. | తెచ్చారు. ఇది ఆరంభం మాత్రమే అంతం కాదు. ఇప్పుడే ఆరంభం అయింది.
ప్రభుత్వం దీనిపై వెంటనే స్పందించి ఈ వాతావరణాన్ని మార్చకపోతే చాలా పెద్ద పరిణామాలు
వచ్చే అవకాశం ఉంది కాబట్టి ఒక గిరిజనుడిగా మేదావూర ప్రభుత్వదృష్టికి తేసుకొని
వెళుతున్నాను. డా. అంబేద్కర్ గారి ప్రోద్బలంతో రాజ్యాంగంలోనే గిరిజనులు అనేక
హక్కులు కలిగివున్నప్పటికీ, ఇలాంటి సంఘటనలు చోటుచేసుకుంటున్నాయి. తెలుగుదేశం
ప్రభుత్వం వచ్చిన తరువాత గిరిజనులంతా చైతన్యవంతులు కావడానికి విద్య, వైద్య ఆర్థిక
రంగాలలో ప్రయత్నించి వారు అభివృద్ధి కావడానికి ఎంతగానో తోడ్పడి వారిని మంచి
పౌరులుగా తీర్చిదిద్దింది. ఈ రోజు గిరిజనులకు వారి హక్కులు పరిరక్షించుకొనే రోజు
వచ్చింది కాబట్టి ప్రభుత్వం ఈ సమస్యను చిన్నదిగా భావించకుండా చాలా జాగ్రత్తగా
వెంటనే చర్య తీసుకోకపోతే అపారమయిన లా అండ్ ఆర్డర్ సమస్య ఉత్పన్నం అయ్యే
అవకాశం ఉంది కాబట్టి, ఈ రోజు హరిజనులు ఆడవులతో, కొండలలో, వాగులలో ఉండి
ఎన్నో కష్టాలుపడి, వారి కష్టార్థితం పెప్పించి భూమిని సారవంతం చేసుకొన్న తరువాత
గిరిజనేతరులు వచ్చి మాయమాటలు చెప్పి మోసం చేసి వారి భూమి సర్వ ఆస్తులు స్వాధీనం
చేసుకోవడం జరుగుతోంది. ఈ పరిస్థితి వస్తే మరల గతంలో మాదిరిగానే తిరిగి ఆడవుల
లోకి వెళ్లి అక్కడ మళ్ళీ భూమి తయారుచేసుకోవడం జరుగుతుంది. దీనివలన వారికి ఎంత
అన్యాయం జరుగుతోందో ఒకసారి ఆలోచించండి. అందువలన ప్రభుత్వం దానికి ఒక చట్టం
తెచ్చినప్పటికీ గిరిజనేతరులు గిరిజనుల భూమిని రిజిస్ట్రేషన్ చేసుకోవడం, ఆర్.ఓ.ఆర్.
పాస్ బుక్ లు తీసుకోవడం లాంటి అవకతవకలు జరుగుతున్నా ఉన్నాయి. ఈ వివాదాలలో
పోలేసులు గిరిజనులను, గిరిజనేతరులను కూడా భరించలేని విధంగా కొట్టి కేసులు
బుక్ చేయడం జరుగుతోంది. గిరిజనులపై పెట్టిన కేసులను విత్ డ్రా చేసుకొని గిరిజనులకు
రక్షణ కల్పించాలని మేదావూర ప్రభుత్వాన్ని కోరుతూ, ఈ అవకాశం ఇచ్చినందుకు
ధన్యవాదాలు తెలుపుతూ సెలవు తీసుకొంటున్నాను.

శ్రీ జి. నగేష్ :- అధ్యక్షా, ముఖ్యంగా పశ్చిమ గోదావరి జిల్లాలో జరిగిన సంఘటన
విషయంలో సభ్యులందరూ చాలా విషయాల సభదృష్టికి తెచ్చారు. గత సంవత్సరం ఆగస్టు
8న మొట్టమొదటిసారిగా బుసరాజుపల్లిలో జరిగిన గిరిజనేతర డి ఫౌం పట్నా కలిగిన ల్యాండ్
గిరిజనులకు పోవడం అదేకాకుండా ఆగస్టు 6న కూడా నాన్ బ్లైబల్స్ ఎం.ఆర్.వో. ఆఫీసు
లోని రికార్డులు తగులబెట్టడం, 11-4-97న కొందరు గిరిజనులు బాణాలతో కొట్టి 6 మంది
గిరిజనేతరులను గాయపరచడం, 14-5-97న ఇద్దరు నాన్ బ్లైబల్స్ ను కిడ్నాప్ చేయడం
అదీకాక 29-5-97న కొందరు గిరిజనులు పోలేసులపై దాడిచేయడం 12-6-97న మళ్ళీ
నాన్ బ్లైబల్స్ ల్యాండ్ పోవడం వలన వారు మరల 28-6-97న మళ్ళీ వారు
భూమిని ఆక్సాక్స్ చేయడంతో 30-6-97న గొడవ జరిగి 8 మంది గిరిజనులు గాయ
పడడం జరిగింది. దీనికి సంబంధించి 4-8-97న కొన్ని నాన్ ఏజెన్సీ ఏరియాలలో కొన్ని
ప్రాంతాలలో జెండాలు-పాతడం వంటి విషయాలను మీకు మరొకసారి మనవిచేస్తూ 5-6-96న
బుట్టాయగూడెంలో జరిగిన సంఘటనకు సంబంధించి గౌరవ ముఖ్యమంత్రిగారి అధ్యక్షతన
సమావేశం ఏర్పాటుచేశాము. ఆ ప్రాంతంలో కోవ్వూరులో సెజిల్ మెంట్ ఆఫీసు ఏర్పాటు
చేయడమే కాకుండా సమర్థవంతమయిన ఒక ఐ.ఎ.ఎస్. ఆఫీసర్ ను వేసి పెండింగ్ లో

రూత్-304 క్రింద ప్రభుత్వం దృష్టికి తేసుకు
వచ్చిన విషయం: "పశ్చిమ గోదావరి, ఖమ్మం
జిల్లాల్లోని గిరిజన, గిరిజనేతరుల సమస్యను
గూర్చి".

25 జూలై, 1997.

401

వున్న తేసులు వెంటనే డిస్పోజ్ కావడానికి చర్యలు తీసుకొన్నాము. అదే కాకుండా ఆ ప్రాంతంలో వున్న భూములను త్వరగా సర్వేచేసి పట్టాలు ఇవ్వడానికి 82 మంది సర్వేయర్లను 2 డిప్యూటీ సర్వేయర్లను నియమించగా వారు ఏప్రిల్ వరకు సర్వేచేశారు. మిగిలిన జిల్లాల్లో కూడా 4గురు డిప్యూటీ కలెక్టర్లను డిప్యూటీ చేసి 652 గిరిజన పేద కుటుంబాలను ఐడెంటిఫై చేసి 1100 ఎకరాలు ఇచ్చిన విషయాన్ని గౌరవసభ్యులకు మనవి చేస్తున్నాను. మిగిలిన భూమి కూడా అర్చులైన గిరిజనులకై ఇవ్వాలనే 30.12.96న గిరిజన సమావేశంలో కూడా నిర్ణయించడం జరిగింది.

మొన్న జరిగిన విషయంలో గౌరవ ముఖ్యమంత్రిగారు 12.7.97న అన్ని రాజకీయ పార్టీలతో సమావేశం ఏర్పాటుచేసి పశ్చిమ గోదావరి జిల్లాలో జరిగిన విషయాన్ని చర్చించి, అన్ని జిల్లాల్లోనూ కమిటీలు వేసి ఆయా గ్రామాలలో కూడా కమిటీలు ఏర్పాటుచేసి మంచి వాతావరణంలో, సామరస్యపూర్వకంగా భూములను సర్వేచేయడం కోసం అన్ని కార్యక్రమాలు చేపట్టడం జరిగింది. మొన్న జరిగిన విషయంలో 12 మంది డిప్యూటీ తహసీల్దారులను, 25 మంది సర్వేయర్లను, ముగ్గురు డిప్యూటీ ఇన్స్పెక్టర్లను డిప్యూటీ చేసి వారిష్టె ఐటిడిఏ పి.ఓ.ను కూడా వేసి సర్వేలు చేయించడం జరుగుతోంది. ఈ విషయంలో ముఖ్యమంత్రిగారు ఒక మంత్రివర్గ ఉపసంఘాన్ని కూడా వేశారు. గౌరవ రెవెన్యూ మంత్రి అధ్యక్షులుగా, విద్యామంత్రి, నేను అందులో సభ్యులుగా వున్నాము. అక్కడ ఉన్న గిరిజన, గిరిజనేతరుల సమస్యలను తెలుసుకొని ఏ సమస్యలు వున్నా ప్రభుత్వానికి రిపోర్టు పంపించడం కమిటీ ముఖ్య ఉద్దేశ్యంగా నిర్ణయించడం జరిగింది.

5.30 | అదేకాకుండా ఆయా గ్రామాలలో పి.ఓ.గారితోనూ, అన్ని రాజకీయ పక్షాల
సా. | తోనూ కమిటీచేసి, గిరిజనులకు సంబంధించిన సమస్యలను పరిష్కరించడానికి అన్ని చర్యలు తీసుకోవడం జరుగుతుంది. చాలా సందర్భాలలో గౌరవసభ్యులు మాట్లాడుతూ 1/70 పట్టాన్ని ఖచ్చితంగా అమలుచేయాలి. సర్వే పూర్తి చేయాలని చెప్పారు. సర్వే త్వరలో పూర్తి చేయడానికి కొంతమంది సర్వేయర్లను, డిప్యూటీ తహసీల్దార్లను పోస్ట్ చేయడం జరిగింది. సర్వే పూర్తి చేసిన తరువాత, ఇంకా ఎక్కడైతే బ్లైబిల్స్ క్వెయిమ్ చేస్తున్నారో దానికి కూడా సర్వే చేయించాలని నిర్ణయించడం జరిగింది. ఇంకా కొంత భూమికి కూడా పట్టాలు ఇవ్వడానికి నిర్ణయించడం జరిగింది. గౌరవ ముఖ్యమంత్రిగారు వేటిని త్వరలో ఇవ్వాలని మొన్ననే నిర్ణయించడం జరిగింది. అతీ త్వరలోనే వారికి ఇవ్వడం జరుగుతుంది.

పట్టాలను ఖచ్చితంగా అమలు చేయడానికి మేము చర్యలు తీసుకుంటున్నాం. ఇదే కాకుండా చాలామంది గౌరవసభ్యులు కొన్ని విషయాలు చెప్పారు. ఉన్న పట్టాలను ప్రభుత్వ పరంగా తప్పకుండా అమలు జరగేలా చూడాలని కోరడం జరిగింది. ప్రభుత్వం తప్పకుండా గిరిజనులకై ఉద్దేశించబడిన పట్టాలను ఖచ్చితంగా అమలుపరుస్తుంది. ఆ ప్రాంతంలో అభివృద్ధి కార్యక్రమాలనే కాకుండా సంక్షేమ కార్యక్రమాలను కూడా చేపట్టడం జరుగుతోంది. కొందరు సభ్యులు కోరినట్లుగా న్యాయంగా గిరిజనులకు చెందవలసిన భూములను సర్వేచేసి వారికి ఇవ్వడం జరుగుతుంది.

రూల్-304 క్రింద ప్రభుత్వం దృష్టికి తీసుకు వచ్చిన విషయం: "పశ్చిమ గోదావరి, ఖమ్మం జిల్లాలలోని గిరిజన, గిరిజనేతరుల సమస్యను గూర్చి".

నేను మనవిచేసేది, ఆ ప్రాంతంలో ఒక మంచి సామరస్య వాతావరణం కలుగజేయడం కోసం అందరూ సహకరించాలి. ఆ ప్రాంతంలో వున్న గిరిజనేతరులకు, గిరిజనులకు ఎటువంటి తగాదాలు లేకుండా చూడవలసిన బాధ్యత అందరిపైనా ఉంది. ఇందుకుగాను ప్రభుత్వపరంగా అన్ని చర్యలూ చేపట్టి గిరిజనులకు ఉన్న చట్టాలను అమలుచేయడం జరుగుతుంది. వివరిగా నేను మనవిచేసేది, కొన్ని స్వచ్ఛందసంస్థలు కానీ, కొందరు వ్యక్తులు కానీ గిరిజనులను ప్రజావోక్ చేయడం వంటి పనులను చేస్తున్నారు. స్వచ్ఛంద సంస్థలు కానీ, రాజకీయ పార్టీలు కానీ, ఎవరూ కూడా గిరిజనులను ఏ విధంగా ప్రజావోక్ చేయకుండా సామరస్యంతో అక్కడ వుండే విధంగా మంచి వాతావరణాన్ని కలుగజేయడానికి సహకరిస్తామని ఆశిస్తూ నేను ముగిస్తున్నాను.

శ్రీ పి. సింగన్నదొర:- అధ్యక్షా, ఈ సమస్య పరిష్కారానికి తమరిద్వారా మంత్రిగారినే నేను కొన్ని విషయాలు అడిగాను. కానీ వాటికి సమాధానం రాలేదు. ఆల్ పార్టీ డెలిగేషన్ ను ఎక్కడైతే సమస్య తీవ్రత ఉందో అక్కడకు పంపి గిరిజన పెద్దలు, గిరిజనేతర పెద్దలు, అధికారులతో సమావేశపరచి రికార్డులను పరిశీలించాలి. అందుకు ఆల్ పార్టీ డెలిగేషన్ ను వేయమని అడిగాను. (2) న్యాయసలహా సంఘానికి పంపించి పెండింగులో వున్న కేసులను సత్వరమే పరిష్కరించేలా చూడాలని అడిగాను. (3) చట్టాన్ని కొన్ని దుష్ట శక్తులు వక్రీకరించి చెబుతున్నాయి. కాబట్టి 1917, 1959, 1970 చట్టాలను తెలుగులో ముద్రించాలని చెప్పాను. (4) పోలవరం కానిస్టేబుల్యూస్ లోని షెడ్యూల్డ్ ఫీరియాలో 21 వి.ఎ.ఒ. పోస్టులు ఖాళీగా ఉన్నాయి. షెడ్యూల్డ్ ప్రాంతాలలో గిరిజనులనే వేయాలి. చిదావంతులైన గిరిజనులకు క్లెయినింగు ఇప్పించి ఆ పోస్టులను షెడ్యూల్డ్ ప్రాంతాలలో భర్తీ చేసినట్లయితే ఈ సమస్య పరిష్కారానికి అవకాశం వుంటుందని మనవిచేస్తాను. నేను తమద్వారా ప్రభుత్వానికి సూచించిన వాటికి మంత్రిగారినుండి సమాధానం రాలేదు. మంత్రిగారు దీనిమీద సమాధానం స్పష్టంగా ఇవ్వాలి.

శ్రీ బి. దేవేందర్ గౌడ్:- అధ్యక్షా, ఉదయం నుంచి గౌరవ పెద్దలు చాలామంది మాట్లాడారు. రాష్ట్రంలో ఈ సమస్య చాలా సంవత్సరాలుగా ఉంది. ఈ సమస్య పరిష్కారానికి గతంలో ప్రభుత్వాలు అనేక చట్టాలు తీసుకువచ్చాయి. మనం ఒకసారి ఏ చట్టాన్ని చదివినా చాలా స్పష్టంగా ట్రిబ్యున్స్ యొక్క హక్కులు రక్షించాలనే తపన అందులో కనిపిస్తోంది. కానీ దురదృష్టవశాత్తు ఆ సమస్యకు మాత్రం ఇప్పటికీ పరిష్కారం మార్గం దొరకకుండా ప్రతి చట్టం ఇంకొక కొత్త సమస్యను సృష్టించేటట్లుగా ఆ చట్టాలు చూస్తే మనకు కనపడుతోంది. కనుక ఆ ప్రాంతాలలోని ప్రజలు రోజురోజుకూ ఆందోళన చెందే విధంగా కొత్తగా సమస్యలు అక్కడ 'యాడ్' అవుతున్నాయని ఈ కేసులను చూస్తుంటే మనకు తేటతెల్లమవుతున్న సారాంశం.

దీనిని ఏ విధంగా పరిష్కరించాలి అనే ఆలోచన చేసినట్లయితే చిత్తశుద్ధితో ప్రస్తుతం వున్న చట్టాలను అమలుచేసి ప్రాక్టికల్ గా అక్కడ ఫీల్డ్ లో వున్న సమస్యలను అర్థం చేసుకుని పేదవారికి సహకరించి, వారికి న్యాయమైన హక్కులను కలుగజేయాలని ఆలోచించే

పూర్తి-304 క్రింద ప్రభుత్వం దృష్టికి తేసుకు
వచ్చిన విషయం: "పత్తిమ గోదావరి, ఖమ్మం
జిల్లాలలోని గిరిజన, గిరిజనేతరుల సమస్యను
గూర్చి".

25 జూలై, 1997.

403

ప్రభుత్వం చేస్తే పరిష్కార మార్గం తప్పనిసరిగా దొరుకుతుందని తెలియ
జేస్తున్నాను.

ఆ ప్రభుత్వంలో భాగంగా ఈ ప్రభుత్వం - మీరు చూశారు - అన్ని పార్టీల
నాయకులకూ తెలుసు. అనేక సందర్భాలలో ముఖ్యమంత్రిగారి దృష్టికి పార్టీ నాయకులు
ముఖ్యంగా సి.పి.ఐ., సి.పి.ఎం. కానీ, ఇంకా ఎవరైనా కలసి ద్వివిధ, నాన్ ట్రిబల్
ఇన్స్టిట్యూట్ తేసుకువచ్చినప్పుడల్లా, ప్రతి ఒక్కరూ వారికి న్యాయం జరగాలని కోరుతున్నాడు.
ఉదయం నుంచే జరిగిన చర్చలు చూసినబ్బయిపతే వున్న పక్ష చర్యలో వారికి న్యాయం
చేయాలనే తపన కనిపిస్తోంది. దానికి అనుగుణంగానే... ఈనాడు మీకుందరికీ తెలుసు -
అనేక కారణాలవల్ల మనకుగల యంత్రాంగంలో, వున్న వ్యవస్థలో కొన్ని ఇబ్బందులు
పండడంవల్ల వాటిని ఒకేసారిగా పరిష్కరింపలేకపోయాము. అవి చాలా సంవత్సరాలుగా
కొనసాగుతూ వచ్చాయి. కనుక ప్రత్యేకంగా ఒకే ప్రాంతంలో అలబడి జరుగుతోంది.
మిగతా ప్రాంతాలలో ప్రాంతంగా వున్న సమస్య పరిష్కారం పూర్తిగా అయిపోయిందని
నేను అనుకోవడంలేదు. చాలా ప్రాంతాలలో ఈ సమస్య ఉంది. కాకపోతే కొన్ని
ప్రాంతాలలో అలబడి ఉంది. కొన్ని ప్రాంతాలలో చలనం వస్తుంటే అది మన దృష్టిని
ఆకర్షిస్తోంది.

ఆ విషయం తెలుసుకోగానే ఈ ప్రభుత్వం వచ్చిన తరువాత సిన్సియర్ గా వున్న
ఆఫీసర్స్ ను వేసినట్లయితే వారు నిష్పక్షపాతంగా వ్యవహరించి ఈ సమస్యను పరిష్కరిస్తారనే
ఉద్దేశ్యంతో ఇద్దరు ఐ.ఎ.ఎస్. ఆఫీసర్స్ ను ఐ.ఓ., ఐ.టి.డి.ఎ.గాను, సబ్ కలెక్టర్ గానూ
వేశాము. కొవ్వూరులో సర్వేయర్స్ ను స్పెషల్ గా ఒక టీమ్ గా పంపించి, సెటిల్ మెంట్ కొరకు
ప్రత్యేకంగా ఒక కోర్టును క్రియేట్ చేసి, అడిషనల్ గా పోలీసు ఫోర్సు కావాలనే వారికి
ఎలాంటి యిబ్బందులు లేకుండా పంపించడం జరిగింది. ప్యాకోర్డుతో వున్న కేసులను
అడిషనల్ గా అడ్వోకేటు జనరల్ కు అప్పగించి, వాటిని పరిష్కార చేయాలని ఆదేశించడం
జరిగింది.

ఇదే కాకుండా, ఈ చర్యల మూలంగా ఈనాడు 1100 ఎకరాల భూమిని 659 మంది
ద్వివిధర్స్ కు మనం ఇప్పించగలిగాము. పట్నాల డిస్ట్రిబ్యూషన్ కూడా జరిగిపోయింది. ఇంకా
1040 ఎకరాల భూమి పట్నాల డిస్ట్రిబ్యూషన్ కు రెడీగా ఉంది. ఆ భూమిని కూడా త్వరలోనే
గిరిజనులకు ఇవ్వడం జరుగుతుంది. మాకు నిన్నటినుంచి ఫోన్ కాల్స్ వస్తున్నాయి.
టిలిగ్రామ్స్, ఫ్యాక్స్ లు కలెక్టర్ గారినుండి వస్తున్నాయి. 'మేము 15వ తారీఖునాడు ఆల్
పార్టీ మీటింగు ఏర్పాటు చేసుకున్నాము' అని చెప్పి ఆ మీటింగ్ కూడా పంపించడం
జరిగింది. అల్ పార్టీ లేడర్స్ తో మాట్లాడడం కూడా జరిగింది.

5-40 | అదే విధంగా నిన్న ఒక ఫ్యాక్స్ మెసేజ్ చూశాను. నేను వెళ్లెసరికి ఆఫీస్ లో
సా. ఉంది. అక్కడ ఉన్న కొన్ని ప్రాంతాలలో సర్వే టీమ్స్ ని రానివ్వకుండా కొన్ని
ఇబ్బందులున్నాయి. ఆ సమాచారాన్ని మాకు పంపించారు. ఆయా ప్రాంతాల్లో ఇప్పటికి
కొంత అలబడి కొనసాగుతోంది. గౌరవ ముఖ్యమంత్రిగారు ఒక క్యాబినెట్ సబ్ కమిటీని వేశారు.
J. 187-13

రూ-304 క్రింద ప్రభుత్వం దృష్టికి తీసుకు వచ్చిన విషయం: "పశ్చిమ గోదావరి, ఖమ్మం జిల్లాలలోని గిరిజన, గిరిజనేతరుల సమస్యను గూర్చి".

అందులో నేను, బాలయోగిగారు, ట్యూబ్ వెల్ఫేర్ మినిస్టర్ నగేశ్వరగారు సభ్యులుగా ఉన్నాము. ట్యూబ్, నాన్ ట్యూబ్స్ తో విడిగా మాట్లాడి వారి సమస్యలకు పరిష్కార మార్గాన్ని సూచించవలసిందిగా చెప్పడం జరిగింది. ఇదికాకుండా డిస్ట్రిక్ట్ లో ఆల్ పార్ట్ మేటింగ్ ఏర్పాటుచేసి అక్కడ చాలా స్పష్టంగా స్థానికంగా ఏదయినా డిస్ కషన్, డిఫెక్ట్ జరిపితే అన్ని వాస్తవాలు బయటకు వస్తాయనే ఉద్దేశ్యంతో ఆ లెవెల్ లో ఆల్ పార్ట్ మేటింగ్ ఏర్పాటుచేయాలని, మేటింగ్ లో అందరికీ మాట్లాడే అవకాశం ఇవ్వాలని ప్రభుత్వం నిర్ణయించిందని తమద్వారా గౌరవసభ్యులకు అభ్యురేన్స్ ఇస్తున్నానని తెలియజేస్తున్నాను. ప్రభుత్వ భూములు ఎవరి అధీనంలో ఉన్నా ఆ భూములు ఖచ్చితంగా గిరిజనులకు ఇవ్వడానికి ప్రభుత్వం కట్టబడి ఉంది. ఆ విధంగా తప్పకుండా చర్యలు తీసుకుంటున్నాము. అదేవిధంగా కోర్ట్ లో ఉన్న కేసులు త్వరలో సెటిల్ అయ్యేటట్లు చర్యలు తీసుకుంటామని తెలియజేస్తున్నాను. గౌరవసభ్యులు అనేక సూచనలు చేశారు. వాటిలో ప్రధానంగా ఈ రోజు ఆల్ పార్ట్ డెలిగేషన్ సంగతి చెప్పారు. వాటిని విజిట్ చేయాలని అన్నారు. ప్రభుత్వమే చెప్పింది. అది చేయవలసిన అవసరం ఉంది. యాక్ట్ లో తెలుగులో చేస్తే బాగుంటుందని అన్నారు. తెలుగులో చేయించి అందుబాటు అయ్యేటట్లు చేస్తాను. వి.ఎ.ఓ. పోస్టులు అన్నీ ట్యూబ్స్ తో నీంపాలని సూచనలు చేశారు. అది వి.పి.పి.టి.లో ఉంది. నెల, 15 రోజులలో సెటిల్ అవుతుందని భావిస్తున్నాను. అది కాగానే వి.పి.ఓ. పోస్టులు భర్తీ చేయాలనే ఆలోచనతో ఉన్నాము. వి.పి.ఓ. పోస్టులు ట్యూబ్స్ తో భర్తీ చేస్తామని తమద్వారా గౌరవసభ్యులకు తెలియజేస్తున్నాను. ఈ రోజు కొంతమంది 1/70 ఏమీ చేస్తారని అడుగుతున్నారు. ప్రస్తుతం ఉన్న చట్టాల పరిధిలో న్యాయం జరిగేటట్లు తప్పకుండా ప్రభుత్వం చేస్తుంది. ఇది ఒక సామాజిక సమస్యగా ఉంది. దీనిని అందరూ అర్థం చేసుకోవాలి. చాలా జరిలమయిన సమస్య. ఒక రోజుతోత ఒక డిఫెక్ట్ తో తేరే సమస్య కాదు. క్యాబినెట్ సబ్ కమిటీ ఫ్లెండింగ్స్ మొత్తం సమస్య ఈ రోజుతో తేరుతుందని భావించడం లేదు. ఇది చాలా జరిలమయిన సమస్య. అందరూ కూడా మానవతా దృక్పథంతో ఉన్నాము. వాస్తవ పరిస్థితులను అర్థం చేసుకొనే అక్కడ నాన్ ట్యూబ్స్, పేదవారు అనేక సంవత్సరాలుగా వివిధ వృత్తులలో నివసిస్తున్నారు. అది కూడా అర్థం చేసుకొని అందరూ సామరస్యంగా ఎటువంటి ఇబ్బందిలేకుండా ఈ సమస్యను పరిష్కరించడానికి మన ప్రయత్నం చేద్దాము. ఎవరికి ఇబ్బంది కలుగకుండా ఫ్లట్లం పరిధిలో న్యాయం జరిగేటట్లు ఈ ప్రభుత్వం కట్టబడి ఉంది. ఆ విధంగా ప్రయత్నం చేస్తామని తమద్వారా తెలియ జేస్తున్నాను. డి.ఎస్.పి. గురించి వారు ఆందోళనతో చెప్పడం జరిగింది. డి.ఎస్.పి. వేరే ఏరియాకు ట్రాన్స్ ఫర్ అయ్యారు. మంచి అధికారికి పోస్టింగ్ ఇవ్వడం జరుగుతుంది. ఈ సమస్యకి అందరూ అన్ని రాజకీయ పార్టీలు, జిల్లా స్థాయిలో వారు కూడ సహకరించడం జరిగింది. మొన్ననే మేటింగ్ ఏర్పాటు చేసుకొన్నాము. కంటిన్యూగా ఏర్పాటు చేస్తాము. ముగ్గురు మంత్రులము కూర్చుంటాము. మిగతా సీనియర్ అధికారులను, పోలీస్ అధికారులను పిలవడం జరిగింది. మేమంతా కూర్చోని ఈ సమస్యకి ఏ విధంగా పరిష్కారమార్గం కనుగొనాలనేది ప్రయత్నం చేస్తాము. జిల్లాస్థాయిలో కూడా అదే విధంగా మేము అక్కడకు వెళతాము. అందరి సహకారంతో ఇదే విధంగా మేము అక్కడకు

రూల్-304 క్రింద ప్రభుత్వం దృష్టికి తీసుకు
వచ్చిన విషయం: "పశ్చిమ గోదావరి, ఖమ్మం
జిల్లాలలోని గిరిజన, గిరిజనేతరుల సమస్యను
గూర్చి".

25 జూలై, 1997.

405

వెళతాము. అందరి సహకారంతో ఈ సమస్యకి పరిష్కారం కనుగొనడానికి ప్రయత్నం చేస్తామని వీరంతా సహకరించాలని తెలియజేస్తూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

(మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్ అధ్యక్ష స్థానములో వున్నారు).

శ్రీ బి. వెంకటేశ్వరరావు:- మంత్రిగారు చట్టంప్రకారం అమలుచేస్తామని అంటున్నారు. గిరిజన శాఖామంత్రిలు ఏజెన్సీ ప్రాంతంలో పర్యటించివచ్చి వారు కూడా అనవచ్చు. నేను కాదనడం లేదు. పేపర్లో గిరిజనశాఖామంత్రి అని ఈ విధంగా ఇచ్చారు. పశ్చిమగోదావరి ఏజెన్సీ ప్రాంతాలలో పోలీసులపై వ్యతిరేక వెల్లువ అని ఇచ్చారు. తమకు పంపిస్తాను. ఎవరో కొంతమంది మా సభ్యులు మాట్లాడుతూ 'అందరూ శ్రీ వై.ఘంటే, 'బుట్టలో రొయ్యలు మాత్రం మాయమయ్యాయి' అనే పద్యంతో మాట్లాడారు. ప్రభుత్వం ఇచ్చిన నోట్ చూసినట్లుయితే 12వ పేజీలో '7-2-97న నాన్ ట్రిబ్యునల్స్ అభిస్మక్తిడ్ సర్వే వర్క్స్ ఇన్ బి. రాజవరం విలేజ్' అని ఇచ్చారు అదొక భాగము. రెండవ భాగం సర్వే సెటిల్మెంట్ 6,000 ఎకరాల భూమి పాక్వార్టో, 3,000 ఎకరాల భూమి సెటిల్మెంట్ కోర్ట్లో పెండింగ్లో ఉంది. ట్రైబ్యునల్స్ వ్యతిరేకంగా వచ్చిన బోర్డు ప్యానల్తో లాయర్స్ని వేసి త్వరగా కేసు పరిష్కారం చేయాలని వారు ఒకవోచ నోట్తో ఇచ్చారు. అది వదిలి వేసిపిస్తాను. అంటే శూన్యంలో మాట్లాడినట్లుగా కొంతమంది సభ్యులు మాట్లాడారు. దోపిడీకి పాల్పడితే రమ్మన్నారని స్పెసిఫిక్గా చెబితే మాకు ఏమీ అభ్యంతరం లేదు. గిరిజనుల హక్కులు కాపాడుతామని అంటున్నా, వ్యతిరేకంగా మాట్లాడడం అటువంటి అభిప్రాయాలు మాకు లేవు. ఇప్పుడు ఈ శాసనసభలో ఇప్పటికిప్పుడు తేల్చి చెప్పమని పెట్టుబడి పార్టీకి అక్కడ ఏమీ జరిగిందో తెలియదు అన్నారు. అందుకు మొదటే చెప్పాను. న్యాయ విచారణ జరిపించవచ్చున్నారు. డి.ఎస్.పి. శ్రీ బ్రహ్మరెడ్డి జరిపిన వర్కలు నేను రుజువు చేస్తాను. మాకు ప్రతి ఒక్కరి సాక్ష్యం అవసరం లేదు. 'ఏలూరు డి.ఐ.జి. ఏలూరు ఎస్.పి. మాకు సాక్ష్యం. ముత్తాయిగూడెంలో హరిజనులను అరెస్ట్ చేసిన సందర్భంలో మేము కంప్లయింట్ చేస్తే అరెస్ట్ చేయలేదని అన్నారు. వారిని పిచ్చిపిచ్చిగా కొట్టారు. వాళ్లు నుగ్గు నుగ్గు అయ్యారు. కోర్ట్కి హాజరు చేసే ఏడుకారా అంటే అందరినీ హాజరు పరచలేదు. ఎస్.పి.సి, డి.ఐ.జి.ని అడిగితే మొట్టమొదట లేదన్నారు. తరువాత మా దగ్గర ఉన్నారు. వారిని కోర్ట్కి హాజరు పరుస్తున్నామని అన్నారు. ఆ విధంగా అరెస్ట్ పంపించామని అన్నారు. మేము కోర్ట్ దగ్గర ఉంటే వారిని 9వ తేదీన "మళ్ళీ మీరు ఎక్కడయినా అన్నారా, మీమ్మలను ఉరి తీస్తామన్నారు. గాల్తో మాట్లాడుతున్నట్లు మాట్లాడారు. ఇప్పటికప్పుడు తేల్చిపెట్టాలని పెద్ద మనుషులు అన్నారు. ఈ అట్రాసిటీని మీద న్యాయవిచారణ జరిపించమని చెప్పాము. ఇక్కడ పోలీస్ అట్రాసిటీస్ ఎవరిమీద జరిగినా మా పార్టీవారు వారిని బేరీ చేయలేదు. మంత్రిగారు నోట్తో ఇచ్చారు. ఎవరు అభిస్మక్తిడ్ బేశారో, నేను కాదు. 2,151 ఎకరాల 8 సెంటు 19వ పేజీలో ఉంది. అందులో 1,125 ఎకరాల చట్టాలు ఇచ్చామన్నారు. చట్టాలు అందలేదు. అంతేకాకుండా 'ఇంకా 1,000 ఎకరాల చట్టాలు ఇవ్వవలసి ఉంది. సర్వే సెటిల్మెంట్లో 8,000 ఎకరాలు ప్యాక్వార్టో, 3,000 ఎకరాలు సెటిల్మెంట్ కోర్ట్లో పెండింగ్లో ఉంది. అడ్వకేట్ శ్రీద్ర

రూల్-304 క్రింద ప్రభుత్వం దృష్టికి తీసుకు
వచ్చిన విషయం: "పశ్చిమ గోదావరి, ఖమ్మం
జిల్లాలలోని గిరిజన, గిరిజనేతరుల సమస్యను
గూర్చి"

తీసుకోవడం లేదని అన్నారు. ఇందు ప్రతి ఒక్క దానికి మేము బాధ్యత వహిస్తాము. బుట్టాయగూడెం ప్రశాంత మండలంలో దాని జరపవద్దు. మీరు చేసిందేదో చేశారు. సెక్షన్ 302 క్రింద అరెస్టు అయిన వారిని వదిలి పెట్టమని మేము చెప్పము. పాత కేసులు పునరుద్ధరించే కేసులలో కశాంతి పునరుద్ధరించవద్దని చెప్పితే ముఖ్యమంత్రిగారు హామీ ఇచ్చారు. అలాగే డి.జి.పి. హామీ ఇచ్చారు. అరెస్టు చేసిన ఆడవారిని వదిలిపెడతామన్నారు. ఒక్కటే జరుగలేదు. హరిజన, దళితుల విషయంలో అక్కడ ఉన్న డి.ఐ.జి. ఎస్.పి. అటువంటివి లేవని అన్నారు. ఆ తరువాత సరిగా వీచారించి చెప్పండి అంటే ఉన్నారని చెప్పారు. 8వ తేదీన కోర్టులో హాజరుపరుస్తామని చెప్పారు. దానికి విరుద్ధంగా జరిగిన పరిస్థితి ఉంది. బుట్టాయగూడెంలో ఏవైన జరిగితే నేను, గానీ కొరటాల గానీ అరెస్టు ఔతామని చెప్పాము. ముఖ్యమంత్రిగారే దీనికి సాక్ష్యం. బాధ్యతగల ఉన్నతాధికారులు తప్పించు కొంటారని అనుకోను. దుర్మార్గులకు కారకుడైన డి.ఎస్.పి. బ్రహ్మరెడ్డిని సస్పెండ్ చేయాలి. పొలాల విషయంలో ముఖ్యమంత్రిగారు చొరవ తీసుకొని మొట్టమొదటగా కమిటీ ఏర్పాటుచేశారు. సర్వేయర్స్ కు కూడా పంపించారు. వారిని అక్కడివారు అడ్డుకొన్నారని చెప్పారు. అక్కడే వీసేఫుల్ కమిటీ వేశామని కూడా చెప్పారు. కమిటీ నిర్ణయం తీసుకొంటే మేము సహకరింతుమన్నారు. న్యాయవీచారణకు ఒప్పుకొన్నారు.

డి.ఎస్.పి. అక్కడకు కారకులైన భూస్వాములకు ఏజంటుగా వ్యవహరించాడు. భూస్వాముల కొడుకులను తన జేపుతో ఎక్కించుకొని బ్రియిబల్స్ పెన దాడి చేశాడు. ఒక బ్రియిబల్ స్టేషన్ ఆడ పోలీసులు కొడుతూ ఉంటే నేను చెప్పితే అన్ పార్లమెంటరీ ఔతుందేమో... అటువంటి దుర్మార్గుడైన అతనిపై చర్య తీసుకోవాలి.

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- మీరు ఇక్కడ ఆ పదాలు వాడకూడదు. ప్లీజ్ నథింగ్ గో ఆన్ రికార్డు.

శ్రీ బి. వెంకటేశ్వరరావు:- నేను అన్న మాటలు అన్ పార్లమెంటరీనే కావచ్చు. ఏదేమైనా ఆ డి.ఎస్.పి.ని వెంటనే సస్పెండ్ చేయాలి. న్యాయవీచారణ జరిపించండి. పారిపోతున్న పిల్లాడిని బంధకేసి కొడతానన్న ఆ డి.ఎస్.పి. దుర్మార్గుణ్ణి మీరు సమర్పించడం మంచిది కాదు. పాత కేసులను ఉపసంహరించండి.

శ్రీ గాదె వెంకటరెడ్డి:- అధ్యక్షా, ఇంతకుముందు నేను మాట్లాడినప్పుడు శ్రీ బోడేపాడి వెంకటేశ్వరరావుగారు విన్నారో లేదో నాకు తెలియదు. నేను ఒక విషయం క్లియర్ గా చెప్పదలచుకొన్నాను. 1959వ సంవత్సరములో చట్టము పాస్ చేసింది కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వమే. దానిని తెలంగాణ ప్రాంతానికి ఎక్స్ టెండ్ చేసింది కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వమే. 1/70 యాక్ట్ రెగ్యులేషన్ తీసుకువచ్చింది కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వమే. 1/70 రెగ్యులేషన్ యాక్ట్ ఖచ్చితంగా అమలుపరచాలంటే ఏదైనా పొరపాటు సవరణలు తీసుకురాకుండా గిరిజనులకు అనుకూలంగా తీసుకురండనే మేమూ మాట్లాడాము. కానీ, వేరే ఉద్దేశ్యముతో మాట్లాడ లేదు. న్యాయవీచారణ జరిపించే విషయం మొట్టమొదటగా ప్రస్థావించింది నేను అని మనవిచేస్తున్నాను. అక్కడ ఏదో డబ్బులు వసూలు చేస్తున్నారని రాఫువరెడ్డిగారు చెప్పారు. ఆ విషయాలు కూడా తేల్చాల్సి ఉందని తెలియజేస్తున్నాను. రాజకీయ పక్షాలవారు

రూల్-304 క్రింద ప్రభుత్వం దృష్టికి తీసుకు
వచ్చిన విషయం: "పశ్చిమ గోదావరి, ఖమ్మం
జిల్లాలలోని గిరిజన, గిరిజనేతరుల సమస్యను
గూర్చి".

25 జూలై, 1997.

40

డబ్బులు వసూలు చేస్తున్నారని చెప్పారు. మేము ఏదో అప్పటికప్పుడు పేపర్‌లో చూసి అది
స్వభావం అన్నమాట శ్రీ బోడేపూడి వెంకటేశ్వరరావుగారు అన్నారు. అది పద్ధతిగా లేదనే
మనవిచేస్తున్నాను. ఏదేమైనా గిరిజనులకు, గిరిజనేతరులకు న్యాయం జరిగేట్లు చూడమనే
మనవిచేస్తున్నాను.

శ్రీ వంకా సత్యనారాయణ:- అధ్యక్షా, ఇప్పుడు ఉన్న వాస్తవ పరిస్థితికి
అర్జంటుగా ఒక సౌల్యాషణీ కావాల్సి ఉంది. అక్కడ ఉన్న డిస్‌పూటెడ్ ల్యాండ్‌ని
మినహాయిస్తే, డిస్‌పూటెడ్ కాని ల్యాండ్‌ని మినహాయిస్తే, డిస్‌పూటెడ్ కాని ల్యాండ్‌ని
అక్కడి రైతులు వ్యవసాయం చేసుకోడానికి, పంటలు పండించుకోడానికి తక్షణమే చర్యలు
తీసుకోవడంకోసం అన్ని పార్టీలు ఆమోదించాలని కోరుతున్నాను. డిస్‌పూటెడ్ భూమిలో
ఎవరూ ఎవర్నీ ఎంటర్ కానీయవద్దన్న విషయం బాగానే ఉంది. నాకూ అభ్యంతరం లేదు.
కానీ డిస్‌పూట్ లేని ల్యాండ్‌లోనికి రైతులను వెళ్లనీయకుండా ఆపడం న్యాయమా?
వందలాది ఎకరాలు అలా పడి ఉంది. మేము వెళ్లి చూసి వచ్చాము. ఈ విషయంలో
స్పెసిఫిక్‌గా పార్టీలు ఇక్కడ కమిట్ కావాలి.

శ్రీ రాఘవరెడ్డిగారు మాట్లాడుతూ నా పేరు ఉదహరించి చెప్పారు. నేను ఒక లిస్ట్
ఇచ్చాను. దానిని ఆధారముగా చేసుకొనే, ఇంకా ఇతర లిస్ట్‌లు ఉంటే వాటిని ఆధారంగా
చేసుకొని, వారు న్యాయవిచారణ కోరారు కాబట్టి దానిపైన కూడా టరమ్స్ ఆఫ్ రిఫరెన్స్‌లో
విచారణ చేయండి. రైతులను అదిరించి, బెదిరించి వ్యవసాయం చేసుకోమని చెప్పి,
వ్యవసాయం చేసుకోడానికి పర్మిషన్ ఇవ్వడంకోసం వేలకొలది బస్సాలు, డబ్బు వసూలు చేసి
వారి లిస్ట్ అక్కడ ఉంది. దానిని రిఫరెన్స్‌గా పెట్టుకొని విచారణ చేయండి. మా పార్టీవారు
కానీ, మా సానుభూతి పరులు కానీ అటువంటి అక్రమ పద్ధతులకు హనుకొంటే మేము
కమ్యూనిస్ట్ పార్టీనుంచి వారిని తీసివేసే చర్యలు తీసుకొంటాము. ఇతర పార్టీలు కూడా
అందుకు సిద్ధముగా ఉన్నాయా?

(అంతరాయం)

శ్రీ ఎన్. రాఘవరెడ్డి:- తీసివేయడమే కాదు శిక్షించాలి.

శ్రీ బి. వెంకటేశ్వరరావు:- ఆ ఆరోపణకి మేముకూడా సిద్ధముగా ఉన్నాము.

(అంతరాయం)

శ్రీ వంకా సత్యనారాయణ:- వారి పార్టీని సర్టిఫై చేయమని నేను అంటున్నాను.
దానికి ఇంత గొడవ ఎందుకు? న్యాయ విచారణ చేయడం ఎందుకంటే శిక్ష వేయడానికే.
ఇక్కడ ఎవరూ భుజాలు తడుముకోవాల్సిన అవసరం లేదు. న్యాయ విచారణ చేస్తే అన్ని
విషయాలు బయటకు వస్తాయి. పోలీస్ అజ్ఞానిట్‌స్ మన బ్యూబల్స్ పైన ఉంటే వాటిని కూడా
మనం ఖచ్చితంగా అదుపు చేయాలి. దీని విషయమై చర్యలు తీసుకోవాలి. అక్కడ
ఉన్నట్నైబల్స్‌ని అన్యాయంగా అక్రమంగా కొట్టినట్లు రుజువు ఉంటే ఖచ్చితంగా చర్యలు
తీసుకోవాలి. వారిని సస్పెండ్ చేయాలి. వేలాది ఎకరాల భూమిలో వ్యవసాయం అక్కడ
ఆగిపోయి ఉంది. వారు వ్యవసాయం చేసుకొనేలా ఇప్పుడు చర్యలు తీసుకోవాలని కోరుతున్నాను.

రూప్-304 క్రింద ప్రభుత్వం దృష్టికి తీసుకు వచ్చిన విషయం: "పశ్చిమ గోదావరి, ఖమ్మం జిల్లాలలోని గిరిజన, గిరిజనేతరుల సమస్యను గూర్చి".

శ్రీ పి. జనార్థన్ రెడ్డి:- అధ్యక్షా, మా పార్టీతరపున వెంకటరెడ్డిగారు మా స్పాండ్ 6.00 ఏమిటో తెలియచేయడం జరిగింది. అక్కడ గిరిజన సమస్యలమీద ఎన్నో సా. రోజుల నుంచి గొడవ జరుగుతున్నదనే, దీనిని పరిష్కరించాలన్న ఉద్దేశ్యంతో, మొన్న 12వ తారీఖున ముఖ్యమంత్రిగారు ఒక క్యాబినెట్ సబ్ కమిటీని వేశారు. ఈ విషయాన్ని పోలిటికల్స్ డివీషన్ చేయవద్దన్న ఉద్దేశ్యాన్ని వెలిబుచ్చారు. నా మనవి ఏమంటే ముఖ్యమంత్రిగారు క్యాబినెట్ సబ్ కమిటీని వేశారు. అది 12వ తారీఖున వెయబడింది. మన అసెంబ్లీ 21వ తేదీనుంచి ప్రారంభమయింది. మరి ఇంత సీరియస్ గా పరిస్థితులు ఉన్నప్పుడు సబ్ కమిటీ ఏమి చేస్తున్నది? అక్కడికి అది వెళ్ళిందా? జి.ఓ. 21వ తారీఖున రిలీజ్ చేశారు. ప్రశ్నించాలయిన మా నుండి డిఫరెంట్ ఒపీనియన్స్ తీసుకుని సంతోషిస్తున్నారు. అంతేతప్ప మీరు సమస్యను ఏ విధంగా పరిష్కరించాలని చూశారు? ఇన్ని రోజుల నుంచి ఇంత గొడవ జరుగుతూ వుంటే, శాంతిభద్రతలు పశ్చిమగోదావరి జిల్లాలో లోపించినప్పుడు, అక్కడ ఎట్రాసిక్టు, గొడవలు జరుగుతూ ఉంటే ఏమి చేస్తున్నారు? ఈ ప్రభుత్వం ఏమి చేస్తున్నది? ఒకప్పుడు జమీందారులు, భూస్వాములు తమ భూములను భూదానానికి అప్పజెప్పారు. అది మళ్ళీ యిప్పుడు జమీందారుల చేతుల్లో ఉంది. కలెక్టరుగారు దానిని పేద ప్రజలకు యిప్పించాలనుకుంటే మీరు ఆ కలెక్టరుగారిని బదిలీ చేశారు. ఇప్పుడు ఎన్నో రోజులనుంచి ఇవ్వుతూ వుంటే రాష్ట్రప్రభుత్వం ఎందుకు ఉరుకుంది? ఎందుకు నీడ్రావోతున్నది? సమస్యను ఎందుకు పరిష్కరించడం లేదు? దీని పైన చట్టాలను ఎందుకు అమలు పరచడం లేదు; మీరు ఏమి యాక్షను తీసుకోబోతున్నారు? మీరు మే ప్రభుత్వం, కలెక్టరుగారు ఏమి చేస్తున్నారు?

(అధికార సభ్యులనుండి అంతరాయం)

మీరు ఏదో ఒకటని ఈస్టు గోదావరి, వెస్టు గోదావరి అని సమస్యకు చెప్పనేయకుండా అంతరాయం కల్పించడం కాదు. అది మంచి పద్ధతి కాదు. అసలు సమస్య...

శ్రీ జి. దేవేందర్ గౌడ్:- అధ్యక్షా, ఆసలు సమస్య ఏ జిల్లాకు చెందినది అన్న విషయం తెలిసి వారు మాట్లాడితే బాగుంటుంది.

శ్రీ పి. జనార్థన్ రెడ్డి:- అధ్యక్షా, నేను పశ్చిమ గోదావరికి సంబంధించిన సమస్యని తెలిపాను. వారు సమస్యనుంచి డివియేట్ చేసేందుకు ఏదో మాట్లాడుతున్నారు. ఆయనే తెలివీగలవారనుకుంటున్నారు. ముఖ్యమంత్రిగారే తెలివీగలవారు అనుకుంటున్నారు. మేము మాట్లాడలేము. చెప్పలేము అనుకుంటున్నారు. మీరు ముఖ్యమంత్రిలుగా, మంత్రులుగా ఎలా వచ్చారో మాకు తెలుసు. మామను వెన్నుపోటు పొడిచి ముఖ్యమంత్రి, మంత్రులు అయ్యారు. మీరు మాకు ఏమి చెబుతారు? ఇలా చేసి వారిపైన ఉన్న బాధ్యతను మేమంతా మరచి పోయేలా చేయాలన్నది రెవెన్యూ మంత్రిగారి ఉద్దేశ్యం. ఏ జిల్లాకు చెందింది? ఎన్ని జిల్లాలున్నాయి? వాటి పేర్లు ఏమిటన్నవి వారినుండి మేము నేర్చుకోవాలి. ఏమిటో చెబుతున్నారు. నేను 1978 నుంచి ఎం.ఎల్.ఏ.గా ఉన్నాను.

రూల్-304 క్రింద ప్రభుత్వము దృష్టికి తేసుకు
వచ్చిన విషయం: "పశ్చిమ గోదావరి, ఖమ్మం
జిల్లాలలోని గిరిజన, గిరిజనేతరుల సమస్యలను
గూర్చి".

25 జూలై, 1997.

409.

నేను మేధ్వారా అడిగేదేమిటంటే ఈ ఇష్యూపై న్యాయపరంగా జరపండి, పట్టాలను అమలు
చేయండి. క్యాబినెట్ సబ్ కమిటీ అక్కడకు వెళుతుందా? గిరిజనులే యిక్కడికి వస్తారన్నది
చెప్పమనండి. మీరు ఎన్ని రోజులలో ఎంక్వయిర్ చేస్తారు? ఒక టైము పొండు చెప్పండి.
టైము పెట్టుకుని సమస్య పరిష్కారం గూర్చి ప్రయత్నించండి. ఈ క్లైబర్ నాన్ క్లైబర్
అన్నవి ఒక్క మూడు మండలాలలోనే కాకుండా 9 జిల్లాలలో కూడా విస్తరించే అవకాశం
ఉంది. కనుక మీరు వెంటనే పరిష్కారం చేయండి. ఇప్పటివరకూ క్యాబినెట్ సబ్ కమిటీ
ఏమి చేసింది? ఎలా చేసింది? ఏమి చేయబోతున్న విషయాలను గూర్చి స్టాండ్ చేత చెప్ప
వలసిందిగా తమధ్వారా కోరుతున్నాను.

శ్రీ ఎం.బి. చౌహాన్:- అధ్యక్షా, ఆల్ పార్టీ కమిటీ వేయమని సింగన్న చొరగారు
అడిగారు.

(అంతరాయం)

శ్రీ బి. దేవేందర్ గౌడ్:- ప్రభుత్వం ఆల్ పార్టీ కమిటీ వేయడానికి ఒప్పుకుంది. అదీ
జిల్లా లెవెల్ కమిటీ వేయడం జరిగింది. నీన్ననే వెస్ట్ గోదావరిలో ఫస్ట్ మీటింగు పెట్టడం
జరిగింది. జిల్లా లెవెల్ కమిటీ 17వ తారీఖున వేశాము.

శ్రీ ఎం.బి. చౌహాన్:- స్టేట్ లెవెల్ కమిటీలు వేయండి.

శ్రీ బి. దేవేందర్ గౌడ్:- స్టేట్ లెవెల్ కమిటీ కూడా వేశాము. ముఖ్యమంత్రిగారి
ఆధ్వర్యంలో మీటింగు పెట్టడం జరిగింది. దానికి శ్రీ విఠల్ రెడ్డిగారు కూడా అటెండ్
అయ్యారు.

గౌరవసభ్యులు 2, 3 విషయాలు చెప్పారు. ఫండ్స్ గురించి, కలెక్టరు గురించి,
డి.ఎస్.పి. గురించి, ఎట్రాసిటీస్ గురించి అడిగారు. కొత్తగా మళ్ళీ యింకో ఎంక్వయిర్
కమిటీ ఎందుకు? ఆల్ రెడ్ క్యాబినెట్ సబ్ కమిటీ ఉంది. అదే ఈ విషయాలన్నీటినీ పరిశీలిస్తుందని
తెలియజేస్తున్నాను. 21వ తారీఖున క్యాబినెట్ సబ్ కమిటీ వేసినట్లుగా యిక్కడ కమిటీ ఫార్మ్
చేయడం జరిగింది. తమకు అందరికీ చెప్పాము. జనార్ధనరెడ్డిగారు ఏమి చేశారని అడుగు
తున్నారు? ఈ రోజు ఇంకా 25వ తారీఖే. ఆల్ సీనియర్ ఆఫీసర్స్ ను మీటింగ్ ఏర్పాటు
చేయమని కోరాము. అసలే టిపికల్ సెన్సిటివ్, కాంప్లికేటెడ్ ఇష్యూ ఇది. దీనిని
పరిష్కరించడం అన్నది రాజకీయ ప్రచారంకోసం కాకుండా చేయాలి. కొన్ని సంవత్సరాల
నుంచి ఈ ఇష్యూ కొనసాగుతున్నది. దీనిని సమగ్రంగా, ఒక పద్ధతి ప్రకారం
పరిష్కరించాలన్నదే మా ఉద్దేశ్యం. రేపు మీట్ అవుతాము. ఇష్యూ అయిన ప్రదేశానికి
వెళతాము. ఇక పట్టాల విషయాలకు వచ్చినట్లయితే, నాకు వున్న సమాచారం ప్రకారం
1100 ఎకరాల భూమికి పట్టాలు యివ్వాము. ఇంకా 1040 ఎకరాలకు పట్టాలు
యిస్తాము. వాళ్ళకు పొసెషన్ యివ్వడానికి తగు చర్యలు తీసుకుంటామని తమధ్వారా
గౌరవసభ్యులకు తెలియజేసుకుంటున్నాను. సహకరించవలసిందిగా కోరుతున్నాను.

రూల్-304 క్రింద ప్రభుత్వము దృష్టికి తీసుకు
వచ్చిన విషయం: "ప్రశ్నించు గోదావరి, ఖమ్మం
జిల్లాలలోని గిరిజన, గిరిజనేతరుల సమస్యలను
గూర్చి.

శ్రీ బి. వెంకటేశ్వరరావు:- డి.ఎస్.పి. విషయం ఏమి చేశారు?

శ్రీ బి. దేవేందర్ గౌడ్:- డి.ఎస్.పి. ట్రాన్స్ ఫర్ అయ్యారు. సమస్య సామరస్యంగా
పరిష్కరిద్దాము. కాంపెటెట్ చేయకండి.

(అంతరాయం)

6.10
సా.

(శ్రీ పి. రామయ్య, శ్రీ జులకంటి రంగారావు, శ్రీ సిపావ్: రాజిరెడ్డి,
శ్రీ కె. బొబ్బి, శ్రీమతి పి. భారతి, శ్రీ ఎస్. వెంకట వీరయ్య,
శ్రీ డి. రాజగోపాల్, శ్రీ కె. రాములు, సిపిఎం సభ్యులు వెల్తోనికి వచ్చి
జుడిషియల్ ఎంక్వయిర్ చేయాలని డి.ఎస్.పి.ని, సస్పెండ్ చేయాలని
కోరుతూ నినాదాలు చేశారు.)

(అంతరాయం)

శ్రీ బి. దేవేందర్ గౌడ్:- అధ్యక్షా, గౌరవ శాసన సభ్యులకు నేను ఇంతకుముందే
అవేల్ చేశాను. నేను కోరేది ఒకటే. అక్కడ రకరకాలైనటువంటి సమస్యలు ఉన్నాయి.
డి.ఎస్.పి.గారు చాలా దౌర్జన్యం చేశారని ఇంతకుముందే మాకు చెప్పారు. డి.ఎస్.పి.
గారిని షిఫ్టు చేశాము. క్యాబినెట్ సబ్ కమిటీ ఏర్పడింది. అక్కడ సామరస్య పూర్వకమైన
వాతావరణం కలుగజేయాలని చెప్పి నేను విన్నవించుకొంటున్నాను. ఇది చాలా కాంప్లికేటెడ్
ఇష్యూ. దయచేసి మీరు సహకరించాలని చెప్పి తమరిద్వారా వారిని కోరుతున్నాను.
సామరస్య వాతావరణంలో పరిశీలించడానికి అవకాశం ఉండాలి. సామరస్య వాతావరణంలోనే
పరిష్కార మార్గం కనుక్కొని ప్రభుత్వపరంగా కొన్నిచర్యలు తీసుకోవడం జరుగుతున్నది.
మీరు సలహాలు, సూచనలు ఇవ్వారు. మనం చక్కగా పనిచేసే దానికి ముందుకు పోయి
సమస్యను పరిష్కరించాలంటే అందరం కూడా రాజకీయాలకు అతీతంగా సమస్యను పూర్తిగా
అర్థం చేసుకొని దానిని పరిష్కరించడానికి కావలసిన మార్గాలు మనం చేసుకోవాలని
మేధావీ తెలియజేసుకొంటున్నాను. ఎక్కువ ఒత్తిడి చేయకుండా అప్పజేద్దాము. క్యాబినెట్
సబ్ కమిటీ కూర్చుంటోంది. ఒకసారి పోయేముందు అది చర్చించిన తరువాత ఫర్మరుగా
పోదాము. ఏమైనా జరిగినటువంటివి తప్పనిసరిగా పరిశీలనకు తీసుకొంటాము. జరిగినటు
వంటి అన్యాయం ఏమైనా ఉన్నా దానిని ఏ విధంగా పరిష్కరించాలో బేద్దామరి మేధావీ
తెలియజేసుకొంటూ ఇంతటితో ఘుగిద్దామని మేధావీ గౌరవసభ్యులకు విన్నవించు
కొంటున్నాను.

(వెల్తోనికి వచ్చిన సభ్యులు తిరిగి తమ స్థానాలకు వెళ్లారు).

శ్రీ బి. వెంకటేశ్వరరావు:- అధ్యక్షా, రెవెన్యూ మంత్రిగారు డి.ఎస్.పి.ని షిఫ్టు
చేశామని చెప్పారు మంచిదే. దానితోబాటు డిజిపి.గారు ముఖ్యమంత్రిగారి సమక్షంలో
గిరిజనులపైన ఉన్న పాతకేసులు తిరగతొడమని చెప్పారు. ఎం.ఆర్.ఓ. ఆఫీసును,
ఎం.డి.ఓ. ఆఫీసును అన్నీ మండలాలలో రికార్డుతోసహా తగలచెడితే వాళ్ళమీద కేసులు

స్టాంప్ (ఆంధ్రప్రదేశ్) సవరణ బిల్లు

(ఎల్.ఎ. బిల్లు నెం. 13)

(2) 1997, భారత స్టాంప్ (ఆంధ్రప్రదేశ్ రెండవ

సవరణ) బిల్లు (ఎల్.ఎ. బిల్లు

నెం. 14).

శ్రీ. నేను మనశ్చేదనీ ప్రతిపక్ష వ్యూహాన్ని వ్యాయోచితార్థం జరిపించుచి. ఆంధ్ర ప్రదేశ్ రాష్ట్రం జరిగిన ముమ్మలను ఆంధ్రప్రదేశ్ ముఖ్యమంత్రిగారికి వెళ్ళాయి. సి.టి.వి. గారికి వెళ్ళాయి. అగ్రాయంగా వెళ్ళినందుకని తమకు వచ్చే ఉన్నాయి వాటిని ఎక్కడయినా నూ విడుదల.

శ్రీ జి. దేవేందర్ గౌడ్:- ఆంధ్రప్రదేశ్, అగ్రాయోజనీ నల్ల జమీన్ ఉన్నాయి దేనుకొన్నాను. ఇది అన్ని పరిశీలనాను ఇంతకుముందే నేను చెప్పాను. ఏ కేసులు వెళ్ళారు. ఏ విధంగా వెళ్ళారు. ఎందుకు వెళ్ళాలో కూడా మనమందరం టిఫెన్ గా దీనితో చెప్పాము. తలక్కుడు అభిమతి వెళ్ళిన తరువాత మీకు సంబంధించినవంటి పోలికల పోలికల అన్నది అదేగినా పంకో ద్వారా అందరం కూడా పరిశీలించి ఏదీ వ్యాపక చేయించుందే అది వ్యాపక చేయవారికి నిషేధంగా ఉన్నాయి. కొంతమంది మీర యాక్చువల్ గానూకొనని పరిస్థితులు ఏర్పడితే వాటిని నిషేధంగా ఉన్నాయి. దీనిని మనం సామరస్యంగా పరిశీలించానీ నూ యొక్క అవ్వకం. వాటిని ఆర్కం చేసుకొనాలని నేను ముమ్మలను కోరుకున్నాను.

శ్రీ జి. దేవేందర్ గౌడ్:- ఆంధ్రప్రదేశ్, సిటింగ్ జమీన్ వ్యాయోచితార్థం జరిపించుచి.

ప్రభుత్వ బిల్లులు

(1) 1997, భారత స్టాంప్ (ఆంధ్రప్రదేశ్ సవరణ బిల్లు)

(ఎల్.ఎ. బిల్లు నెం. 13).

(2) 1997, భారతస్టాంప్ (ఆంధ్రప్రదేశ్ రెండవ సవరణ)

బిల్లు. (ఎల్.ఎ. బిల్లు నెం. 14).

Sri T. Devender Gond: Sir, with your permission. I beg to move:

"That the Indian Stamp (Andhra Pradesh Amendment) Bill, 1997." (L.A. Bill No. 13 of 1997) be taken into consideration."

"That the Indian Stamp (Andhra Pradesh Second Amendment) Bill, 1997." (L.A. Bill No. 14 of 1997) be taken into consideration."

Mr. Deputy Speaker:- Motion moved. Now, discussion on the Bills. Let the Minister explain the salient features of the Bills.

ప్రభుత్వ బిల్లులు: (1) 1997, భారత స్టాంప్
(ఆంధ్రప్రదేశ్ సవరణ) బిల్లు (ఎల్.ఎ.బి.ఎం. 13)
(2) 1997, భారత స్టాంప్ (ఆంధ్రప్రదేశ్ రెండవ
సవరణ) బిల్లు (ఎల్.ఎ.బి.ఎం. 14).

శ్రీ జి. దేవేందర్ గౌడ్:- అధ్యక్షా, ఇది ఇండియన్ స్టాంప్ యాక్టును ఒక చిన్న ఎమెండుమెంటు తీసుకొనే వస్తున్నాను. ప్రస్తుతం కంపెనీ వారు షేర్స్ కు డ్యూటీ స్టాంపు పెడుతూ ఉంటారు. వాళ్లు స్టాంప్స్ కొసం ప్రభుత్వం దగ్గరకు రావలసిన అవసరం ఏర్పడుతుంది. దానిమూలంగా చాలా డిటే అవుతుందనే ఉద్దేశంతో ప్రభుత్వం దగ్గర ఉన్న అధికారాన్ని వి.జి. రిజిస్ట్రేషన్ కు ఇవ్వడం జరిగింది. రెండవ బిల్లు విషయంలో మనకు ఈనాడు కనీసం డిక్లోస్ చేస్తూ ఉన్నాయి. ఇక్కాలి డిక్లోస్ అని అంటూ ఉంటాము.

ఆ విధంగా డిక్లోస్ కోర్టులో వచ్చినా అది కూడా చార్జినేషన్ క్రింద భావించుకొని వాళ్లు కోర్టులో డిక్లో తీసుకొని వచ్చి స్టాంప్ డ్యూటీ కట్టకుండానే వేళ్లు మార్చుకుంటూ ఉంటారు. ఇది భవిష్యత్తులో జరుగుకుండా ఖచ్చితంగా వాళ్లు స్టాంప్ డ్యూటీ కట్టేవిధంగా ఎమెండుమెంటు తీసుకురావడం జరిగింది. అదేవిధంగా పార్లమెంటేషన్ లో కొంతమంది పార్లమెంటు ఉన్నా కానీ వాళ్లయొక్క పార్లమెంటు మధ్యలో కూడా ఏమన్నా అంశాలు మార్చుకొన్నాకూడా స్టాంప్ డ్యూటీ కట్టవలసిన పరిస్థితి ఇప్పుడు లేదు. ఇప్పుడు స్టాంప్ డ్యూటీ కట్టేవిధంగా కొన్ని మార్పులు తీసుకురావడం జరిగింది. అదే విధంగా మనకు స్టాంపు ఒకవేళ లభ్యం కాకపోతే డి.డి. ద్వారా కానీ, పే ఆర్డరు ద్వారా కానీ సగదు రూపాన్ని చెల్లించే దానికి ఏర్పాటు చేశాము. కొన్ని స్టాంపు డినామిషన్లు దొరకనప్పుడు వాటిని డి.డి. ద్వారా తీసుకోవడం వెళ్లి కానీ తీసుకోవానికి అవకాశం కలుగజేస్తూ ఇండియన్ స్టాంప్ యాక్టు సెక్షన్ 17 కి కొన్ని మార్పులు తీసుకొని వచ్చినాము. We feel that they are necessary. వాటిని మీరు ఆమోదించవలసిందిగా నేను గౌరవసభ్యులు కోరుతున్నాను.

6-20 | శ్రీ ఎ.జె.వి.బుద్ధిమహేశ్వరరావు:- అధ్యక్షా, రెవెన్యూ శాఖ మంత్రి సా. ప్రవేశపెట్టిన ఈ రెండు బిల్లులను సమర్థిస్తున్నాను. కంపెనీ యాక్ట్ లో లాసుగులు తొలగించాలనే ఉద్దేశంతో స్టాంప్ రిజిస్ట్రేషన్ చేయించుకోవానికి ఎన్నో ఇక్కట్లు పడుతున్న సందర్భంలో ప్రభుత్వం దగ్గరకు రావడం జరగదు. ప్రభుత్వపరంగా ఉన్న వి.జి.కి అధికారాలు సంక్రమిస్తే అక్కడ శ్రద్ధ తీసుకొని మానేసి విధంగా అవకాశం కల్పించే ఈ బిల్లును సమర్థిస్తున్నాను. రెండవ బిల్లుకి సంబంధించి చూసినట్లయితే, నాసిక్ లో తయారవుతున్న స్టాంప్స్ భారతదేశమంతా పంపిణీ వ్యవస్థలో అలసటం జరగడం వల్ల ఇబ్బందిగా ఉంది. అక్కడున్న మధ్యవర్తులకు దగ్గరదగ్గర 3 కోట్ల రూపాయల ప్రభుత్వ ధనం అనవసరంగా ఇవ్వడం జరుగుతోంది. ఇవన్నీ తగ్గించాలనే ఉద్దేశంతో ప్రభుత్వం మంచి నిర్ణయం తీసుకొంది. కోర్ట్ ద్వారా డిక్లోలు పొందిన అన్నదమ్ములు డైరెక్ట్ గా రిజిస్ట్రేషన్ చేసుకోకుండా రెవెన్యూ రికార్డ్స్ లో నోట్ చేయించుకొని వారు సొంతంగా ఉపయోగించుకొనే పరిస్థితి ఇంతవరకూ జరుగుతూ వచ్చింది. దానివల్ల ప్రభుత్వానికి కలిసివచ్చే విధానం లేదు. దానికి స్టాంప్ డ్యూటీ పెట్టే నిర్ణయం మంచిది. ప్రభుత్వపరంగా ప్రభుత్వానికి ఆదాయం వచ్చే విధంగా ఉంది. స్టాంప్ కోసమే వెబి ఉండకుండా డి.డి. రూపంగాగానీ, పే ఆర్డర్ రూపంగానో, క్యాష్ రూపంగానో కొనుక్కునే అవకాశం కల్పించారు. అలసటం లేకుండా వెంటనే చేసుకోవానికి మంచి అవకాశం, ఈ విషయంలో అక్కడున్న రిజిస్ట్రార్ వెళ్లి స్వయంగా చూసి అక్కడ కార్యక్రమం తీసుకోవలసిన బాధ్యత ఉంది. రేణు వాస్తవ పరిస్థితులను నిర్ణయించే బాధ్యత రిజిస్ట్రేషన్

ప్రభుత్వ బిల్లులు: (1) 1997, భారత స్టాంప్
(ఆంధ్రప్రదేశ్ సవరణ) బిల్లు (ఎల్.ఎ.బి.ఎం. 13)
(2) 1997, భారత స్టాంప్ (ఆంధ్రప్రదేశ్ రెండవ
సవరణ) బిల్లు (ఎల్.ఎ.బి.ఎం. 14).

ఈ లక్ష్య మంది స్టాంప్ వెండర్స్ నిరువ్యోగముగా చేయవచ్చు. Sir, they want to insert the words conveyance on sale, which is highly objectionable. హిందు అన్ డివైడెడ్ ఫ్యామిలీలో ఎంతోమంది భాగస్వామ్య దస్తావేజు వ్యాసుకుంటారు. అటువంటప్పుడు ఈ ప్రభుత్వం ఎంతటి దయనీయ పరిస్థితికి చేరుకుందంటే, హిందూ అన్ డివైడెడ్ ఫ్యామిలీలో వ్యాసుకున్న దస్తావేజుకి తదుపరి రిజిస్ట్రేషన్ డబ్బు కట్టాలనే పరిస్థితికి దిగజారింది. అది మంచిది కాదు. మేము పర్మిక్యులర్ సెక్షన్ ఇన్ సెర్షన్ కి ఒప్పుకోవడంలేదు. సెక్షన్ 47ఏ, సెక్షన్ 27 అమెండ్మెంట్ ఆఫ్ సెక్షన్ 49, 50 ఇవన్నీ తిరోగమన చర్యలు తప్ప, ఇటువంటి పరిస్థితిలో ఉపయోగపడే అమెండ్మెంట్ కాదు. ఇది ప్రభుత్వం ప్రస్తుతం ఆర్థిక సంక్షోభంతో ఉంది. ఎప్పుడీ కప్పుడు క్యాష్ కావలసిన అవసరం ఉంది కాబట్టి వారు దురుద్దేశ్యంతో ఈ అమెండ్మెంట్ చేస్తున్నారు. మా పార్టీ ఖచ్చితంగా ఈ విషయాన్ని వ్యతిరేకిస్తున్నది.

శ్రీ కె. సుబ్బరాజు:- అధ్యక్షా మొట్టమొదటి బిల్లుకి సంబంధించి డెలిగేషన్ ఆఫ్ పవర్స్ కాబట్టి అధ్యంతరం ఏమీ లేదు. ఇదే సందర్భంలో రెండవ బిల్లుకి సంబంధించి కొన్ని సూచనలు చేయాలన్నది మా పార్టీ తరపున అభిప్రాయపడుతున్నాము. వివిధ రాష్ట్రాల్లోని పరిస్థితులను దృష్టిలో పెట్టుకొని కొన్ని నూతన విధానాలను ఇక్కడ ప్రవేశ పెట్టడం మంచిదేకాని వాస్తవంగా ప్రాక్టికల్ గా ఇక్కడ వచ్చే ఇబ్బందులు చూడాలి. ఈ స్టాంప్ డ్యూటీ పెంపుదల ఇవన్నీ ఇంతకుముందు జరిగాయి. రేపు 1వ తేదీనుండి రిజిస్ట్రేషన్ ఛార్జీలు పెంచుతున్న పరిస్థితి ఉంది. ఒక విధంగా చెప్పాలంటే ఇటీవల కాలంలో గణనీయంగా ఈ డిఫార్మిటెంట్ ఆదాయం పెరిగింది. ఆ విషయం దృష్టిలో పెట్టుకోవలసిన అవసరం ఉంది. ఈ స్టాంపులకు ఐదులు ఈ రోజు పే ఆర్డర్స్ కావచ్చు. ఇతర అవకాశాలు కల్పించాలనే ఆలోచన ఉంది. అదే సందర్భంలో ఇందులో మంచి కొంత ఉంది చెడూ కొంత ఉంది. 3 కోట్ల రూపాయలు ఖర్చు పెట్టవలసిన అవసరం వచ్చింది. ట్రాన్స్పోర్ట్, ప్రింటింగ్ ఇదంతా నాసిక్ నుండి రావలసినది అన్నారు. దీనితోబాటు నకిలే స్టాంపులు ప్రస్తుతం పెరిగాయి. అనేకసార్లు పట్టుకోవడం జరిగింది. ఇవన్నీ నివారించడానికి అవకాశం ఉంటుంది. అదే సందర్భంలో రెండవవైపు స్టాంప్ వెండర్స్ ఈ రోజు నిరుద్యోగులుగా మారే పరిస్థితి ఉంది. దానికి ప్రత్యామ్నాయం చూపించడానికి ప్రస్తుతం ఏమయినా ఆలోచిస్తున్నారా తెలియజేయవలసిన అవసరం ఉంది.

6:30 | ఒకరకంగా చెప్పాలంటే ఇప్పటికే రిజిస్ట్రార్లకు, సబ్-రిజిస్ట్రార్లకు ఉన్న సా. అధికారాలవల్ల అనేక రకాలైన ఇబ్బందులు ప్రజలకు కలుగుతున్నాయి. ఇటువంటి ఆలోచన బాగున్నా రిజిస్ట్రార్ కార్యాలయాల్లో అవినీతిని అరికట్టడానికి, తగ్గించడానికి మార్గాలను అన్వేషించవలసివుంటుంది, దాని నివారణకు చర్యలు తీసుకోవాలని కోరదలచుకున్నాను. అంతేకాకుండా ఇంతకుముందే కొన్ని అధికారాలు సబ్-రిజిస్ట్రార్లకు అందజేశారు. ఆ అధికారాలతో వారు వాల్ట్యుయేషన్ విషయంలో ఒకే వేదిలో ఒకవైపు ఉన్న వారికి ఒక వాల్ట్యుయేషన్, ఇంకోవైపు ఉన్నవారికి మరొక వైపు వాల్ట్యుయేషన్

ప్రభుత్వ బిల్లులు: (1) 1997, భారత స్టాంప్
(ఆంధ్రప్రదేశ్ సవరణ) బిల్లు (ఎల్.ఎ.బిల్ నెం. 13)
(2) 1997, భారత స్టాంప్ (ఆంధ్రప్రదేశ్ రెండవ
(సవరణ) బిల్లు (ఎల్.ఎ.బిల్ నెం. 14).

25 జూలై, 1997. 415

ఈ రకమైన వ్యత్యాసాలతో బహిరంగంగా అవినీతికి ఆస్కారం కలిగిస్తున్నారు. ఈ పరిస్థితి అనేకవార్షిక కొనసాగుతున్నది. వివరాలతో సహా వెబ్సైటులో మా దగ్గర ఆధారాలున్నాయి. అటువంటివాటిని కంట్రోల్ చేయడానికి కావలసిన చర్యలను ప్రభుత్వం ఆలోచించాలని మనవి చేస్తూ, దీనికి సంబంధించిన ప్రత్యామ్నాయ పనరులను అన్వేషించడానికి చర్యలు తీసుకోవడం మాకు ఈ బిల్లును పాస్ చేయడానికి అభ్యంతరం లేదని మనవిచేస్తున్నాను.

శ్రీ డి. రాజగోపాల్:- స్పీకర్ సర్, 13వ బిల్లుమీద మాకు అభ్యంతరం లేదు. 14వ బిల్లులో స్టాంపులు కొరతగా ఉన్నాయి కాబట్టి వాటిని తీసుకునిరావడానికి సుమారు మూడుకోట్ల రూపాయలు ఖర్చవుతుంది కాబట్టి డి.డి.ల ద్వారా, డ్రాఫ్టుల ద్వారా ఇవ్వ వచ్చునని చెబుతున్నారు. ఇప్పటికే రాష్ట్రంలో సబ్-రిజిస్ట్రార్ ఆఫీసులలో అవినీతి ఎంతో ఉందనేది మంత్రీగారికి తెలుసు. మాకుకీ తెలుసు. వాల్ట్యుషన్ వేసబట్టుడు రిజిస్ట్రార్ వాన్ అధికారులు ఇన్స్పెక్షన్ చేసినప్పటికీ వారి ఆర్థిక స్వలాభంకోసం తక్కువ రేట్లను స్టాంపులు పెట్టేవిధంగా ఎస్సీమేట్లు వేసే పరిస్థితి ఉంది. ఈ విధంగా రిజిస్ట్రార్ ఆఫీసు అధికారులవల్ల వారి అవినీతివల్ల, ప్రభుత్వానికి రేట్లను పోతోంది. దానిని తరికట్టడానికి ఏకీకృతమైన చర్యలు తీసుకున్నా అభ్యంతరం లేదు. రిజిస్ట్రార్ స్టాంపులవల్ల రిజిస్ట్రార్ వేసేవారికి పెట్టే విధమైన కాన్ఫిడెన్సు ఉంది. స్టాంపులను తీసేసి డి.డి.ల ద్వారా, డ్రాఫ్టుల ద్వారా వేసినట్లయితే తెల్లకాగితాలమీద రిజిస్ట్రార్ వేయించబట్టునంత ఇప్పటికే ఫోర్మర్ డాక్యుమెంట్స్ చాల వస్తున్నాయి. దానివల్ల ఇరు పార్టీలమధ్య నమ్మకం నష్టమైతే ప్రమాదం ఉంది. అందుచేత నా రిక్వెస్ట్ ఏమంటే మంత్రీగారు దీనిని మరొకసారి ఆలోచించాలి. దీనివల్ల సుమారు లక్షా ఇరవైవేల మంది స్టాంపు పెంచబట్టి అభాగ్యులయ్యే పరిస్థితి ఉంది. వారి కుటుంబాలన్నీ ఆధారం కోల్పోతాయి. కాబట్టి దీనిని ఆలోచించవలసిన అవసరముంది. రిజిస్ట్రార్ అధికారుల అవినీతిద్వారా ప్రభుత్వానికి లక్షలాది, కోట్లాది రూపాయల ఆదాయం రాకుండా పోతోంది కాబట్టి దానిని తరికట్టడానికి ఫ్లయింగ్ స్వాఫ్డ్ నియమించే ప్రయత్నం చేయాలి. కాబట్టి ఈ బిల్లులోని డి.డి.లు, డ్రాఫ్టులు అనే దానిని మరొకసారి ఆలోచించాలని కోరుతున్నాను.

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- అసదుద్దీన్ ఓవైసీ...

శ్రీ బద్దం బాల్రెడ్డి:- అధ్యక్షా నాకు అవకాశమివ్వరా?

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- పేరు ఇవ్వాలండే. మీరు పేరు రాసి ఇవ్వాలి.

శ్రీ బద్దం బాల్రెడ్డి:- మా పార్టీని మరచిపోతే ఎలా సార్?

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- ఎలా మరచిపోతాను మీ పార్టీని. మీరు రాసివ్వాలండే. అది పోస్టల్. మీరు పేపరు రాసివ్వాలి.

శ్రీ బద్దం బాల్రెడ్డి:- అధ్యక్షా, ప్రతిసారి ఈ విధంగా జరుగుతున్నది. మీ దృష్టికి తెస్తున్నాను. మీరు మా పార్టీకి అవకాశమివ్వకుండా వేరే వాళ్లను ఇస్తున్నారు.

ప్రభుత్వ బిల్లులు: (1) 1997, భారత స్టాంప్
(అంధ్రప్రదేశ్ సవరణ) బిల్లు (ఎల్.ఎ.బిల్.నెం. 13)
(2) 1997, భారత స్టాంప్ (అంధ్రప్రదేశ్ రెండవ
సవరణ) బిల్లు (ఎల్.ఎ.బిల్లునెం. 14).

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- ప్లీజ్...మీరు మాట్లాడదలచుకున్నారా లేక కూర్చుంటారా? నన్ను దబాయిస్తారే మీరు. మీ ఇష్టమొప్పినట్లు మాట్లాడకండి. మీరు రాసి ఇవ్వాలి. లేకపోతే ఎటోచేయను. సుబ్బరాజుగారు, రాజగోపాల్ గారు, ఒప్పేగారు వేరంతా మాట్లాడతామని బీఫ్ విప్ గారికి రాసిచ్చారో లేదో అడగండి.

శ్రీ ఆర్. చంద్రశేఖరెడ్డి:- సార్ నేమ్స్ అడిగారు సార్, మాట్లాడే వారి నేమ్స్ అన్నీ తమకు సమర్పించాను సార్. నేను నేమ్స్ అడిగినప్పుడు వారు హాస్ లో లేరు సార్. ఇటువంటి అలిగేషన్లు చేయడం కరెక్ట్ కాదు సార్. స్పీకర్ గారికి అడ్జస్ట్ చేసే పద్ధతి ఇది కాదు సర్. స్పీకర్ ను అగౌరవపరచడం సభ్యత క్రింద రాదు సర్. నేను అన్ని పార్టీల లీడర్ల దగ్గరకు వెళ్లి వేరు సేకరించాను సర్, నేను వెళ్లినప్పుడు వారు హాస్ లో లేరు సర్.

Sri P. Ashok Gajapathi Raju:- Sir, I am objecting to what Mr. Baddam Balreddy is saying. If has any grievance, he can bring the same to your notice in a different way. But this is not the way to blackmail the Chair. This is not a good practice.

శ్రీ బద్దం బాలేరెడ్డి:- అధ్యక్షా, ఫిప్ విప్ గారు చెప్పినట్లు మేము స్పీకర్ గారిని అగౌరవపరచడం లేదు. మేము వారిని గౌరవిస్తున్నాము. మా కర్తవ్యమేమిటనేది మాకు బాగా తెలుసు. మీరు నేర్పించవలసిన అవసరం లేదు అని మీద్యారా కోరుతున్నాను. మా పార్టీ అనేది మీ ర్యషిలో ఉందా లేదా అని అడగడం తప్పు కాదని భావిస్తున్నాను. అనవసరంగా మమ్మల్ని మాట్లాడడానికి వేల్చేదని చెప్పడం భావ్యం కాదని మీద్యారా కోరుతున్నాను.

ప్రభుత్వం రెండు బిల్లులను ప్రవేశపెట్టింది. 13వ దానిలో మాకు అభ్యంతరం లేదు. దానిని మేము వ్యతిరేకించడం లేదు. దానిని పాస్ చేసుకోవచ్చునని మా పార్టీ తరపున చెబుతున్నాను. 14వ బిల్లు స్టాంపు డ్యూటీకి సంబంధించినది. చాలా బాధాకరం అనిపిస్తుంది. ఇటీవల స్టాంపుల సరఫరా, పంపిణీ విషయంలో పరిపాలనాపరమైన, సాంకేతికపరమైన అనేక దౌర్భాగ్యతకమ్మైన సమస్యలను ఎదుర్కొనడం జరిగింది. దేశమంతటికీ స్టాంపులను నాసిక్ లోని సెంట్రల్ సెక్యూరిటీ పెన్స్ సరఫరా చేస్తున్నది. ఇది మొదటినుండి కూడా చేస్తున్నది. ఇప్పుడు కొత్త కాదు. ఈ విషయం మన ప్రభుత్వం తెలుసుకోవడం చాలా అవసరమని చెబుతున్నాను. దేశంలోని అన్ని రాష్ట్రాలలోనూ స్టాంపులకు గిరాకీ ఉంది. మన రాష్ట్రంలో కూడా గిరాకీ ఉంది. ఎందుకంటే ఇక్కడ రిజిస్ట్రేషన్లు ఎక్కువగా జరుగుతున్నాయి. స్టాంపులను తీసుకురావడానికి మూడుకోట్ల రూపాయలు ఖర్చవుతుందని చెబుతున్నారు. కానీ స్టాంపులను అమ్మడంవల్ల ప్రభుత్వానికి ఎంత ఆదాయం వస్తున్నదో

ప్రభుత్వ బిల్లులు: (1) 1997, భారత స్టాంప్
(ఆంధ్రప్రదేశ్ సవరణ) బిల్లు (ఎల్.ఎ.బి. నెం. 13)
(2) 1997, భారత స్టాంప్ (ఆంధ్రప్రదేశ్ రెండవ
(సవరణ) బిల్లు (ఎల్.ఎ.బి. నెం. 14).

25 జూలై, 1997. 417

చెబితే బాగుండేది. మూడుకోట్లు ఖర్చవుతుందని చెప్పి స్టాంపు వెండర్లను నిరుద్యోగులుగా చేయడానికి ఈ ప్రభుత్వం ప్రయత్నం చేయడం మంచి పద్ధతి కాదు. ప్రభుత్వానికి ఆదాయం మూడు వందలకోట్లు రావచ్చు. మూడువేల కోట్లు రావచ్చు కానీ దానిని మేము అడగడం లేదు. మూడు కోట్ల రూపాయలు ఖర్చవుతుంది కాబట్టి ఈ స్టాంపు వెండర్లందరినీ తీసి వేస్తాము స్టాంపుల ఐదులు చాఫ్టుల రూపేణా, డి.డి.ల రూపేణా పెట్టడానికి ప్రయత్నం చేయడం ప్రభుత్వానికి మంచిది కాదు. రిజిస్ట్రేషన్ ఆఫీసులలో చూర్నం ఒకరకంగా ఉన్నాయి. స్టాంపులు, రిజిస్ట్రేషన్ల ఐ.డి. ఆఫీసులో చూర్నం మరొక రకంగా ఉన్నాయి. రిజిస్ట్రేషన్ ఆఫీసులలో ఎంతో అవినీతి, ఎన్నో అవకతవకలు జరుగుతున్నా దానిని అరికట్టలేకపోతున్నాను. ప్రభుత్వానికి వచ్చే ఆదాయాన్ని పెంచుకోవడానికి ఎన్నోపాట్లు పడుతున్నారు. భూముల చాల్సుకాయేషన్లు పెంచడమే కాకుండా స్టాంపు డ్యూటీని కూడా పెంచే ప్రయత్నాలు చేస్తున్నారు. ఇప్పటికే పెంచిన స్టాంపు డ్యూటీలను తగ్గించాలని మేవ్వారా కోరుతూ దీనిమీద సమగ్రంగా చర్చించడానికి సెలెక్ట్ కమిటీకి పంపించాలని మేవ్వారా కోరుతున్నాను. దీనిని హరిబరగా తీసుకువచ్చి, ఇది చిన్న పిల్లు, దీనిని అమోచించండి అనడం, ఐ.డి.కే, సర్వాధికారాలు కట్టబెట్టడం మంచిది కాదు. స్టాంపుడ్యూటీ మీద రెవెన్యూ బాగా ఉంది. కోట్ల రూపాయలు వస్తున్నాయి. ప్రజలపై తీవ్రమైన భారాన్ని రుద్దుతున్నారు. దీని విషయంలో మరొకసారి కోరుతున్నాను. సర్వాధికారాలు స్టాంపుల ఐ.డి.కి ఇవ్వడం మంచిది కాదు. స్టాంపు వెండర్లను నిరుద్యోగులను చేయడం మంచిది కాదు కాబట్టి ఈ బిల్లును సెలెక్ట్ కమిటీకి పంపాలని మా పార్టీ తరఫున కోరుతున్నాను.

Sri Asaduddin Owaisi:- Sir, I have no objection regarding Bill No. 13 brought forward by the Government. But regarding Bill No. 14. I have certain objections to raise. The Hon'ble Revenue Minister while introducing the Bill had stated that only small amendments were being effected, hence the Bill can be passed without any delay. But Sir, turly speaking, the repurcussions of these amendments are going to be on a large scale and in a way, the Government are making people liable to pay more Stamp Duty. Sir in explanation - T. it was stated that" an instrument whereby a co-owner of any property transfers his interest to another co-owner of the property and which is not an instrument of partition, shall, for the purposes of this clause, be deemed to be an instrument by which property is transferred intervivos." Sir, that means, for example, if three brothers are staying in a three storyed

ప్రభుత్వ బిల్లులు: (1) 1997, భారత స్టాంప్
(ఆంధ్రప్రదేశ్ సవరణ) బిల్లు (ఎల్.ఎ.బిల్.నెం. 13)
(2) 1997, భారత స్టాంప్ (ఆంధ్రప్రదేశ్ రెండవ
సవరణ) బిల్లు (ఎల్.ఎ.బిల్.నెం. 14).

building and one of them says that the grounds floor belongs to me. Sir, it does not mean sale. Basically, what the Government is telling is, eventhough if somebody would give up his interest in property, stamp duty would be imposed on him. Sir, it is nothing but nicest way of following the people.

Secondly Sir, in explanation-II, it was stated that" an instrument whereby a partner transfers his share in the property of the partnership business to another partner or to other partners, whether separately or together with transfer of other business assets on retirement or dissolution or whereby contributes to the capital of the partnership firm... "Sir, for example, if a person dies in a partnership firm, his son would naturally takes his place. In such a situation, what the Government is stating that Stamp Duty would be imposed on him. What happens if a partnership firm would be dissolved? Then also the Government is very pleased to impose the Stamp Duty. Sir, this is most unfair. The Government is not understanding the repercussions emanate from such amendments. These amendments will affect people very badly. Sir, another point which I want to bring to the notice of the Hon'ble Members. through you is regarding Sec-47, on page No.6 which says "provided that no reference shall be made by the registering officer unless an amount equal to 50% of the deficit duty arrived at by him is deposited by the party concerned." Sir, this is totally irrational. What the Government mean to say? May I appeal to the High Court regarding rent matter? This is totally irrational. Unless and until the said amount is paid, the Government will not hear the matter.

Lastly Sir, the same Clause tells that "provided further that where after the determination of market value by the Collector, if the stamp duty borne by the instrument is found

ప్రభుత్వ బిల్లులు: (1) 1997, భారత స్టాంప్ (ఆంధ్రప్రదేశ్ సవరణ) బిల్లు (ఎల్.ఎ.బిల్ నెం. 13)
(2) 1997, భారత స్టాంప్ (ఆంధ్రప్రదేశ్ రెండవ సవరణ) బిల్లు (ఎల్.ఎ.బిల్ నెం. 14).

25 జూలై, 1997. 419

sufficient, the amount deposited shall be returned to the person concerned without interest. "The Government is asking the people to pay half the money today and if tomorrow if the Collector decides the market value stating that the calculation made by the register is not upto the market value, in such a case, it will return back the money without interest. It is nothing but doing injustice to the people. It is against the law of equality. How can the Government do that? On the one hand, you are asking me to pay 50% of the amount on the other if the Collector came to a conclusion that the market value that the Registrar had arrived at was wrong, then the Government would return people's money without interest. I do not know what sort of justice it is? Sir, my humble submission is, first, let the Collector decide the market value and in case the value arrived at was proved wrong, then let the Government pay back the money with interest. Sir, nowadays, it became a habit with registers that wherever a residential house is facing forwards the main road. They will go in for revaluation taking into consideration the commercial rates. Sir, what is the point in amending Sec-47? Already a Stamp Duty of 14% is there. Sir, the amendment only leads to corruption. Indirectly, the Government is asking people to go in for corruption.

Sir, I am totally against this Bill. Let it be referred to the Select Committee to enable us to make suitable amendments. No doubt, we are for the development of the State but this is not the way to squeeze people's finances. Sir, I thank you very much for giving me this opportunity.

శ్రీ ఎన్. యతిరాజారావు(చెన్నూరు):- అధ్యక్షా, నేను రెండు సూచనలు మాత్రం చేయదలచుకున్నాను. బిల్ నెంబర్ 13 విషయంలో, ఈ మహిళా మండలాలు, యూత్ క్లబ్స్ అసోసియేషన్స్ యివనీ చాలా చిన్నవి. వేటి రిజిస్ట్రేషన్ డిస్క్రిక్ట్ లెవెల్ లో జరగాలి. వేటి ఖర్చు రూ. 15.00 అయితే రూ. 150.00 పెట్టి యిక్కడిదాకా రావాలి. పవర్స్ డెలిగేట్ చేశారు. యంతకుముందు కూడా ఈ విషయం గురించి మేము చెప్పడం జరిగింది. చాలా క్లియర్ గా చెప్పాం. అందుకు గవర్నమెంట్ కూడా అంగీకరించింది. కానీ యంతవరకు

ప్రభుత్వ బిల్లులు: (1) 1997, భారత స్టాంప్
(ఆంధ్రప్రదేశ్ సవరణ) బిల్లు (ఎల్.ఎ.బి.ఎం. 13)
(2) 1997, భారత స్టాంప్ (ఆంధ్రప్రదేశ్ రెండవ
సవరణ) బిల్లు (ఎల్.ఎ.బి.ఎం. 14).

యింప్రెమెంట్ చేయలేదు. కాబట్టి ఈ చిన్న చిన్న అనోనీమస్ రిజిస్ట్రేషన్ ఏ జిల్లాకు సంబంధించి ఆ జిల్లాలో రిజిస్ట్రేషన్ చేసే అవకాశం కల్పించాలని సూచన.

యికపోతే 14వ దాంట్లో, అధ్యక్షా, 1995లో హౌస్ కమిటీ వేశారు. వితర్కరెడ్డిగారు మేమంతా వున్నాం. యిక్కడ రంగారెడ్డి జిల్లాలో, చుట్టుప్రక్కల అంతా బీనామీ రిజిస్ట్రేషన్లు ఒక్కదానికి కూడా టైటిల్ డీడ్స్ లేవు. ఒకరపేరు మీద మరొకరు రిజిస్ట్రేషన్ చేయబడ్డారు. ప్రభుత్వభూముల్లో కూడా జరుగుతున్నాయి. అంతేకాకుండా సేలింగ్లో సరెండర్ చేసిన సర్వేస్ ల్యాండ్స్ పొరపాటు వల్ల విలేజ్ ఆఫీసర్స్ గాని, అక్కడ వుండే తహసీల్దార్ గాని ఆర్.డి.ఓ. గాని దాన్ని యింక్వాడ్ చేయకపోతే వాటిని తిరిగి అమ్ముకున్న సంఘటనలు కూడా వున్నాయి. యిది ప్రభుత్వ భూమిని తెలిసిన తర్వాత కూడా, ఈ విషయాన్ని గమనించకుండా, దానిమీద ఆభ్యంతరం పెట్టకుండా రిజిస్ట్రేషన్ ఆఫీసుల్లో తెల్లవారేసరికి దాన్ని రిజిస్ట్రేషన్ చేయించుకొని పట్టాదారు అయిపోతున్నారు. ప్రభుత్వ మిగులు భూమి గాని, బంజరు భూములుగాని వేటిలో కూడా, నాపేరు మీదుంటే నే పేరుమీద పట్టా చేసుకోవడం జరుగుతోంది. దానికి ఒక పద్ధతి అంటూ లేదు. దానికి ఈ సందర్భంగా మంత్రిగారిని కోరేదేమంటే, వేటిని ఒక ఎం.ఆర్.ఎస్ సర్కిల్లో చేసిన తర్వాత, అధ్యక్షా, ఆర్.ఓ.ఆర్. అందరి దగ్గర లేవు. అవి వున్నట్లయితే యిబ్బంది వుండేది కాదు. అవి లేనందువల్ల కొన్ని యిబ్బందులు ఎదురవుతున్నాయి. భూమి ఎవరది అనే విషయం తెలియదు. దాన్ని గురించి మాట్లాడను కాని కొన్ని సూచనలు మాత్రమే చేస్తున్నాను. ఎం.ఆర్.ఎస్ సర్కిల్లో చేసిన తర్వాత రిజిస్ట్రేషన్ చేయించుకుంటే బాగుంటుంది. అందరి దగ్గర ఆర్.ఓ.ఆర్ బుక్స్ లేవు. వున్నవారికి యిబ్బంది లేదు. 25 శాతం మంది దగ్గరనే వున్నాయి. చాలామంది యివే లేక యిబ్బందులు ఎదుర్కొంటున్నారు. ఈ యిబ్బందులను తొలగించడానికి వర్తల్ తోనుకోవాలని మనవిచేస్తున్నాను.

శ్రీ ఎం. కోదండరెడ్డి:- అధ్యక్షా, మా పార్టీ పక్షాన డి.ఎల్. రవేంద్రారెడ్డిగారు చాలా వివరంగా చెప్పారు. ఎక్సాట్ డిక్రీ యిదివరకే వుండేది. రెవెన్యూ మంత్రిగారు మాట్లాడుతూ ఒక మాట అన్నారు. ఈ ఎక్సాట్ డిక్రీవల్ల స్టాంప్ డ్యూటీని ఎగ్నోడుతున్నారని దాన్ని అరికట్టడంకోసం దీన్ని తీసుకొచ్చామని. నేను మనవిచేసేదేమంటే, ఆయన చిన్న సవరణ అన్నారు. దయచేసి రెవెన్యూ మినిస్టర్ గారు వివరించాలి. కాని పెద్ద రెబల్ కొట్టారు. యిక్కడ మామూలుగా గ్రామీణ ప్రాంతాలలో, పేద రైతులుగాని, చిన్న చిన్న ప్రావర్తలు వున్నవారు కాని, పేదరికి అన్నదమ్ములు కాని యిలా అమ్మలు పండుకోవాలంటే ఎక్సాట్ డిక్రీ ద్వారా చేసుకోవాలి. యిప్పుడు ఆ చిన్న పేరుతో ఈ పేద ప్రజాసేవానికి, గ్రామీణ ప్రాంతాలలో వుండే ప్రజాసేవానికి ఈ రకంగా పన్నుల భారం వేయడంకోసం ప్రయత్నం చేస్తున్నారు. అంతేకాకుండా అధ్యక్షా యిక్కడ మీరు సాంకేతిక యిబ్బందులవల్ల కొన్ని డెనామినేషన్ల స్టాంపులు బజారులో దొరకకపోవడం వల్ల, సెంట్రల్ ప్రింటింగ్ ప్రెస్ లో దొరకకపోవడంవల్ల చాలా డిమాండ్ వున్నదని చెప్పారు. అధ్యక్షా, మనం ఎక్కడికి పోతున్నాం? ముఖ్యమంత్రిగారు పొద్దున లేచినప్పటినుంచీ కంప్యూటర్ గురించి మాట్లాడు తున్నారు. యిలాంటి పరిస్థితులలో మీరు ఈ రాష్ట్రంలో ఒక కొత్త సాంప్రదాయం,

ప్రభుత్వ బిల్లులు: (1) 1997, భారత స్టాంప్
(ఆంధ్రప్రదేశ్ సవరణ) బిల్లు (ఎల్.ఎ.బిల్ నెం. 13)
(2) 1997, భారత స్టాంప్ (ఆంధ్రప్రదేశ్ రెండవ
(సవరణ) బిల్లు (ఎల్.ఎ.బిల్ నెం. 14).

25 జూలై, 1997. 421

కొత్త పద్ధతి పెట్టారు. వెనుకటికి వీన్నాం. జుట్టుపైన కూడా పన్ను వేసినట్లు. ఈ రకంగా తగ్గవ్వీ తగ్గవ్వీ పన్నులు వేయడానికి ప్రయత్నించడం మంచిది కాదు. పేద కుటుంబాలమీద భారం పడుతుంది. రైతాంగం మీద భారం పడుతుంది. అందువల్ల దీన్ని విరమించుకోమని చెప్పి మా పార్టీ పక్షాన ప్రభుత్వానికి మనవిచేస్తున్నాను.

6.50 | శ్రీ సిహెచ్. విరథరెడ్డి: బిల్లు నెం. 14, పేజీ నెం. 12లో సెక్షన్ 10, ఉప సా. | సెక్షన్ 2 మీరు దానిని చూడండి? భాగస్వామ్య వ్యాపారపు ఆస్తిలో తన వాటాను ఒక భాగస్వామి మరొక భాగస్వామికి లేక ఇతర భాగస్వాములకు, అతడు విరమించినపుడు లేక విఫలమైన మొనర్పబడినపుడు ఇతర వ్యాపార ఆస్తులయొక్క అంతరణతో పేరు వేరుగా గాని కలిపిగాని అంతరణ చేయుట లేక ఏదేని ఆస్తిలో తన వాటాను లేక వాక్కుమూలమును లేక హితమును అంతరణ చేయుటద్వారా భాగస్వామ్య ఫర్మయొక్క మూలధనమునకు అభిదాయముచేయుట ఏ పత్రముద్వారా జరిగినదో ఆ పత్రము, ఈ ఖండము నిమిత్తము అన్ని అంతరణ చేయబడిన పత్రముగును. మనం ఇంతకుముందు ఒక చట్టాన్ని చేశాము. ఆ చట్టాన్ని అయినా రద్దు చేయండి. కానీ, యిది చేర్చడానికి వేలులేదు. అన్నదమ్ములున్నారు. పెద్దవాని పేరుమీద పట్టా వున్నది. లేక యజమాని పేరుమీద పట్టా వున్నది. ఒకవేళ విభజన చేసుకున్నట్లయితే భూములు తమ తమ అధీనంలో ఉన్నట్లయితే రెవెన్యూ మండలాధికారి ఆ గ్రామానికి పోయి వెంటనే అసలు రికార్డు చూసి ఎవరెవరి అధీనంలో ఉన్నాయో వారి వారికి పట్టాలు చట్టాల్సిందిగా చట్టం చేశాము. ఆర్.హెచ్.ఆర్. రాకముందు చేశాము. ఆ చట్టం మీరు చూడండి? ఆ చట్టాన్ని రద్దుచేసేవరకు దీనిని చేర్చడానికి వేలు లేదు. ఆ చట్టాన్ని రద్దు చేసిన తరువాత దీన్ని మీరు ప్రవేశపెట్టినట్లయితే దీనికి వీలు ఉంటుంది. దానిని యధావిధిగా వుంచి ఎమెండు చేసినట్లయితే ఎవరు అయినా స్వయం స్థానానికి పోయి ఖాలెంజీ చేసినట్లయితే యీ ఏక్కును కొట్టివేస్తారు. స్పష్టంగా చూడ వలసిన బాధ్యత వున్నది. ఆ చట్టంచేసి 10-12 సంవత్సరాలు అయింది. కానీ ఆచరణలో జరగడంలేదు. రిజిస్ట్రేషన్ అవసరం లేదు. ఎవరు అయితే అన్నదమ్ములుండి, పంతు కుంటారో, భూమి తమ అధీనంలో వున్నాయో వాటికి రిజిస్ట్రేషన్ అవసరం లేదు. అసలు ఒక స్టేటుమెంటు పెన్నా పట్టాలు యివ్వవచ్చు. పట్టాలు అమలుచేయాలని చట్టం పాసు చేయడం జరిగింది. అది ఆచరణలో పెట్టడంలేదు. ఒకవేళ సక్రమమైన ఎం.ఆర్.హెచ్.లు వుంటే, యీ గ్రామీణ ప్రాంతంలో విచారణ చేసి పట్టాలు యివ్వవచ్చు. పాసుబుక్కులు యిస్తున్నా కూడా చాలా యిబ్బందులకు గురవుతున్నారు. చట్టం అమలు జరిగితే సక్రమ మైన పాసుబుక్కులు వచ్చేవి. కానీ అమలు జరగడం లేదు. రెవెన్యూ మంత్రిగారు ఆ చట్టాన్ని రద్దు చేసి యీ ఎమెండుమెంటును పెట్టినట్లయితే అది బాగుంటుంది. రెండవ విషయం నీలిగు లాండు సరిండ్లరు చేసినది, లావనీ కింద పట్టాలు యిచ్చిన భూములు ఉన్నాయి. ఈ భూములకు ఎవరు సర్టిఫికేట్లు యివ్వాలి? ఈనాడు ఛార్జినార్ను కూడా రిజిస్టరు చేసుకునే అవకాశం ఉన్నది. ఛార్జినార్ పౌడరాబాదులో ఉంది. ఛార్జినారును రెవెన్యూ మినిస్టరుగారు రిజిస్టరు చేసుకునే అవకాశం ఉన్నది. వేల ఎకరాల లావనీ కింద

ప్రభుత్వ బిల్లులు: (1) 1997, భారత స్టాంప్
(ఆంధ్రప్రదేశ్ సవరణ) బిల్లు (ఎల్.ఎ.బిల్.నెం. 13)
(2) 1997, భారత స్టాంప్ (ఆంధ్రప్రదేశ్ రెండవ
సవరణ) బిల్లు (ఎల్.ఎ.బిల్.నెం. 14).

వున్నాయి. రిజిస్టరు చేసుకున్నారు. వేల ఎకరాల భూస్వాముల రిజిస్టరు చేసుకున్నారు. మీ నియోజకవర్గంలో పోయి చూస్తే తెలుస్తుంది. వాటిలో ఫలవృత్తాలు పెట్టారు. రిజిస్ట్రేషన్ అయ్యాయి. రెవెన్యూ మండల అధికారి ఒక సర్టిఫికేటు ఇచ్చినదాకా రిజిస్ట్రేషన్ చేయడానికి వేలులేదు. ఆ విధంగా మనం పెట్టవలసిన అవసరం వున్నది. ఎన్నోమెంబు లాండు విషయంలో హౌసుకమిటీ ఉంది. హౌసును కమిటీలో వేలాది ఎకరాలు పోరంపోగు లాండును, ప్రభుత్వ లాండును దురాక్రమణ చేసినవారు రిజిస్ట్రేషన్ చేసుకున్నారు. హౌసు కమిటీ చేసిన తరువాత అన్నీ బయటకు వస్తున్నాయి. కాబట్టి వాటిని రద్దు చేయడానికి కలెక్టరుగారికి చాలా ఇబ్బందిగా ఉంది. అధికారం లేదు. కాబట్టి, ఎవరు అయినా సర్టిఫికేటు ఇచ్చేవరకు రిజిస్ట్రేషన్ చేయడానికి వేలులేదని మనం ఏక్టులో పెడితే బాగుంటుంది. మన భూములను కాపాడుకునే అవకాశం ఉంటుంది. ఇది ప్రధానంగా ఒక అంశం. యిది లావని భూమి కాదు. ప్రభుత్వ భూమి కాదు అని సర్టిఫికేటు యిచ్చిన తరువాతనే రిజిస్ట్రేషన్ చేస్తే బాగుంటుంది. యిది మీరు ఆలోచించి, దీనిని విరమించుకోవాలని, అవసరమైతే చాలామంది గౌరవసభ్యులు చెప్పారు. సెలెక్టు కమిటీకి పంపించాలని - సెలెక్టు కమిటీకి పంపిస్తే బాగుంటుంది. ఇది మంచిది. ఎన్నో డిగ్రీలు తీసుకుని మినహాయింపులు జరుగుతున్నాయి. యిది మంచి చట్టమే కాదనడం లేదు. మన ఆదాయం పోతున్నది. కాని యివన్నీ విషయాలు మీరు ఆలోచించి, పరిశీలించినట్లయితే సమగ్రమైన చట్టం వస్తుంది. మనకు ఆదాయం వస్తుంది. గాఢమైన ప్రాంతాలలో భూముల తగాదాలు వుండవు కాబట్టి, దీనిని పరిశీలన చేయాలని కోరుతున్నాను.

7-00 | శ్రీ ఎన్. రాఘవరెడ్డి:- మంత్రిగారు ప్రవేశపెట్టిన బిల్లు వాస్తవంగా ఈ రా. స్టాంప్ మరియు ముద్రాణకయ్యే ఖర్చు మినహాయించుకోవడానికే అన్నట్లు తెలుస్తోంది. రెండవవైపు నుంచి చూస్తే భాగాలు పంపిణీ పారీశిక పన్ను వేయాలన్న ఉద్దేశ్యం కూడా కనిపిస్తోంది. సీలింగ్ మరియు మిగులు భూములు లేక ప్రభుత్వ బంజరు భూములు అన్యాయాంతం చేస్తే ఈ చట్టం నిషేధిస్తుంది. ఒకవేళ అన్యాయాంతం చేసినట్లయితే ఆ ప్రభుత్వ భూమిని స్వాధీనం చేసుకొని మరొక పేదవారికి పంపాలని చట్టం ఉంది. అన్యాయాంతం జరిగినప్పుడు కూడా రిజిస్ట్రేషన్ చేస్తున్నారు. ఇది వాస్తవం. దీని విషయమై ఏమీ చేస్తే సరిపోతుందో నేను గత బడ్జెటు సమావేశములో చెప్పాను. రిజిస్ట్రార్ ఆఫీస్ మరియు ఎం.ఆర్.ఓ. ఆఫీసులు వేరు వేరుగా ఉండడంవల్ల ఈ ఇబ్బందులు వస్తున్నాయి. ఈ బిల్లు విషయంలో రైతులు ఇబ్బందులు పడుతారు. పాస్బుక్ చూస్తేనే రిజిస్టర్ చేస్తామని అంటున్నారు. అంతవరకు బాగానే ఉంది. కొన్నాయనకు కూడా పాస్బుక్ ఉంటేనే రిజిస్టర్ చేస్తారంటే ఎట్లా? ఇలా ఇబ్బంది పెడితే ఎట్లా? సబ్ రిజిస్ట్రార్ ఆఫీస్లో అడ్డగోలుగా అసలు తీంటున్నారు. వారు ఇంకా తీనడానికి ఏ వంక పెడితే వస్తుందా? అన్నది వారు చూస్తున్నారు. కొన్నాయనకు పాస్బుక్ ఉండాలన్నది మీరు తక్షణం ఉత్తరువులు జారీచేసి తీసివేయండి. ఒక భూమి రిజిస్టర్ అయిన తరువాత ఆర్.ఓ.ఆర్ మీరు రద్దుచేశారు. ఆ భూమి రిజిస్టర్ అయిన ఆయన మళ్ళీ వెళ్లి రెవెన్యూ రికార్డులలోకి రావాలంటే మామూళ్లు ఇవ్వాలి ఉంటుంది. అది యథాతథంగా నడుస్తుంది. చనిపోయినా, అలాగే భూమి రిజిస్టర్ చేసుకొన్నా, వెంటనే

(ఆంధ్రప్రదేశ్ సవరణ) బిల్లు (ఎల్.ఎ.బిల్ నెం. 13)

(2) 1997, భారత స్టాంప్ (ఆంధ్రప్రదేశ్ రెండవ

(సవరణ) బిల్లు (ఎల్.ఎ.బిల్లు నెం. 14).

మార్పులు అమలుజరిగే విధంగా ఉండాలి. అటువంటిది ఆంధ్రా ప్రాంతములో ఉంది. కాన్ తెలంగాణాలో లేదు. సంవత్సరానికి ఒకసారి జమాబంధ్ జరిగే పద్ధతి ఇక్కడ ఉంది. అలా కాకుండా వెంటనే దీనిని మెట్రోపాలిటన్ రిజిస్ట్రార్లో అమలుచేసే పద్ధతి ఉండాలి. అది చేయకపోతే శిక్షార్హులు అవుతారని పెడితే తప్ప ఇది మారదు. ఈ విషయం దృష్టిలో పెట్టుకోవాలి. అన్నతమ్ముల విభజనకు ఏదైతే పన్ను వేస్తున్నారో అది మినహాయించండి. అన్నతమ్ముల భాగాలకు మాత్రం పన్ను వేయవద్దు అని ఒక నిర్ణయం ఈ బిల్లులో జతపర్చిస్తే మేము బలపరుస్తాము. మాకు అభ్యంతరం లేదు. వేరు అన్నాక్రాంతముగా ఒకరి వద్దనుండి కొనడం లేదు. నలుగురు సోదరులు పంచుకొంటూ ఉంటే వారిపైన రిజిస్ట్రేషన్ పన్ను వేస్తామంటే అది బాగా లేదు. సహకార ఋణాలకు అప్పు తీసుకొందామని వెళితే మీకు 11 ఎకరాల భూమి ఉంది కాబట్టి మీరు రిజిస్ట్రేషన్ ఫీజ్ కట్టాలంటున్నారు. అసలే వారు తీసుకొనే అప్పుపైన 3 శాతం, పోతుంది. అలాగే సహకార సంఘాలు వేసే అప్పు అలాగే 1 1/2 పర్సెంట్ కాప్ లోన్ బలవంతంగా తీసుకొనో, అలా వెళ్ళి చూస్తే రెండు, రెండున్నర శాతం వడ్డీకి ఫైనాన్స్ కంపెనీలనుండి తీసుకొన్న ప్రసిస్టితీ మాదిరిగా ఉంటుందని తెలియజేస్తున్నాను. అప్పుపైన కూడా మీరు అంత పన్ను వేయాలను పట్టుదల మీకు ఉండకూడదు. నేను అప్పు తీసుకొన్నాను కనుక అనుభవించరా ముందాకొడకా అన్నట్లు ఉంది. ఆ అప్పుకి మినహాయించండి. అంతగా కావాలంటే 15, 20 ఎకరాల వరకూ అయినా సహకార ఋణాలపై మినహాయంపు ఇవ్వండి. ఇలాంటి భూములకు పట్టాలు ఇవ్వాలని చట్టము చేశారు. అదీ అమలులోకి రాలేదు. ఎక్కడి భూములు అక్కడే ఉన్నాయి. ఒకరొకరు పెర్రవీ వేసుకొన్న వారివే బాతున్నాయి. లేకపోతే లేదు. మీరు ఒకటి డెజ్ ఫిక్స్ చేసి పూర్తివేయాలని కోరుతున్నాను. ఆర్.ఓ.ఆర్. తీసివేస్తున్నారు. కమ్మరి, చాకలి, మాల మాదిగలు...

(అంతరాయం)

తెలంగాణా ప్రాంతములో వారికి అన్యాయం జరుగుతోంది. ఒక తేదీని నిర్ణయించి వారికి ఇచ్చే అవకాశం కల్పించండి. లేకపోతే రేపు వారికి పాస్బుక్స్ వచ్చే పరిస్థితి ఉండదు. అలా వారు ఇబ్బందులకు గురౌతున్నారని చెబుతున్నాను.

20 పర్సెంట్ పాస్బుక్స్ కూడా మీరు ఇవ్వలేదు. నలుగురు అన్నతమ్ములు ఉన్నారు అనుకొంటే అందులో వారికి ఒకటికంటే ఎక్కువ మంది స్టేట్మెంట్ ఇవ్వకపోతే మిగతా ముగ్గురికి మీరు పట్టాలు చేయరు. పాస్బుక్లు ఇవ్వరు. పాస్బుక్స్ లేకపోతే బ్యాంకులో డబ్బులు ఇవ్వరు. అమ్ముకొందామని వెళ్ళితే రిజిస్ట్రార్ అంగీకరించడం లేదు. ఇప్పటికి 10 సంవత్సరాలెంతోంది. వాయిదాలపైన వాయిదాలు జరుగుతున్నాయి. ఈ సమస్యకు ఒకటి రెండు మాసములలో ముగించండి. సమస్యను పరిష్కరించండి. ఇప్పుడు మీరు 14 శాతం రిజిస్ట్రేషన్ ఫీజ్ వేస్తున్నారు. దీనివల్ల ఏమాతొందంటే 10వేల రూపాయలకు కొన్న అతను 5వేల రూపాయలకే కొన్నట్లు చూపిస్తున్నారు. దీనివల్ల మీ ఆదాయం తగ్గుతోంది. వారిపైన భారం పడుతోంది. మీరు రిజిస్ట్రేషన్ ఫీజ్ తగ్గిస్తే బాస్తవంగా

ప్రభుత్వ బిల్లులు: (1) 1997, భారత స్టాంప్
(ఆంధ్రప్రదేశ్ సవరణ) బిల్లు (ఎల్.ఎ.బిల్.నెం. 13)
(2) 1997, భారత స్టాంప్ (ఆంధ్రప్రదేశ్ రెండవ
సవరణ) బిల్లు (ఎల్.ఎ.బిల్.నెం. 14).

కొన్న ధరపైనే వేస్తే మేకు ఎక్కువ ఆదాయం వస్తుందని నా అభిప్రాయం. వాస్తవమైన విలువపైన మేరు వసూలు చేయాలని కోరుతున్నాను. ఇవన్నీ కూడా అవసరం కాబట్టి ఇవన్నీ క్షుణ్ణంగా చర్చించాల్సి ఉంది. అందువేత ఈ బిల్లు సెలెక్ట్ కమిటీకి పంపిస్తే బాగుంటుందని తెలియజేస్తున్నాను.

శ్రీ టి. దేవేందర్ గౌడ్:- అధ్యక్షా, గౌరవసభ్యులు బిల్లు నెం. 13 ని ఏకగ్రీవంగా ఒప్పుకొన్నారు. వెరీ స్ట్రాల్ అమెండ్మెంట్. పవర్స్ ఐ.డి.గార్డీ ఇచ్చాము. బిల్లు 14పైన వివిధ రకాలైన అభిప్రాయాలు వ్యక్తం చేశారు. నేను కొన్ని వివరణలు చెప్పడంలాగా కొన్నాను. చాలామంది మాట్లాడినప్పుడు మనకి ఈనాడు సెక్షన్ 10(ఎ) క్రింద ఆందోళన వ్యక్తం చేశారు. దాని ప్రకారముగా ఈనాడు ఉన్న స్టాంప్స్ను మానేసి డిమాండ్ డ్రాఫ్ట్, పే ఆర్డర్ నగదు తీసుకొని వెల్డేవర్ పైన ఇవ్వడానికి ప్రయత్నం చేస్తున్నారని అన్నారు. దీనివల్ల స్టాంప్స్ వెండాన్స్ నిరుద్యోగులౌతున్నాని చెప్పారు. కామన్గా అందరూ అదే అభిప్రాయం వ్యక్తం చేశారు. అది మా ఉద్దేశ్యం కాదని తెలియజేస్తున్నాను. ఈనాడు ఉన్న స్టాంప్స్ని మేము ఏ మాత్రం మానివేయడం లేదు. మనకు ఎక్కడైనా డినామినేషన్స్ లేకపోతే అంటే 100 రూపాయలకు సంబంధించిన స్టాంప్స్ లేకపోతే దాని స్థానే డి.డి. (డిమాండ్ డ్రాఫ్ట్) కట్టుకోవడానికి మేము ఇస్తున్న అవకాశం మాత్రమే. ఆ సదుపాయం మేము కలుగజేస్తున్నాము. మొత్తం స్టాంప్స్ అన్నీ మానివేయము. మూడుకొట్ల మిగిలించుకొనే ప్రయత్నం చేస్తున్నామని అనడం మాత్రం పొరపాటని మనవిచేస్తున్నాను. మా ఉద్దేశ్యం అది కాదని మరోసారి తెలియజేస్తున్నాను.

7:10 | ఏ మాత్రం కూడా అలా జరగదు అని మే అందరికీ హామీ ఇస్తున్నాను.
రా. | ప్రజలందరికీ కూడా స్టాంపు డ్యూటీ ఉంటేనే మంచిదని ఒక విధమైన సమ్మతం కామన్గా మేరు కొన్నా, నేను కొన్నా ఏమైనా కాని స్టాంపు గురించి ఆలోచిస్తాము. స్టాంపు ఉంటేనే బాగుంటుందని ప్రభుత్వంయొక్క ఉద్దేశ్యం. ఏదైనా ఒక సమయంలో ఒకవేళ డినామినేషన్ స్టాంపు దొరకనప్పుడు మనం యాక్చువల్ ప్రొవిజన్ పెట్టుకొన్నట్లయితే డి.డి. కట్టుకొని ఎగ్జిక్యూట్ చేయడానికి అవకాశం కలుగచేస్తున్నాము. వాళ్ళ సౌలభ్యంకోసం తప్ప ఇంకొకటి కాదని చెప్పి మీద్యారా గౌరవసభ్యులకు వివరణ ఇస్తున్నాను. ఇదే గవర్నమెంటు ఉద్దేశ్యం కూడా. ఇది 1/2 శాతం కూడా జరగదని చెప్పి 99 శాతం ఇప్పటి పరిస్థితే ఉంటుంది. అక్కడక్కడ ఉన్నటువంటి పరిస్థితులు, ఇబ్బందులు ఉండకుండా యాక్చువల్ కంపెనీగా ప్రొవిజన్ ఉండాలి కనుక ఆ విధంగా పెట్టామని చెప్పి వివరణ ఇస్తున్నాను. 2(10)చాలా మంది సభ్యులు అభిప్రాయాలను తెలియజేశారు. పార్లమెంటరీ డిస్ట్రిక్ట్ కో ఓనర్స్ విడిపోయినపుడు ఈ యొక్క డ్యూటీ చేయడానికి ప్రయత్నం చేస్తున్నారని చెప్పి గౌరవసభ్యులు తెలియచేస్తున్నారు. నేను ఒక

ప్రభుత్వ బిల్లులు: (1) 1997, భారత స్టాంప్
(ఆంధ్రప్రదేశ్ సవరణ) బిల్లు (ఎల్.ఎ.బిల్ నెం. 13)
(2) 1997, భారత స్టాంప్ (ఆంధ్రప్రదేశ్ రెండవ
(సవరణ) బిల్లు (ఎల్.ఎ.బిల్లు నెం. 14).

25 జూలై, 1997 425

ఉదాహరణ చెప్పదలచుకొన్నాను. పార్లమెంటులోపట్ల ఒక భూమిగల వ్యక్తి ఉంటాడు. అతను ఏమీ నా భూమిని పార్లమెంటులో నాయుక్కు వాటాగా పెడుతున్నట్లుత చెబుతాడు. ఇంకొకరు ఏమీ చెబుబడి పెడతామని ఆ విధంగా వాళ్లు అందరి ఏర్పాటు, మిగతావాళ్లు ఎవరో ఒక సభ్యుడిని వదిలిపెట్టి అందరూ ప్రక్కకు జారిపోతారు. ఎవరూ కూడా స్టాంపు డ్యూటీ కట్టుకుండా ఉంటారు. మన దృష్టికి వస్తున్నాయి. ఆ విధంగా ఉండకపోవడానికి ఎవరైనా తప్పిపోయినట్లయితే ఎవరైతే చెబుబడి పెట్టినాడో ఆ చెబుబడి తన ఆస్తిని ఇంకోరకంగా చెబుబడి పెట్టి ఆ ఆస్తిని చూత్రం వదిలివేసి ఇంకా తప్పించుకొన్నాను చెప్పి అనుకొంటాడు. ఆ విధంగా చేయడానికి వేలులేకుండానే ఈ ప్రొవీజన్ పెట్టాము తప్ప ఇంకొకటి కాదు. ఇప్పుడు ఉన్న ఆర్.ఓ.ఆర్.లో ఎలాంటి మార్పు లేదు. ఎవరైనా అన్న దమ్ములు కానీ జాయింట్ ఫ్యామిలీ కానీ డీడ్ ఎగ్జిక్యూట్ చేసుకొంటే ఏదైతే ప్రొవీజన్ ఉందో అదే పెట్టాము తప్ప దాంట్లో ఎలాంటి మార్పులేదు. అక్కడ ఎగ్జిక్యూట్ చేసుకోక పోతే మేము వన్ను వేయము. పార్లమెంట్ డీడ్ ఎగ్జిక్యూట్ చేసుకొని రిజిస్ట్రేషన్ చేయించు కొంటాము అని అంటే ఈ రోజు వన్ను వేస్తున్నాము. దాంట్లో మార్పులేదు. We are not changing anything. ఇక్కడ కో పార్లమెంటు చిగ్గర తప్పు ఇంకొకటి కాదు. పార్లమెంటు డీడ్ వాటికి సంబంధించినంతవరకు ఉంటుంది. భాగస్వాములు వాటికోసం ఎగ్జిక్యూట్ డిక్లారేషన్ అందరికీ తెలుసు. మోసాలు జరుగుతా వుంటాయి. వాటిని ఎవరైతే చేయడానికి పెట్టడం జరిగిందని మీకు తెలియచేస్తున్నాను. స్టాట్ ఇన్స్ట్రక్షన్ గురించే చెప్పారు. దాని పైన కూడా నేను సంస్కరణలు తీసుకొని వస్తున్నాను. మనవాళ్లు కొంతమంది మాట్లాడుకుంటూ బేసిక్ వాల్యూ రిజిస్ట్రేషన్ 47(ఎ) క్రింద కొన్ని సూచనలు చేశారు. ప్రభుత్వ భూములు కొన్ని రిజిస్ట్రేషన్ జరిగిపోతూ వున్నాయని కూడా వాళ్లు చెప్పడం జరిగింది. ఈనాడు సెసిఫిక్ గా సబ్ రిజిస్ట్రార్ ఆఫీసుకు ప్రభుత్వ భూమి వివరాలు పంపించాము; మీగులు భూమి వివరాల పంపించాము. ఇవి ఎవరైనా రిజిస్ట్రేషన్ చేసినట్లయితే వాళ్లపైన యాక్షన్ తీసుకొని అక్కడ వర్యలు తీసుకోవడం జరుగుతుందని ఆ విధంగా అందరికీ అదేశాలు ఇచ్చాము. బుక్కు పంపించాము. పొరపాటు జరిగితే తప్పని సరిగా యాక్షన్ తీసుకొంటాము. ఇంతకుముందు జరిగాయని నేను ఒప్పుకొంటున్నాను. ఇప్పుడు మాత్రం జరుగుండా పకడ్బందీగా యాక్షన్ తీసుకోవడం జరుగుతుందని మీకు తెలియచేసుకొంటున్నాను. శ్రీ యతిరాజురావుగారు కొన్ని సూచనలు చేశారు. నోన్ డి యాక్టు తీసుకొనివస్తున్నాను. దాంట్లో వారు చేసిన సూచనలు ఇన్ కార్పొరేటు చేస్తాము. ఈనాడు ఐ.జి. దగ్గరకు వచ్చి రిజిస్ట్రేషన్ చేసుకోవాలి అది తప్పుతుంది. దానిని మారుస్తున్నాము. జిల్లా స్థాయిలోనే డి.ఆర్.కు అధికారాలు ఇవ్వాలని చెప్పి నోన్ డి యాక్టు పెడుతున్నాము అని చెప్పి మీకు తెలియచేసుకొంటున్నాము.

శ్రీ సిపాద్. విఠల్ రెడ్డి:- అధ్యక్షా, ప్రభుత్వం ల్యాండ్ అని తెలియకుండా రిజిస్ట్రేషన్ అయితే దానిని వెంటనే కాన్సిల్ చేసే అధికారం కలిగివున్నామని ఉండాలి.

Sri T. Devender Goud:- It is an illegal transaction.

426 25 జూలై, 1997. ప్రభుత్వ బిల్లులు: (1) 1997, భారత స్టాంప్
(ఆంధ్రప్రదేశ్ సవరణ) బిల్లు (ఎల్.ఎ.బిల్.నెం. 13)
(2) 1997, భారత స్టాంప్ (ఆంధ్రప్రదేశ్ రెండవ
సవరణ) బిల్లు (ఎల్.ఎ.బిల్లునెం. 14).

శ్రీ సిపావ్. విశ్వరెడ్డి:- అధ్యక్షా, సేలింగ్ భూమి రిజిస్ట్రేషన్ పనులొస్తున్నాయితే వెంటనే రద్దుచేసే అధికారం కలెక్టరుకు ఇవ్వాలి.

శ్రీ జి. దేవేందర్ గౌడ్:- అధ్యక్షా, అది లేగలేక కొద్దిగా మేము ఆలోచన చేస్తాము. రాఫువరెడ్డిగారు ఆర్.ఓ.ఆర్. గురించి చెప్పారు. కొన్నవార్షికు కూడా అడుగుతున్నారని చెప్పి రాఫువరెడ్డిగారు చెప్పారు. అడగవద్దు అని చెప్పి క్లియర్గా ఆదేశాలు ఇవ్వడం జరిగింది.

శ్రీ ఎన్. యశిరాజారావు:- అధ్యక్షా, ఆంధ్ర ప్రాంతంలో ఏ పద్ధతి అయితే ఉందో అది తెలుంగాజాలో లేకపోవడంవల్ల, సరైన రికార్డు లేకపోవడంవల్ల ఇప్పుడు 30 శాతం మాత్రమే డిస్టిబ్యూట్ అయినది. మీరు నూరు శాతం ఇచ్చిన ఎలిజిబిలిటీ ప్రకారం మాత్రం అన్ని ఆర్.ఓ.ఆర్. ఇవ్వలేదు. ఆర్.ఓ.ఆర్.లు లేని దగ్గర ఏమీ చేయాలనే విషయాన్ని నేను మీ దృష్టికి తీసుకొని వస్తున్నాను.

శ్రీ జి. దేవేందర్ గౌడ్:- అధ్యక్షా, కోపరేషివ్ లోన్లుపైన డ్యూటీ ఎగ్జంప్షన్ ఉంది.

శ్రీ ఎన్. రాఫువరెడ్డి:- అధ్యక్షా, మొత్తం 10 ఎకరాలమీద ఒక ఎకరం భూమి ఎక్కువ ఉన్నా మొత్తం 11 ఎకరాలకు కట్టమంటున్నారు. దీనిని 20, 25 ఎకరాలలో పొడిగించండి.

శ్రీ జి. దేవేందర్ గౌడ్:- అధ్యక్షా, అది నేను పరిశీలిస్తాను. పాస్ పుస్తకాల గురించి అడిగారు. ఇంకా అనీరిజిస్టర్ సేట్ డేడ్స్ ఉన్నాయని చెబుతూ ఉన్నారు. మొన్న కలెక్టర్లు కాన్ఫరెన్స్లో ఈ ప్రస్తావన వచ్చింది. ర్యాండంగా ఒక్కొక్క రెవెన్యూ డివిజ్ నుంచి ఒక గ్రామాన్ని తీసుకొని ఎంతమంది ఎలిజిబిల్ ఉన్నారు? ఎంతమందికి పాస్ పుస్తకాలు ఇచ్చాము? ఎంతమంది ఉన్నారు? ఈ విషయాలు అన్నీ ఒక ఆరు నెలల లోపల హార్డ్ చేయమని చెప్పి స్పష్టంగా ఆదేశాలు ఇచ్చాము. ఇవి అన్నీ హార్డ్ అయితే పాస్ పుస్తకాలు ఎలిజిబిల్ ఉన్న వాళ్ళకి ఇవ్వడానికి అవకాశం ఏర్పడుతుంది. ఆ తరువాత మీ అందరినీ ఒకసారి సంప్రదించాను. కొన్ని ఏరియాల్లో ఇంకా 30, 40 శాతం కంటే ఎక్కువ లేదు అని చెప్పి మీ దృష్టికి తీసుకొస్తున్నాను.

(అంతరాయం)

Sri Asaduddin Owaisi:- Speaker Sir, what is the purpose of having this section 47(a).

శ్రీ జి. బుచ్చయ్యచౌదరి:- అధ్యక్షా, ప్రభుత్వం ఇళ్ల స్థలాలు ఎక్కడైతే ఇచ్చిందో దాంట్లో కనీసం 12 సంవత్సరాలు వరకు తాకట్టు పెట్టకుండా ఒక క్లాజ్ ఉన్నప్పటికీ రిజిస్టర్ ఆఫీసులో 6 నెలలకు 3 నెలలకు రిజిస్టర్ చేసివేస్తున్నారు. రిజిస్టర్ ఆఫీసుకు వెళ్లి చెప్పితే మాకు ఆదాయం రావడం ముఖ్యమని చెబుతున్నారు. ఒకసారి

ప్రభుత్వ బిల్లులు: (1) 1997, భారత స్టాంప్
(ఆంధ్రప్రదేశ్ సవరణ) బిల్లు (ఎల్.ఎ.బిల్ నెం. 13)
(2) 1997, భారత స్టాంప్ (ఆంధ్రప్రదేశ్ రెండవ
(సవరణ) బిల్లు (ఎల్.ఎ.బిల్ నెం. 14):

25 జూలై, 1997.

427

తేసుకొని మళ్ళీ ఇంకోచోట ఇళ్ళ స్కూలులు తేసుకోవడానికి తయారుఅయ్యే పరిస్థితి ఉంది.
దానిమీద ఏమైనా చర్య తేసుకొంటారా?

శ్రీ జి. దేవేందర్ గౌడ్:- అధ్యక్షా, ఇన్ క్లూడింగ్ హౌసింగ్ ట్రాన్స్ ఫర్ కూడా వేకర్ సెక్షన్ నుకు ఎలాబే చేస్తే ఆపివేయడానికి మేము ఒకసారి ఆలోచన చేస్తాము. 47(ఎ) రిఫరెన్సు ఇచ్చినప్పుడు 50 శాతం ఎమౌంటు కట్టకుండా ఉన్నట్లయితే వాడు ఏదీ ఎమౌంటు కట్టకుండా డిఫరెన్సుపోతే బాగుండదు అనే ఉద్దేశ్యంతో పెట్టాము. ఏదైనా అవేలుకు పోయినప్పుడు కంపెనీసరేగా 50 శాతం కట్టాలని చెబుతున్నారు. ఈ పరిస్థితి ఉంది కనుక ఇందులో పెట్టాము. గౌరవసభ్యులు అందరూ ఈ బిల్లు పాస్ చేయాలని కోరుతున్నాను.

7-20 | శ్రీ ఎం. కోదండరెడ్డి:- స్పీకర్ సార్. మా పార్లమెంటున రెవెన్యూ మంత్రిగారిని
రా. | ఒక మాట అడిగాం. బిల్ నెం. 13 వరకు మేము ఒప్పుకున్నాము. బిల్
| నెం. 14కు సంబంధించి మా అభిప్రాయాలను చెప్పాము. దీనిని వీరమించుకోమని
చెప్పాము. మళ్ళీ మరొకసారి మనవిచేస్తున్నాను. మాకు సర్వేన సమాధానం రాలేదు.
ఉదాహరణకు ఒక ఎకరం భూమిని యిద్దరు అన్నదమ్ములు యిష్టప్రకారంగా, ఏవిధమైన
అభిప్రాయబేధాలు లేకుండా యిద్దరు గనుక ఆ ఎకరాన్ని సగం సగం పంచుకుంటే, దానికి
కూడా రేపు, యిప్పుడు మీరు యిచ్చిన వివరణ ఎలా వుందంటే యిక్వాల్ డిక్రీ అన్నది
చెల్లదని అన్నారు. దీనిపైన మీరు యిచ్చే అవకాశం వల్ల రేపు అధికారులు వాళ్ళపైన
కూడా రిజిస్ట్రేషన్ కు స్టాంప్ డ్యూటీని వసూలుచేసే అవకాశాలున్నాయి. కాబట్టి దీనిని ఉప
సంహరించుకోమని చెప్పాము. దానికి మాకు సర్వేన సమాధానం రాలేదు. సమాధానం
చెబుతారా, ఏమయినా వుంటే చెప్పండి.

శ్రీ జి. దేవేందర్ గౌడ్:- అధ్యక్షా, నేను చాలా క్లియర్ గా చెప్పాను. మీరన్నట్లు
ఒక ఎకరం భూమిని యిద్దరు అన్నదమ్ములు పంచుకుంటే, డిప్ ఎగ్జిక్యూట్ చేసుకోకపోతే
వాళ్ళమీద మేము స్టాంప్ డ్యూటీ వేసే సమస్య లేదు. వాళ్ళు యిద్దరూ విడిపోయి ఒక
స్టాంప్ పెట్టాలనుకుంటే తప్ప, ప్రస్తుతం వున్న పరిస్థితిలో మేము ఎటువంటి మార్పులు
చేయడం లేదు. యిటీక్ క్లియర్. వుయ్ ఆర్ నాట్ గోయింగ్ డు మేక్ ఎనీ థింగ్.

(అంతరాయం)

రిజిస్ట్రేషన్ ఆఫ్ ది డాక్యుమెంట్ ఈరోజు కూడా వుంది. మీరు కూడా రెవెన్యూ మినిస్టరుగా
చేశారు. మీకు కూడా ఈ విషయం తెలిసి వుండాలి.

(అంతరాయం)

డా. డి.ఎల్. రవేంద్రారెడ్డి:- అధ్యక్షా, ఆయన పూర్తిగా చెప్పలేదు. ఆ ఎకరాన్ని
పంచుకునే విషయంలో యిద్దరు అన్నదమ్ములు కోర్టుకు వెళతారు. కోర్టు ఒక డిక్రీ
J. 187-16

428 25 జూలై, 1997: ప్రభుత్వ బిల్లులు: (1) 1997, భారత స్టాంప్ (ఆంధ్రప్రదేశ్ సవరణ) బిల్లు (ఎల్.ఎ.బిల్.నెం. 13)
(2) 1997, భారత స్టాంప్ (ఆంధ్రప్రదేశ్ రెండవ సవరణ) బిల్లు (ఎల్.ఎ.బిల్.నెం. 14).

యిస్తుంది: ఆ డిక్రీమేరకు మీరు రిజిస్ట్రేషన్ చేయమంటారు. అది ఫూర్ రైతుమీద బర్డెన్ అవుతుంది. యిద్దరు అన్నదమ్ములు కొబ్బాడుకొని కోర్టుకుపోతే, కోర్టు డిక్రీ యిస్తే దానికి కూడా మీరు రిజిస్ట్రేషన్ భారెస్ కట్టమంటున్నారు.

శ్రీ టి. దేవేందర్ గాడ్:- ఏదయితే ఈ డిక్రీలున్నాయో, యిక్వాలి డిక్రీ చాలా పెద్ద మోసం.

(అంతరాయం)

డా. డి.ఎల్. రవీంద్రారెడ్డి:- గామాలో వున్న సామాన్య రైతులకు యిది చాలా కష్టం. చాలా అన్యాయం. రెండవది, మీరు అంటున్నారు, ఎట్టి పరిస్థితుల్లో స్టాంప్ వెండర్స్ కు అన్యాయం చేయమని, మే వివరణలో చెప్పారు. చాదాపు మూడుకొట్ల దీనికి కడుతున్నామని, కమిషన్ కుగాని, భేమాకుగాని కడుతున్నామని అంటున్నారు. దీనిని నిలబెట్టుకునేందుకు చేసే ప్రయత్నం యిది అని అంటున్నారు. ఫలానా, డి.డి.గాని లేదా పే ఆర్డర్ వంటి వాటిని విచిత్రంగా యింటర్మీడియేట్ చేస్తామని చెబుతున్నారు. మీరు తేలిగారికిగా చెబుతూ, మేము ఎట్టి పరిస్థితుల్లో ఆ పద్ధతిని ఒప్పుకోమని అంటున్నారు. యిది కాంట్రాడిక్షన్.

శ్రీ పి. పురుషోత్తమరావు:- అధ్యక్షా, మంత్రిగారు యిక్వాలి డిక్రీని మోసం అని, భోగన్ అని చెప్పడం జరిగింది. యిక్వాలి డిక్రీ అయిన తర్వాత, కలెక్టర్ పరిశీలన యిచ్చిన తర్వాత మనం బ్యాన్స్ ఫర్ గాని యితర పనులు గాని చేస్తున్నాము. ఈ పద్ధతి ఉంది. దీనిని మంత్రిగారు విచిత్రంగా మోసమని అంటున్నారో నాకు అర్థం కావడం లేదు.

శ్రీ టి. దేవేందర్ గాడ్:- నేను మోసం అని అనడం లేదు. యిక్కడ మనకు స్టాంప్ డ్యూటీ పోతోంది. యిద్దరు పోయి కాంప్లెక్స్ డిడ్ తీసుకున్నట్లయితే మనకు స్టాంప్ డ్యూటీ పోతుంది. దాని ప్రక్కదారి పట్టించడానికి అవకాశం వుంటుంది.

(అంతరాయం)

శ్రీ ఎన్. రాఘవరెడ్డి:- అధ్యక్షా, మీరు ఒక మాట అన్నారు. యిద్దరు అన్నదమ్ములు పంచుకొన్నప్పుడు వాళ్ళ దగ్గర రిజిస్ట్రేషన్ డిడ్ వుంటేనే మేము స్టాంప్ డ్యూటీ అడుగుతామని అన్నారు. లేకపోతే లేదని అన్నారు. అన్నదమ్ములం పంచుకొన్నాం. అది రెవెన్యూ రికార్డుల్లో ఎక్కుతుందా? పాస్ బుక్ వస్తుందా మాకు? రిజిస్ట్రేషన్ డిడ్ లేకుండా వస్తుందా? అది చెప్పండి, యిది మాకు క్లారిఫై చేయండి.

శ్రీ టి. దేవేందర్ గాడ్:- ప్రస్తుతం వున్న పరిస్థితుల్లో మేము అందులో ఫంజెస్ తేవడంలేదు.

శ్రీ ఎన్. రాఘవరెడ్డి:- ప్రస్తుత పరిస్థితుల్లో ఆర్.ఓ.ఆర్. వున్నది గనుక మేము పోయి బయటా యిస్తే అబ్సోల్యూట్ గా అవుతోంది. యిది భవిష్యత్తులో వుంటుందా?

ప్రభుత్వ బిల్లులు: (1) 1997, భారత స్టాంప్ (ఆంధ్రప్రదేశ్ సవరణ) బిల్లు (ఎల్.ఎ.బి. నెం. 13)
(2) 1997, భారత స్టాంప్ (ఆంధ్రప్రదేశ్ రెండవ (సవరణ) బిల్లు (ఎల్.ఎ.బి. నెం. 14).

25 జూలై, 1997. 429

శ్రీ బి. దేవేందర్ గౌడ్:- వుంటుంది. దీనిలో ఎలాంటి మార్పు లేదు. పురుషోత్తమ రావుగారు చెప్పిన యిక్వాల్ డిక్రీ విషయంలో మేము ఫర్మగా వున్నాం.

(అంతరాయం)

శ్రీ సిపావ్. విఠల్ రెడ్డి:- యిక్వాల్ డిక్రీని మోసహరితమైనదని అన్నారు. దీని మూలంగా స్టాంప్ డ్యూటీ రావడం లేదని అంటున్నారు. దీన్ని సరిచేసే ఉద్దేశ్యం మేకు వుండవచ్చు. సంతోషం. మంత్రిగారు రయచేసి వినాలి. అయితే ఆ ఉద్దేశ్యం అమలు జరగడం లేదు. గ్రామీణ ప్రాంతాలలో చాలామందికి పట్టాలు లేవు. అన్నదమ్ములు పంచుకున్న భూములకు కూడా ఎం.ఆర్.స్లు పట్టాలు వేయడం లేదు. ఎందుకంటే మనకు ఒక చట్టం వున్నది. గ్రామీణ ప్రాంతాలలో అన్నదమ్ములు పంచుకున్న భూములకు పట్టాలు యివ్వకపోవడంవల్ల ఆ భూమి ఎవరి అధీనంలో ఉన్న విషయం తెలియడం లేదు.

శ్రీ బి. దేవేందర్ గౌడ్:- వివరణలో చూసినట్లయితే, మేము చాలా క్లియర్ గా చెప్పాము. Co-owner of the property is an instrument of partition చాలా క్లియర్ గా చెప్పాం. యిందులో కన్ఫ్యూజ్ కావలసిన అవసరం లేదు. యిక్వాల్ డిక్రీ విషయంలో మేము చాలా ఫర్మగా ఉన్నాము. 47 ఏ ప్రకారము ఈవేన్ ఒక వ్యక్తి అప్పీల్ కు పోయినపుడు నిర్ణయించిన డ్యూటీ 50 శాతం అప్పీల్ కు పోతే గవర్నమెంట్ కు రెవెన్యూ తగ్గిపోతుంది.

Sri Asaduddin Owaisi:- Speaker Sir, the Minister has given two kinds of explanations in this Bill. The first one talks about co-owner. But, I think the Minister is failed to understand the definition of it or else he does not want to understand it. The second explanation is Sir if any person dies automatically his hereditary property goes to his sons or daughters. Even in that case he is asking for stamp duty. There may be ambiguous cases Sir. But there will also be genuine cases. We cannot generalise everything. Asking for 50% of market deposit value has no meaning. If I have a residence and if that costs Rs.25.00 lakhs, then I have to pay 50% market value. The officials of registration office will do their calculation on commercial basis. You want to take money, but you don't want to give us interest on that. Who will accept it Sir, it will lead to corruption. This is injustice.

430 25 జూలై, 1997. ప్రభుత్వ బిల్లులు: (1) 1997, భారత స్టాంప్ (ఆంధ్రప్రదేశ్ సవరణ) బిల్లు (ఎల్.ఎ.బి.ఎం. 13)
(2) 1997, భారత స్టాంప్ (ఆంధ్రప్రదేశ్ రెండవ సవరణ) బిల్లు (ఎల్.ఎ.బి.ఎం. 14).

Sri T. Devender Goud:- At present under 47(A) about Rs.42.00 crores is lapsed.

7-30 శ్రీ కె. లక్ష్మీనారాయణ(పెదకూరపాడు):- సార్ మేము ప్రొజెక్ట్ చేస్తాం.
రా. శ్రీ బద్దం బాల్‌రెడ్డి:- సార్, మేము ప్రొజెక్ట్ చేస్తాం. బిల్ నంబర్ 13 వరకు అభ్యంతరం లేదు కానీ, బిల్ నెం. 14 గురించి ప్రొజెక్ట్ చేస్తాం.

Mr. Deputy Speaker:- The question is:

"That the Indian Stamp (Andhra Pradesh Amendment) Bill, 1997 be taken into consideration."

(Pause)

The Motion was adopted and the Bill was considered.

CLAUSE - 2

Mr. Deputy Speaker:- There are no amendments to Clause 2. The question is:

"That the Clause 2 do stand part of the Bill."

(Pause)

The Motion was adopted and the Clause 2 was added to the Bill.

CLAUSE - 1, ENACTING FORMULA AND LONG TITLE

Mr. Deputy Speaker:- There is no Amendment to the Clause 1 Enacting Formula and Long Title. The question is:

"That the Clause-1 Enacting Formula and Long Title do stand part of the Bill."

(Pause)

The motion was adopted and the Clause 1 Enacting Formula and Long Title were added to the Bill.

Sri T. Devender Goud:- Speaker Sir, I beg to move:

"That the Indian Stamp (Andhra Pradesh Amendment) Bill, 1997" be passed.

Mr. Deputy Speaker:- Motion moved. The question is:

ప్రభుత్వ డిల్లులు: (1) 1997, భారత స్టాంప్ 25 జూలై, 1997. 431
 (ఆంధ్రప్రదేశ్ సవరణ) డిల్లు (ఎల్.ఎ.బిల్ నెం. 13)
 (2) 1997, భారత స్టాంప్ (ఆంధ్రప్రదేశ్ రెండవ
 (సవరణ) డిల్లు (ఎల్.ఎ.బిల్ నెం. 14).

"That the Indian Stamp (Andhra Pradesh Amendment) Bill, 1997 be passed".

(Pause)

The motion was adopted and the Bill was passed.

(ఆమోదించబడినది).

శ్రీ ఎం. కోదండరెడ్డి:- అధ్యక్షా, ఎల్.ఎ.బిల్ నెంబర్ 14/97 ద్వారా గౌరవనీయ రెవెన్యూ మంత్రిగారు కొన్ని సవరణలు చేస్తూ సభముందు పెట్టారు. చూ కాంగ్రెస్ పార్టీ పక్షాన ఈ అన్ని సవరణలను ఉపసంహరించుకోమని పదే పదే మనవిచేశాం. ఈ బిల్ వల్ల గ్రామీణ ప్రాంతాల్లో ఉండే పేద రైతులకు పెనుభారంగా మారడమే కాకుండా, చాల ఇబ్బందులకు లోనవుతారు. అంతేకాకుండా కొన్ని లక్షల మంది స్టాంప్ వెండార్స్ నిరుద్యోగులుగా అయ్యే అవకాశం ఇందులో ఉంది. మేరు పిచ్చయితే అవకాశం కల్పిస్తున్నారో, ఆ అవకాశం ఈ బిల్ ద్వారా చెప్పకనే చెపుతున్నారు. ఈ బిల్ ద్వారా సంక్రమించే అధికారాల ద్వారా కొన్ని కోట్లాది రూపాయల పన్నులు వసూలు చేయడానికి ప్రభుత్వం ప్రయత్నం చేస్తున్నది. కాబట్టి అట్టి సవరణలను ఉపసంహరించుకోమని చెప్పినా కూడా మా మాట వినకుండా ఈ బిల్ ను పాస్ చేసుకోవడానికి ప్రయత్నం చేస్తున్నారు కాబట్టి, దానికి నిరసనగా ఈ సభనుండి నిష్క్రమిస్తున్నాం.

(కాంగ్రెస్ పార్టీ సభ్యులు సభనుండి వాకౌట్ చేశారు).

శ్రీ బద్దం బాలీరెడ్డి:- అధ్యక్షా, గౌరవ ముఖ్యమంత్రి చంద్రబాబునాయుడుగారు వచ్చినప్పటి నుండి మధ్యపాన నిషేధం పూర్తిగా అమలుపరుస్తామని, ముఖ్యంగా రెవెన్యూ తరఫున అనేక పన్నులు పెంచుతూ ఉన్నారు. రెవెన్యూ డిపార్ట్ మెంట్ పేద ప్రజలను వేడించుకొని తింటున్నది అని ఈ బిల్ ద్వారా మనకు అర్థమవుతున్నది. సామాన్య ప్రజలకు అనుకూలంగా ప్రభుత్వం ఉండాలే తప్ప, వారికి వ్యతిరేకంగా ఉంటే ఏ ప్రభుత్వాన్ని ప్రజలు క్షమించరు. అందులోనూ ఈ బిల్ నెంబర్ 14 ద్వారా నిరుద్యోగ సమస్యను కూడ తీసుకొని వచ్చేందుకు ప్రయత్నిస్తున్నారు. ఈ బిల్ ను ఉపసంహరించుకోమని చెప్పినప్పటికీ, రెవెన్యూ మంత్రి దానిని బలపరుస్తున్నారు. మేము స్టాంప్స్ తీసుకోకుండా మానివేయమని తీసుకొంటామని చెపుతున్నారు. అయితే బిల్ లో ఏమీ చెప్పారు. "వాటి తయారీ ఖర్చు మొదలగు వాటిని కూడా తగ్గించేందుకుగాను స్టాంపు సుంకమును నగదు రూపేణ గాని, డిమాండ్ డ్రాఫ్ట్/పే ఆర్డరు ద్వారా గాని వసూలు చేయడానికి ప్రతిపాదించడమైనది" అన్నారు. అంటే స్టాంపులన్నింటినీ రద్దు చేయాలనే పద్ధతిలో ఈ ప్రభుత్వం ఉన్నది. ప్రజలకు చెప్పేది ఒక్కటి, చేసేది ఒక్కటి. గతంలో మధ్యపాన నిషేధం అమలుపరుస్తామని చెప్పతూ, ఆ లోటు పూడ్చుకోవడానికి 3 వేల కోట్ల రూపాయల పన్నులు విధించిన వాళ్లు వెంటనే మద్యనిషేధంలో కొంత సడలింపు తీసుకొని వచ్చారు కానీ, వేసిన పన్నులను రద్దు చేయకుండా, తిరిగి ఈ బిల్ ద్వారా కొత్త పన్నులు వేస్తున్నారు. రెండవది 50 శాతం మార్కెట్ వాల్యుమ్ న డిపాజిట్ కట్టాలంటే సామాన్య ప్రజలకు అయ్యే పని కాదు. మేము

ప్రభుత్వ బిల్లులు: (1) 1997, భారత స్టాంప్
(ఆంధ్రప్రదేశ్ సవరణ) బిల్లు (ఎల్.ఎ.బి.ఎం. 13)
(2) 1997, భారత స్టాంప్ (ఆంధ్రప్రదేశ్ రెండవ
సవరణ) బిల్లు (ఎల్.ఎ.బి.ఎం. 14).

ఎన్నిసార్లు చెప్పినప్పటికీ ఈ బిల్లును సమగ్రంగా చర్చించేందుకు సెలక్టు కమిటీకి పంప
వలసిందిగా సూచించినప్పటికీ, అధరాబాదరాగా బిల్ పాస్ చేసుకొంటున్నందుకు మా
భారతీయ జనతా పార్టీ తరపున ఈ బిల్లును వ్యతిరేకిస్తూ, వాకౌట్ చేస్తున్నాం.

(శ్రీ చిద్దం బాల్రెడ్డి సభనుండి వాకౌట్ చేశారు).

Sri Asaduddin Owaisi:- Speaker Sir, I am not against this Bill. But, I don't know who is advising the Minister with regard to these amendments. It is very clear Sir. The Minister is very shrewd gentleman-especially in the matters of revenue. Certain things in this Bill are quite unnecessary. If I have given the Power of Attorney i.e. about 6%, the Stamp Duty is going to be about 14%. How far it is justifiable Sir. Who will accept it Sir. I am protesting Sir.

శ్రీ సివాచ్ విఠల్రెడ్డి:- ఈ బిల్లో సెక్షన్ 10, సబ్-సెక్షన్ 2 ప్రకారం అన్నదమ్ములు విడిపోయి, తమ అస్సుల్ని విభజించుకొనేటప్పుడు కూడ రిజిస్ట్రేషన్ ఫీజు చెల్లించవలసిన పరిస్థితి వస్తుంది కాబట్టి మేరు ఎన్ని చెప్పినా మాకు సంతృప్తి లేదు. వారిని నమ్మడానికి వేల్చేదు. వారి హృదయం మంచిది కావచ్చు. వారు చెప్పిన విషయాలు బాగుండవచ్చు కానీ క్రిందకు పోయిన తరువాత రిజిస్ట్రేషన్ ఫీజు తీసుకొంటారు. వారు ఇక్కడ చెవితే నమ్మడానికి వేల్చేదు. కాబట్టి దీనికి అసంతృప్తిగా మేము కూర్చోంటున్నాం.

Sri T. Devender Goud:- Speaker Sir, I beg to move:

"That the Indian Stamp (Andhra Pradesh Second Amendment) Bill, 1997 be taken into consideration"

Mr. Deputy Speaker:- Motion moved. The question is:

"That the Indian Stamp (Andhra Pradesh Second Amendment) Bill, 1997 be taken into consideration."

(Pause)

The Motion was adopted and the Bill was considered.

CLAUSES 2 to 9

Mr. Deputy Speaker:- There are no amendments to Clauses 2 to 9. The question is:

"That the Clauses 2 to 9 do stand part of the Bill"

(Pause)

ప్రభుత్వ బిల్లులు: (3) 1997, ఆంధ్రప్రదేశ్
పబ్లిక్ ఉద్యోగ (పదవీ విరమణ వయస్సును
కృమబద్ధముచేయు) (సవరణ) బిల్లు.
(ఎల్.ఎ.బిల్లు నెం. 12)

25 జూలై, 1997 433

The Motion was adopted and the Clauses 2 to 9 were added to the Bill.

CLAUSE 2, ENACTING FORMULA AND LONG TITLE

Mr. Deputy Speaker:- There are no amendments to Clause 1, Enacting Formula and Long Title and they are before the House. The question is:

"That Clause 1, Enacting Formula and Long Title do stand part of the Bill."

(Pause)

The Motion was adopted and the Clause 1, Enacting Formula and Long Title were added to the Bill.

Sri T. Devender Goud:- Speaker Sir, I beg to move:

"That the Indian Stamp (Andhra Pradesh Second Amendment) Bill, 1997 be passed".

Mr. Deputy Speaker:- Motion moved. The question is:

"That the Indian Stamp (Andhra Pradesh Second Amendment) Bill, 1997 be passed".

(Pause)

The motion was adopted and the Bill was passed.

(ఆమోదించబడినది).

(3) 1997, ఆంధ్రప్రదేశ్ పబ్లిక్ ఉద్యోగ (పదవీ విరమణ
వయస్సును కృమబద్ధముచేయు) (సవరణ) బిల్లు.
(ఎల్.ఎ.బిల్లు నెం. 12).

Sri P. Ashok Gajapathi Raju:- Speaker Sir, with your kind permission I beg to move:

"That the Andhra Pradesh Public Employment (Regulation of age on Superannuation) (Amendment) Bill, 1997 be taken into consideration".

Mr. Deputy Speaker:- Motion moved. Now discussion.

Sri P. Ashok Gajapathi Raju:- Speaker Sir, in this Bill an option has been given to the workcharged employees to come

ప్రభుత్వ బిల్లులు: (3) 1997, ఆంధ్రప్రదేశ్ పబ్లిక్ ఉద్యోగ(పదవీ విరమణ వయస్సును క్రమ బద్ధముచేయు (సవరణ) బిల్లు.
(ఎల్.ఎ. బిల్లు నెం. 12)

into the Government service and for superior services we want to have them on par with existing civil servants. The superior servants will retire at the age of 58 years while the inferior servants will continue to retire at 60 years.

శ్రీ సిపావ్. విఠల్రెడ్డి:- మీరు తెలుగులో చెప్పవచ్చు కదండీ. మీ తెలుగు బాగుంటుంది.

శ్రీ పి. అశోక్ గజపతిరాజు:- తెలుగులో చెప్పితే ఏదైనా తప్పు అర్థం వస్తే ఇబ్బంది కలుగుతుందని చెప్పడం లేదు. ఇప్పుడు నేను చెప్పింది మీకు అర్థం అయింది కదా!

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- రిపలయ్ తెలుగులో చెప్పండి పోనీ.

శ్రీ పి. అశోక్ గజపతిరాజు:- ఆటెన్షన్ కూడ తెలుగులో చెప్పాను అధ్యక్షా. గతంలో వర్క్ ఛార్జ్డ్ ఎంపాయిస్ ఆఫ్ఫీస్ ఇచ్చారు. అంతకుముందు వర్క్ ఛార్జ్డ్ ఎంపాయిస్ గా అటు వర్క్ మెన్ కాని ఇటు సుపీరియర్ సర్వీసులో ఉన్నవారు కాని 60 సంవత్సరముల వరకు సర్వీసులో కొనసాగవచ్చు. అయితే ఆఫ్ఫీస్ ఇచ్చిన తరువాత సుపీరియర్ సర్వీసులో ఉన్నవాళ్ళు 58 సంవత్సరాలకే రిటైర్ అవుతారు. కాని ఆఫ్ఫీస్ చేసిన తరువాత వాళ్ళు సివిల్ సర్వీసుల్లోగా మారిన తరువాత కూడ 60 ఏళ్ళ వరకు సర్వీస్ లో కొనసాగుతామని కొంతమంది ఎ.పి.ఎ.టి.కి వెళ్ళారు. లాస్ట్ గ్రేడ్ సర్వీస్ వాళ్ళు మాత్రం 60 ఏళ్ళ వరకు సర్వీస్ లో ఉంటారు. కాబట్టి సుపీరియర్ సర్వీస్ వాళ్ళు 58 ఏళ్ళకే రిటైర్ అవ్వాలా, వద్దా అనే అనుమానాన్ని దూరం చేయడానికే ఈ బిల్డ్వారా ప్రయత్నిస్తున్నాం.

7:40 శ్రీ గాదె వెంకటరెడ్డి:- అధ్యక్షా, ఈ బిల్లును మా పార్టీ తరపున మేము పూర్తిగా రా. వ్యతిరేకిస్తున్నాం. మామూలుగా సివిల్ సర్వీసులలో ఉన్నవాళ్ళకు 58 సంవత్సరాలకు సూపరాన్యుయేషన్ అని వుంది. ఎవరైతే కార్మికులుగా ఉండి వర్క్ ఛార్జ్డ్ ఎంపాయిస్ గా వున్నారో వారికి 60 సం.లు అనే పాయింటు వుంది. దీనిని ఈ ప్రభుత్వం 58 సం.లకు తగ్గించాలని...

శ్రీ పి. అశోక్ గజపతిరాజు:- ఎవరికీ తగ్గించడం లేదండీ. It is not compulsory. Those who opt to come into superior services.

Sri Gade Venkat Reddy:- If that is the intention of the Government there is no need to bring this amendment now, by passing an order of reduction of age from 60 to 58 and it does not hold good in Tribunal. అని బ్రిబ్యునల్ చెప్పింది. అందువల్ల నేను మనవిచేసి, it is a retrograde step on the part of the Government. ఇంకొకటి, చివర్నమెంటు ఆలోచనలో కాంట్రాక్టు పద్ధతిమీద ఉద్యోగులను ప్రభుత్వ సర్వీసు లేకుండా యిక మీరు అపాయింటు చేయాలని ఉంది. అది దుర్మృష్టకరమైనది. ప్రభుత్వం లో పనిచేసే ఉద్యోగులను కార్మికులుగా చేస్తే, అది మంచిది కాదు.

పబ్లిక్ ఉద్యోగ(పదవీ విరమణ వయస్సును

కమిద్దముచేయు) (సవరణ) బిల్లు.

(ఎల్.ఎ. బిల్లు నెం. 12)

అందువలన ఈ బిల్లును అపోజ్ వేస్తూ ఎ.పి. టీబియూనల్ తీర్పు చెప్పినదానికి కట్టుబడి ఉండేలా చేయాలని కోరుతూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ ఎం. ఆంజనేయులు:- అధ్యక్షా, మినీస్టరుగారు యిది చాలా చిన్న బిల్లు అని ఈజీగా పాస్ చేయవచ్చునని చెబుతున్నారు గానీ, 1984 అమెండుమెంటు సూపరాన్యుయేషను వయసుకి సంబంధించిన యాక్టుకి అమెండుమెంటు ముందుగా యాక్టును పరిశీలించాలి. ఈ అమెండుమెంటు యొక్క ఉద్దేశ్యం అబ్జెక్టు మరియు రీజన్సులతో రాసినప్పటికీ మంత్రిగారు "ఆప్షన్" అని చెప్పినప్పటికీ యిక్కడ వాడిన పదాలు చూస్తే ఆప్షన్ ఏమే కాదు. ఇది యాక్టులో వర్క్యూమెన్టు చేసిన నెర్వవనానికి విరుద్ధంగా ఉంది. వర్క్యూమెన్ట్ 1984 యాక్టు చూస్తే ఎక్స్ప్లెనెషన్లో వర్క్యూమెన్ట్ అంటే ఏమిటో చెప్పబడింది. Skilled Semi-skilled and unskilled. All employees are workmen in the establishment. ఈ వర్క్యూమెన్ట్ ఎస్టాబ్లిష్మెంట్లో వుండే వర్క్యూమెన్ట్ - వారు స్కిల్లు గానీ, అన్ స్కిల్లు గానీ, సెమీ స్కిల్లు గానీ ఎవరున్నప్పటికీ వారంతా వర్క్యూమెన్ట్గానే చెప్పబడింది. ఇక్కడిచ్చిన ఎమెండుమెంటులో కానిస్ట్రబ్యూషన్లోకి ఆర్మికల్ 311ను ప్రస్తావించారు. మంత్రిగారికి మనవిచేసేది, యిది ఆప్షన్ కోసం అయితే 311ను కోట్ చేయాల్సిన అవసరం లేదు. ఆర్మికల్ 309, 313 వున్నాయి. 311 అనేది సివిల్ కోర్టులలో డిస్మిస్సన్స్ మరియు రిమూవల్స్ కి కానిస్ట్రబ్యూషన్లో చెప్పబడింది. అది యిక్కడ చెప్పాల్సిన అవసరం లేదు. అందువల్ల యిది వారు చెప్పినంత సింపుల్ కాదు. మే ద్వారా మనవిచేసేది, ఈ ప్రభుత్వం చాలా శాస్త్ర, సాంకేతిక రంగాలలో వచ్చిన అభివృద్ధిని బాగా ఉపయోగించు కోవాలనుకునే ప్రభుత్వం. నిజానికి వైద్యరంగంలో వచ్చిన అభివృద్ధి కారణంగా 'లాంగ్ లైఫ్ ఆఫ్ లైఫ్' పెరిగింది. అందువల్ల రిటైర్మెంటు వయసు 60 సంవత్సరాలకు పె్గా పెట్టాలి. కావాలంటే ఎఫ్ షియన్స్ బాంపెట్టుకోండి. కానీ, పనిచేయగలిగిన సామర్థ్యం ఉన్నప్పుడు పని చేసేటట్లు చూడాలి. కానీ దురదృష్టవశాత్తు నిరుద్యోగం మనవేళంతో ఉంది కాబట్టి దానిని బ్యాటెన్స్ చేయడం కోసం, నిరుద్యోగం తగ్గించడంకోసం 84 ఎమెండుమెంటు వచ్చింది. తెలుగుదేశం ప్రభుత్వం ఉన్నప్పుడే యిది వచ్చింది. అప్పుడు 55 సం.లు అన్నారు. తరువాత ఒకే ఎమెండుమెంటు 85లో తీసుకురాబడింది మళ్ళీ 58 సం.లు అన్నారు. ఈ బ్యాక్ గ్రౌండు అంతా దృష్టిలో ఉంచుకుంటే నిజానికి 60 నుంచి 62 సం.లు చేయవలసి వుంది. దానిని మళ్ళీ యిప్పుడు 58 సం.లు అంటున్నారు. దానికి కూడా నాకు అభ్యంతరం లేదు. కానీ వారు చెప్పేది వర్క్యూమెన్ట్ ఎంప్లాయిస్ అయినప్పటికీ వారు వర్క్యూమెన్ట్ కేజిగిర్ క్రింద కొందరు రారని లోయస్సు ఉద్యోగ సర్వీసు అని చెబుతున్నారు. లోయస్సు సర్వీసుకు 60 సం.లు ఉంటుందంటున్నారు. కానీ నిజానికి వర్క్యూమెన్ట్ అయినప్పటికీ eventhough they are semi-skilled or unskilled, they should be retired at the age of 58 years. అని డీనియొక్కు ఆర్డం. ఒక రకంగా 84 ఎమెండుమెంటు తీసుకుంటే యాక్టులో ఎక్స్ప్లెనెషన్ యివ్వారు. కానీ యిప్పుడు దానికి విరుద్ధంగా మేరు చెబుతున్నారు. ఎన్.ఎం.ఆర్. అని పేరుపెట్టినా, వర్క్యూమెన్ట్ అని పేరు పెట్టినా పెరమెనెంటు ఉద్యోగులకు వచ్చే ప్రయోజనాలు వేరేకి రాకుండా చేయడానికిగాను కాబట్టి లేదో అని కొత్త పేరు పెడుతున్నారు. ఒకే స్వభావం కలిగిన పనులు చేసేవారికి U. 187-17

ప్రభుత్వ బిల్లులు: (3) 1997, ఆంధ్రప్రదేశ్ పబ్లిక్ ఉద్యోగ(పదవీ విరమణ వయస్సును క్రమబద్ధముచేయు (సవరణ) బిల్లు.
(ఎల్.ఎ. బిల్లు నెం. 12)

ఒకేజీతం ఇవ్వకుండా ఎగ్జిక్యూటానికి ప్రయత్నం జరుగుతోంది. వర్క్ ఛార్జ్ డి. ఎన్. ఎం. ఆర్. లకు సంబంధించిన జి.ఓ.లు జారీచేస్తారు. వాటిని ఆచరణలో పెట్టండి. ఎన్.ఎం.ఆర్. 5 సం.లు పనిచేస్తే పెరమనెంటు చేయాలని వుంది. చేస్తామని జి.ఓ.లు యిస్తారు. కానీ 10-15 సం.లు అయినా పెరమనెంటు చేయడం లేదు. అలాగే వర్క్ ఛార్జ్ డి.కు - అవకాశం వస్తే రెగ్యులర్ పోస్టులలో తీసుకుంటాం అంటున్నారు. కొన్ని సం.ల తరువాత చేస్తామని అంటున్నారు. కానీ 10 సం.లు అయినా, 15 సం.లు అయినా రెగ్యులర్ చేయడం లేదు. వారు 54 లేదా 55 సం.లకు రెగ్యులర్ సర్వీసులకు వచ్చాక వారికి 4 లేక 5 సం.లు మాత్రమే మిగిలివుంటోంది. 20 లేక 25 సం.లు వారు సర్వీసు చేశాక ఆ సర్వీసు ప్రయోజనాలను పొందటానికి రెగ్యులర్ ఎంపాయిస్ చేస్తున్న పని చేస్తూ నష్టాలకు గురి అవుతున్నారు. అది కాంపెన్సేట్ చేయడానికి 84లో వర్క్ ఛార్జ్ డి. ఎంపాయిస్ రెగ్యులర్ సర్వీసులకు వచ్చినప్పటికీ తేడా చూపకుండా అందరినీ 60 సం.ల వరకు కంటిన్యూ చేయమని చెప్పారు. ఇక్కడ ఆటెక్సివ్ రేజిస్ట్రేషన్ చెబుతున్నారు. 84 యాక్టు స్పెలెంట్ గా వుందని, అందువల్ల యిది పెడుతున్నామనేను. మేధ్వారా ప్రభుత్వానికి మనవి చేసేది, అప్పుడు కూడా తెలుగుదేశం ప్రభుత్వమే ఉంది. వర్క్ ఛార్జ్ డి. మనం అనుకున్న విధంగా రెగ్యులర్ చేయలేకపోతున్నామని, వారు కూడా చాలా సం.లుగా వర్క్ ఛార్జ్ డి. ఉంటూ, ప్రయోజనాలు కోల్పోతున్నారని, ఆ కొద్ది కాలంలో నష్టం చేయడం మంచిది కాదు కనుక మరో 2 సం.లు కంటిన్యూ చేద్దామని తెలిసే ఆ రోజు ఉన్న లెజిస్లేటర్లు చేశారు. ఆ రోజు కళ్లు మూసుకుని చేశారని అనుకోడానికి లేదు. ఆ రోజు వున్న లెజిస్లేటర్లు పూర్తిగా తెలిసే అప్పటి పరిస్థితులను అర్థం చేసుకుని స్పెలెంట్ గా వుంచారు. వర్క్ ఛార్జ్ డి. అందరికీ, వారు స్కిల్స్ అయినా, సెమీ స్కిల్స్ అయినా అనీస్కిల్స్ అయినా 60 సం.లు కంటిన్యూ చేయమన్నారు. కాబట్టి కొత్తగా ఫెసిలిటీస్ యివ్వకపోయినా ఉన్న దానిని ఉడగొట్టకండి. ఈ ప్రభుత్వం కార్మికవర్గానికి వ్యతిరేకంగా చర్యలు తీసుకుంటున్నారని యిప్పటికే అనుకుంటున్నారు. మేము మేకు మిత్రపక్షం. మేతోబాటు మమ్మల్ని కూడా ముంచకండి. గతంలో ఈ ప్రభుత్వం ఏ ఫెసిలిటీస్ యివ్వదలచుకున్నారో, ఆ 60 సం.లు అలాగే వుండండి. అలాగే లొయస్టు గ్రేడ్ డిగ్రీజ్ ఆఫ్ లేబర్ అని చెబుతూ మళ్ళీ సుపీరియర్ పోస్టు లాంటి మాటలు వాడవద్దు. బిల్లు చిన్నదైనప్పటికీ ప్రభుత్వం యొక్క స్వభావాన్ని అది తెలుపుతుంది. కార్మికవర్గానికి వ్యతిరేకం కాకూడదని నేను వృద్ధులపూర్వకంగా వాంఛిస్తూ మేధ్వారా ప్రభుత్వాన్ని ఈ బిల్లును ఉపసంహరించుకోవలసిందిగా కోరుతున్నాను.

శ్రీ జులకంటి రంగారెడ్డి:- అధ్యక్షా, వర్క్ ఛార్జ్ డి. ఎంపాయిస్ కు యిది చాలా నష్టం చేసే బిల్లు. ఎందుకంటే వర్క్ ఛార్జ్ డి. విధానం రద్దు కావాలని, కార్మిక సంఘాలు చాలా ఆందోళన చేస్తున్నాయి. వర్క్ ఛార్జ్ డి. ఎంపాయిస్ ను అన్ని సంఘాలు రద్దు చేయాలని కోరుతున్నాయి. 10-15 సం.లు చాలా సమస్యలు ఎదుర్కొంటూ, కష్టాలకు గురి అవుతూ పనిచేయడం జరుగుతోంది. ఈ వర్క్ ఛార్జ్ డి. విధానం యితర రాష్ట్రాలలో రద్దు చేశారు. కానీ మన రాష్ట్రంలో కొనసాగుతోంది. ఇది బీబీఘకాలం నుంచి వస్తున్నది. దీనిని రద్దు చేయకుండా, వారి సమస్యలను ఆలోచించకుండా చేస్తున్నారు.

పబ్లిక్ ఉద్యోగ(పదవీ విరమణ వయస్సును

క్రమబద్ధముచేయు) (సవరణ) బిల్లు.

(ఎల్.ఎ. బిల్లు నెం. 12)

శ్రీ ఆంజనేయులుగారు యంతకుముందు చెప్పినట్లు 10-15 సం.లు యిబ్బందులు పడుతూ వచ్చారు కనుక కనీసం 2 సం.లు అయినా వుంటే 60 సం.ల వరకూ చేస్తే కొంతవరకూ బాగుంటుందనే ఉద్దేశ్యంతో అప్పుడు అలా చేశారు. కాబట్టి ఈ బిల్లును 7.50 | హడావిడిగా ఈ సమావేశంలోనే పెట్టకుండా, దీనిని వాయిదా వేసి, కార్మిక రా. సంఘాలను, కార్మికులను వారి నాయకులను సంప్రదించి, వర్క్ ఛార్జ్డ్ ఎంప్లాయిస్, ఎన్.ఎం.ఆర్.లు తదితరులు ఎదుర్కొంటున్న సమస్యలను కూడా పరిశీలనలోకి తీసుకుని వచ్చే సమావేశంలో బిల్లు తీసుకువస్తే బాగుంటుంది. ఇప్పుడు ఇందులో వున్న లోపాలను, వాటివల్ల కార్మికులకు ఎదురవుతున్న ఇబ్బందులను గుర్తింప వలసిందిగా కోరుతున్నాను. కనుక ఈ బిల్లును ఉపసంహరించుకోవలసిందిగా తమద్వారా మంత్రిగారిని కోరుతున్నాను.

శ్రీ బద్దం బాల్ రెడ్డి:- ఆధ్యక్షా, ఆంధ్రప్రదేశ్ పబ్లిక్ సంస్థల ఉద్యోగుల కోసం, వారికి వర్తింపవేయడం కోసం చేయబడిన బిల్లు ఇది. పదవీ విరమణ వయస్సును తగ్గించడం గూర్చి యిందులో ఉంది. దీనిని 1984లో తీసుకు వచ్చారు. మరి అప్పుడు అందరూ ఎందుకు మౌనంగా వున్నారో, ఈ ప్రభుత్వం ఎందుకు ఉరుకుంతో నాకు తెలియదు. పెద్దలను ఏమీ అనడం మంచిది కాదు. కానీ నేను ఒకటి మాత్రం మీద్వారా తెలియజేస్తాను. పబ్లిక్ సెక్టార్స్ లో వున్న కార్మికులు ఈనాడు బజారు పాలవుతున్నారు. మరి వర్క్ ఛార్జ్డ్ ఎంప్లాయిస్ కు వయోపరిమితిని తగ్గించడం గూర్చి బీజుస్ నల్ తీర్పును కూడా మనం లెక్క చేయకుండా ఈ బిల్లును ప్రవేశపెట్టడం మంచిదికాదు. ఈనాడు ఎలక్ట్రీసిటీ బోర్డు, వాటర్ వర్క్స్ డిపార్టుమెంటు, తేకపోతే పబ్లిక్ పౌల్స్ డిపార్టుమెంటులో కానీ పనిచేస్తున్న ఈ వర్క్-ఛార్జ్డ్ ఎంప్లాయిస్ ను 10, 15 సంవత్సరాలు పనిచేసిన తరువాత కూడా రెగ్యులర్ డ్విజ్ చేసే పరిస్థితులు లేవు. ఎన్.ఎం.ఆర్.లు, క్యాబువల్ లేబర్, వర్క్ ఛార్జ్డ్ ఎంప్లాయిస్ అంటూ వారిని వారి యిష్టపూర్వకంగా వచ్చారని చెప్పి 20 సంవత్సరాలు గడచినా పర్మనెంట్ చేయడం లేదు. కొన్ని కార్పొరేషన్స్ లో అలాగే వారు కొనసాగుతున్నారు. మరి యిలాంటి వారికి మరల వయస్సును తగ్గించి రిటైర్మెంటు కమ్యూనడం ఎంతవరకు సమంజసం. మామూలుగా పర్మనెంటు జాబు పొంది రెగ్యులర్ డ్విజ్ అయి పనిచేసే వారి స్థితిగతులు, కష్టపడి సంపాదించుకుని ఉద్యోగం చేస్తున్న వారికే చాలా తేడా వున్నప్పుడు, వారికి వారికి కూడా సమానం అంటూ ఆ వున్న రెండు సంవత్సరాల రిటైర్మెంటు వయస్సును తగ్గించడం మంచిది కాదు. వారిని 58 సంవత్సరాలకు బదులు మరో రెండు సంవత్సరాలు అంటే అరవై సంవత్సరాలవరకూ పనిచేయమనడం ద్వారా మనకు ఎటువంటి నష్టము జరుగదు. మరి ఇది ఎందుకు చేస్తున్నారో నాకు అర్థం కావడం లేదు. కాబట్టి ఆర్థిక శాఖామంత్రిలు మరొకసారి వున్న పరిస్థితులను అర్థం చేసుకోవాలి. ఇప్పుడు మీరు వున్న పరిస్థితిలో ఇది లోబు బడ్జెట్ మే కాదు. ఇప్పటికే చాలామంది ప్రభుత్వ ఫ్యాక్టరీలన్నీ బంద్ అయిపోతున్నాయి. ఆ కార్మికులంతా బజారు పాలవుతున్నారు. కనుక ఎన్.ఎం.ఆర్, పార్మిట్ మే వర్క్ ఛార్జ్డ్ ఎంప్లాయిస్ పై పెట్టిన ఈ బిల్లును ఉప సంతరించుకోవలసిందిగా కోరుతున్నాను.

ప్రభుత్వ బిల్లులు: (3) 1997, ఆంధ్రప్రదేశ్ పబ్లిక్ ఉద్యోగ(పదవీ విరమణ వయస్సును క్రమ బద్ధముచేయు (సవరణ) బిల్లు.
(ఎల్.ఎ. బిల్లు నెం. 12)

శ్రీ కరణం రామచంద్రరావు(మెదక్):- అధ్యక్షా, మంత్రిగారు ప్రవేశపెట్టిన ఈ బిల్లును నేను సమర్థిస్తున్నాను. ఇందుకు కారణాలు కూడా చెబుతున్నాను. అసలే బిల్లులో వర్క్ ఛార్జ్ ఉద్యోగుల సమస్యల గురించి, ఇతరతా ఉద్యోగులకు సంబంధించినది మాత్రం కానేకాదు. వారు చెప్పిన సమస్యలు వున్నాయి. వాటిని పరిష్కరించేందుకుగాను ప్రభుత్వం కార్మిక సంఘాలు, నాయకులతో చర్చలు జరపాలి. ఆ బాధ్యత ప్రభుత్వానికి ఉంది. ప్రభుత్వానికి కార్మికులకు నష్టం కలిగించాలన్న ఆలోచన లేదు. కార్మికులకు వ్యతిరేక ప్రభుత్వం కాదది. ఇందులో చర్క్ ఛార్జ్ ఎంప్లాయిస్ కు ఎటువంటి వ్యతిరేకత సివిల్ సర్వెసెస్ లో 55 సంవత్సరాలకు రిటైర్మెంట్ వయోపరిమితి వుంది. 1981లో వర్క్ ఛార్జ్ ఎంప్లాయిస్ కు అవకాశం కల్పించేందుకుగాను ఒక ఓ.ఓ.ను ఇష్యూ చేశారు. దాని ప్రకారం 10 సంవత్సరాలు సర్వీసు పూర్తిచేసిన తరువాత వారి సర్వీసు రెగ్యులర్మెంట్ అవుతుంది. మరి ఈ సర్వీసులోకి వారు ఇష్టపూర్వకంగా రావడం జరిగింది. వాళ్ళకు అందులో వున్న రూల్స్, నిబంధనలు తెలుసు. 55 సంవత్సరాలకు రిటైర్ కావాలని తెలుసు. అసలే బిల్లు రిటైర్మెంట్ కు సంబంధించిగానీ, వర్క్ ఛార్జ్ ఎంప్లాయిస్ కు, ఇతరతా ఉద్యోగులకుగానీ సంబంధించిన బిల్లు కానే కాదు. ఆ సమస్య గూర్చి తప్పకుండా ప్రభుత్వంతో చర్చించవలసి వుంది. తప్పకుండా సమస్యలను పరిష్కరించవలసి ఉంది.

వర్క్ ఛార్జ్ ఎంప్లాయిస్ గా వుంటూ 10 సంవత్సరాలుగా పనిచేస్తున్న నేటిపారుదల శాఖ ఉద్యోగులు, విద్యుత్ బోర్డు ఉద్యోగులు, ఇతరతా ఉద్యోగులకు అప్పన్ యివ్వడం జరిగింది. ఈ సర్వీసులోనికి వారు తమ ఇష్టపూర్వకంగానే వచ్చారు. వారికి కూడా గవర్నమెంట్ నిబంధనలనే వర్తింపజేయాలన్నదే ప్రభుత్వ ఉద్దేశ్యం. అందువల్ల నేను ఈ బిల్లును సమర్థిస్తున్నాను. బీబిఎస్ తీర్పుకూడా ఇందులో ఉంది. దానిని దృష్టిలో పెట్టుకునే నేను ఈ సవరణను బలపరుస్తున్నాను. ఇతర సభ్యులు సమస్యను అర్థం చేసుకుని అందరూ వ్యూహాత్మకంగా దీనిని బలపరచాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ పి. పురుషోత్తమరావు:- ఈ బిల్లు 12 ఆఫ్ 97. దీనిని మంత్రిగారు చిన్నదిగా భావించారు. మేమందరం దీనిని పూర్తిగా వ్యతిరేకిస్తున్నాము. ఎందుకంటే అసలు ఎంప్లాయిస్ కు 10, 15 సంవత్సరాలు గడచినా ఉద్యోగం పెర్మనెంట్ కావడం లేదు. మరి అతను పొందుతున్న సౌకర్యాలు ఏమిటి? పర్మనెంట్ ఉద్యోగాన్ని పొంది సుఖం అనుభవిస్తున్నవారికే, వేరికే ఉన్న ఇబ్బందులను మనం అర్థం చేసుకోవాలి. రెండు సంవత్సరాలు వారు ఉద్యోగంలో ఉంటే మనకి మునిగి పోయేదేమో వుండదు. వాళ్ళు అప్పన్ తీసుకున్నారు కదా. రెండు సంవత్సరాలకొరకు కక్కుర్తి పడవలసిన అవసరం లేదు. ఆ అవసరం ప్రభుత్వానికి లేదు. కాబట్టి ఇప్పుడు దీనిని పెద్దలు రామచంద్రరావుగారు అన్నట్లుగా వెంటనే ప్రవేశపెట్టమని, బలపరచడమూచేశారు. అది మంచిది కాదు. వారికి తెలుసు ఈ ఎంప్లాయిస్ ఎన్ని సంవత్సరాలకు పర్మనెంట్ అవుతున్నారన్నది. నిజానికి ఈ వర్క్ ఛార్జ్ ఎంప్లాయిస్, ఎన్.ఎం.ఆర్.లు పార్మిక్వేమ్ ఉద్యోగులూ 10, 15, 20 సంవత్సరాలకుగానీ రెగ్యులర్మెంట్ చేయబడడం లేదు. కనుక యిలాంటి బిల్లును మంత్రిగారు ఉపసంహరించుకోవాలని తమద్వారా కోరుతున్నాను.

పబ్లిక్ ఉద్యోగ(పదవీ విరమణ వయస్సును

కృమబద్ధముచేయు) (సవరణ) బిల్లు

ఎల్.ఎ. బిల్లు నెం. 12)

శ్రీ డి. చినమల్లయ్య (ఇందుర్తి):- అధ్యక్షా, దీనికి సంబంధించిన వివరాలు యిప్పుడే మా పార్టీ తరపున శ్రీ ఆంజనేయులుగారు చెప్పారు. చానినీ బలపరుస్తూ శ్రీ రామచంద్రరావుగారు మాట్లాడారు. వారు మాట్లాడిన తరువాత నేను మాట్లాడాలనుకున్నాను. ప్రధానంగా వర్గీభార్మిక్ ఎంప్లాయిస్ గూర్చి మనం పరిశీలించినట్లుయితే వారు బాండెడ్ లేబర్ గా గుర్తింపబడతారు. ఎన్నో సంవత్సరాలు తక్కువ జీతానికి పనిచేసి, ప్రమోషన్ రాకుండానే రిటైర్ చేయడం అన్నది అన్యాయం కాకముం. వారు 75 రూపాయలతో మొదలుపెట్టి 425 రూపాయల వేతనం పొందడానికి దాదాపు 15 సంవత్సరాలు పడుతుంది. అప్పటికే పర్యవేక్షకులకు, 58 సంవత్సరాలు గడచిపోయినాయంటూ, 60 సంవత్సరాలు రాకముందే వారిని తీసివేయడం, ఉద్యోగ వయోపరిమితిని కుదించడం శోచనీయం. వారు రోజుకు రెండున్నర రూపాయల జీతంతోకాలం గడపడం జరుగుతోంది. ఆ విధంగా ఎవరు పనిచేస్తారు? వారు బాండెడ్ లేబర్ గానే గుర్తింపబడతారు. మరి వారిని రెగ్యులర్స్ చేయకుండానూ, రెగ్యులర్ అయినా ఒక్క ప్రమోషన్ కూడా రాకుండా, 60 సంవత్సరాల నుండి ఉద్యోగ వయ: పరిమితిని 58 కి కుదించడం మంచి పద్ధతి కాదు. 1984లో ఓ.ఓ. యిచ్చారు. చాని ప్రకారం కొన్ని కేజిగిరీలకు యిది వర్తింపజేస్తున్నారు. కొంతమందికి వర్తింపజేయడం లేదు. ఇరిగేషన్ డిపార్ట్మెంటులో 5 కేజిగిరీలు ఉన్నాయి. అందులో ఇది వర్తింపబడడం లేదు. పంచాయితీరాజ్ వారికి కూడా యిది వర్తింపబడడం లేదు. ఏదైనా కార్యక్రమం అందరికీ ముందుకు సాగే విధంగా ఉండాలి, కొనసాగాలి తప్ప తిరోగమన పద్ధతిలో సాగకూడదు. ఈ విధానం మంచిది కాదు. కనుక దీనిని వ్యతిరేకిస్తున్నాను.

శ్రీ డి. రాజగోపాల్:- ఈ బిల్లు ఎందుకు పెట్టారో తెలియడం లేదు. ఇప్పటికే ఈ ప్రభుత్వంమీద ప్లైవేట్లవేషన్ మీద, ప్రభుత్వ సంస్థలను ప్లైవేటు వారికి అప్పగించడం పట్ల కార్మిక సంస్థలు, కార్మిక వర్గాలు, ప్రభుత్వ రంగ సంస్థల కార్మికులు వ్యతిరేకతతో వున్నారు. ఈ దశలో వారి వయ: పరిమితిని 60 నుంచి 55కు కుదించడం మంచిది కాదు.

ఇది కార్మిక వ్యతిరేక బిల్లు. టి.డి.పి.కి ఈ పద్ధతి మంచిదికాదు. రిటైర్మెంట్ వయస్సును 60 నుంచి 58కి అంటే రెండు సంవత్సరాలు తగ్గించడం మంచిది కాదు. ఈ రెండు సంవత్సరాలకు కుదించడం వల్ల భారీ లాభాలు చేకూరవు. ప్రభుత్వానికి భారీ నష్టం జరుగదు. ఒక విధంగా చెప్పాలంటే వారికి తక్కువ జీతాలివ్వి పని చేయమంటున్నారు. 10, 15, 20 సంవత్సరాలకు గానీ రెగ్యులర్స్ చేయడం లేదు. ప్రమోషన్స్ రాకుండానే రిటైర్మెంట్ చేస్తున్నారు. నిజానికి వారివేత గొడ్డు చాకిరీ చేయించుకుంటున్నారు. ఇది అతి దారుణమైన విషయం. కంట్రాక్టు పద్ధతిలో పనులు చేయించుకోవడం మంచిది కాదు. ఈనాడు పేదలకు చౌకగా బియ్యం అంటూ, రెండు రూపాయలు కిలో బియ్యాన్ని మూడున్నరకు పెంచారు. మద్యనిషేధాన్ని సడలించారు. మళ్ళీ ఈ విధంగా కార్మిక వ్యతిరేక ధోరణి మంచిది కాదు. బిల్లును ఉపసంహరించుకోమనే, రిటైర్మెంట్ వయస్సును 60 సంవత్సరాలుగానే పుండనివ్వాలని కోరుతున్నాను.

ప్రభుత్వ బిల్లులు: (3) 1997. ఆంధ్రప్రదేశ్
పబ్లిక్ ఉద్యోగ(పదవీ విరమణ వయస్సును క్రమ
బద్ధముచేయు (సవరణ) బిల్లు.
(ఎల్.ఎ. బిల్లు నెం. 12)

Sri P. Ashok Gajapathi Raju:- Mr. Deputy Speaker, Sir, nine Hon. Members have spoken on this Bill and among them only one Hon. Member seems to have projected the issue in the correct perspective. This not talking about work-charged people. It is taking about those who have opted for Government Service. Nobody is forcing anybody to opt for Government service, I think we cannot have a dual policy within the Government. That is why we are bringing this Bill. Since this Bill has been misunderstood, I have made the point very clear beyond any ambiguity. I think the Hon. Members might have changed their mind to support this Bill as I have clarified the issue very clearly.

The Hon. Members have also raised other issues. Those other issues, we will examine separately. We are not against the working class. The working class is the backbone of our country, the backbone of our economy and if the working class is strengthened, our economy will also get strengthened. We are not against the working class. This much I can assure the Hon. Members. Hon. Member Sri Rajgopal raised the issue of privatisation. First of all, I would like to inform the House that our policy is not against the public sector. But, we will not allow the public sector to thrive at the cost of tax-payers' money for eternity. I think we are clear and there is no ambiguity on this. I thank the Hon. Members for not giving amendments. I request them to pass this Bill.

శ్రీ ఎన్. రాఘవరెడ్డి:- అధ్యక్షా, మంత్రిగారు మాట్లాడుతూ వారు వర్కింగ్ క్లాస్ నుంచి ప్రభుత్వోద్యోగులయ్యారు కనుక ఇది పెడుతున్నామని చెబుతున్నారు. నేను అడిగేది ఈ ప్రభుత్వంలో వేరు ఎంత శాతం? మేరు మిగిలిందేరి ఎంత? అందుకు చట్టం ఏమిటి? ఇంత చిన్నదానికి కార్మిక వ్యతిరేకతే కొనె తెచ్చుకోవడం ఎందుకు? ఇంత చిన్న విషయానికి అంత పెద్ద పనికి పూనుకోవడం మంచిది కదానే మాత్రం ప్రభుత్వానికి మనవిచేస్తున్నాను. ఇప్పటికే అనుమానం ఉంది. ఈ వర్క తేసుకోవడంవల్ల లాభం ఏమిటి? ఒక విధంగా మేకు చెడుబుద్ధి ఎందుకు పుట్టింది? మేరు ఒకసారి కూడా పరీక్షకు గురికాలేదు. కేవలం పార్లమెంటు ఎన్నికలు ఒకటే మేరు చూసుకుంటున్నారు. కానీ అది సరియ్యైందీ కాదు. అన్నిరంగాలలో కూడా - రైతులతో తగాదా తెచ్చుకుంటున్నారు, కార్మికులతో తగాదా తెచ్చుకుంటున్నారు. అందరితో తెచ్చుకుంటున్నారు. ఎందుకో నాకు అర్థం కావడం లేదు. ఇందులో మేరు మిగిలిందేరి కొద్ది రూపాయల అంటే లేదు. ఈ బిల్లర పద్దుకోసం ఇం

పబ్లిక్ ఉద్యోగ(పదవీ విరమణ వయస్సును

కృతబద్ధముచేయు) (సవరణ) బిల్లు.

(ఎల్.ఎ. బిల్లు నెం. 12)

ఆరాటం ఎందుకు, కార్మికులలో వ్యతిరేకత తెచ్చుకోవడం ఎందుకు? దయచేసి విరమించు కోండని చెబుతున్నాను.

శ్రీ ఎం. ఆంజనేయులు:- అధ్యక్షా, మంత్రిగారు ఆబైక్విట్స్ అండ్ రీజిస్ట్రో చెబుతున్నారు. వారు ఆప్షన్ తీసుకున్నారని. మేరు ఎక్కడైనా చూడండి. అది మే బిల్లులో రిఫ్లెక్ట్ అయిందా? అందులో ఏముందంటే - "Who becomes a regular Government employees by whatever means or orders issued by Government from time to time...." అంటే కానీ, ఇది ఆప్షన్ తీసుకుని రెగ్యులర్ సర్వీసులోకి వచ్చిన వారికి మాత్రమే కాదు. ఫర్ వేరియస్ రీజన్స్, 5, 10 సంవత్సరాలు అయిన తరువాత, లేకపోతే ఏ కారణం చేతనైనా కానీ... ఇది ఏదో ఇరిగేషన్ డిపార్టుమెంటుకే కాదు... వర్క్ ఛార్జ్డ్ చాలామంది వున్నారు. వారు ఇప్పటికే పర్మనెంట్ చేయబడి వుండాలి. చేయబడలేదు. మేరు ఆర్టికల్ 311 ఎందుకు మెన్షన్ చేయవలసి వచ్చింది? మేరు ఇప్పటికీ చెప్పడం లేదు. There is Art. 309 regarding recruitment, retirement and everything. కానిస్టేబుల్స్ ఫోలో, రిక్రూట్మెంట్, రిటైర్మెంట్, ఎప్ప్రెంటిస్ స్కేప్ గవర్నమెంట్స్ చట్టాలు చేసుకోవచ్చని ఉంది. దానికింద కూడా చేసుకోవచ్చు. ఆర్టికల్ 311 ఆనెడి డిస్కిసన్ అండ్ రిమూవల్ కోసమే వుంది. కోర్టుకు కూడా వెళ్లకుండా ఫైనల్ గా చేసుకోవడంకోసం కానిస్టేబుల్స్ లో వున్న ఆర్టికల్, సివిల్ పోస్టులు 311 కింద పరిగణించవలసిన అవసరం లేదు. గౌరవ సభ్యులు రామచంద్రరావుగారు చెబుతున్నారు. కోర్టు తీర్పు వుందని. కోర్టు తీర్పు దృష్టిలో పెట్టుకుని దానికి అనుగుణంగా మేరు చేయడంలేదు. ఆ కోర్టు తీర్పును ఓడించడంకోసం, ప్రక్కకు నెట్టడంకోసం చేస్తున్నారు. కోర్టు తీర్పు మే ఆర్గ్యుమెంటుకు ఉపయోగపడదు. కోర్టు తీర్పు సక్రమంగా లేదు అన్నదాని కోసమే మేరు ఇది తీసుకొచ్చారు. ఏ ప్రయోజనాన్ని ఆశించి 1984లో యాక్ట్ చేశారో, కావాలని మే ప్రభుత్వమే స్టేటెంట్ గా వుంది. ఈ వాళ్ల ఓపెన్ గా వచ్చి ఏ ప్రయోజనం ఇవ్వడంమకున్నారు? కొంతమంది కార్మికులయొక్క హక్కును మేరు తొలగిస్తున్నారు. నా బాధ అది. 1984లో మంచి పనిచేశారు. దానిని కంటిన్యూ చేయండి. కావాలంటే మిగతా ఇష్యూస్ మాట్లాడుకుందాము. ఇది ఆర్థిక భారాన్ని దృష్టిలో పెట్టుకుని వేసేది కాదు.

Sri P. Ashok Gajapathi Raju:- I don't know what we have done to be called anti-labour. This Government has done everything to strengthen labour. I can't understand this logic. But, it is a fact that we want the civil service to be uniform. There are Tribunal Judgments. We have explained our intention. We don't want one gentleman to retire at the age of 60 when similar people in the superior service are retiring at the age of 58. I don't think it is correct. We are bringing uniformity. Yesterday Congress was in Government and today

ప్రభుత్వ బిల్లులు: (3) 1997, ఆంధ్రప్రదేశ్
పబ్లిక్ ఉద్యోగ(పదవీ విరమణ వయస్సును కృమ
బద్ధముచేయు (సవరణ) బిల్లు.
ఎల్.ఎ. బిల్లు నెం. 12)

Telugu Desam is in Government. Almost all the parties here are in Government in some State or the other. Are not the years of service uniform? Just because they have done it, should I accuse CPM as anti-Labour? Should I accuse BJP as anti-labour? Should I accuse Congress as anti-labour? What is this logic. Just by dubbing another party as anti-labour does not make it anti-labour. We are making the Government service uniform. Are you against uniformity? O.K., fine. Thank you, very much. Please pass the Bill.

Mr. Deputy Speaker:- Now the question is:

"That the Andhra Pradesh Public Employment (Regulation of Age of Superannuation) (Amendment) Bill, 1997 be taken into consideration."

(Pause)

The motion was adopted and the Bill was considered.

Mr. Deputy Speaker:- There are no amendments to clause 2, Clause 1, Enacting Formula and Long Title. The question is:

"That clause 2, clause 1, Enacting Formula and Long Title do stand part of the Bill."

(Pause)

The motion was adopted and clause 2, clause 1, Enacting Formulae and Long Title were added to the Bill.

8.10 | (అంతరాయం)

రా. శ్రీ ఎస్. రాఘవరెడ్డి:- మేము నిరసన తెలుపుతున్నాము...

శ్రీ పి. రామయ్య:- కేవలమయిన అసమ్మతి...

Sri P. Ashok Gajapathi Raju:- Sir, I beg to move:

"That the Andhra Pradesh Public Employment (Regulation of Age of Superannuation) (Amendment) Bill, 1997 be passed."

Mr. Deputy Speaker:- Motion moved. The question is:

"That the Andhra Pradesh Public Employment (Regulation of Age of Superannuation) (Amendment) Bill, 1997 be passed."

ప్రభుత్వ బిల్లులు: (4) 1997, ఆంధ్రప్రదేశ్
పంచాయతీరాజ్య(సవరణ) బిల్లు.
(ఎల్.ఎ. బిల్లు నెం. 9).

25 జూలై, 1997. 443

The motion was adopted and the Bill was passed.

(ఆమోదించబడినది)

(4) 1997, ఆంధ్రప్రదేశ్ పంచాయతీరాజ్య (సవరణ) బిల్లు
(ఎల్.ఎ. బిల్లు నెం. 9)

Dr. K. Sivaprasada Rao:- Sir, I beg to move:

"That the Andhra Pradesh Panchayat Raj (Amendment) Bill, 1997 be taken into consideration."

Mr. Deputy Speaker:- Motion moved.

(Interruption)

దీనిని ఎక్స్‌ప్రెయిన్ చేయండి.

డా. కోడెల శివప్రసాదరావు:- ఈ అమెండమెంట్ బిల్లుయొక్క ముఖ్యద్దేశం గ్రామ పంచాయతీలలో ఉపసర్పంచ్ ఎన్నిక గురించి. భారత రాజ్యాంగంలో ఆర్టికల్ 247, 243 ప్రత్యేకంగా పంచాయతీ ఎన్నికలు అన్నీ ఎన్నికల కమిషనరీయొక్క ఆధ్వర్యంలో జరుగుతాయి. అదే విధానాన్ని ఆంధ్రప్రదేశ్ పంచాయతీరాజ్ చట్టం 1994లో తీసుకోవడం జరిగింది. దానివారా ఎ.పి. పంచాయతీరాజ్ యాక్ట్ సెక్షన్ 20లో పంచాయతీ ఎన్నికల విధానం ఈ సెక్షన్ ఎలక్షన్ కమిషనర్ ఆధ్వర్యంలో నియంత్రణ జరగాలని రూపొందించడం జరిగింది. సెక్షన్ 14-సబ్ సెక్షన్ 10లో ఉపసర్పంచ్ ఎన్నిక జరగాల్సిన రోజున జరగకపోతే తరువాతరోజు జరగాలి. ఆ రోజు జరగనట్లయితే ఏ రోజు జరగాలనేది ప్రభుత్వ పరిధిలో తీసుకురావడం జరిగింది. యు.సి.పార్టీతో నేను కాబట్టి ఉపసర్పంచ్ ఎన్నిక కూడా ప్రభుత్వ పరిధిలో కాకుండా ఎన్నికల కమిషనర్ పరిధిలో ఉంచురావాలనే నిర్ణయం తీసుకొని ప్రభుత్వ ఉత్తరువువారా ఇవ్వడం జరిగింది. దానిని చుట్టూలా వెళ్తుంటే చట్టంగా తీసుకు రావాలనే ఈ అమెండమెంట్ తీసుకురావడం జరిగింది. కాబట్టి దీనిని ఆమోదించవలసిందేగా కోరుతున్నాను.

(అంతరాయం)

శ్రీ గాదె వెంకటరెడ్డి:- అధ్యక్షా, ఇదివరకూ వారంతా (తెలుగుదేశం పార్టీవారు) ఇక్కడ కూర్చున్నప్పుడు ప్రతి బిల్లును అపోజ్ చేసేవారు. మంచి అయినా, చెడు అయినా ఇప్పుడు కూడా అలాగే అనుకుంటున్నారు. మేమంతా దీనిని హృదయపూర్వకంగా సపోర్ట్ చేస్తున్నాము. దీనిలో ఆలోచించవలసిన అవసరం లేదు. దీని కనీస్‌మెంట్ ఈజ్ డేర్. ఇది వరకు వెన్ పెసిడెంట్, పంచాయతీరాజ్, పెసిడెంట్ పంచాయతీరాజ్ ఎలక్షన్ జరిగేరోజు జరిగింది. ఇప్పుడు డిఫరెంట్ యాజిక్యూట్, డిఫరెంట్ టైమింగ్స్ ఫిక్స్ కావడం అనేది ఉంది ప్రభుత్వం. ఇష్టం వచ్చినట్లు చేసినా ఎలక్షన్ కమిషన్ పరిధిలో తీసుకురావాలంటే సెక్షన్ ఎలక్షన్ ప్రకారంగా అమెండమెంట్ ప్రత్యేకంగా ఉంది. దానిని పరిధిలో తీసుకురావడానికి ఆహ్వానిస్తున్నారు. గివెంగ్ చవర్ టు ఎలక్షన్ కమిషన్. భవిష్యత్తులో కూడా ఎలక్షన్ కమిషనరీ అని నేను అనుకుంటున్నాను. క్రితంసారి ఎలక్షన్లో ఇంటర్‌ఫియర్ అయినారు. యు.డౌంట్ ఇంటర్‌ఫెర్ ఇన్ ఎలక్షన్ ప్యాసిస్. అది మంచి విషయం. వి ఆర్ సపోర్టింగ్ స్ట్రాంగ్‌లీ దిస్ బిల్.

ప్రభుత్వ బిల్లులు: (4) 1997, ఆంధ్రప్రదేశ్
పంచాయతీ రాజ్య (సవరణ) బిల్లు: (ఎల్.ఎ.
బిల్లు నెం. 9).

శ్రీ డి. చినమల్లయ్య:- ఈ బిల్లు ఆమోదయోగ్యంగా అయ్యింది. మేము సంపూర్ణంగా బలపరుస్తున్నాము. పంచాయతీరాజ్ చట్టం గురించి ఒక కామెంట్ చేయ దలచుకొన్నాను. ఇదివరకు పంచాయతీ ఎన్నికలలో షెడ్యూలు కులాలకు వర్తించే చట్టం ఒకటి ఉంది. షెడ్యూల్డ్ పిరియల్లో మెజారిటీ లేని ఉద్దేశ్యంతో షెడ్యూల్డ్ పిరియల్లో ఇప్పటివరకు గ్రామపంచాయతీ, మండలాలలో మండల పెన్సిడెంట్, జిల్లాపరిషత్ మెంబర్స్ ఎన్నికకాకుండా ఉండే సందర్భం ఉంది. దానిని వివరంగా ఆలోచించాలి. ఆ ఇస్యూలో ఇప్పటికి పంచాయతీ పరిపాలన లేకుండా ఉంది. దానిని సవరించి అమలులో వచ్చే విధంగా ఏర్పాటుచేయాలని విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను. దానిని ఆలోచించాలని ప్రభుత్వాన్ని కోరుతూ సంపూర్ణంగా బలపరుస్తున్నాను.

శ్రీ ఎన్. రాఘవరెడ్డి:- షెడ్యూల్డ్ పిరియల్లో ఎన్నికలు జరపడానికి సుప్రీంకోర్ట్ కేసు ఉంది. దయచేసి త్వరగా పరిష్కారం చేసి ఎన్నికలు జరపమనండి. ఇన్ని సంవత్సరాలయినా అలాగే ఉంటే ఎలా? అది త్వరలో పరిష్కరించాలని కోరుతూ ఈ బిల్లును బలపరుస్తూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ బద్రిం బాల్రెడ్డి:- స్టేట్ ఎలక్షన్ కమీషన్ పరిధిలో ఈ అధికారం అంటే ఉప సర్పంచ్ ఎన్నికలు తీసుకురావడాన్ని మా పార్టీ బలపరుస్తున్నది. మంచి బిల్లు. ఎన్నికలు మాత్రం నేతినీజాయిత్గా జరగాలని ప్రభుత్వం దృష్టికి రావడం జరిగింది. ఉప సర్పంచ్ ఎన్నికలు స్టేట్ పరిధిలో తీసుకువచ్చినందుకు ప్రభుత్వాన్ని అభినందిస్తూ, నాకు ఇచ్చిన సమయానికి ధన్యవాదాలు తెలియజేస్తున్నాను.

శ్రీమతి కె. ప్రతిభా భారతి (ఎచ్చెర్ర):- పంచాయతీరాజ్ శాఖామంత్రిలు ప్రవేశ పెట్టిన ఈ బిల్లును పూర్తిగా సమర్థిస్తున్నాను. ఈ బిల్లు ఉపయోగకరమయినది. ఈ రోజు ఏ ప్రభుత్వం అయినా తమకు ఉండే పవర్స్ని డెలిగేట్ చేయడానికి ఇంతవరకూ ముందుకు రాలేదు. ఈ ప్రభుత్వం చిత్తశుద్ధిని నేను అప్రీషియేట్ చేస్తూ, అభినందనలు తెలియజేస్తూ ఈ బిల్లుని యునానిమస్గా ఆమోదించాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ పి. పురుషోత్తమరావు:- ఉప సర్పంచ్ ఎన్నిక స్టేట్ ఎలక్షన్ కమీషన్ కి ఇవ్వడాన్ని హృదయపూర్వకంగా బలపరుస్తున్నాను. ఇప్పుడే రాఘవరెడ్డిగారు చెప్పినట్లు నోటోఫైడ్ ఏజెన్సీ పిరియల్లో ఇబ్బంది ఉంది. మంత్రిగారు స్టేట్మెంట్ ఇచ్చారు. బిల్లు కూడా పెట్టారు. దానిని కూడా త్వరగా అంటే రెండూ కలిపి తీసుకుంటారని అనుకున్నాము. దానిని కూడా త్వరగా చేయాలని మనవిచేస్తూ ఈ బిల్లుని బలపరుస్తూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ ఎ.జె.వి. బుచ్చిమహేశ్వరరావు:- ఈ బిల్లుని ప్రవేశపెట్టిన మంత్రిగారికి ధన్యవాదాలు తెలియజేస్తున్నాను. అధికారంలో ఉండి, అధికారికంగా దానిని ఉపయోగించు కునే పద్ధతికి స్పష్టమైన పలికి కమీషన్ కి ఇవ్వడం చాలా ఉన్నతమయిన విషయం. ఇదివరకు ప్రభుత్వాలు ఏ విధంగా చేసేవారు అంటే అక్కడవెళ్లి దాచుకుని తీసుకుపోయేవారు.

పంచాయతీరాజ్య (సవరణ) బిల్లు.

(ఎల్.ఎ. బిల్లు నెం. 9).

అలాకాకుండా స్వచ్ఛందంగా ముఖ్యమంత్రిగారి ట్రాన్స్‌ఫరెంట్ ప్రభుత్వం ఇస్తున్నదనే అనడానికి ఈ చర్యను అభినందిస్తూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

Mr. Deputy Speaker:- The question is:

"That the Andhra Pradesh Panchayat Raj (Amendment) Bill, 1997 be taken into consideration."

(Pause)

The motion was adopted and the Bill was considered.

CLAUSES, ENACTING FORMULA AND LONG TITLE

Mr. Deputy Speaker:- There are no amendments to Clause 2, Clause 1, Enacting Formula and Long Title. The question is:

"That Clause 2, Clause 1, Enacting Formula and Long Title do stand part of the Bill."

(Pause)

The motion was adopted and Clause 2, Clause 1, Enacting Formula and Long Title were added to the Bill.

డా. కోడెల శివప్రసాదరావు:- గౌరవసభ్యులు ఏకగ్రీవంగా పాస్ చేయడానికి ఈ బిల్లు ఆమోదం తెలిపినందుకు ధన్యవాదాలు తెలియజేస్తూ, షెడ్యూల్డ్ ఏరియాలో జరగ వలసిన ఎన్నికలకు సంబంధించిన విషయం క్యాబినెట్ సబ్ కమిటీ బిల్లు తయారు చేయడం జరిగింది. క్యాబినెట్ సమావేశంలో ఆమోదం పొందడం జరిగింది. వేలయినంత త్వరలో ఈ శాసనసభ సమావేశాలలో దీనిని ఇంటర్‌డ్యూజ్ చేయడానికి ప్రయత్నం చేస్తాము.

Sir, I beg to move:

"That the Andhra Pradesh Panchayat Raj (Amendment) Bill, 1997 be passed."

Mr. Deputy Speaker:- Motion moved. The question is:

"That the Andhra Pradesh Panchayat Raj (Amendment) Bill, 1997 be passed."

(Pause)

The motion was adopted and the Bill was passed.

(ఆమోదించబడినది)

Mr. Deputy Speaker:- The House is adjourned to meet again at 9.00 A.M. tomorrow.

(The House then adjourned at 8.19 P.M. to meet again at 9.00 A.M. on Saturday the 26th July, 1997).

నక్షత్రపు గుర్తులేని ప్రశ్నలు - వాతపూర్వక
సమాధానములు (అనుబంధము)

ERRECTION OF 132 K.V. SUB-STATION AT DHARMAPURI AND SIDDIPET

1-

3868(L)-Q-Sarvasri S. Viswanatham, G. Vijaya Rama Rao, S. Venkateswara Rao and B. Satyanarayana Rao:- Will the Chief Minister be pleased to state:

Whether the 132 K.V. sub-station at Dharmapuri and Siddipet are under erection; if so, the details?

A.-One 132/33 K.V. sub-section with 1 x 16 MVA transformer capacity at Dharmapuri is sanctioned by A.P.S.E.B. under Eighth Plan (Supplementary) Transmission Scheme at an estimated cost of Rs.477.05 lakhs. A.P.S.E.B. would consider for taking up the work during 1997-98, subject to availability of funds.

Siddipet 220/132 K.V. sub-station is sanctioned under eighth Plan Transmission Scheme. The sub-station works are in progress and are expected to be completed by December, 1997.

D.G.P. POSTS IN THE STATE

3868(U)-Q-Sri D.K. Bharath Simha Reddy:- Will the Chief Minister be pleased to state:

(a) the number of posts of D.G.Ps. Cadre in the State:

(b) whether there is any proposal to post D.G.Ps Zonal/Region-wise; and

(c) whether there is any proposal to create a post above the rank of D.G.P. in the State?

A.-(a) There are two cadre posts in the rank of D.G. and I.G.P. (D.G.P.) in the I.P.S. Cadre of A.P. Three ex-cadre posts in the rank of D.G. and I.G.P. (D.G.P.) are also being operated in this State in addition to the two cadre posts.

(b) No, Sir.

(c) No, Sir.

**SETTING-UP OF 33/11 K.V.A. SUB-STATION IN NALGONDA
CONSTITUENCY.**

4279-Q-Sarvasri N. Narasimha Reddy, S. Venkata Veeraiah, D. Raja Gopal, J. Ranga Reddy and Ch. Raji Reddy:- Will the Chief Minister be pleased to state:

(a) whether any proposals have been received by the Electricity Board to set up 33/11 K.V.A. sub-station at Tenkantigudem, Narsingbatla, P. Domalapalli, Chandana Palli, Kesarajapalli Villages in order to reduce the burden of over-load in Nalgonda Assembly Constituency;

(b) whether they have been included in R.E.C. scheme; a
and

(c) the time by which they will be set-up and the estimated expenditure for the same?

A-(a) Out of the 5 locations mentioned above, A.P.S.E.B. has so far received proposals for 33/11 K.V. sub-station at P. Domalapalli Village only.

(b) System Improvement Scheme for erection of 33/11 K.V. sub-station at P. Domala Palli has been formulated and sent to R.E.C. for financial assistance during November, 1996.

(c) The work of erection of 33/11 K.V. sub-station at P. Domala Palli will be taken up on sanction of the scheme and release of funds by R.E.C. The estimated cost of scheme for erection of 33/11 K.V. sub-station at P. Domalapalli is Rs.86.89 lakhs.

GURUKULA PATASALAS IN NALGONDA DISTRICT.

2612-Q-Sarvasri N. Narasimha Reddy, N. Raghava Reddy, J. Ranga Reddy, M.A. Gafoor and B. Venkateswara Rao:- Will the Minister for Social Welfare be pleased to state:

(a) the number of Gurukula Patasalas under the Department of Social Welfare in Nalgonda District and the number of students studying in them;

(b) whether there is any proposal to open some more patasalas in Nalgonda District;

(c) if so, the places selected for their location?

A.-(a) The number of Social Welfare Residential Schools in Nalgonda District are (5) five only and number of students studying in the District are 1885;

(b) Yes, Sir.

(c) Nakerakal, Nalgonda District.

**HOUSE SITES FOR LOCAL DALITHS OF SIRIKONDA VILLAGE,
KARIMNAGAR DISTRICT.**

2961-Q-Sri Ch. Vidyasagar Rao:- Will the Minister for Social Welfare be pleased to state:

(a) whether it is a fact that the local Daliths of Sirikonda Village of Kathalapur Mandal, Karimnagar District requested to acquire land for the purpose of house sites to them in 1992;

(b) if so, the steps taken so far to provide them the house sites;

A.-(a) No, Sir.

(b) The District Collector, Karimnagar has initiated land acquisition process to provide house sites to 26 beneficiaries for an extent of 1.20 acres by acquiring private lands in 1996. The land acquisition process is in progress by the Sub-Collector, Jagtial.

CONSTRUCTION OF A BRIDGE OVER REGUNTA ITIKYAL VAGU

3868(F)-Q-Sarvasri S. Viswanatham, G. Vijaya Rama Rao, S. Venkateswara Rao and B. Satyananda Rao:- Will the Minister of Panchayat Raj and Rural Development be pleased to state:

(a) whether sanction is accorded for construction of a bridge over Regunta Itikyal Vagu; and

(b) if so, the time by which it will be completed and the expected cost involvement?

A.-(a) No, Sir.

(b) Does not arise.

DILAPIDATED CONDITION OF GOVERNMENT OFFICES IN GIRIJAN AREAS

3597(G)-Q-Sri L.B. Dukku:- Will the Minister for Roads and Buildings be pleased to state:

(a) whether it is a fact that buildings of several Government Offices in Girijan Areas are in a dilapidated condition:

(b) if so, the action taken by the Government in the matter; and

(c) the time by which the repair works will be taken up?

A.-(a) Yes, Sir.

(b) The Government Buildings as noted in the Annexure are in dilapidated condition in Girijan Areas. (Printed as Annexure at page No. 13).

Only such of the works recommended by the concerned District Collectors were included in the World Bank Aided Flood Mitigation Projects for repairs to the Buildings.

(c) As soon as funds are made available by the said agency.

**PRECARIOUS CONDITION OF JUREL BRIDGE IN
KURNOOL DISTRICT**

4080-Q-Sarvasri K. Rambhupal Reddy and M. Sikhamani:- Will the Minister for Roads and Buildings be pleased to state:

(a) whether it is a fact that the Jurel Bridge in Banaganapalli Town, Kurnool District is in a precarious condition;

(b) whether there is any proposal under the consideration of the Government to construct a new bridge in its place; and

(c) the time by which it will be completed?

A.-(a) No, Sir.

(b) No, Sir.

(c) Does not arise.

**BANK DEBTS OF JOINT AGRICULTURAL
SOCIETY, RACHERLA,
PRAKASAM DISTRICT**

2783-Q-Smt. Y. Sita Devi, Sarvasri B. Narsimhulu and A. Sudershan:- Will the Minister for Cooperation be pleased to state:

(a) whether it is a fact that the Joint Agricultural Society, Racherla, Prakasam District is plagued with Bank Debts upto rupees four lakhs;

(b) whether it is also fact that the Agricultural lands belonging to the Society are subjected to illegal occupations and

(c) if so, the steps taken to recurrect the said Society?

A.-(a) Yes, sir. A loan with outstanding interest total of Rs. 3,32,469/- is due to District Cooperative Central Bank as on 30.9.96.

(b) No, Sir. But some of the members are not cultivating the lands belonging to them and they are left fallen.

(c) Managing Director, Joint Farming Federation has been advised to study the functioning of Society and send proposal for financial support if necessary for revival of the Society.

REINSTATEMENT OF SUSPENDED OFFICIALS IN D.C.C.B.,
KARIMNAGAR DISTRICT

3600(N)-Q-Smt. K. Prathibha Bharathi, Sarvasri R. Chandra Shekar Reddy, G. Veera Siva Reddy and Chintala Ramachandra Reddy:- Will the Minister for Cooperation be pleased to state:

(a) whether it is a fact that the Karimnagar District Cooperative Central bank passed resolution in the year 1994 not only to reinstate formerly suspended officials but also to pay arrears on humanitarian grounds;

(b) whether 15 temporary employees appointed by the L.M.B. on the eve of the merger with C.C.B. were regularised in 1994; and

(c) if so, the action taken by the Government thereon

A.-(a) Yes, Sir. It is a fact that the Managing Committee of the Karimnagar District Cooperative Central Bank passed resolution on 1.8.1994 to regularise the services of the dismissed employees by way of reinstatement or reappointment on humanitarian grounds. But they were not paid any arrears for the previous periods.

(b) Consequent on merger of E.P.A.D.Bs. as on 1.4.1987, 15 employees were terminated from service. The employees filed a Writ Petition in Hon'ble High Court. The High Court issued interim orders to the management to take decision about their continuance in service. Accordingly the Bank has regularised their services.

(c) Inquiry under section 51 was ordered and the Inquiry Officer did not suggest any action as the Managing Committee has taken a decision on humanitarian grounds after disposal of Writ Petition in the High Court filed by the employees.

**PLANTATION OF EUCALYPTUS SAPLINGS IN JANAGAMA,
WARANGAL DISTRICT.**

3601(T)-Q-Sarvasri Ch. Raji Reddy, B. Venkateswara Rao, N. Raghava Reddy, J. Venkaiah,, N. Rama Mohan Rao and Smt.P. Bharathi:- Will the Minister for Cooperation be pleased to state:

(a) whether it is a fact that saplings of Eucalyptus were planted in the lands belonging to hundreds of ryots in Lingalaganapuram, Vanaparthi, Nellutla Vaddicharla, Peddapahad, Pedda Ramacherla etc., Villages which come under the purview of District Cooperative Central bank of Janagama branch in Janagama Constituency of Warangal District in the name of raising of Eucalyptus plantations in 1992-93;

(b) whether it is a fact that financial assistance was not provided to the said ryots to grow the Eucalyptus and that no interest was shown when they were withered away within 3 months after plantation; and

(c) whether it is also a fact that officials are now demanding the ryots, the loans in thousands of rupees and are resorting to forcible acts to collect the amounts?

A.-(a) Yes, Sir. 46 farmers were supplied with Eucalyptus plants in these villages of Vanaparthi, Lingalaganapuram, Nellutla, Vaddicharla, Peddapahad, Pedda Ramacherla.

(b) No, Sir. An amount of Rs.7,59,400/- was sanctioned and initially Rs.4,11,711/- was released. As per the scheme the farmers have to insure the plants and provide protection from cattle. It is reported that due to drought situation and cattle trespassing the plantations did not survive. Since the plants did not survive further instalments of loans were not disbursed.

(c) No, Sir. No. coercive action or legal suits have been filed by District Cooperative Central Bank. However the Bank has issued demand notice to farmers for repayment of loan.

BUS FACILITIES IN MAHABOBNAGAR DISTRICT

2788-Q-Sarvasri R. Chandra Sekhar Reddy, G. Vijaya Rama Rao, D. Vasudeva Rao, K. Sadasiva Reddy, A. Sudershan, Smt. Y. Sita Devi and Sri C. Krishna Yadav:- Will the Minister for Transport be pleased to state:

(a) whether bus facility to Manthangoud, Madwar Road, Varkur, Tangidi, Mustipalli, Kothapalli and six other villages in Makhal and Manoor Mandals in Mahaboobnagar District has been discontinued due to bad condition of roads; and

(b) if so, when the bus facility will be restored to the said villages by undertaking the repairs of the roads?

A.-(a) Yes, Sir.

(b) Bus facilities are restored on the routes Manthangoud, Madwar, Varkur, Tangidi and Kothapalli in Makhtal and Manoor Mandals in Mahaboobnagar District from January, 1997. Due to bad road condition by back water of Jurala Project, operation for Mustipalli Village is not restored. Presently, services are being operated upto Angunda Village only and remaining 5 Kms. to Mustipalli Village is not motorable.

**GANJA CULTIVATION IN KOTHAPALLI,
MAHABOBNAGAR DISTRICT**

2068-Q-Smt. Y. Sita Devi, Sarvasri S. Madhusudanachari, G. Veera Siva Reddy, T. Bhadraiah, R. Chandrasekhar Reddy and Smt. K. Prathibha Bharathi:- Will the Minister for Prohibition be pleased to state:

(a) whether there is any complaint that Ganja Cultivation is going on unabated in Kothapalli on the Bank of river Krishna in Mahaboobnagar District and is smuggled into Karnataka;

(b) whether on 6th and 7th September, 1995 the Sub-Inspector of Police raided a house in Kothapalali and Atmakur and seized 10 Kgs. of Ganja and arrested two persons; and

(c) if so, whether the Government would take steps to eliminate Ganja Cultivation immediately?

A.-(a) No, Sir.

(b) No, Sir.

(c) Does not arise.

TEAK PLANTATIONS IN THE STATE

3545-Q-Sarvasri S. Venkateswara Rao, T. Trimurthulu, J. Venkata Appa Rao and B. Bhaskara Rama Rao:- Will the Minister for Forests and Environment be pleased to state:

(a) whether it is a fact that the teak trees in the Government teak plantations in the state are being cut down;

(b) if so, the mode by which the said teak wood is being sold away; and the income derived therefrom in the year 1995-96; and

(c) the amount being paid to the ryots for cutting the trees and the mode of payment?

A.-(a) Yes, Sir. The teak trees in the Government teak plantations are being extracted in matured teak plantations and for carrying out silvicultural thinning operations in various teak plantations as per the working plan prescriptions.

(b) The timber obtained from the harvested matured teak plantations/thinnings is transported to the Government Timber Depots and disposed in the public auction. The revenue fetched during the year 1995-96 is as follows:-

Rajahmundry	.. Rs. 4,94,02,264
	.. Rs. 1,64,10,909
	.. Rs. 7,00,89,457
	.. Rs. 13,05,000
	.. Rs. 13,72,07,630

(c) The extraction works are being carried out on piece wage as per the rates sanctioned in A.S. Rs. of that year and circle.

AUCTION OF TEAK WOOD IN VARIOUS CENTRES IN THE STATE

3655-Q-Sarvasri G. Vijaya Rama Rao S. Viswanatham,
S. Venkateswara Rao and B. Satyananda Rao:- Will the Minister
for Forests and Environment be pleased to state:

(a) the quantity of teakwood auctioned in various centres
in the State since last 3 years;

(b) whether the same quantity of teak plantation was
done to maintain the equilibrium; and

(c) if so, the details thereof;

A-(a) The quantity of teak wood auctioned in various
centres in the State for the last 3 years is as follows:

1993-94 - 17,343.3563 cmt.

1994-95 - 15,491.588 cmt.

1995-96 - 14,989.7657 cmt.

(b) At present, there is no extraction of teak from
natural forests as in the past due to our National Forest
Policy 1988, which prohibits felling trees in Natural funds.

(c) Does not arise.

TRANSFER OF FORESTS OFFICIALS

4177-Q-Sarvasri S. Venkateswara Rao, A.J.V.B. Maheswara
Rao, L.B Dukku and K. Venkata Rao:- Will the Minister for
Forests and Environment be pleased to state:

(a) whether it is a fact that orders have been issued
for transferring 5 Forest Officials through G.O.Rt.No. 260,
dated 18.6.1996;

(b) whether it is also a fact that the transfers of the
last Official in the said order has been cancelled; and

(c) if so, the reasons therefor?

A.-(a) & (b) Yes, Sir.

(c) The posting of Sri Shaik Jan Ahmed, Assistant Conser-
vator of Forests as Divisional Forest Officer, Social
J. 187-20

ప్రభుత్వ బిల్లులు: (3) 1997, ఆంధ్రప్రదేశ్ పబ్లిక్ ఉద్యోగ(పదవీ విరమణ వయస్సును క్రమ బద్ధముచేయు (సవరణ) బిల్లు.
(ఎల్.ఎ. బిల్లు నెం. 12)

ఒకేజీతం ఇవ్వకుండా ఎగ్జిక్యూటానికి ప్రయత్నం జరుగుతోంది. వర్క్ ఛార్జ్డ్, ఎన్.ఎం.ఆర్. లకు సంబంధించిన జి.ఓ.లు జారీచేస్తారు. వాటిని ఆవరణలో పెట్టండి. ఎన్.ఎం.ఆర్. 5 సం.లు పనిచేస్తే పెరమనెంటు చేయాలని వుంది. చేస్తామని జి.ఓ.లు యిస్తారు. కానీ 10-15 సం.లు అయినా పెరమనెంటు చేయడం లేదు. అలాగే వర్క్ ఛార్జ్డ్ కు - అవకాశం వస్తే రెగ్యులర్ పోస్టులలో తీసుకుంటాం అంటున్నారు. కొన్ని సం.ల తరువాత చేస్తామని అంటున్నారు. కానీ 10 సం.లు అయినా, 15 సం.లు అయినా రెగ్యులర్ చేయడం లేదు. వారు 54 లేదా 55 సం.లకు రెగ్యులర్ సర్వీసులకు వచ్చాక వారికి 4 లేక 5 సం.లు మాత్రమే మిగిలివుంటోంది. 20 లేక 25 సం.లు వారు సర్వీసు చేశాక ఆ సర్వీసు ప్రయోజనాలను పోగొట్టుకొని రెగ్యులర్ ఎంప్లాయిస్ చేస్తున్న పని చేస్తూ నష్టాలకు గురి అవుతున్నారు. అది కాంపెన్సేట్ చేయడానికి 84లో వర్క్ ఛార్జ్డ్ ఎంప్లాయిస్ రెగ్యులర్ సర్వీసులకు వచ్చినప్పటికీ తేడా చూపకుండా అందరినీ 60 సం.ల వరకు కంటిన్యూ చేయమని చెప్పారు. ఇక్కడ అబ్జెక్టివ్ రేజిస్ట్రులో చెబుతున్నారు. 84 యాక్టు స్పెలెంట్ గా వుందని, అందువల్ల యిది పెడుతున్నామనీను. మేద్యారా ప్రభుత్వానికి మనవి చేసింది, అప్పుడు కూడా తెలుగుదేశం ప్రభుత్వమే ఉంది. వర్క్ ఛార్జ్డ్ మనం అనుకున్న విధంగా రెగ్యులర్ చేయలేకపోతున్నామని, వారు కూడా చాలా సం.లుగా వర్క్ ఛార్జ్డ్ ఉంటూ, ప్రయోజనాలు కోల్పోతున్నారని, ఆ కొద్ది కాలంలో నష్టం చేయడం మంచిది కాదు కనుక మరో 2 సం.లు కంటిన్యూ చేద్దామని తెలిసే ఆ రోజు ఉన్న లెజిస్లేటర్లు చేశారు. ఆ రోజు కత్తు మూసుకుని వేశారని అనుకోడానికి లేదు. ఆ రోజు వున్న లెజిస్లేటర్లు పూర్తిగా తెలిసే అప్పటి పరిస్థితులను అర్థం చేసుకుని స్పెలెంట్ గా వుంచారు. వర్క్ ఛార్జ్డ్ అందరికీ, వారు స్కిల్లు అయినా, సెమీ స్కిల్లు అయినా అన్ స్కిల్లు అయినా 60 సం.లు కంటిన్యూ చేయమన్నారు. కాబట్టి కొత్తగా ఫెసిలిటీస్ యివ్వకపోయినా ఉన్న దానిని ఉడగొట్టకండి. ఈ ప్రభుత్వం కార్మికవర్గానికి వ్యతిరేకంగా చర్యలు తీసుకుంటు న్నారని యిప్పటికే అనుకుంటున్నారు. మేము మేకు మిత్రపక్షం. మేతోబాటు మమ్మల్ని కూడా ముంచకండి. గతంలో ఈ ప్రభుత్వం ఏ ఫెసిలిటీస్ యివ్వడమవుతున్నారో, ఆ 60 సం.లు అలాగే వుంపండి. అలాగే లొయస్సు గ్రేడ్ డిగ్రీజ్ ఆఫ్ లేబర్ అని చెబుతూ మళ్లీ సుపీరియర్ పోస్టు లాంటి మాటలు వాడవద్దు. బిల్లు చిన్నదైనప్పటికీ ప్రభుత్వం యొక్క స్వభావాన్ని అది తెలుపుతుంది. కార్మికవర్గానికి వ్యతిరేకం కాకూడదని నేను హృదయపూర్వకంగా వాంఛిస్తూ మేద్యారా ప్రభుత్వాన్ని ఈ బిల్లును ఉపసంహరించుకో వలసిందిగా కోరుతున్నాను.

శ్రీ జులకంటి రంగారెడ్డి:- అధ్యక్షా, వర్క్ ఛార్జ్డ్ ఎంప్లాయిస్ కు యిది చాలా నష్టం చేసే బిల్లు. ఎందుకంటే వర్క్ ఛార్జ్డ్ విధానం రద్దు కావాలని, కార్మిక సంఘాలు చాలా ఆందోళన చేస్తున్నాయి. వర్క్ ఛార్జ్డ్ ఎంప్లాయిస్ ను అన్ని సంఘాలు రద్దు చేయాలని కోరుతున్నాయి. 10-15 సం.లు చాలా సమస్యలు ఎదుర్కొంటూ, కష్టాలకు గురి అవుతూ పనిచేయడం జరుగుతోంది. ఈ వర్క్ ఛార్జ్డ్ విధానం యితర రాష్ట్రాలతో రద్దు చేశారు. కానీ మన రాష్ట్రంలో కొనసాగుతోంది. ఇది బీబీఘకాలం నుంచి వస్తున్నది. దీనిని రద్దు చేయకుండా, వారి సమస్యలను ఆలోచించకుండా చేస్తున్నారు.

పబ్లిక్ ఉద్యోగ(పదవీ పేరమణి వయస్సును

క్రమబద్ధముచేయు) (సవరణ) బిల్లు

(ఎల్.ఎ. బిల్లు నెం. 12)

శ్రీ ఆంజనేయులుగారు యంతకుముందు చెప్పినట్లు 10-15 సం.లు యిబ్బందులు పడుతూ వచ్చారు కనుక కనీసం 2 సం.లు అయినా వుంటే 60 సం.ల వరకూ వేస్తే కొంతవరకూ బాగుంటుందనే ఉద్దేశ్యంతో అప్పుడు అలా చేశారు. కాబట్టి ఈ బిల్లును 7-50 సంఘాలను, కార్మికులను వారి నాయకులను సంప్రదించి, వర్క్ ఛార్జ్డ్ ఎంప్లాయిస్, ఎన్.ఎం.ఆర్.లు తదితరులు ఎదుర్కొంటున్న సమస్యలను కూడా పరిశీలనలోకి తీసుకుని వచ్చే సమావేశంలో బిల్లు తీసుకువస్తే బాగుంటుంది. ఇప్పుడు ఇందులో వున్న లోపాలను, వాటివల్ల కార్మికులకు ఎదురవుతున్న ఇబ్బందులను గుర్తించ వలసిందిగా కోరుతున్నాను. కనుక ఈ బిల్లును ఉపసంహరించుకోవలసిందిగా తమద్వారా మంత్రిగారిని కోరుతున్నాను.

శ్రీ బద్దం బాబారెడ్డి:- అధ్యక్షా, ఆంధ్రప్రదేశ్ పబ్లిక్ సంస్థల ఉద్యోగుల కోసం, వారికి పరిపాలనాపరమైన కోసం చేయబడిన పట్టం ఇది. పదవీ పేరమణి వయస్సును తగ్గించడం గూర్చి యిందులో ఉంది. దీనిని 1984లో తీసుకు వచ్చారు. మరి అప్పుడు అందరూ ఎందుకు మానంగా వున్నారో, ఈ ప్రభుత్వం ఎందుకు ఉరుకుందో నాకు తెలియదు. పెద్దలను ఏమీ అనడం మంచిది కాదు. కానీ నేను ఒకటి మాత్రం మీద్వారా తెలియజేస్తాను. పబ్లిక్ సెక్టార్స్ లో వున్న కార్మికులు ఈనాడు బజారు పాలౌతున్నారు. మరి వర్క్ ఛార్జ్డ్ ఎంప్లాయిస్ కు వయోపరిమితిని తగ్గించడం గూర్చి టీబిఎస్ నో తీర్పును కూడా మనం తెక్క చేయకుండా ఈ బిల్లును ప్రవేశపెట్టడం మంచిదికాదు. ఈనాడు ఎలక్ట్రిసిటీ బోర్డు, వాటర్ వర్క్స్ డిపార్టుమెంట్లు, లెకటోరేషన్స్ డిపార్టుమెంట్ లో కానీ పనిచేస్తున్న ఈ వర్క్-ఛార్జ్డ్ ఎంప్లాయిస్ ను 10, 15 సంవత్సరాలు పనిచేసిన తరువాత కూడా రెగ్యులర్ షిప్ చేసే పరిస్థితులు లేవు. ఎన్.ఎం.ఆర్.లు, క్యాబువల్ ఫేబ్రి, వర్క్ ఛార్జ్డ్ ఎంప్లాయిస్ అంటూ వారిని వారి యిష్టపూర్వకంగా వచ్చారని చెప్పి 20 సంవత్సరాలు గడచినా పర్మనెంట్ చేయడం లేదు. కొన్ని కార్పొరేషన్స్ లో అలాగే వారు కొనసాగుతున్నారు. మరి యిలాంటి వారికి మరల వయస్సును తగ్గించి రిటైర్మెంట్ కమ్యూనడం ఎంతవరకు సమంజసం. మామూలుగా పర్మనెంట్ జాబు పొంది రెగ్యులర్ షిప్ అయి పనిచేసే వారి స్థితిగతులు, కష్టపడి సంపాదించుకుని ఉద్యోగం చేస్తున్న వారికే చాలా తేడా వున్నప్పుడు, వీరికి వారికి కూడా సమానం అంటూ ఆ వున్న రెండు సంవత్సరాల రిటైర్మెంట్ వయస్సును తగ్గించడం మంచిది కాదు. వారిని 58 సంవత్సరాలకు బదులు మరో రెండు సంవత్సరాలు అంటే అరవై సంవత్సరాలవరకూ పనిచేయమనడం ద్వారా మనకు ఎటువంటి నష్టము జరుగదు. మరి ఇది ఎందుకు చేస్తున్నారో నాకు అర్థం కావడం లేదు. కాబట్టి ఆర్థిక శాఖామంత్రిలు మరొకసారి వున్న పరిస్థితులను అర్థం చేసుకోవాలి. ఇప్పుడు మీరు వున్న పరిస్థితిలో ఇది లోటు బడ్జెట్ మే కాదు. ఇప్పటికే చాలామటుకు ప్రభుత్వ ఫ్యాక్టరీలన్నీ బంద్ అయిపోతున్నాయి. ఆ కార్మికులంతా బజారు పాలౌతున్నారు. కనుక ఎన్.ఎం.ఆర్, పార్మిట్ మే వర్క్ ఛార్జ్డ్ ఎంప్లాయిస్ పెట్టిన ఈ బిల్లును ఉప సహరించుకోవలసిందిగా కోరుతున్నాను.

ప్రభుత్వ బిల్లులు: (3) 1997, ఆంధ్రప్రదేశ్ పబ్లిక్ ఉద్యోగ(పదవీ విరమణ వయస్సును క్రిమి బద్ధముచేయు (సవరణ) బిల్లు.
(ఎల్.ఎ. బిల్లు నెం. 12)

శ్రీ కరణం రామచంద్రరావు(మెదక్):- అధ్యక్షా, మంత్రిగారు ప్రవేశపెట్టిన ఈ బిల్లును నేను సమర్థిస్తున్నాను. ఇందుకు కారణాలు కూడా చెబుతున్నాను. అసలే బిల్లులో వర్క్ ఛార్జ్ ఉద్యోగుల సమస్యల గురించి, ఇతరతా ఉద్యోగులకు సంబంధించినది మాత్రం కానేకాదు. వారు చెప్పిన సమస్యలు వున్నాయి. వాటిని పరిష్కరించేందుకుగాను ప్రభుత్వం కార్మిక సంఘాలు, నాయకులతో చర్చలు జరపాలి. ఆ బాధ్యత ప్రభుత్వానికి ఉంది. ప్రభుత్వానికి కార్మికులకు నష్టం కలిగించాలన్న అలోచన లేదు. కార్మికులకు వ్యతిరేక ప్రభుత్వం కాదని. ఇందులో వర్క్ ఛార్జ్ ఎంప్లాయిస్ కు ఎటువంటి వ్యతిరేకత సివిల్ సర్వీసెస్ లో 55 సంవత్సరాలకు రిటైర్మెంట్ వయోపరిమితి వుంది. 1981లో వర్క్ ఛార్జ్ ఎంప్లాయిస్ కు అవకాశం కల్పించేందుకుగాను ఒక ఓ.ఓ.ను ఇస్కూ చేశారు. దాని ప్రకారం 10 సంవత్సరాలు సర్వీసు పూర్తిచేసిన తరువాత వారి సర్వీసు రెగ్యులర్మెంట్ అవుతుంది. మరి ఈ సర్వీసులోకి వారు ఇష్టపూర్వకంగా రావడం జరిగింది. వాళ్ళకు అందులో వున్న రూల్స్, నిబంధనలు తెలుసు. 55 సంవత్సరాలకు రిటైర్ కావాలని తెలుసు. అసలే బిల్లు రిటైర్మెంటుకు సంబంధించినా, వర్క్ ఛార్జ్ ఎంప్లాయిస్ కు, ఇతరతా ఉద్యోగులకుగాని సంబంధించిన బిల్లు కానే కాదు. ఆ సమస్య గూర్చి తప్పకుండా ప్రభుత్వంతో చర్చించవలసి వుంది. తప్పకుండా సమస్యలను పరిష్కరించవలసి ఉంది.

వర్క్ ఛార్జ్ ఎంప్లాయిస్ గా వుంటూ 10 సంవత్సరాలుగా పనిచేస్తున్న నీటిపారుదల శాఖ ఉద్యోగులు, విద్యుత్ బోర్డు ఉద్యోగులు, ఇతరతా ఉద్యోగులకు ఆప్షన్ యివ్వడం జరిగింది. ఈ సర్వీసులోనికి వారు తమ ఇష్టపూర్వకంగానే వచ్చారు. వారికి కూడా గవర్నమెంటు నిబంధనలనే పరిమితం చేయాలన్నదే ప్రభుత్వ ఉద్దేశ్యం. అందువల్ల నేను ఈ బిల్లును సమర్థిస్తున్నాను. బీబిఎస్ లో తీర్పుకూడా ఇందులో ఉంది. దానిని దృష్టిలో పెట్టుకునే నేను ఈ సవరణను బలపరుస్తున్నాను. ఇతర సభ్యులు సమస్యను అర్థం చేసుకుని అందరూ హృదయపూర్వకంగా దీనిని బలపరచాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ పి. పురుషోత్తమరావు:- ఈ బిల్లు 12 ఆఫ్ 97. దీనిని మంత్రిగారు చిన్నదిగా భావించారు. మేమందరం దీనిని పూర్తిగా వ్యతిరేకిస్తున్నాము. ఎందుకంటే అసలు ఎంప్లాయిస్ కు 10, 15 సంవత్సరాలు గడచినా ఉద్యోగం పెర్రునెంటుకావడం లేదు. మరి అతను పొందుతున్న సౌకర్యాలు ఏమిటి? పర్రునెంటు ఉద్యోగాన్ని పొంది సుఖం అనుభవిస్తున్నవారికే, వేరీక్ ఉన్న ఇబ్బందులను మనం అర్థం చేసుకోవాలి. రెండు సంవత్సరాలు వారు ఉద్యోగంలో ఉంటే మనకి మునిగి పోయేదేమీ వుండదు. వాళ్ళు ఆప్షన్ తీసుకున్నారు కదా. రెండు సంవత్సరాలకొరకు కక్కుర్తి పడవలసిన అవసరం లేదు. ఆ అవసరం ప్రభుత్వానికి లేదు. కాబట్టి ఇప్పుడు దీనిని పెద్దలు రామచంద్రరావుగారు అన్నట్లుగా వెంటనే ప్రవేశపెట్టమని, బలపరచడమూచేశారు. అది మంచిది కాదు. వారికి తెలుసు ఈ ఎంప్లాయిస్ ఎన్ని సంవత్సరాలకు పర్రునెంటు అవుతున్నారన్నది. నిజానికి ఈ వర్క్ ఛార్జ్ ఎంప్లాయిస్, ఎన్.ఎం.ఆర్.లు పార్మిట్టెడ్ ఉద్యోగులూ 10, 15, 20 సంవత్సరాలకుగాని రెగ్యులర్మెంట్ చేయబడడం లేదు. కనుక యిలాంటి బిల్లును మంత్రిగారు ఉపసంహరించుకోవాలని తమద్వారా కోరుతున్నాను.

ప్రభుత్వ బిల్లులు: (3) 1997, ఆంధ్రప్రదేశ్
పబ్లిక్ ఉద్యోగ(పదవీ విరమణ వయస్సును
క్రమబద్ధముచేయు) (సవరణ) బిల్లు.
ఎల్.ఎ. బిల్లు నెం. 12)

25 జూలై, 1997 439.

శ్రీ డి. చినమలయ్య (ఇందూర్):- అధ్యక్షా, దీనికి సంబంధించిన వివరాలు యిప్పుడే మా పార్టీ తరపున శ్రీ అంజనేయులుగారు చెప్పారు. దానిని బలపరుస్తూ శ్రీ రామచంద్రరావుగారు మాట్లాడారు. వారు మాట్లాడిన తరువాత నేను మాట్లాడాలనుకున్నాను. ప్రధానంగా వర్క్ ఛార్జ్డ్ ఎంపాయిస్ గూర్చి మనం పరిశీలించినట్లయితే వారు బాండెడ్ లేబర్ గా గుర్తింపబడతారు. ఎన్నో సంవత్సరాలు తక్కువ జీతానికి పనిచేసి, ప్రమోషన్ రాకుండానే రిటైర్ చేయడం అన్నది అన్యాయం. కృమం. వేరు 75 రూపాయలతో మొదలుపెట్టి 425 రూపాయల వేతనం పొందడానికి దాదాపు 15 సంవత్సరాలు పడుతుంది. అప్పటికే పర్మనెంటు కాకుండా, 58 సంవత్సరాలు గడచిపోయినాయంటూ, 60 సంవత్సరాలు రాకముందే వారిని తీసివేయడం, ఉద్యోగ వయోపరిమితిని కుదించడం శోచనీయం. వారు రోజుకు రెండున్నర రూపాయల జీతంతోకాలం గడపడం జరుగుతోంది. ఆ విధంగా ఎవరు పనిచేస్తారు? వారు బాండెడ్ లేబర్ గానే గుర్తింపబడతారు. మరి వారిని రెగ్యులర్ లా చేయకుండానూ, రెగ్యులర్ అయినా ఒక్క ప్రమోషన్ కూడా రాకుండా, 60 సంవత్సరాల నుండి ఉద్యోగ వయ: పరిమితిని 58 కి కుదించడం మంచి పద్ధతి కాదు. 1984లో డి.ఓ. యిచ్చారు. దాని ప్రకారం కొన్ని కేటగిరీలకు యిది వర్తింపజేస్తున్నారు. కొంతమందికి వర్తింపజేయడం లేదు. ఇరిగేషన్ డిపార్ట్ మెంటులో 5 కేటగిరీలు ఉన్నాయి. అందులో ఇది వర్తింపబడడం లేదు. పంచాయితీరాజ్ వారికి కూడా యిది వర్తింపబడడం లేదు. ఏదైనా కార్యక్రమం అందరికీ ముందుకు సాగే విధంగా ఉండాలి, కొనసాగాలి తప్ప తిరోగమన పద్ధతితో సాగకూడదు. ఈ విధానం మంచిది కాదు. కనుక దీనిని వ్యతిరేకిస్తున్నాను.

శ్రీ డి. రాజగోపాల్:- ఈ బిల్లు ఎందుకు పెట్టారో తెలియడం లేదు. ఇప్పటికే ఈ ప్రభుత్వంమీద ప్లైవేట్ లైజింగ్ మీద, ప్రభుత్వ సంస్థలను ప్లైవేటు వారికి అప్పగించడం పట్ల కార్మిక సంస్థలు, కార్మిక వర్గాలు, ప్రభుత్వ రంగ సంస్థల కార్మికులు వ్యతిరేకతతో వున్నారు. ఈ దశలో వారి వయ: పరిమితిని 60 సం. ల నుంచి 55కు కుదించడం మంచిది కాదు.

ఇది కార్మిక వ్యతిరేక బిల్లు. టి.డి.పి.కి ఈ పద్ధతి మంచిది కాదు. రిటైర్మెంట్ వయస్సును 60 నుంచి 58కి అంటే రెండు సంవత్సరాలు తగ్గించడం మంచిది కాదు. ఈ రెండు సంవత్సరాలకు కుదించడం వల్ల భారీ లాభాలు వేకూరవు. ప్రభుత్వానికి భారీ నష్టం జరుగుదు. ఒక విధంగా చెప్పాలంటే వారికి తక్కువ జీతాలిచ్చి పని చేయమంటున్నారు. 10, 15, 20 సంవత్సరాలకు గానీ రెగ్యులర్ లా చేయడం లేదు. ప్రమోషన్స్ రాకుండానే రిటైర్మెంట్ వేస్తున్నారు. నిజానికి వారివేత గొడ్డు చాకిరీ చేయించుకుంటున్నారు. ఇది అతి దారుణమైన విషయం. కంట్రాక్టు పద్ధతిలో పనులు చేయించుకోవడం మంచిది కాదు. ఈనాడు పేదలకు చౌకగా బియ్యం అంటూ, రెండు రూపాయలు కిలో బియ్యాన్ని మూడున్నరకు పెంచారు. మద్యనిషేధాన్ని సడలించారు. మళ్లీ ఈ విధంగా కార్మిక వ్యతిరేక ధోరణి మంచిది కాదు. బిల్లును ఉపసంహరించుకోమనే, రిటైర్మెంట్ వయస్సును 60 సంవత్సరాలుగానే వుండనివ్వాలని కోరుతున్నాను.

ప్రభుత్వ బిల్లులు: (3) 1997, ఆంధ్రప్రదేశ్
పబ్లిక్ ఉద్యోగ (ప్రదత్త విరమణ వయస్సును క్రమ
బద్ధముచేయు (సవరణ) బిల్లు.
(ఎల్.ఎ. బిల్లు నెం. 12)

Sri P. Ashok Gajapathi Raju:- Mr. Deputy Speaker, Sir, nine Hon. Members have spoken on this Bill and among them only one Hon. Member seems to have projected the issue in the correct perspective. This not talking about work-charged people. It is talking about those who have opted for Government Service. Nobody is forcing anybody to opt for Government service, I think we cannot have a dual policy within the Government. That is why we are bringing this Bill. Since this Bill has been misunderstood, I have made the point very clear beyond any ambiguity. I think the Hon. Members might have changed their mind to support this Bill as I have clarified the issue very clearly.

The Hon. Members have also raised other issues. Those other issues, we will examine separately. We are not against the working class. The working class is the backbone of our country, the backbone of our economy and if the working class is strengthened, our economy will also get strengthened. We are not against the working class. This much I can assure the Hon. Members. Hon. Member Sri Rajgopal raised the issue of privatisation. First of all, I would like to inform the House that our policy is not against the public sector. But, we will not allow the public sector to thrive at the cost of tax-payers' money for eternity. I think we are clear and there is no ambiguity on this. I thank the Hon. Members for not giving amendments. I request them to pass this Bill.

శ్రీ ఎన్. రాఘవరెడ్డి:- అధ్యక్షా, మంత్రిగారు మాట్లాడుతూ వారు వర్క్చార్జ్డ్ నుంచి ప్రభుత్వోద్యోగులయ్యారు కనుక ఇది పెడుతున్నామని చెబుతున్నారు. నేను అడిగేది ఈ ప్రభుత్వంలో వేరు ఎంత శాతం? మేరు మిగిలించేది ఎంత? అందుకు చట్టం ఏమిటి? ఇంత చిన్నదానికి కార్మిక వ్యవేరకత కొని తెచ్చుకోవడం ఎందుకు? ఇంత చిన్న విషయానికి అంత పెద్ద పనికి హాసుకోవడం మంచిది కాదని మాత్రం ప్రభుత్వానికి మనవిచేస్తున్నాను. ఇప్పటికే అనుమానం ఉంది. ఈ చర్య తీసుకోవడంవల్ల లాభం ఏమిటి? ఒక విధంగా మేకు చెబుబుద్ది, ఎందుకు పుట్టింది? మేరు ఒకసారి కూడా పరీక్షకు గురికాలేదు. కేవలం పార్లమెంటు ఎన్నికలు ఒకటే మేరు చూసుకుంటున్నారు. కానీ అది సరియ్యైంది కాదు. అన్నిరంగాలలో కూడా - రైతులలో తగాదా తెచ్చుకుంటున్నారు, కార్మికులలో తగాదా తెచ్చుకుంటున్నారు. అందరితో తెచ్చుకుంటున్నారు. ఎందుకో నాకు అర్థం కావడం లేదు. ఇందులో మేరు మిగిలించేది కొద్ది రూపాయలా అంటే లేదు. ఈ చిల్లర పద్దుకోసం ఇంత

ప్రభుత్వ బిల్లులు: (3) 1997, ఆంధ్రప్రదేశ్
 పబ్లిక్ ఉద్యోగ(పదవీ విరమణ వయస్సును
 క్రమబద్ధముచేయు) (సవరణ) బిల్లు.
 (ఎల్.ఎ. బిల్లు నెం. 12)

25 జూలై, 1997 441.

ఆరాటం ఎందుకు, కార్మికులలో వ్యతిరేకత తెచ్చుకోవడం ఎందుకు? దయచేసి విరమించు
 కోందని చెబుతున్నాను.

శ్రీ ఎం. ఆంజనేయులు:- అధ్యక్షా, మంత్రిగారు అబ్జెక్టివ్స్ అండ్ రీజన్స్ లో
 చెబుతున్నారు. వారు అప్లై చేసుకున్నారని. మీరు ఎక్కడైనా చూడండి. అది మీ
 బిల్లులో రిఫ్లెక్ట్ అయిందా? అందులో ఏముందంటే - "Who becomes a regular
 Government employees by whatever means or orders issued by
 Government from time to time...." అంటే కానీ, ఇది అప్లై చేసుకుని
 రెగ్యులర్ సర్వీసులోకి వచ్చిన వారికి మాత్రమే కాదు. ఫర్ వేరియస్ రీజన్స్, 5, 10
 సంవత్సరాలు అయిన తరువాత, లేకపోతే ఏ కారణం చేతనైనా కానీ... ఇది ఏదో ఇరిగేషన్
 డిపార్టుమెంటుకే కాదు... వర్క్ థార్డ్ ఛాలామంది వున్నారు. వారు ఇప్పటికే పర్మనెంట్
 చేయబడి వుండాలి. చేయబడలేదు. మీరు ఆర్టికల్ 311 ఎందుకు మెన్షన్ చేయవలసి
 వచ్చింది? మీరు ఇప్పటికి చెప్పడం లేదు. There is Art. 309 regarding
 recruitment, retirement and everything. కానిస్టేబుల్స్ గా పోతే,
 రిక్రూట్మెంట్, రిటైర్మెంట్, ఎవ్విరిటింగ్ స్టేట్ గవర్నమెంట్స్ చట్టాలు చేసుకోవచ్చని
 ఉంది. దానికింద కూడా చేసుకోవచ్చు. ఆర్టికల్ 311 అనేది డిస్క్రిమిన్ అండ్ రిమూవల్
 కోసమే వుంది. కోర్టుకు కూడా వెళ్లకుండా ఫైనల్గా చేసుకోవడంకోసం కానిస్టేబుల్స్ లో
 వున్న ఆర్టికల్, సివిల్ పోస్టులు 311 కింద పరిగణించవలసిన అవసరం లేదు. గౌరవ
 సభ్యులు రామచంద్రరావుగారు చెబుతున్నారు. కోర్టు తీర్పు వుందని. కోర్టు తీర్పు
 దృష్టిలో పెట్టుకుని దానికి అనుగుణంగా మీరు చేయడంలేదు. ఆ కోర్టు తీర్పును
 ఓడించడంకోసం, ప్రక్కకు నెట్టడంకోసం చేస్తున్నారు. కోర్టు తీర్పు మీ
 ఆర్గ్యుమెంటుకు ఉపయోగపడదు. కోర్టు తీర్పు సక్రమంగా లేదు అన్నదాని కోసమే మీరు
 ఇది తీసుకొచ్చారు. ఏ ప్రయోజనాన్ని ఆశించి 1984లో యాక్ట్ చేశారో, కావాలని మీ
 ప్రభుత్వమే స్పెల్లింగ్గా వుంది. ఈ వాళ్ల ఓపెన్గా వచ్చి ఏ ప్రయోజనం ఇవ్వదలచుకున్నారు?
 కొంతమంది కార్మికులయొక్క హక్కును మీరు తొలగిస్తున్నారు. నా బాధ అది. 1984లో
 వుంచి పనిచేశారు. దానిని కంటిన్యూ చేయండి. కావాలంటే మిగతా ఇష్యూస్
 మాట్లాడుకుందాము. ఇది ఆర్థిక భారాన్ని దృష్టిలో పెట్టుకుని వేసేది కాదు.

Sri P. Ashok Gajapathi Raju:- I don't know what we have
 done to be called anti-labour. This Government has done every-
 thing to strengthen labour. I can't understand this logic.
 But, it is a fact that we want the civil service to be
 uniform. There are Tribunal Judgments. We have explained our
 intention. We don't want one gentleman to retire at the age
 of 60 when similar people in the superior service are retiring
 at the age of 58. I don't think it is correct. We are bringing
 uniformity. Yesterday Congress was in Government and today

ప్రభుత్వ బిల్లులు: (3) 1997, ఆంధ్రప్రదేశ్ సబ్సిడీ ఉద్యోగ(ప్రదత్త విరమణ వయస్సును కృమ బద్ధముచేయు (సవరణ) బిల్లు.
ఎల్.ఎ. బిల్లు నెం. 12)

Telugu Desam is in Government. Almost all the parties here are in Government in some State or the other. Are not the years of service uniform? Just because they have done it, should I accuse CPM as anti-Labour? Should I accuse BJP as anti-labour? Should I accuse Congress as anti-labour? What is this logic. Just by dubbing another party as anti-labour does not make it anti-labour. We are making the Government service uniform. Are you against uniformity? O.K., fine. Thank you, very much. Please pass the Bill.

Mr. Deputy Speaker:- Now the question is:

"That the Andhra Pradesh Public Employment (Regulation of Age of Superannuation) (Amendment) Bill, 1997 be taken into consideration."

(Pause)

The motion was adopted and the Bill was considered.

Mr. Deputy Speaker:- There are no amendments to clause 2, Clause 1, Enacting Formula and Long Title. The question is:

"That clause 2, clause 1, Enacting Formula and Long Title do stand part of the Bill."

(Pause)

The motion was adopted and clause 2, clause 1, Enacting Formulae and Long Title were added to the Bill.

8:10 | (అంతరాయం)

రా. శ్రీ ఎన్. రాఘవరెడ్డి:- మేము నిరసన తెలుపుతున్నాము...

శ్రీ పి. రామయ్య:- లేవమయిన అసమ్మతి...

Sri P. Ashok Gajapathi Raju:- Sir, I beg to move:

"That the Andhra Pradesh Public Employment (Regulation of Age of Superannuation) (Amendment) Bill, 1997 be passed."

Mr. Deputy Speaker:- Motion moved. The question is:

"That the Andhra Pradesh Public Employment (Regulation of Age of Superannuation) (Amendment) Bill, 1997 be passed."

(Pause)

ప్రభుత్వ బిల్లులు: (4) 1997, ఆంధ్రప్రదేశ్
పంచాయతీరాజ్య (సవరణ) బిల్లు.
(ఎల్.ఎ. బిల్లు నెం. 9).

25 జూలై, 1997. 443

The motion was adopted and the Bill was passed.

(అమోదించబడినది)

(4) 1997, ఆంధ్రప్రదేశ్ పంచాయతీరాజ్య (సవరణ) బిల్లు
(ఎల్.ఎ. బిల్లు నెం. 9)

Dr. K. Sivaprasada Rao:- Sir, I beg to move:

"That the Andhra Pradesh Panchayat Raj (Amendment) Bill, 1997 be taken into consideration."

Mr. Deputy Speaker:- Motion moved.

(Interruption)

దీనిని ఎక్స్‌ప్రెయిన్ చేయండి.

డా. కోడెల శివప్రసాదరావు:- ఈ అమెండ్‌మెంట్ బిల్లు యొక్క ముఖ్యద్దేశం గ్రామ పంచాయతీలలో ఉపసర్పంచ్ ఎన్నిక గురించి భారత రాజ్యాంగంలో ఆర్టికల్ 247, 243 ప్రత్యేకంగా పంచాయతీ ఎన్నికలు అన్నీ ఎన్నికల కమిషనరీయొక్క అధ్వర్యంలో జరుగుతాయి. అదే విధానాన్ని ఆంధ్రప్రదేశ్ పంచాయతీరాజ్ చట్టం 1994లో తీసుకోవడం జరిగింది. దానిద్వారా ఎ.పి. పంచాయతీరాజ్ యాక్ట్ సెక్షన్ 201లో పంచాయతీ ఎన్నికల విధానం ఈ సెక్షన్ ఎలక్షన్ కమిషనరీ అధ్వర్యంలో నియంత్రణ జరగాలని రూపొందించడం జరిగింది. సెక్షన్ 14-సబ్ సెక్షన్ 10లో ఉపసర్పంచ్ ఎన్నిక జరగాల్సిన రోజున జరగకపోతే తరువాత రోజు జరగాలి. ఆ రోజు జరగనట్లయితే ఏ రోజు జరగాలనేది ప్రభుత్వ పరిధిలో తీసుకురావడం జరిగింది. యూనిఫార్మిటీ లేదు కాబట్టి ఉపసర్పంచ్ ఎన్నిక కూడా ప్రభుత్వ పరిధిలో కాకుండా ఎన్నికల కమిషనరీ పరిధిలో తీసుకురావాలనే నిర్ణయం తీసుకొని ప్రభుత్వ ఉత్తర్వుద్వారా ఇవ్వడం జరిగింది. దానిని దృష్టిలో పెట్టుకొని చట్టంగా తీసుకు రావాలనే ఈ అమెండ్‌మెంట్ తీసుకురావడం జరిగింది. కాబట్టి దీనిని అమోదించవలసింద్నిగా కోరుతున్నాను.

(అంతరాయం)

శ్రీ గాదె వెంకటరెడ్డి:- అధ్యక్షా, ఇదివరకూ వారంతా (తెలుగుదేశం పార్టీవారు) ఇక్కడ కూర్చున్నప్పుడు ప్రతి బిల్లును అపోజ్ చేసేవారు. మంచి అయినా, చెడు అయినా ఇప్పుడు కూడా అలాగే అనుకుంటున్నారు. మేమంతా దీనిని హృదయపూర్వకంగా సపోర్ట్ చేస్తున్నాము. దీనిలో ఆలోచించవలసిన అవసరం లేదు. దీని కన్సెన్సెన్స్ ఈజ్ డేర్. ఇది వరకు వెస్ పెనిడెంట్, పంచాయతీరాజ్, పెనిడెంట్ పంచాయతీరాజ్ ఎలక్షన్ జరిగేరోజే జరిగింది. ఇప్పుడు డిఫరెంట్ యాజిక్యూట్, డిఫరెంట్ టైమింగ్స్ ఫిక్స్ కావడం అనేది ఉంది ప్రభుత్వం ఇష్టం వచ్చినట్లు చేసినా ఎలక్షన్ కమిషన్ పరిధిలో తీసుకురావాలంటే సెక్షన్ ఎలక్షన్ ప్రకారంగా అమెండ్‌మెంట్ ప్రత్యేకంగా ఉంది. దానిని పరిధిలో తీసుకురావడానికి ఆహ్వానిస్తున్నారు. గివెంగ్ పవర్ టు ఎలక్షన్ కమిషన్. భవిష్యత్తులో కూడా ఎలక్షన్ కమిషనుకే అని నేను అనుకుంటున్నాను. క్రితంసారి ఎలక్షన్స్‌లో ఇంటర్‌ఫియర్ అయినారు. యు డొంట్ ఇంట్రిఫేర్ ఇన్ ఎలక్షన్ ప్రాసెస్. అది మంచి విషయం. వి ఆర్ సపోర్టింగ్ స్ట్రాంగ్‌గా దిస్ బిల్.

J. 187-18

ప్రభుత్వ బిల్లులు: (4) 1997, ఆంధ్రప్రదేశ్ పంచాయతీ రాజ్య (సవరణ) బిల్లు: (ఎల్.ఎ. బిల్లు నెం. 9).

శ్రీ డి. చినమల్లయ్య:- ఈ బిల్లు ఆమోదయోగ్యంగా అయ్యింది. మేము సంపూర్ణంగా బలపరుస్తున్నాము. పంచాయతీరాజ్ చట్టం గురించి ఒక కామెంట్ చేయ దలచుకున్నాను. ఇదివరకు పంచాయతీ ఎన్నికలలో షెడ్యూలు కులాలకు వర్తించే చట్టం ఒకటి ఉంది. షెడ్యూల్డ్ పిరియల్లో మెజారిటీ లేని ఉద్దేశ్యంతో షెడ్యూల్డ్ పిరియల్లో ఇప్పటివరకు గాఢపంచాయతీ, మండలాలలో మండల ప్రెసిడెంట్, డిల్లీపరిషత్ మెంబర్స్ ఎన్నికకాకుండా ఉండే సందర్భం ఉంది. దానిని వివరంగా అలోచించాలి. ఆ ఇస్యూలో ఇప్పటికి పంచాయతీ పరిపాలన లేకుండా ఉంది. దానిని సవరించి అమలులో వచ్చే విధంగా ఏర్పాటుచేయాలని విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను. దానిని అలోచించాలని ప్రభుత్వాన్ని కోరుతూ సంపూర్ణంగా బలపరుస్తున్నాను.

శ్రీ ఎన్. రాఘవరెడ్డి:- షెడ్యూల్డ్ పిరియల్లో ఎన్నికలు జరపడానికి సుప్రీంకోర్ట్ తేసు ఉంది. దయచేసి త్వరగా పరిష్కారం చేసి ఎన్నికలు జరపమనండి. ఇన్నీ సంవత్సరాలయినా అలాగే ఉంటే ఎలా? అది త్వరలో పరిష్కరించాలని కోరుతూ ఈ బిల్లును బలపరుస్తూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ బద్దం బాల్ రెడ్డి:- స్టేట్ ఎలక్షన్ కమిషన్ పరిధిలో ఈ అధికారం అంటే ఉప సర్పంచ్ ఎన్నికలు తీసుకురావడాన్ని మా పార్టీ బలపరుస్తున్నది. మంచి బిల్లు. ఎన్నికలు మాత్రం నేతినిజాయితీగా జరగాలని ప్రభుత్వం దృష్టికి రావడం జరిగింది. ఉప సర్పంచ్ ఎన్నికలు స్టేట్ పరిధిలో తీసుకువచ్చినందుకు ప్రభుత్వాన్ని అభినందిస్తూ, నాకు ఇచ్చిన సమయానికి ధన్యవాదాలు తెలియజేస్తున్నాను.

శ్రీమతి కె. ప్రతిభా భారతి (ఎచ్చెర్ర):- పంచాయతీరాజ్ శాఖామాత్యులు ప్రవేశ పెట్టిన ఈ బిల్లును పూర్తిగా సమర్థిస్తున్నాను. ఈ బిల్లు ఉపయోగకరమయినది. ఈ రోజు ఏ ప్రభుత్వం అయినా తమకు ఉండే పవర్స్ ని డెలిగేట్ చేయడానికి ఇంతవరకూ ముందుకు రాలేదు. ఈ ప్రభుత్వం చిత్తశుద్ధిని నేను అప్రీషియేట్ చేస్తూ, అభినందనలు తెలియజేస్తూ ఈ బిల్లుని యునానిమస్ గా ఆమోదించాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ పి. పురుషోత్తమరావు:- ఉప సర్పంచ్ ఎన్నిక స్టేట్ ఎలక్షన్ కమిషన్ కి ఇవ్వడాన్ని హృదయపూర్వకంగా బలపరుస్తున్నాను. ఇప్పుడే రాఘవరెడ్డిగారు చెప్పినట్లు నోటిఫైడ్ ఏజెన్సీ పిరియల్లో ఇబ్బంది ఉంది. మంత్రీగారు స్టేట్ మెంట్ ఇచ్చారు. బిల్లు కూడా పెట్టారు. దానిని కూడా త్వరగా అంటే రెండూ కలిపి తీసుకుంటారని అనుకున్నాము. దానిని కూడా త్వరగా చేయాలని మనవిచేస్తూ ఈ బిల్లుని బలపరుస్తూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ ఎ.జె.వి. బుచ్చిమహేశ్వరరావు:- ఈ బిల్లుని ప్రవేశపెట్టిన మంత్రీగారికి ధన్యవాదాలు తెలియజేస్తున్నాను. అధికారంలో ఉండి, అధికారికంగా దానిని ఉపయోగించు కునే పద్ధతికి స్వస్తి పలికి కమిషన్ కి ఇవ్వడం చాలా ఉన్నతమయిన విషయం. ఇదివరకు ప్రభుత్వాలు ఏ విధంగా చేసేవారు అంటే అక్కడవెళ్లి దాచుకుని తీసుకుపోయేవారు.

ప్రభుత్వ బిల్లులు: (4) 1997. ఆంధ్రప్రదేశ్
పంచాయతీరాజ్య(సవరణ) బిల్లు.
(ఎల్.ఎ. బిల్లు నెం. 9).

25 జూలై, 1997. 445.

అలాకాకుండా స్వచ్ఛందంగా ముఖ్యమంత్రిగారి ట్రాన్స్‌పరెంట్ ప్రభుత్వం ఇస్తున్నదని అనడానికి ఈ చర్యను అభినందిస్తూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

Mr. Deputy Speaker:- The question is:

"That the Andhra Pradesh Panchayat Raj (Amendment) Bill, 1997 be taken into consideration."

(Pause)

The motion was adopted and the Bill was considered.

CLAUSES, ENACTING FORMULA AND LONG TITLE

Mr. Deputy Speaker:- There are no amendments to Clause 2, Clause 1, Enacting Formula and Long Title. The question is:

"That Clause 2, Clause 1, Enacting Formula and Long Title do stand part of the Bill."

(Pause)

The motion was adopted and Clause 2, Clause 1, Enacting Formula and Long Title were added to the Bill.

డా. కోడెల శివప్రసాదరావు:- గౌరవసభ్యులు ఏకగ్రీవంగా పాస్ చేయడానికి ఈ బిల్లు ఆమోదం తెలిపినందుకు ధన్యవాదాలు తెలియజేస్తూ, షెడ్యూల్డ్ ఏరియాలో జరగ వలసిన ఎన్నికలకు సంబంధించిన విషయం క్యాబినెట్ సబ్ కమిటీ బిల్లు తయారు చేయడం జరిగింది. క్యాబినెట్ సమావేశంలో ఆమోదం పొందడం జరిగింది. వేలయినంత త్వరలో ఈ శాసనసభ సమావేశాలలో దీనిని ఇంట్రొడ్యూక్ చేయడానికి ప్రయత్నం చేస్తాము.

Sir, I beg to move:

"That the Andhra Pradesh Panchayat Raj (Amendment) Bill, 1997 be passed."

Mr. Deputy Speaker:- Motion moved. The question is:

"That the Andhra Pradesh Panchayat Raj (Amendment) Bill, 1997 be passed."

(Pause)

The motion was adopted and the Bill was passed.

(ఆమోదించబడినది)

Mr. Deputy Speaker:- The House is adjourned to meet again at 9.00 A.M. tomorrow.

(The House then adjourned at 8.19 P.M. to meet again at 9.00 A.M. on Saturday the 26th July, 1997).

నక్సత్తపు గుర్తులేని ప్రశ్నలు - వాతపూర్వక
సమాధానములు (అనుబంధము)

ERRECTION OF 132 K.V. SUB-STATION AT DHARMAPURI AND SIDDIPET

1-

3868(L)-Q-Sarvasri S. Viswanatham, G. Vijaya Rama Rao, S. Venkateswara Rao and B. Satyanarayana Rao:- Will the Chief Minister be pleased to state:

Whether the 132 K.V. sub-station at Dharmapuri and Siddipet are under erection; if so, the details?

A.-One 132/33 K.V. sub-section with 1 x 16 MVA transformer capacity at Dharmapuri is sanctioned by A.P.S.E.B. under Eighth Plan (Supplementary) Transmission Scheme at an estimated cost of Rs.477.05 lakhs. A.P.S.E.B. would consider for taking up the work during 1997-98, subject to availability of funds.

Siddipet 220/132 K.V. sub-station is sanctioned under eighth Plan Transmission Scheme. The sub-station works are in progress and are expected to be completed by December, 1997.

D.G.P. POSTS IN THE STATE

3868(U)-Q-Sri D.K. Bharath Simha Reddy:- Will the Chief Minister be pleased to state:

(a) the number of posts of D.G.Ps. Cadre in the State:

(b) whether there is any proposal to post D.G.Ps Zonal/Region-wise; and

(c) whether there is any proposal to create a post above the rank of D.G.P. in the State?

A.-(a) There are two cadre posts in the rank of D.G. and I.G.P. (D.G.P.) in the I.P.S. Cadre of A.P. Three ex-cadre posts in the rank of D.G. and I.G.P. (D.G.P.) are also being operated in this State in addition to the two cadre posts.

(b) No, Sir.

(c) No, Sir.

**SETTING-UP OF 33/11 K.V.A. SUB-STATION IN NALGONDA
CONSTITUENCY.**

4279-Q-Sarvasri N. Narasimha Reddy, S. Venkata Veeraiah, D. Raja Gopal, J. Ranga Reddy and Ch. Raji Reddy:- Will the Chief Minister be pleased to state:

(a) whether any proposals have been received by the Electricity Board to set up 33/11 K.V.A. sub-station at Tenkantigudem, Narsingbatla, P. Domalapalli, Chandana Palli, Kesarajapalli Villages in order to reduce the burden of over-load in Nalgonda Assembly Constituency;

(b) whether they have been included in R.E.C. scheme; a
and

(c) the time by which they will be set-up and the estimated expenditure for the same?

A-(a) Out of the 5 locations mentioned above, A.P.S.E.B. has so far received proposals for 33/11 K.V. sub-station at P. Domalapalli Village only.

(b) System Improvement Scheme for erection of 33/11 K.V. sub-station at P. Domala Palli has been formulated and sent to R.E.C. for financial assistance during November, 1996.

(c) The work of erection of 33/11 K.V. sub-station at P. Domala Palli will be taken up on sanction of the scheme and release of funds by R.E.C. The estimated cost of scheme for erection of 33/11 K.V. sub-station at P. Domalapalli is Rs.86.89 lakhs.

GURUKULA PATASALAS IN NALGONDA DISTRICT.

2612-Q-Sarvasri N. Narasimha Reddy, N. Raghava Reddy, J. Ranga Reddy, M.A. Gafoor and B. Venkateswara Rao:- Will the Minister for Social Welfare be pleased to state:

(a) the number of Gurukula Patasalas under the Department of Social Welfare in Nalgonda District and the number of students studying in them;

(b) whether there is any proposal to open some more patasalas in Nalgonda District;

(c) if so, the places selected for their location?

A.-(a) The number of Social Welfare Residential Schools in Nalgonda District are (5) five only and number of students studying in the District are 1885;

(b) Yes, Sir.

(c) Nakerakal, Nalgonda District.

**HOUSE SITES FOR LOCAL DALITHS OF SIRIKONDA VILLAGE,
KARIMNAGAR DISTRICT.**

2961-Q-Sri Ch. Vidyasagar Rao:- Will the Minister for Social Welfare be pleased to state:

(a) whether it is a fact that the local Daliths of Sirikonda Village of Kathalapur Mandal, Karimnagar District requested to acquire land for the purpose of house sites to them in 1982;

(b) If so, the steps taken so far to provide them the house sites;

A.-(a) No, Sir.

(b) The District Collector, Karimnagar has initiated land acquisition process to provide house sites to 26 beneficiaries for an extent of 1.20 acres by acquiring private lands in 1996. The land acquisition process is in progress by the Sub-Collector, Jagtial.

CONSTRUCTION OF A BRIDGE OVER REGUNTA ITIKYAL VAGU

3868(F)-Q-Sarvasri S. Viswanatham, G. Vijaya Rama Rao, S. Venkateswara Rao and B. Satyananda Rao:- Will the Minister of Panchayat Raj and Rural Development be pleased to state:

(a) whether sanction is accorded for construction of bridge over Regunta Itikyal Vagu; and

(b) if so, the time by which it will be completed and the expected cost involvement?

A.-(a) No, Sir.

(b) Does not arise.

DILAPIDATED CONDITION OF GOVERNMENT OFFICES IN GIRIJAN AREAS

3597(G)-Q-Sri L.B. Dukku:- Will the Minister for Roads and Buildings be pleased to state:

(a) whether it is a fact that buildings of several Government Offices in Girijan Areas are in a dilapidated condition:

(b) if so, the action taken by the Government in the matter; and

(c) the time by which he repair works will be taken up?

A.-(a) Yes, Sir.

(b) The Government Buildings as noted in the Annexure are in dilapidated condition in Girijan Areas. (Printed as Annexure at page No. 13).

Only such of the works recommended by the concerned District Collectors were included in the World Bank Aided Flood Mitigation Projects for repairs to the Buildings.

(c) As soon as funds are made available by the said agency.

**PRECARIOUS CONDITION OF JUREL BRIDGE IN
KURNOOL DISTRICT**

4080-Q-Sarvasri K. Rambhupal Reddy and M. Sikhamani:- Will the Minister for Roads and Buildings be pleased to state:

(a) whether it is a fact that the Jurel Bridge in Banaganapalli Town, Kurnool District is in a precarious condition;

(b) whether there is any proposal under the consideration of the Government to construct a new bridge in its place; and

(c) the time by which it will be completed?

A.-(a) No, Sir.

(b) No, Sir.

(c) Does not arise.

**BANK DEBTS OF JOINT AGRICULTURAL
SOCIETY, RACHERLA,
PRAKASAM DISTRICT**

2783-Q-Smt. Y. Sita Devi, Sarvasri B. Narsimhulu and A. Sudershan:- Will the Minister for Cooperation be pleased to state:

(a) whether it is a fact that the Joint Agricultural Society, Racherla, Prakasam District is plagued with Bank Debts upto rupees four lakhs;

(b) whether it is also fact that the Agricultural lands belonging to the Society are subjected to illegal occupations and

(c) if so, the steps taken to recurrect the said Society?

A.-(a) Yes, sir. A loan with outstanding interest total of Rs. 3,32,469/- is due to District Cooperative Central Bank as on 30.9.96.

(b) No, Sir. But some of the members are not cultivating the lands belonging to them and they are left fallen.

(c) Managing Director, Joint Farming Federation has been advised to study the functioning of Society and send proposal for financial support if necessary for revival of the Society.

REINSTATEMENT OF SUSPENDED OFFICIALS IN D.C.C.B.,
KARIMNAGAR DISTRICT

3600(N)-Q-Smt. K. Prathibha Bharathi, Sarvasri R. Chandra Shekar Reddy, G. Veera Siva Reddy and Chintala Ramachandra Reddy:- Will the Minister for Cooperation be pleased to state:

(a) whether it is a fact that the Karimnagar District Cooperative Central bank passed resolution in the year 1994 not only to reinstate formerly suspended officials but also to pay arrears on humanitarian grounds;

(b) whether 15 temporary employees appointed by the L.M.B. on the eve of the merger with C.C.B. were regularised in 1994; and

(c) if so, the action taken by the Government thereon

A.-(a) Yes, Sir. It is a fact that the Managing Committee of the Karimnagar District Cooperative Central Bank passed resolution on 1.8.1994 to regularise the services of the dismissed employees by way of reinstatement or reappointment on humanitarian grounds. But they were not paid any arrears for the previous periods.

(b) Consequent on merger of E.P.A.D.Bs. as on 1.4.1987, 15 employees were terminated from service. The employees filed a Writ Petition in Hon'ble High Court. The High Court issued interim orders to the management to take decision about their continuance in service. Accordingly the Bank has regularised their services.

(c) Inquiry under section 51 was ordered and the Inquiry Officer did not suggest any action as the Managing Committee has taken a decision on humanitarian grounds after disposal of Writ Petition in the High Court filed by the employees.

**PLANTATION OF EUCALYPTUS SAPLINGS IN JANAGAMA,
WARANGAL DISTRICT.**

3601(T)-Q-Sarvasri Ch. Raji Reddy, B. Venkateswara Rao, N. Raghava Reddy, J. Venkaiah, N. Rama Mohan Rao and Smt.P. Bharathi:- Will the Minister for Cooperation be pleased to state:

(a) whether it is a fact that saplings of Eucalyptus were planted in the lands belonging to hundreds of ryots in Lingalaganapuram, Vanaparthi, Nellutla Vaddicharla, Peddapahad, Pedda Ramacherla etc., Villages which come under the purview of District Cooperative Central bank of Janagama branch in Janagama Constituency of Warangal District in the name of raising of Eucalyptus plantations in 1992-93;

(b) whether it is a fact that financial assistance was not provided to the said ryots to grow the Eucalyptus and that no interest was shown when they were withered away within 3 months after plantation; and

(c) whether it is also a fact that officials are now demanding the ryots, the loans in thousands of rupees and are resorting to forcible acts to collect the amounts?

A.-(a) Yes, Sir. 46 farmers were supplied with Eucalyptus plants in these villages of Vanaparthi, Lingalaganapuram, Nellutla, Vaddicharla, Peddapahad, Pedda Ramamcherla.

(b) No, Sir. An amount of Rs.7,59,400/- was sanctioned and initially Rs.4,11,711/- was released. As per the scheme the farmers have to insure the plants and provide protection from cattle. It is reported that due to drought situation and cattle trespassing the plantations did not survive. Since the plants did not survive further instalments of loans were not disbursed.

(c) No, Sir. No. coercive action or legal suits have been filed by District Cooperative Central Bank. However the Bank has issued demand notice to farmers for repayment of loan.

BUS FACILITIES IN MAHABOONAGAR DISTRICT

2788-Q-Sarvasri R. Chandra Sekhar Reddy, G. Vijaya Rama Rao, D. Vasudeva Rao, K. Sadasiva Reddy, A. Sudershan, Smt. Y. Sita Devi and Sri C. Krishna Yadav:- Will the Minister for Transport be pleased to state:

(a) whether bus facility to Manthangoud, Madwar Road, Varkur, Tangidi, Mustipalli, Kothapalli and six other villages in Makhal and Manoor Mandals in Mahaboobnagar District has been discontinued due to bad condition of roads; and

(b) if so, when the bus facility will be restored to the said villages by undertaking the repairs of the roads?

A.-(a) Yes, Sir.

(b) Bus facilities are restored on the routes Manthangoud, Madwar, Varkur, Tangidi and Kothapalli in Makhtal and Manoor Mandals in Mahaboobnagar District from January, 1997. Due to bad road condition by back water of Jurala Project, operation for Mustipalli Village is not restored. Presently, services are being operated upto Angunda Village only and remaining 5 Kms. to Mustipalli Village is not motorable.

**GANJA CULTIVATION IN KOTHAPALLI,
MAHABOONAGAR DISTRICT**

2068-Q-Smt. Y. Sita Devi, Sarvasri S. Madhusudanachari, G. Veera Siva Reddy, T. Bhadrachari, R. Chandrasekhar Reddy and Smt. K. Prathibha Bharathi:- Will the Minister for Prohibition be pleased to state:

(a) whether there is any complaint that Ganja Cultivation is going on unabated in Kothapalli on the Bank of river Krishna in Mahaboobnagar District and is smuggled into Karnataka;

(b) whether on 6th and 7th September, 1995 the Sub-Inspector of Police raided a house in Kothapalali and Atmakur and seized 10 Kgs. of Ganja and arrested two persons; and

(c) if so, whether the Government would take steps to eliminate Ganja Cultivation immediately?

A.-(a) No, Sir.

(b) No, Sir.

(c) Does not arise.

TEAK PLANTATIONS IN THE STATE

3545-Q-Sarvasri S. Venkateswara Rao, T. Trimurthulu, J. Venkata Appa Rao and B. Bhaskara Rama Rao:- Will the Minister for Forests and Environment be pleased to state:

(a) whether it is a fact that the teak trees in the Government teak plantations in the state are being cut down;

(b) if so, the mode by which the said teak wood is being sold away; and the income derived therefrom in the year 1995-96; and

(c) the amount being paid to the ryots for cutting the trees and the mode of payment?

A.-(a) Yes, Sir. The teak trees in the Government teak plantations are being extracted in matured teak plantations and for carrying out silvicultural thinning operations in various teak plantations as per the working plan prescriptions.

(b) The timber obtained from the harvested matured teak plantations/thinnings is transported to the Government Timber Depots and disposed in the public auction. The revenue fetched during the year 1995-96 is as follows:-

Rajahmundry	.. Rs. 4,94,02,264
	.. Rs. 1,64,10,909
	.. Rs. 7,00,89,457
	.. Rs. 13,05,000
	.. Rs. 13,72,07,630

(c) The extraction works are being carried out on piece wage as per the rates sanctioned in A.S. Rs. of that year and circle.

AUCTION OF TEAK WOOD IN VARIOUS CENTRES IN THE STATE

3655-Q-Sarvasri G. Vijaya Rama Rao S. Viswanatham,
S. Venkateswara Rao and B. Satyananda Rao:- Will the Minister
for Forests and Environment be pleased to state:

(a) the quantity of teakwood auctioned in various centres
in the State since last 3 years;

(b) whether the same quantity of teak plantation was
done to maintain the equilibrium; and

(c) if so, the details thereof;

A-(a) The quantity of teak wood auctioned in various
centres in the State for the last 3 years is as follows:

1993-94 - 17,343.3563 cmt.

1994-95 - 15,491.588 cmt.

1995-96 - 14,989.7657 cmt.

(b) At present, there is no extraction of teak from
natural forests as in the past due to our National Forest
Policy 1988, which prohibits filling trees in Natural funds.

(c) Does not arise.

TRANSFER OF FORESTS OFFICIALS

4177-Q-Sarvasri S. Venkateswara Rao, A.J.V.B. Maheswara
Rao, L.B Dukku and K. Venkata Rao:- Will the Minister for
Forests and Environment be pleased to state:

(a) whether it is a fact that orders have been issued
for transferring 5 Forest Officials through G.O.Rt.No. 260,
dated 18.6.1996;

(b) whether it is also a fact that the transfers of the
last Official in the said order has been cancelled; and

(c) if so, the reasons therefor?

A.-(a) & (b) Yes, Sir.

(c) The posting of Sri Shaik Jan Ahmed, Assistant Conser-
vator of Forests as Divisional Forest Officer, Social
J. 187-20

Forestry, Vijayawada was, however, cancelled as it subsequently came to the notice of the Government that certain irregularities committed by the said officer while he worked as Sub-Divisional Forest Officer, Rampochodarvaram were under enquiry.

CONVERSION OF VADDEPALLI AND BHADRAKALI TANKS AS RESERVOIR

4024-Q-Sarvasri G. Vijaya Rama Rao and C. Krishnaa Yadav:- Will the Minister for Municipal Administration be pleased to state:

(a) whether large number of fishermen families have lost their livelihood due to conversion of Vaddepalli and Bhadrakali Tanks as Reservoir for supply of water to corporation of Warangal; and

(b) if so, whether there is any proposal to allow them to go for fishing?

A-(a) Yes, Sir. The Bhadrakali and Vaddepally Tanks have been notified as summer storage tanks for supply of drinking water to the public of Warangal City. Since the tanks are intended for supply of drinking water during summer there is a need to avert environmental pollution and to keep water in the tank free from contamination by not allowing public to wash clothes, bathing and fishing etc.

(b) No, Sir.

M.A.D.A. SCAM IN NALGONDA DISTRICT

6048-Q-Sarvasri N. Narasimha Reddy, N. Raghava Reddy, J. Ranga Reddy and S. Venkata Veeraiah:- Will the Minister for Tribal Welfare be pleased to state:

(a) whether it has been referred to the Commissioner of Enquiry to take action against the accused in the scam taken place in M.A.D.A. of Nalgonda;

(b) the action taken by the Commissioner of Enquiry;

(c) the action taken till date against the guilty; and

(d) whether amount will be recovered from them?

A.-(a) Sri Ch. Koteswara Rao, I.P.S. Commissioner of Inquiries, General Administration Department was appointed as an Enquiry Officer to conduct Departmental Enquiry against 13 accused officers vide G.O.Ms.No. 133, Social Welfare (T3) Department, dated 25.11.1996.

(b), (c) and (d) Enquiry Officer's report is awaited.

FUNCTIONING OF EMPLOYMENT EXCHANGES IN THE STATE

3597-(Z)-Q-Sri Mohd. Amanullah Khan:- Will the Minister for Labour and Employment be pleased to state:

(a) whether it has been brought to the notice of the Government that the Employment Exchanges are not working properly;

(b) whether it is also a fact that the said Exchanges are not having sufficient staff and these are situated far away from the areas concerned; and

(c) if so, the action proposed to be taken in this regard?

A.-(a) No, Sir.

(b) No, Sir.

(c) Does not arise.

I.T.I. CANDIDATES ON THE LIVE REGISTER OF EMPLOYMENT EXCHANGES

5082-Q-Sarvasri P. Sreenivasa Reddy, P. Singanna Dora, R. Chandrasekhar Reddy, A. Sudarshan, Smt. K. Prathibha Bharathi, Sarvasri S. Venkateswara Rao and K. Chitti Naidu:- Will the Minister for Labour and Employment be pleased to state:

(a) the number of I.T.I. passed candidates on the Live Register of the Employment Exchanges in the State at present; and

(b) the number of such candidates placed in jobs during the last 3 years through the medium of Employment Exchanges?

A.-(a) Sir, as on 31.1.97 there are 2,19,905 candidates.

(b) 1994 - 713, 1995 - 738, 1996 - 662.

STRENGTH OF UNEMPLOYERS IN EMPLOYMENT EXCHANGES

5083-Q-Sarvasri P. Sreenivasa Reddy, P. Singanna Dora, K. Chitti Naidu, S. Venkateswara Rao, A. Sudershan and K. Prathibha Bharathi and Sri R. Chandrasekhar Reddy:- Will the Minister for Labour and Employment be pleased to state:

(a) the number of job-seekers on the Live Registers of the Employment Exchanges in the State at present, along with their educational qualifications; and

(b) the educational group highest among the unemployed?

A.-(a) Sir,

1. P. & E. Standard

(a) Engineering Graduates	.. 28,833
(b) Medical Graduates	.. 3,527
(c) Agriculture Graduates	.. 2,471
(d) Veterinary Graduates	.. 334
(e) Post Graduates	28,358
(f) Other P. & E. Standard	.. 9,443
	72,966
2. Graduates	.. 2,94,782
3. Matriculates	.. 9,03,344
4. Intermediate	.. 3,91,171
5. Engg. Diploma Holders	.. 76,693
6. I.T.I.	.. 2,19,905
7. B.Eds.	.. 1,05,552
8. S.G.B.T.	.. 19,223
9. Stenographers	.. 20,884
10. Typists	.. 2,51,377
11. Other Educated	.. 1,03,824
12. Un-skilled	.. 4,31,368
Total L.R.	28,91,089

(b) 9,03,344 Matriculates.

**FILLING UP OF TEACHER POSTS IN MANDAL ELEMENTARY SCHOOL IN
PEDDA REVELLA VILLAGE, BALANAGAR MANDAL.**

2315-Q-SriG. Veera Siva Reddy, Smt. Y. Sita Devi, Sarvasri Chintala Ramachandra Reddy and G. Vijaya Rama Rao:- Will the Minister for School Education be pleased to state:

(a) whether it is a fact that there is only one teacher for a student strength of 350 in the Mandal Elementary School in Pedda Revella Village in Balanagar Mandal;

(b) whether the Government propose to post the requisite number of teachers in the said school; and

(c) if so, when?

A.-(a) No, Sir. There are two sanctioned posts for 282 pupils in Mandal Elementary School, Peddaravella.

(b) and (c) One, third teacher post was sanctioned during 1996-97 under expansion of O.B.B. Scheme. The same has been filled in the recent recruitment.

**ABSORPTION OF STAFF WORKING IN ADULT EDUCATION PROJECT INTO
GOVERNMENT SERVICES**

2658-Q-Sarvasri M.A. Gafoor, Ch. Raji Reddy, S. Venkata Veeraiah, N. Ramamohan Rao, B. Venkateswara Rao, P. Ramaiah and Ch. Rajeshwara Rao:- Will the Minister for School Education be pleased to state:

(a) whether there is any proposal to absorb the staff working in Adult Education Projects into Government Service; and

(b) if so, the time by which this will be done?

A.-(a) At present 347 personnel pertaining to 52 Adult Education Project are working in various districts in Adult Education Department. Consequent of the implementation of Total Literacy Campaign in the State, the Adult Education Programme which was being run through Adult Education Projects was frozen. The issue of absorption of the project staff in other department has been discussed under the chairmanship of Chief Secretary and it has been decided to retain

1. Project Officer, 2. Assistant Project Officers and 4 Supervisors in each district under Adult Education Department and to absorb the remaining staff in other departments.

Accordingly the Government in their G.O.Ms.No. 24, Education (Prog. II.2) Department, dated 1.2.97 have issued orders to retain the project staff @ 1:2:4 (1 Project Officer, 2. Assistant Project Officers, 4 Supervisors) for each district basing on the seniority of the existing staff. Thus out of 347 Project Staff, 163 personnel will be retained in Adult Education Department and the remaining 184 personnel (13 Project Officers, 2 Assistant Project Officers and 169 Supervisors) have to be absorbed in Education or other departments. The services of these staff will be utilised in Total Literacy Campaign, Post Literacy Campaign and Continuing Education Programmes till the process of absorption is completed, out of 169 surplus supervisors.

22 Junior most women supervisors have been allotted to Women and Child Welfare Department for appointment as Extension Officer/Supervisor Grade-II in their respective zones under World Bank Project against the earmarked vacancies to be filled in by direct recruitment.

67 Supervisors (13 Trained Graduates + 54 Un-trained Graduates) are to be absorbed as School Assistant by Commissioner and Director of School Education. The matter referred to A.P. Public Service Commission for concurrence after obtaining the approval of Finance.

14 Supervisors who possess Post Graduation with marks above 50% are to be absorbed as Junior Lecturers under Board of Intermediate Education. The matter is under process.

Remaining 66 Supervisors who possess the qualification of S.S.C. and Intermediate have to be absorbed in other Departments.

(b) We will expedite the process by persuing with the concerned departments.

TRANSFER OF TEACHERS WORKING IN PANCHAYAT RAJ SCHOOLS

4052-Q-Sri T. Bhadraiah:- Will the Minister for School Education be pleased to state:

(a) what are the rules governed for transfer of teachers working in Panchayat Raj Schools for their native Mandals;

(b) whether the same rules are applicable to all; and

(c) if so, the details thereof?

A.-(a) Rule 6 (j) of rules to regulate the transfer of teachers in Mandal Praja Parishad and Zilla Praja Parishads issued in G.O.Ms.No. 185, Edn., dt. 24.5.95, stipulates as follows:

As far as possible, the teachers may not be posted to their native Mandals in future. This restriction should not apply to the teachers coming under the following categories:-

- 1) Physically handicapped Teachers.
- 2) Scheduled Caste/Scheduled Tribe Teachers.
- 3) Widow Teachers.
- 4) Unmarried Female Teachers.

There may be no objection to the teachers in these special categories being posted even to their native places.

Provided that the teachers who are already working in their own Mandals or native places may not be disturbed except for specific and justifiable administrative reasons.

(b) No, Sir.

(c) Does not arise.

**IRREGULARITIES IN THE PREPARATION OF SENIORITY LIST
FOR D.E.Os.**

4355-Q.-Sri Chikkala Ramachandra Rao:- Will the Minister for School Education be pleased to state:

(a) whether the Government is aware of the irregularities in the preparation of Seniority list of District Educational Officers and Deputy Director of Education Department for purpose of promotions; and

(b) if so, the action taken in the matter?

A.-(a) As per Hon'ble Andhra Pradesh Administrative Tribunal orders and rules of Andhra Pradesh Educational Services, the Seniority list has been prepared for the purpose of promotion to the posts of District Educational Officers/ Deputy Director. Hence no irregularities have been committed in the preparation of Seniority lists.

(b) Does not arise.

ANNEXURE

[Vide answer to Clause(b) of L.A.Q. No. 3597(G) Printed at
Sl.No. 7.]

In Roads and Buildings Department the Government Buildings as noted below are in dilapidated condition in Girijan areas:-

1) R. & B. Division Warangal	... 15 Nos.
2) R. & B. Division Bhadrachalam	... 12 Nos.
3) R. & B. Division, Kothagudem	... 10 Nos.

Proposals were sent in World Bank aided Flood Mitigation Projects to the concerned District Collectors for the following amounts for repairs to the Buildings:

1) R & B. Division, Warangal	... Rs. 15.00 Lakhs
2) R. & B. Division, Bhadrachalam	... Rs. 29.00 Lakhs
3) R. & B. Division, Kothagudem	... Rs. 17.50 Lakhs

సభా సమక్షములో ఉంచిన పత్రములు ..	355
6. ప్రభుత్వ బిల్లులు :	
(1) 1997, ఆంధ్రప్రదేశ్ వినోదపు పన్ను (సవరణ) బిల్లు ..	356
(2) 1997, ఆంధ్రప్రదేశ్ సివిల్ న్యాయ స్థానముల(సవరణ) బిల్లు ..	356
(3) 1997, ఆంధ్రప్రదేశ్ ఫబ్లిక్ పరేక్షల (దురాచరణలు మరియు అనుచిత పద్ధతుల నివారణ) బిల్లు ..	357
(4) 1997, ఆంధ్రప్రదేశ్ పురపాలక సంఘాల (సవరణ) బిల్లు (ప్రతిపాదించబడినవి) ..	357
7. సభా కార్యక్రమము ..	358
8. రూల్-304 క్రింద ప్రభుత్వం దృష్టికి తీసుకువచ్చిన విషయం: "పశ్చిమ గోదావరి, ఖమ్మం జిల్లాలలోని గిరిజన, గిరిజనైతరుల సమస్యలను గూర్చి ..	360
9. సభా కార్యక్రమము ..	388
10. రూల్-304 క్రింద ప్రభుత్వము దృష్టికి తీసుకు వచ్చిన విషయం :	
పశ్చిమ గోదావరి, ఖమ్మం జిల్లాలలోని గిరిజన, గిరిజనైతరుల సమస్యను గూర్చి (కొనసాగించబడినది) ..	390
(తరువాయి నాలుగవ కవరులో)	

11. ప్రభుత్వ బిల్లులు:

- (1) 1997, భారత స్టాంపు (ఆంధ్రప్రదేశ్ సవరణ) బిల్లు (13వ నెం. ఎల్.ఎ. బిల్లు); 411
- (2) 1997, భారత స్టాంపు (ఆంధ్రప్రదేశ్ రెండవ సవరణ) బిల్లు (14వ నెం. ఎల్.ఎ. బిల్లు) : 411
- (3) 1997, ఆంధ్రప్రదేశ్ పబ్లిక్ ఉద్యోగ (ప్రదవ్ విరమణ వయస్సును క్రమబద్ధముచేయు) (సవరణ) బిల్లు (12వ నెం. ఎల్.ఎ. బిల్లు). 433
- (4) 1997, ఆంధ్రప్రదేశ్ పంచాయితీరాజ్ (సవరణ) బిల్లు. (9వ నెం. ఎల్.ఎ. బిల్లు). 443
(ఆమోదించబడినవి)
12. నక్సత్రిపు గుర్తులేని పశువుల వ్యాతపూర్వక సమాధానములు. (అనుబంధము) 446